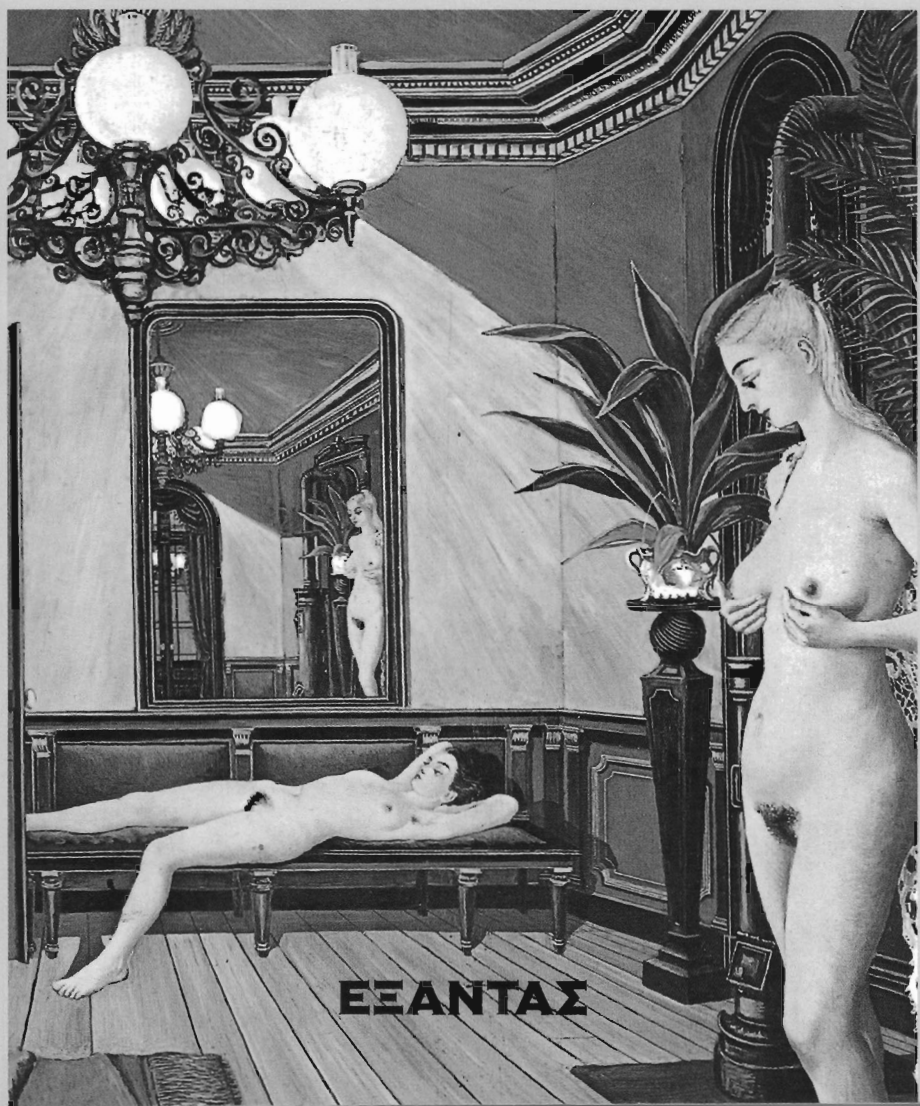

ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ ΝΤΕ ΣΑΝΤ
Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ
ΣΤΟ ΜΠΟΥΝΤΟΥΑΡ

ΕΞΑΝΤΑΣ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥΣ

Ἡδονιστές όλων τῶν ἡλικιῶν, όλων τῶν φύλων, σέ σάς καί μόνο προσφέρω αὐτό τὸ ἔργο· τραφεῖτε μέ τίς ἀρχές του: εὐνοοῦν τὰ πάθη σας, πάθη γιά τὰ ὁποῖα σάς φοβερίζουν οἱ πεζοὶ ἠθικολόγοι· πάθη πού δέν εἶναι, ὡστόσο, παρά τὰ μέσα πού χρησιμοποιεῖ ἡ Φύση γιά νά ὀδηγήσει τόν ἄνθρωπο πρὸς τοὺς σκοποὺς πού τὸν προδιαγράφει· δώστε αὐτὶ μονάχα σ' αὐτές τίς γλυκῆς παρορμήσεις, γιὰτί μόνο ἡ δική τους φωνή μπορεῖ νά σάς ὀδηγήσει στήν εὐτυχία.

Γυναῖκες λάγνες, κάνετε πρότυπό σας τήν ἡδονική Σαίנט-Ἄνζ· ἀκολουθώντας τὸ παράδειγμά της ἀδιαφορήσετε γιά κάθε τί πού ἐναντιώνεται στοὺς θεῖους νόμους τῆς ἡδονῆς μέ τοὺς ὁποῖους ἦταν δεμένη σ' ὀλόκληρη τῆ ζωῆ της.

Ἐσεῖς, νεαρές παρθένες, πού τόσο καιρὸ σάς χαλιναγωγούσαν τὰ παράλογα κι ἐπικίνδυνα δεσμά μιάς φανταστικῆς Ἄρετῆς καί μιάς ἀηδιαστικῆς θρησκείας, μμηθεῖτε τῆ φλογερῆ Εὐγενία. Βιαστεῖτε νά καταστρέψετε τίς γελοῖες συνταγές μέ τίς ὁποῖες σάς ἐμπότισαν ἡλίθιοι γονεῖς.

Καί σεῖς, ἀξιαγάπητοι ἀκόλαστοι, πού ἀπό τῆ νεανική σας ἡλικία δέ γνωρίσατε ἄλλους περιορισμούς ἀπ' αὐτοὺς πού σάς ἐβάζαν οἱ ἴδιες οἱ ἐπιθυμίες σας, πού γιά μοναδικό κυβερνήτη εἶχατε μόνο τίς ἰδιοτροπίες σας, μελετήστε τόν κυνικό Ντολμανσέ, πορευτεῖτε ὅπως αὐτός, ἀν θέλετε νά φτάσετε ὡς τήν ἀκρῆ τοῦ ἀνθρώπαρτου δρόμου πού σάς ἀνοίγει ἡ φιληδονία σας· διδάχτεῖτε στήν ἀκαδημία τοῦ Ντολμανσέ ὅτι μονάχα ὅταν ἐξερευνά καί διευρύνει τῆ σφαῖρα τῶν κλίσεων καί τῶν ἰδιοτροπιῶν του καί θυσιάζει τὰ πάντα στήν ἡδονή τῶν αἰσθήσεων θά μπορέσει τὸ φτωχὸ αὐτὸ πλάσμα πού ὀνομάζεται ἄνθρωπος, τὸ φτωχὸ αὐτὸ πλάσμα πού δίχως τῆ θέλησή του πετάχτηκε σ' αὐτὸ τόν κόσμον τῆς ὀδύνης, νά σπεῖρει μέ ρόδα τὸ ἀγκαθερὸ μονοπάτι τῆς ζωῆς.

Διάλογος πρώτος

Κυρία ντε Σαιντ-Ανζ, Ίππότης ντε Μιρβέλ

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Καλημέρα, φίλε μου. 'Ο κύριος Ντολμανσέ;

ΙΠΠΟΤΗΣ: Θα έρθει στις επτά ακριβώς· δε θα δειπνήσουμε ως τότε· όπως βλέπεις έχουμε άφθονη ώρα για κουβεντούλα.

Κα ΝΤΕ ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Ξέρεις, αγαπητέ μου αδερφέ, ότι άρχισα νά μετανοιώνω λιγάκι για τήν περιέργειά μου και τό άποψινό μας άισχρό πρόγραμμα; Ίππότη, μέ κακομαθαίνεις. Όσο πάω νά λογικευτώ, τόσο κι έρεθίζεται τό καταραμένο μου μυαλό και σκέφτεται τήν άκολασία· όσο μου προσφέρεις, τόσο μέ χαλάς... Στά είκοσιέξι μου θά έπρεπε νά 'χω σοβαρευτεί κι όμως είμαι ή πιό άποχαλινωμένη... Δέν μπορείς νά φανταστείς τί μου περνά από τό μυαλό, φίλε μου, τί θά 'θελα νά κάνω. Έλεγα ότι περιοριζόμενη στις γυναίκες θά σοβάρευα... ότι άν συγκέντρωνα τίς έπιθυμίες μου στό φύλο μου δε θά λαχταρούσα πιά τό δικό σας: χίμαιρες, αγαπητέ μου· άπλώς οι χαρές που θέλησα νά στερηθώ πυρπολούν τό μυαλό μου περισσότερο. Βλέπω ότι όταν κάποιος είναι γεννημένος για τίς ήδονές, όπως έγώ, είναι άχρηστες οι προσπάθειες νά βάλει χαλινάρια – ή καταγιίδα των έπιθυμιών τά κόβει άμέσως. Μέ λίγα λόγια, φίλε μου, είμαι πλάσμα άμφίδιο· αγαπώ τά πάντα, διασκεδάζω μέ τά πάντα. Θα ήθελα νά συνδυάσω τά πάντα· όμως

ὁμολόγησε, ἀδερφέ, δὲν ἔφτασα στὴν ἄκρα παραδοξότητα θέλοντας νὰ γνωρίσω αὐτὸ τὸν παράδοξο Ντολμανσέ πού. ἀπ' ὅ,τι λές, δὲν εἶδε σ' ὅλη τῆ ζωὴ του μιὰ γυναίκα ὅπως τίς βλέπει ὅλος ὁ κόσμος, πού, σοδομίτης ἐκ πεποιθήσεως. ὄχι ἀπλῶς λατρεύει τὸ φύλο τὸ δικό του ἀλλὰ καὶ δὲν ἐνδίδει ποτέ στὸ δικό μου ἐκτός ἂν τοῦ παραχωρήσει τοὺς ἰδίους θησαυροὺς πού τοῦ προσφέρουν κι οἱ ἄλλοι ἄντρες; Ἄκου, Ἰπλότη, τί κάνω γούστο! νὰ γίνω ὁ Γανυμήδης αὐτοῦ τοῦ νέου Διός, νὰ χαρῶ τὰ γούστα του, τίς ἡδονές του, νὰ γίνω τὸ θῦμα τῶν σφαλμάτων του· ὡς τώρα, φίλε μου, ἐσύ τὸ ξέρεις καλά, μόνο σέ σένα δόθηκα ἐτσι, ἀπὸ συμπάθεια, ἢ σέ λίγους ὑπηρέτες, πού υἱοθέτησαν αὐτὸ τὸν τρόπο μόνο ἐπειδὴ πληρώθηκαν. Σήμερα, ὁμως, δὲ μέ σπρώχνει ἡ διάθεση νὰ ἐξυπηρετήσω, οὔτε τὸ καπρίτσιο, μόνο ἢ ἐπιθυμία ἢ ἴδια. Πιστεύω ὅτι ὑπάρχει τεράστια διαφορὰ ἀνάμεσα στὶς παλιές σχετικὲς μου ἐμπειρίες καὶ σ' αὐτὸ πού θὰ γίνῃ ἀπόψε, θέλω νὰ τῆ γνωρίσω. Ζωγράφισέ μου τὸν Ντολμανσέ σου, σέ παρακαλῶ, γιὰ νὰ ἔχω τὴν εἰκόνα του στὸ μυαλό μου πρὶν τὸν δῶ νὰ ἐρχεται· ξέρεις ὅτι ὅλη ἡ γνωριμία μου μαζί του εἶναι μιὰ χτεσινὴ λιγὸλεπτή συνάντησή.

ΙΠΠΟΤΗΣ: Ὁ Ντολμανσέ, ἀδελφοῦλα μου, μόλις μῆκε στὰ τριάντα ἔξι· εἶναι ψηλός, ἐξαιρετικὰ ὠραῖος, μὲ μάτια πολὺ ζωηρά καὶ πανέξυπνα, διαφαίνεται ὁμως κάποια σκληρότητα καὶ κάποια κακία στὰ χαρακτηριστικά του· ἔχει τὰ ὠραιότερα δόντια τοῦ κόσμου, μιὰ δόση ἀπαλότητας στὴν κορμοστασιά του, δίχως ἀμφιβολία ἐπειδὴ τόσο συχνὰ ἐπιδίδεται σὲ γυναικεῖα καμώματα· εἶναι ἐξαιρετικὰ κομψός, ἔχει νόστιμη φωνή, καὶ πάνω ἀπ' ὅλα ἐξαιρετικὰ φιλοσοφημένη διάθεση.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Ἐλπίζω νὰ μὴν πιστεῦει στὸ Θεό!

ΙΠΠΟΤΗΣ: Μὰ τι λές; Εἶναι ὁ πιὸ διαβόητος ἄθεος, ὁ πιὸ ἀνήθικος ἀνθρώπος... κάθε ἄλλο, εἶναι ἡ πιὸ πλήρης διαφθορά, ὁ πιὸ κακός, τὸ μέγιστο κάθαρμα τοῦ κόσμου.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Ἄχ, πόσο μέ ζεσταίνεις! Νομίζω πώς θά ξετρελαθῶ μαζί του. Καί τὰ γούστα του, ἀδερφέ μου;

ΙΠΠΟΤΗΣ: Τά ξέρεις. Τίς χαρές τῶν Σοδόμων τίς λατρεύει, καί στήν ἐνεργητική καί στήν παθητική ἐκδοχή. Γιά τίς ἡδονές του θέλει μόνο ἄντρες, κι ἂν κάπου-κάπου καταδέχεται νά χρησιμοποιήσει καμιᾶ γυναίκα, τό κάνει μέ τόν ὄρο ὅτι θά τοῦ κάνει τήν παραχώρηση ν' ἀνταλλάξουν τὰ φύλα τους. Τοῦ μίλησα γιά σένα, τόν προειδοποίησα γιά τίς προθέσεις σου· συμφωνεῖ ἀλλά σοῦ ὑπενθυμίζει τοὺς κανόνες τοῦ παιχνιδιοῦ. Σέ προειδοποιῶ, ἀδερφοῦλα μου, θά ἀρνηθεῖ κατηγορηματικά κάθε προσπάθειά σου νά τόν ἐμπλέξεις σέ κάτι ἄλλο: “Αὐτό πού δέχομαι νά πράξω μέ τήν ἀδερφή σας”, δηλώνει, “εἶναι μιᾶ παραξενιά, μιᾶ ἀδιακροσία μέ τήν ὁποία μολύνεται κανεῖς πολύ σπάνια, καί μόνο ἀφού λάβει ἀπειρες προφυλάξεις”.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: *Μολύνεται! Προφυλάξεις!* ὦ! πόσο λατρεύω τή γλώσσα πού χρησιμοποιοῦν αὐτοί οἱ ἀξιαγάπητοι ἄνθρωποι! Καί μεις οἱ γυναῖκες χρησιμοποιοῦμε ἀποκλειστικές λέξεις πού ὑποδηλώνουν, ὅπως κι αὐτές πού εἰπώθηκαν τώρα δά, τό βαθύ τρόμο πού μάς γεμίζουν οἱ αἰρετικές τάσεις... Πές μου, ἀγαπητέ μου, σ' ἔχει πάρει; Ὑποθέτω ὅτι τὰ εἴκοσι χρόνια σου καί τό θαυμάσιο πρόσωπό σου θά σκλάβωναν ἕναν τέτοιο ἄνθρωπο!

ΙΠΠΟΤΗΣ: Δέ θά σοῦ κρύψω τίς τρέλες μας, ἔχεις ἀρκετό πνεῦμα καί δέ θά τίς καταδικάσεις. Στήν πραγματικότητα ἐγώ ἀγαπῶ τίς γυναῖκες καί παραδίνομαι σ' αὐτά τὰ παράξενα βίτσια μόνο ὅταν μέ ἐξωθήσουν ἄντρες ἀξιαγάπητοι. Τότε δέ μέ σταματᾶ τίποτα. Μοῦ λείπει ἐντελῶς αὐτή ἡ γελοία χοντροκοπιά πού ὀδηγεῖ τοὺς νεαροὺς μας δόκιμους νά πιστεύουν ὅτι πρέπει ν' ἀπαντήσεις μέ τό μπαστούνι σου σέ παρόμοιες προτάσεις. Μήπως μπορεῖ κανεῖς νά κυριαρχήσει στὰ γούστα του; Μπορεῖς νά λυπάσαι τοὺς παράξε-

νους, αλλά μή τούς προσβάλλεις ποτέ: τὸ λάθος τους είναι λάθος τῆς Φύσης. Δέν είναι περισσότερο ὑπεύθυνοι πού ἤρθαν στόν κόσμο μέ διαφορετικές κλίσεις ἀπ' ὅ,τι ἐμεῖς πού γεννιόμαστε μέ πόδια στραβά ἢ μέ σωστές ἀναλογίες. Μήπως σάς προσβάλλει κανεῖς ὅταν ἐκδηλώνει τήν ἐπιθυμία του νά σάς ἀπολαύσει; Ὅπωςδήποτε ὄχι· σάς κάνει μιά φιλοφρόνηση· γιατί λοιπόν νά τοῦ ἀπαντήσετε μέ βρισιές καί προσβολές; Μόνο οἱ ἀνόητοι σκέφτονται μ' αὐτό τόν τρόπο· δέν ὑπάρχει ἐξυπνος ἄνθρωπος πού νά βλέπει τὸ θέμα διαφορετικά ἀπό μένα. Ἀλλά δυστυχῶς ὁ κόσμος κατοικεῖται ἀπό βλάκες πού θεωροῦν ἐλλειψη σεβασμοῦ νά τούς θεωρήσει κανεῖς κατάλληλους γιά τίς ἡδονές του, ἀπό ἄνθρώπους χαλασμένους ἀπό τίς γυναῖκες –οἱ ὁποῖες ζηλεύουν ὅτιδήποτε φαίνεται ν' ἀπειλεῖ τὰ δικαιώματά τους– ἄνθρώπους πού παριστάνουν τούς Δόν Κιχώτες αὐτῶν τῶν δικαιωμάτων καί κακοποιοῦν ὅποιον δέν τ' ἀναγνωρίζει σ' ὅλη τήν ἐκτασή τους.

Κα ντε SAIN-T-ANZ: Φίλησέ με, ἀγαπητέ μου! Δέ θά ἦσουν ἀδερφός μου ἂν σκεφτόσουν διαφορετικά! Ἀλλά σέ ἱκετεύω, πές μου λεπτομέρειες, γιά τήν ἐμφάνισή του καί γιά τίς χαρές σας.

ΙΠΠΟΤΗΣ: Κάποιος φίλος μου πληροφόρησε τόν κο Ντολμανσέ γιά τὸ ὑπέροχο μέλος μέ τὸ ὄπριο, καθώς ξέρεις, εἶμαι ἐφοδιασμένος. Ὁ Ντολμανσέ τόν ἔβαλε νά καλέσει καί τούς δυό μας σέ γεῦμα. Μιά καί πῆγα, ἤμουν ὑποχρεωμένος νά ἐπιδειξῶ τήν ἐξάρτησή μου: στήν ἀρχή μοναδικό μου κίνητρο φάνηκε νά εἶναι ἡ περιέργεια· κι ὥστόσο μού ἐστρεψε ἕναν ὑπέροχο πιασινό, μέ παρακάλεσε νά τόν χαρῶ, κι ἀποδείχτηκε ὅτι ἡ ἐπιθυμία καί μόνο ἦταν ἡ αἰτία αὐτῆς τῆς ἐξέτασης. Προειδοποίησα τόν Ντολμανσέ γιά ὅλες τίς δυσκολίες τοῦ ἐγχειρήματος· τίποτα δέν τόν ἀπότρεψε. “Ἐχω δοκιμάσει τόν κριό”, εἶπε, “καί δέ θά ἔχετε κόν τῆ δόξα νά εἰστε ὁ πιό φοβερός ἀπό τούς ἄντρες πού διέτησαν τὰ ὀπισθία πού σάς προσφέρω!” Ὁ μαρκήσιος ἦταν πρόθυμος

δοθητός: χάιδευε, ψαχούλευε, φιλούσε όσα φέρναμε οί δυό μας στό φώς. Παίρνω θέση... προτείνω λιπαντικά: “Προσέξτε!” λέει ό μαρκήσιος, “θά στερηήσετε τόν Ντολμανσέ τίς μισές από τίς αισθήσεις πού περιμένει από σάς· θέλει νά τόν κόψετε στά δυό... θέλει νά τόν ξεσκίσετε”. “Πολύ καλά”. λέω και χώνομαι άκάθεκτος στό λάκκο, “θά ικανοποιηθεί”. Ίσως νομίζεις, άγαπητή μου άδερφή, ότι κουράστηκα πολύ. . καθόλου. Παρά τίς έπιφυλάξεις μου τό τεράστιο πουλί μου έξαφανίστηκε, έφτασε στά σωθικά του κι ό κωλομπαράς δέν έδειξε νά νιώθει τίποτα. Τόν δούλεψα καλά· ή άκρα έκστασή του, τά σφιξίματα και τά τρέμουλα, οί θαυμαστές κραυγές του, μ’ έκαναν κι έμένα γρήγορα ευτυχισμένο και τόν πλημμύρισα. Πριν άποσυρθώ σχεδόν, ό Ντολμανσέ, μέ άνάστατα μαλλιά και πρόσωπο κατακόκκινο σαν δάκχης: “Δές σε τί κατάσταση μ’ έβαλες, άγαπητέ μου φίλε”, λέει και μου παρουσιάζει ένα ρέμπελο ντούρο πουλί, θεόμακρο και τουλάχιστο δεκαπέντε πόντους χοντρό, “δέξου, άγάπη μου, σ’ έξορκίζω, από έραστής μου νά μέ ύπηρετήσεις τώρα σαν γυναίκα, για νά μπορώ νά πώ ότι στήν άγκαλιά σου άπόλαυσα όλες τίς χαρές τού δίτσιου πού βάζω πάνω άπ’ όλα”. Δίχως περισσότερη δυσκολία άπ’ ό,τι πριν, έτοιμάστηκα· ό μαρκήσιος, κατεβάζοντας τά παντελόνια του μπροστά στά μάτια μου, μέ ικέτεψε νά είμαι για λίγο ακόμα άντρας μαζί του ενώ θά ’μωνα γυναίκα για τό φίλο του· τόν δούλεψα όπως και τόν Ντολμανσέ, πού μου ξεπλήρωνε στό εκατονταπλάσιο όλες τίς χωσιές πού έκανα στόν τρίτο μας· σύντομα ανάδωσε στά βάθη τού πισινού μου τό θείο αυτό πιωτό μέ τό όποίο, τήν ίδια σχεδόν στιγμή, ράντισα τά όπίσθια τού Β...

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Θά πρέπει νά γνώρισεσ τήν άκρα ήδονή ανάμεσα στους δυό· λένε πώς είναι χάραμα.

ΙΠΠΟΤΗΣ: Άγγελέ μου, είναι δέβαιο πώς είναι τό καλύτερο πόστο· ό,τι και νά πείς, όμως, όλ’ αυτά είναι παραξενιές και δέ συγκρίνονται μέ τήν άπόλαυση τής γυναίκας.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Κι εγώ, ακριβή μου αγάπη, για ν' ανταμείψω την εύγενική σου λεπτότητα, θα παραδώσω στη θέρμη σου μιὰ νεαρή παρθένα, όμορφότερη κι από τόν ίδιο τόν Έρωτα.

ΙΠΠΟΤΗΣ: Πώς! Κι ό Ντολμανσέ... σκοπεύεις νά φέρεις εδώ γυναίκα;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Πρόκειται για μορφωτική δουλειά· είναι μιὰ μικρή πού γνωρίσα στό μοναστήρι πέρυσι τό φθινόπωρο, όπου ό άντρας μου έκανε ιαματικά λουτρά. Έκει δέν τολμήσαμε νά κάνουμε τίποτα, ήταν πολλά μάτια, ύποσχεθήκαμε όμως νά ξανασυναντηθούμε τό γρηγορότερο δυνατό. Δοσμένη σ' αυτήν τή μοναδική έπιθυμία, γνωρίστηκα μέ τήν οικογένειά της μέ σκοπό νά τήν ικανοποιήσω. Ό πατέρας της έλευθεριάζει... και τόν κατέκτησα. Τέλος πάντων, ή ώραία μας έρχεται, τήν περιμένω· θα περάσουμε μαζί δυό μέρες... δυό μέρες γλυκύτατες· θα χρησιμοποιήσω τό μεγαλύτερο μέρος τους για νά μορφώσω αυτή τή νεαρή. Ό Ντολμανσέ κι εγώ θα χώσουμε στό κεφαλάκι της τίσ άρχές της πιό άχαλίνωτης φιληδονίας, θα τήν τυλίξουμε στή φλόγα μας, θα τή θρέψουμε μέ τή φιλοσοφία μας, θα τής έμπνεύσουμε τίσ έπιθυμίες μας και, καθώς θέλω νά ένώσω τήν πρακτική μέ τή θεωρία, νά συνδυάσω τή διατριβή μέ τήν έπίδειξη, σέ προορίζω, άδερφέ μου, νά θερίσεις τό μύρτο των Κυθήρων, κι ό Ντολμανσέ θα δρέψει τά ρόδα των Σοδόμων. Θα 'χω διπλή χαρά: θ' άπολαύσω τήν έγκληματική λαγνεία και θα δώσω μαθήματα, θα βάλω ιδέες στήν άξιαγάπητη άθώα πού έμπλεξα στά δίχτυα μας. Τι λές, 'Ιππότη, δέν είναι σχέδιο άντάξιο τής φαντασίας μου;

ΙΠΠΟΤΗΣ: Ποιά άλλη θα μπορούσε νά τό γεννήσει; είναι θείο, ύπόσχομαι νά παίξω στήν έντέλεια τό θαυμάσιο ρόλο πού μου δίνεις. Τέρας, τί ήδονή θα γνωρίσεις μορφώνοντας αυτό τό παιδί! Τι χαρά νά τή διαφθείρεις! Νά πνίξεις μέσα

στή νεαρή καρδιά όλους τους σπόρους της αρετής και της θρησκείας που έσπειραν οι δασκάλες της! Τι δίτιμο!

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Νά 'σαι βέβαιος πώς δε θα παραλείψω τίποτα για να τή διαστρέψω, να τήν ταπεινώσω, να καταστρέψω όλες τις σφαλερές ήθικες αρχές που θα ζάλισαν το κεφαλάκι της· θέλω σε δυό μαθήματα να τήν κάνω ίδιο καθαρά με μένα... το ίδιο άθρη.. άποχαλινωμένη. Είδοποίησε τον Ντολμανσέ, πές του τα όλα μόλις έρθει· έτσι το δηλητήριο της άνηθικότητάς του, κυκλοφορώντας σ' αυτό το νεαρό πνεύμα μαζί μ' εκείνο που θα χύσω εγώ, θα ξεριζώσει το ταχύτερο κάθε σπόρο αρετής που θα μπορούσε να ριζώσει εκεί.

ΙΠΠΟΤΗΣ: Άδύνατο να βρεθεί καλύτερος: ή έλλειψη θρησκείας, ή άσέβεια, ή άπανθρωπιά, ή έλευθεριότητα, ξεχειλούν από τον Ντολμανσέ, όπως κάποτε ή μετάληψη από τά χείλια του διάσημου άρχιεπίσκοπου του Καμπραί. Είναι ο πιο βαθύς άποπλανητής, ο πιο διεφθαρμένος άνθρωπος, ο πιο επικίνδυνος... Α! φίλη μου, φτάνει ν' ακούσει ή μαθήτρια τις διδαχές του δασκάλου, και σου υπόσχομαι πώς θα 'χει χαθεί για πάντα.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Όπωςδήποτε δε θα χρειαστεί πολύς καιρός, αν κρίνω από τις διαθέσεις που ξέρω ότι έχει...

ΙΠΠΟΤΗΣ: Πές μου, άδερφούλα, δεν υπάρχει φόβος από τους γονείς; Άν μιλήσει ή μικρή μόλις γυρίσει σπίτι;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Μή φοβάσαι. Άποπλάνησα τον πατέρα... είναι δικός μου.. Θα στο όμολογήσω: του δόθηκα για να του κλείσω τά μάτια: άγνοει τά σχέδιά μου... δε θα τολμήσει ποτέ να ξεσκαλίσει. Τόν έχω στο χέρι.

ΙΠΠΟΤΗΣ: Έχεις μεθόδους τρομερές!

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Έτσι πρέπει... άλλιώς δέν είναι σίγουρες.

ΙΠΠΟΤΗΣ: Πές μου, σέ παρακαλώ, ποιά είναι ή νεαρή;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Λέγεται Εύγενία, κόρη κάποιου Μιστιβάλ, από τούς πλουσιότερους έμπορους τής πρωτεύουσας, περίπου τριάντα έξι έτών· ή μητέρα είναι τό πολύ τριάντα δύο καί ή κόρη δεκαπέντε. Ή φιληδονία τού Μιστιβάλ είναι ίση μέ τήν ευσέβεια τής γυναίκας του. Όσο για τήν Εύγενία, άγαπητέ μου, είναι μάταιο νά σου τή ζωγραφίσω· τά πινέλα μου δέν είναι άξια· άρκέσου στή βεβαιότητα ότι ποτέ δέν είδαμε τέτοια όμορφιά στόν κόσμο.

ΙΠΠΟΤΗΣ: Τουλάχιστο σκισάρισε, άν δέν μπορείς νά ζωγραφίσεις. Ξέροντας μέ ποιάν θά έχω νά κάνω, θά μωρέσω νά γεμίσω τή φαντασία μου μέ τό είδωλο όπου θά θυσιάσω.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Πολύ καλά, φίλε μου: τά άφθονα καστανά μαλλιά της -ένα χέρι δέ φτάνει νά τά φουχτώσει- κατεβαίνουν πιό χαμηλά από τά μεριά της· ή λευκότητά της άστράφτει, ή μύτη της είναι λίγο άετία, τά μάτια της κατάμαυρα καί μέ πόση λαύρα! Α! φίλε μου, δέν άντιστέκεσαι σέ τέτοια μάτια... δέ φαντάζεσαι σέ τί άνοησίες μέ όδηγησαν. Άν έβλεπες τά φρύδια πού τά στέφουν! τά ματόκλαδα πού τά κυκλώνουν! Στόμα πολύ μικρό, δόντια ύπεροχα καί πόση δροσιά! Ένα από τά χαρίσματα της είναι κι ή κομψότητα μέ τήν όποία τό ώραιο κεφάλι άκουμπά στους ώμους της, ή εύγένεια πού έχει όταν τό στρέφει... Είναι ψηλή για τήν ήλικία της: θά τή νόμιζες δεκαεφτά. Ή κορμοστασιά της είναι πρότυπο κομψότητας καί λεπτότητας, ό λαιμός, τό στήθος της, γλυκύτατα... δυό στηθάκια τρισχαριτωμένα! Μόλις γεμίζουν μιá παλάμη, όμως τόσο γλυκά... τόσο δροσερά... τόσο λευκά: Είκοσι φορές τρελάθηκα φιλώντας τα· καί νά 'βλεπες πώς ζωντάνευε στά χάδια μου...

πώς τὰ μεγάλα μάτια της πρόδιναν τὴν ἀναταραχὴ της...
Φίλε μου, δὲ γνωρίζω τὰ ὑπόλοιπα. Ἄν κρίνω ὁμῶς ἀπ'
ὅσα ξέρω, ποτέ ὁ Ὀλυμπος δὲν ἀξιώθηκε τέτοια θεότητα...
Ἀλλὰ τὴν ἀκούω.. ἀφησέ μας· βγές ἀπὸ τὸν κήπο γιὰ νὰ μὴ
τῆ συναντήσεις καὶ νὰ ἴσαι σὴν ὥρα σου στὸ ραντεβού.

ΙΠΠΟΤΗΣ: Ὁ πίνακας ποὺ μοῦ ζωγράφισες ἐξασφαλίζει
τὴν ἀκρίθειά μου... Οὐρανοὶ... πῶς νὰ βγῶ... νὰ σ' ἀφήσω
στὴν κατάσταση ποὺ βρίσκομαι... Ἄντιο... ἓνα φιλί... ἓνα
μοναδικὸ φιλί... νὰ μὲ ικανοποιήσει τουλάχιστον ὡς τότε.
(*Τὸν φιλά, ἀγγίζει τὸ τεντωμένο πουλί στὸ παντελόνι του, ὁ
νεαρὸς φεύγει διασπικῶς*).

Διάλογος Δεύτερος

Κα ντε Σαιντ-Άνζ, Εὐγενία

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Καλημέρα, ώραία μου! Τὴν ἀνυπομονησία μου θὰ τὴν καταλάβεις εὐκόλα, ἀν διαβάσεις τὴν καρδιά μου.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Ἐλεγα πὼς δὲ θὰ φτάσω ποτὲ, καλή μου, τόσο διαζόμενον νὰ βρεθῶ στὴν ἀγκαλιά σου· μὰ ὥρα πρὶν φύγω φοβήθηκα ὅτι θ' ἄλλαζαν ὅλα· ἡ μητέρα μου ἦταν ἀπολύτως ἀντιθετὴ σ' αὐτὸ τὸ θαυμάσιο πάρτυ, ἔλεγε πὼς δὲν ταιριαζε στὴν ἡλικία μου νὰ ἐρθῶ μόνη· ὅμως ὁ πατέρας μου τὴν εἶχε κακομεταχειριστεῖ προχθὲς τόσο πολὺ, πού ἄρκεσε μιὰ ματιὰ του γιὰ νὰ ἐκμηδενιστεῖ ἢ κα Μιστιβάλ· τελικὰ συγκατατέθηκε στὴν ἀδεια πού εἶχε δώσει ὁ πατέρας μου κι ἔτρεξα ἐδῶ. Ἐχῶ δυὸ μέρες. Τὸ ἀμάξι σου καὶ μιὰ ὑπηρέτριά σου πρέπει νὰ μὲ γυρίσουν ὅπωςδήποτε μεθαύριο.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Πόσο μικρὸ διάστημα, ἀγγελέ μου πανάκριβε, σὲ τόσο λίγο χρόνο πὼς νὰ μπορέσω νὰ σοὺ ἐκφράσω ὅσα γεννᾶς μέσα μου; Κι ἔχουμε νὰ πούμε πολλά. Ξέρεις βέβαια ὅτι σ' αὐτὴ τῇ συνάντησιν πρόκειται νὰ σὲ μυήσω στὰ πιὸ κρυφὰ μυστήρια τῆς Ἀφροδίτης· φτάνουν δυὸ μέρες;

ΕΥΓΕΝΙΑ: ὦ! ἀν δὲν τὰ μάθω ὅλα θὰ μείνω... ἦρθα γιὰ νὰ μορφωθῶ καὶ δὲ θὰ φύγω πρὶν πληροφορηθῶ...

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ, φιλώντας την: Έρωτά μου, και τι δέ θα κάνουμε, και δέ θα πούμε! Μήπως θέλεις νάτσιμπήσεις τίποτα, βασίλισά μου; Μπορεί τό μάθημα ν' αποδειχτεί πολύωρο.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Χρειάζομαι μοναχά νά σ' ακούσω, ακριδή μου φίλη· γευματίσαμε δυό λεύγες από δώ· θά περιμένω ώς τίς όχτώ απόψε χωρίς νά πεινάσω καθόλου.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Άς πάμε τότε στό μπουντουάρ μου, εκεί θά είμαστε πιό άνετα. Μίλησα ήδη στους ύπηρέτες, κανείς δέ θά έπιχειρήσει νά μάς διακόψει, νά 'σαι βέβαιη. *(Μπαίνουν στό μπουντουάρ άγκαλιασμένες).*

Διάλογος τρίτος

*Ἡ σκηνή σ' ένα θαυμάσιο μπουντουάρ.
Κα ντε Σαιντ-Ἄνζ, Εὐγενία, Ντολμανσέ*

*ΕΥΓΕΝΙΑ, έκπληκτη πού βρίσκει ἀναπάντεχα ἕναν ἄντρα
στό δωμάτιο: Ὡ! φίλτατη, μάς πρόδωσαν!*

*Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ, τὸ ἴδιο έκπληκτη: Πῶς ἐδώ, κύριε;
Νομίζω ὅτι σὰς περιμέναμε σίς τέσσερις!*

*ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Πάντα ἐπιταχύνει τὴν εὐτυχία τοῦ νὰ σὰς
δεῖ κανεῖς, Κυρία μου. Συνάντησα τὸν κύριο ἀδελφὸ σας –
μάντεψε τὴ χρησιμότητα τῆς παρουσίας μου στὰ μαθήματα
πού πρόκειται νὰ δώσετε στὴ Δεσποινίδα, γνώριζε ὅτι τὸ
λύκειο θὰ ἦταν ἐδώ. Μ' ἔφερε κρυφά, δίχως νὰ φανταστεῖ
ὅτι θὰ μάς ἀποδοκιμάζατε· ὅσο γιὰ τὸν ἴδιο, γνωρίζοντας
ὅτι ἡ πρακτικὴ ἐπίδειξη θὰ ἀπαιτηθεῖ μετὰ τῆ θεωρητικῆ
διδασχῆ, θὰ κάνει τὴν ἐμφάνισή του ἀργότερα.*

*Κα ντε ΣΑΝΤ-ΑΝΖ: Ἄ, Ντολμανσέ, αὐτὴ ἡ ἀπρόβλεπτη
ἐξέλιξη...*

*ΕΥΓΕΝΙΑ: Πού δέ με γελᾶ, ἀγαπητὴ μου· ὅλα εἶναι ἐργο
σου... τουλάχιστο θὰ ἔπρεπε νὰ με ρωτῆσεις... Νὰ ἴμαι
τώρα ἐκτεθειμένη... ὅπωςδήποτε αὐτὸ θὰ ἐπηρεάσει τὰ σχέ-
διά μας.*

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Εὐγενία, διαμαρτύρομαι! Ἡ ἐκ-

πληξη όφείλεται αποκλειστικά στον άδερφό μου. Μή τρομάξεις, ώστόσο. Γνωρίζω τον Ντολμανσέ σαν άνθρωπο άξιαγάπητο και διαθέτει αυτήν άκριβώς τη φιλοσοφική διάθεση που μάς χρειάζεται για την εκπαίδευσή σου, θά μάς είναι έξαιρετικά χρήσιμος για τό σκοπό μας. Όσο για τή διακριτικότητα του, σου την έγγωμαι σά νά επρόκειτο για μένα την ίδια. Λοιπόν, καρδιά μου, γίνε φίλη με τον άνθρωπο τον πιο κατάλληλο στον κόσμο νά σε διαμορφώσει και νά σε καθοδηγήσει στην καριέρα τής ευτυχίας και τής ήδονής που θέλουμε νά γνωρίσουμε μαζί.

ΕΥΓΕΝΙΑ, κοκκινίζοντας: 'Ω! κι όμως, είμαι ακόμα άνάστατη...

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: 'Ελάτε, ώραιο Εύγενία, ήρεμήστε... 'Η σεμνότητα είναι άρετή άπαρχαιωμένη, και σεις, με τόσες χάρες, θά έπρεπε νά γνωρίζετε θαυμάσια πώς νά την ξεπερνάτε.

ΕΥΓΕΝΙΑ: 'Αλλά ή εύπρέπεια...

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: 'Α! Βαρβαρισμοί που δέν τους πολυπροσέχουν στίς μέρες μας. Είναι τόσο αντίθετοι στή Φύση! ('Ο Ντολμανσέ αρπάζει τήν Εύγενία, τήν τυλίγει στά μπράτσα του, τή φιλά).

ΕΥΓΕΝΙΑ, άγωνίζεται νά ξεφύγει: 'Αρκετά, Κύριε! 'Ελάχιστα με σέδεστε!

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Εύγενία, άκουσέ με, άς σταματήσουμε τίς σεμνοτυφίες μ' αυτόν τό θαυμάσιο άνθρωπο· δέ τον γνωρίζω περισσότερο από σένα: δές όμως πώς του δίνομαι! (Τόν φιλά ύγρα στό στόμα).

ΕΥΓΕΝΙΑ: 'Ω! εύχαρίστως! που θά έβρισκα καλύτερο

παράδειγμα! (πέφτει στην αγκαλιά του Ντολμανσέ· αυτός τη φιλά φλογερά, με τη γλώσσα στο στόμα της).

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: 'Αξιαγάπητο πλάσμα, γλυκύτατο!

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ, φιλώντας την με τον ίδιο τρόπο: Νόμιζες, πονηρούλα, πώς δε θα έρχόταν κι η σειρά μου: (Ο Ντολμανσέ τις παίρνει έναλλάξ στην αγκαλιά του, φιλά την καθεμιά ένα τέταρτο, με τη γλώσσα, κάνουν κι αυτές τό ίδιο, μεταξύ τους και μ' αυτόν).

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: 'Α! τέτοια προκαταρκτικά με μεθούν από επιθυμία! Κυρίες μου, στο λόγο μου, κάνει πολλή ζέστη εδώ· άς ντυθούμε ελαφρότερα, θά μιλήσουμε πολύ πιό άνετα!

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Συμφωνώ, κύριε· άς φορέσουμε αυτά τά νεγκλιζέ! Σκεπάζουν μόνο τις χάρες μας πού πρέπει νά μείνουν κρυφές για τήν επιθυμία.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Μά τήν αλήθεια, αγαπητή μου, με βάζετε νά κάνω πράγματα...

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ, βοηθώντας τη νά ξεντυθει: 'Ανόητα, έ;

ΕΥΓΕΝΙΑ: Τουλάχιστον αδιάντροπα... 'Ω! πώς με φιλάς!

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Τι χαριτωμένο στήθος!... ρόδο πού μόλις άνθίζει.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ, μελετά τά στήθη τής *Εύγενείας* δίχως ν' αγγίξει: Καί πού υπόσχονται άλλα θέλητρα... άπειρωσ προτιμότερα.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: 'Απειρωσ προτιμότερα;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Ώ! ναι, στην τιμή μου. (Λέγοντας αυτά όέν κρύβει τή λαχτάρα του νά γυρίσει τήν Εύγενία γιά νά τήν έπιθεωρήσει από πίσω).

ΕΥΓΕΝΙΑ: Όχι, όχι, σάς ικετεύω!

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Όχι, Ντολμανσέ... δέ θέλω νά δείτε ακόμα... ένα αντικείμενο πού άσκει τόσην επίδραση επάνω σας ώστε, μόλις τό βάλετε στό μυαλό σας, θά σάς χαλάσει τή συλλογιστική. Χρειαζόμαστε τή διδασκαλία σας, δώστε μάς την - μετά τά μύρτα πού λαχταράτε θά είναι ή ανταμοιβή σας.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Πολύ καλά, αλλά γιά νά γίνει ή επίδειξη, γιά νά δώσουμε σ' αυτό τό ώραιο παιδί τά πρώτα μαθήματα τής έλευθεριότητας, πρέπει έσεις τουλάχιστον, κυρία, νά έχετε την καλωσύνη νά είστε διαθέσιμη.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Βεβαίως! Ίδου, είμαι ολόγυμνη. Διδάξτε πάνω μου όσο θέλετε!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Τι όμορφο σώμα! Ή Ήφροδίτη ή ίδια, στολισμένη μέ τίσ Χάριτες!

ΕΥΓΕΝΙΑ: Φίλη μου, τί όμορφιές! Άφησέ με νά τίσ δώ μέ τήν ήσυχία μου, νά τίσ γεμίσω μέ φιλιά! (Τό κάνει).

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Έξοχη προδιάθεση! κάπως λιγότερο πάθος, ώραιο μου Εύγενία: πρός τό παρόν άπαιτώ από σάς μόνο λίγη προσοχή.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Έντάξει, άκούω, άκούω... Μά πόσο ώραιο είναι... πόσο γεμάτη... πόσο δροσερή.. Τι θαυμάσια πού είναι ή φίλη μου, δέ συμφωνείτε;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Είναι ώραιο, όπωσδήποτε... ώραιο στην

έντελεια· αλλά είμαι βέβαιος ότι δεν είστε σε τίποτα κατώτερη... Λοιπόν, χαριτωμένη μαθητριά, δώστε προσοχή, άλλίως αν δεν είστε υπάκουη, θ' ασκήσω πάνω σας τὰ δικαιώματα που μου παρέχει άφθονα ο τίτλος του καθηγητή σας.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Βεβαίως, Ντολμανσέ, σάς την παραδίδω· νά τή μαλώστε άυστηρά αν δεν είναι φρόνιμη.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Ίσως δεν μπορέσω νά περιοριστώ στα λόγια.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Ούρανοι! μέ τρομάζετε... τι θά μου κάνετε, κύριε;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ, τραυλίζοντας, φιλώντας την Εύγενία στο στόμα: Έπιτιμήσεις. τιμωρίες... ίσως θεωρήσω αυτό τον πιτσινούλη υπεύθυνο για τὰ σφάλματα του κεφαλιού. (Τή χτυπά πάνω από τὸ νεγκλιζέ, που φορά τώρα η νέα).

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Συμφωνώ με την πρόθεση, όχι με τή χειρονομία. Άς αρχίσουμε τὸ μάθημά μας, άλλίως ὁ λίγος χρόνος που έχουμε για νά χαρούμε τήν Εύγενία μας θά ξεδευθεί με προκαταρκτικά και θά χάσουμε τή διδασκαλία.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ, άγγίζει, καθώς τὰ αναλύει, ὅλα τὰ μέλη του σώματος της κας ντε Σαιντ-Άνζ: Αρχίζω: Δέ θά μιλήσω καθόλου γι' αυτές τις σάρκινες σφαίρες· γνωρίζετε ὅσο και ἐγώ, Εύγενία, ὅτι ὀνομάζονται ἀδιακριτως, στήθος, μαστοί, θυξιά· για τήν ἡδονή έχουν μεγάλη χρησιμότητα· ἐνώ ἀπολαμβάνει, ὁ ἔραστής τὰ έχει μπροστά στα μάτια του· τὰ χαϊδεύει, τὰ μαλάζει, μερικοί μάλιστα τὰ κάνουν ἔδρα τῆς ἴδιας τους τῆς τελικῆς ἡδονῆς, χώνουν τὸ μέλος τους ἀνάμεσα στους λόφους αὐτοῦς τῆς Ἄφροδίτης, κι ἡ γυναίκα τοὺς σφίγγει, πιέζοντας μαζί και τὸ μέλος. Μὲ λίγες κινήσεις μερικοί κατορθώνουν νά σκορπίσουν ἐκεῖ τὸ

θαυμαστό βάλαμο της ζωής που το χύσιμό του δίνει την πάσα εύτυχία στους έλευθέρους... 'Αλλ' αυτό το μέλος, για το οποίο θά υποχρεωθούμε να μιλάμε συνεχώς, δέ θά ήταν πρόπον, κυρία μου, να το αναλύσουμε στη μαθήτριά μας;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Βεβαίως!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Πολύ ωραία, κυρία, θά ξαπλώσω σ' αυτό το ντιβάνι· έλάτε πλάι μου. Μετά θά πιάσετε το αντικείμενο και θά εξηγήσετε ή ίδια τις ιδιότητές του στη νεαρή μας μαθήτριά. (*Ο Ντολμανσέ ξαπλώνει και ή κα ντε Σαιντ-Ανζ κάνει την επίδειξη*).

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Τό σκήπτρο αυτό της 'Αφροδίτης, Εύγενία, που έχεις μπροστά στά μάτια σου, είναι ο κύριος παράγων της ήδονής του έραστή: ονομάζεται *τό μέλος*· δέν υπάρχει ούτε ένα μέρος του ανθρώπινου σώματος όπου δέν μπορεί να εισχωρήσει. Πάντα υπάκουο στά πάθη αυτού που τό χειρίζεται, άλλοτε φωλιάζει εκεί (*άγγιζει τό πρόμα της Εύγενίας*): είναι ή συνηθισμένη διαδρομή, μέ την πλατύτερη χρήση, άν όχι ή πιό ευχάριστη· άναζητώντας ένα πιό μυστηριώδες ιερό, ο έλευθέριος βρίσκει συχνά εδώ την άπολαυση (*άνοίγει διάπλατα τά πισινά της Εύγενίας και δείχνει την τρύπα του προκτού*)· θά επανέλθουμε σ' αυτή την ήδονή, τή γλυκύτερη όλων· υπάρχουν επίσης τό στόμα, τά στήθη, οί μασχάλες, που του παρέχουν κι άλλους δωμούς για να κάψει τό θυμιάμα του· όποια τέλος πάντων να είναι τά στενά που προτιμά, ύστερα από μερικές στιγμές διεγερσης βλέπεις τό μέλος να ξεπετά ένα υγρό λευκό και βλενώδες· ή έκκρισή του δυθίζει τον άνθρωπο σ' ένα ντελίριο τόσο έντονο που του χαρίζει τις γλυκύτερες ήδονές που μπορεί να έλπίζει από τή ζωή.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Πόσο θά ήθελα να δώ αυτό τό υγρό να κυλά!

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: 'Αρκει να παίξω τό χέρι μου· δές

πώς έρεθίζεται όσο τὸ κουνιώ! Αὐτὲς οἱ κινήσεις λέγονται *ἀσέλγεια* καὶ στὴ γλώσσα τῆς ἐλευθεριότητος ἡ πράξη ὀνομάζεται *μαλακία*.

EUGENIA: ὦ! φίλη μου, ἄσε νὰ μαλακίσω αὐτὸ τὸ ὠραῖο μέλος!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Δὲν κρατιέμαι! Ἀφήστε την, κυρία, αὐτὴ ἡ ἀφέλεια μὲ καυλώνει ἀφάνταστα!

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Ὁ τόσος ἐρεθισμὸς μὲ θρῖσκει ἀντίθετη. Ντολμανσέ, φρόνιμα· ὅταν χυθεῖ αὐτὸ τὸ σπέρμα τὰ ζωικά σας ἐνστικτα θὰ ἀδρανήσουν, ἢ θέρμη τῆς διατριβῆς σας θὰ μειωθεῖ.

EUGENIA, *παιζοντας μὲ τοὺς ὄρχεις τοῦ Ντολμανσέ*: ὦ! ἀγαπητὴ μου φίλη, πόσο μὲ λυπεῖ ἡ ἀντίδρασή σου στὴν ἐπιθυμία μου!... Κι αὐτὰ τὰ σφαιρίδια τί σκοπὸ ἔχουν; πῶς λέγονται;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Ὁ τεχνικὸς ὅρος εἶναι *γεννητικοὶ ἀδένες*... *ἀρρενες* – στὴν τέχνη λέγονται *ὄρχεις*, τ' *ἀρχίδια* εἶναι ἡ δεξαμενὴ τοῦ ἀφθονοῦ σπέρματος ποὺ μόλις ἀνέφερα καὶ ποῦ, ὅταν χυθεῖ στὴ γυναικεία μήτρα, παράγει τὸ ἀνθρώπινο εἶδος. Ὅμως ἄς μὴν ἐπιμεινουμε σ' αὐτὲς τίς λεπτομέρειες, Εὐγενία, ἀφοροῦν περισσότερο στὴν ἰατρικὴ παρὰ στὴ φιληδονία. Ἐνα ὁμορφο κορίτσι πρέπει ν' ἀσχολεῖται ἀπλῶς μὲ τὸ *χῆμα*, ποτὲ μὲ τὴ *σύλληψη*. Ἄς παραβλέψουμε ὅσα ἀφοροῦν στὸν ἀχαρο μηχανισμό τοῦ πληθυσμοῦ κι ἄς ἀφοσιωθοῦμε κυρίως, ὄχι, ἀποκλειστικά, στίς ἐλευθέρους χαρὲς ποὺ δὲν ἐνδιαφέρονται καθόλου γιὰ τὴν ἀναπαγωγὴ.

EUGENIA: Ὅμως, ἀγαπητὴ μου φίλη, ὅταν αὐτὸ τὸ τεράστιο μέλος ποὺ δὲν μπορῶ κἀν νὰ πιᾶσω στὸ χέρι μου *ῖσιχωρήσει*. ὅπως μὲ διαβεβαιώνεις ὅτι γίνεται. σὲ μιὰ

τριπα τόσο μικρή όπως αυτή που έχεις στα όπισθιά σου, δε θά δώσει μεγάλο πόνο στη γυναίκα;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Είτε μπροστά είτε πίσω γίνει η εισαγωγή, αν η γυναίκα δεν είναι συνηθισμένη θά υποφέρει όπωσδήποτε. Η Φύση θέλησε να μάς οδηγήσει στην εύτυχια μέσα από τόν πόνο. Άρκει όμως να καταβληθείς μία φορά, μετά τίποτα δε συγκρίνεται με την ήδονή που θά δοκιμάξεις· και οι πίσω ήδονές είναι ασύγκριτα προτιμότερες από κείνες που προκαλεί η εισαγωγή από μπροστά. Έτσι, άλλωστε, η γυναίκα αποφεύγει πολλούς κινδύνους. Λιγότεροι κίνδυνοι για την υγεία και κανένας να μείνεις έγκυος. Προς τό παρόν δε θά επιμείνω σ' αυτή την απόλαυση· ο κοινός μας δάσκαλος, Ευγενία, θά την αναλύσει σε λίγο διά μακρών κι ένώνοντας την πρακτική με τη θεωρία θά σε πείσει. έλπίζω, ότι απ' όλες τις απολαύσεις θά πρέπει να προτιμάς αυτήν.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Βιαστείτε με τις επιδείξεις σας, κυρία, σάς ίκετεύω, δεν μπορώ να κρατηθώ άλλο· θά έκσπερωματώσω παρά τη θέλησή μου και τό περιφημο αυτό μέλος, έκμηδενισμένο, δε θά έξυπηρετεί πιά τά μαθήματά σας.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Πώς! θά έκμηδενιστεί, καλή μου, αν χάσει τό σπέρμα που αναφέρεις!... Ω! Άφησέ με να τόν κάνω να τό χάσει για να δώ πώς θά γίνει! Άλλωστε θά χαρώ τόσο να τό δώ να κυλά!

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Όχι, όχι Ντολμανσέ, σηκωθείτε-σκεφθείτε την πληρωμή των κόπων σας κι ότι δε θά σάς την παραδώσω αν δεν την αξίζετε.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Έστω! αλλά, στο να πείσουμε την Ευγενία για όσα θά τής αναπτύξουμε σχετικά με την ήδονή, τι θά πείραζε αν την ανανίζατε μπροστά μου;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Καθόλου, βέβαια, και θα τό κάνω με περισσότερη άκόμα χαρά γιατί αυτό τό μαλακτικό έπεισόδιο θα βοηθήσει τή διδασκαλία μας. Στο ντιβάνι, καλή μου!

ΕΥΓΕΝΙΑ: Θεέ μου! τί όμορφη γωνίτσα! Μά τί χρειάζονται τόσοι καθρέφτες;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Γιατί πολλαπλασιάζουν τίς στάσεις μας κατά χίλιους διαφορετικούς τρόπους, αύξάνουν στό άπειρο τίς ήδονές για τά μάτια αύτών πού τίς άπολαμβάνουν στον καναπέ. Τό μέσο αυτό δέν έπιτρέπει σέ κανένα μέρος του σώματος νά κρυφτεί: πρέπει νά είναι όλα φανερά· όλες αυτές οι εικόνες είναι ισάριθμα γκρουπαρίσματα γύρω σ' αυτούς πού τους δένει ό έρωτας, ισάριθμα ταμπλό πού μεθούν τή λάγνα διάθεση και τήν όδηγούν στην ολοκλήρωση.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Τι θαυμαστή έφεύρεση!

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Ντολμανσέ, νά γδύσετε ό ίδιος τό θύμα.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Δέν είναι δύσκολο, φτάνει νά βγάλει αυτό τό τουλι και θα δώ γυμνά τά πιό λαχταριστά χαρακτηριστικά. *(Τή γυμνώνει κι ή πρώτη του ματιά στρέφεται άμέσως στά πισινά της).* Έπιτέλους, βλέπω αυτόν τό θείο κι άτίμητο κώλο πού λαχταρώ με τόση θέρμη!... Θεέ μου!... τί γέμισμα και τί δροσιά, τί έκθαμβωτική κομψότης!... Δέν έχω δει ώραιότερο!

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Κάθαμα! Οι πρώτοι έπαινοι προδίνουν ολοκάθαρα τά γούστα και τίς χαρές σου!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Ποιό πράγμα στον κόσμο άξιζει περισσότερο!... Πού θα 'βρισκε ό έρωσ πιό θείο δωμό; Ευγενία..

υπέροχη Εὐγενία, ἄσε νὰ γεμίσω μὲ τὰ ἀπαλά χὰδια μου τοῦτο τὸν πισινό! (Τὸν μαλάζει καὶ τὸν φιλά ἄλλοπαρμέ-ρος).

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Σταματήστε!... Ξεχνάτε πὼς ἡ Εὐγενία ἀνήκει μονάχα σὲ μένα. Θὰ εἶναι ἡ ἀμοιβὴ σας γιὰ τὰ μαθήματα πού θὰ δώσετε. Ὅχι ὅμως πρὶν τὰ πάρει. Φτάνει τὸ πάθος, θὰ μὲ θυμώσετε.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Κάθαμα! Ζηλεύετε... Ἔστω, δώστε μου τὸν δικό σας, θὰ τὸν τιμῶ τὸ ἴδιο (Σηκῶνει τὸ νεγκλιζέ καὶ τῆς χαϊδεύει τὸν πισινό). Ὅμορφος, ἀγγελέ μου, τὸ ἴδιο γλυκός! Θὰ τοὺς συγκρίνω, θὰ τοὺς βάλω πλάι-πλάι: ὁ Γανυμήδης πλάι στὴν Ἄφροδίτη! (Πνίγει στὰ φιλιὰ καὶ τοὺς δύο). Γιὰ νὰ ἔχω τὸ γοητευτικὸ θέαμα ὅλης αὐτῆς τῆς ὁμορφιάς συνέχεια μπροστά μου δὲν μπορεῖτε, κυρία, νὰ μπλεχτεῖτε μεταξύ σας γιὰ νὰ βλέπω συνέχεια καὶ τὰ δύο πισινὰ πού λατρεύω;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Καὶ βέβαια!... νὰ... εὐχαριστημένος; (Μπλέκουν τὰ κορμιὰ τους ἔτσι πού κι οἱ δύο κῶλοι ἀντικρίζουν τὸν Ντολμανσέ).

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Δέ γινόταν καλύτερα: ἀκριδῶς αὐτὸ πού ζητοῦσα. Καὶ τώρα κουνήστε τίς ὁμορφιές σας μ' ὅλη τὴν κάψα σας· ν' ἀνεβοκατεβαίνουν ρυθμικά· ἄς ὑπακούσουν τίς προτροπές τῆς ἡδονῆς πού θὰ τοὺς ἀναδέψει... Θαύμα, θαύμα, ὑπέροχα!

ΕΥΓΕΝΙΑ: ὦ! καρδιά μου! πόση χαρὰ μοῦ δίνεις!... Πῶς λέγεται αὐτὸ πού κάνεις;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Μαλακία, μικρὴ μου, αὐτοσηδονισμός. Μιὰ στιγμή· θ' ἀλλάξουμε θέσεις. Δές τὸ *μοννί* μου... ἔτσι λένε τὸ ναὸ τῆς Ἄφροδίτης. Δές τὴ σχισμὴ πού σκεπά-ζεις μὲ τὸ χέρι σου, μελέτησέ την καλά. Θὰ τὴν ἀνοιξῶ λι-

γάκι. Αυτό το εξόγκωμα που βλέπεις πιο ψηλά λέγεται όρος, καλύπτεται με τρίχες συνήθως στα δεκατέσσερα ή δεκαπέντε, όταν αρχίζει το κορίτσι να έχει περίοδο· εδώ είναι κάτι σαν γλωσίδι – είναι η κλειτορίδα, εδώ εδράζουν όλες οι αισθήσεις της γυναίκας. Είναι το κέντρο όλων των δικών μου· είναι αδύνατο να γαργαλίσω αυτό το μέρος και να μη με δεις να λιποθυμώ από χαρά... Δοκίμασε... 'Α! σκατούλα! πώς τα καταφέρνεις! Σά να μην έκανες άλλο τίποτα στη ζωή σου!... αρκετά, φτάνει!... 'Όχι, σου λέω, όχι, δε θέλω να παραδοθώ... Ντολμανσέ, σταματήστε με!... Τα μαγικά της δαχτυλάκια θά μου πάρουν το κεφάλι!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Μπορείτε να χαμηλώσετε τη θερμοκρασία των ιδεών σας ποικίλλοντάς την: τρίψτε την και σεις· κρατηθείτε κι αφήστε την να δουλευτεί... Μάλιστα, σ' αυτή τη στάση, έτσι ο κωλαράκος της είναι στα χέρια μου· θά τουβάλω ένα δαχτυλάκι τόσο δά... 'Ελεύτερα, Εύγενία, αφήστε όλες τις αισθήσεις σας στην ήδονή, είναι ο μόνος θεός της ύπαρξής σας· σ' αυτόν πρέπει να θυσιάξει μιά νέα κοπέλα, τίποτα στα μάτια της να μην είναι άγιο όσο ή ήδονή.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Τίποτα στον κόσμο δεν είναι τόσο ωραίο, αισθάνομαι... Τρελαίνομαι... δεν ξέρω πιά τι λέω... τι κάνω... είμαι μεθυσμένη!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Πώς χύνει ή αλιτήρια!... 'Η τρύπα της κόντεψε να μου κόψει το δάχτυλο... πώς σφιγγει... τι όμορφα θά ήταν να της τον χώσω τώρα! (*Σηκώνεται και τοποθετεί το πουλί του στην τρύπα της νεαρήs*).

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Λίγη ύπομονή. Πρέπει να μάς άπασχολεί μόνο ή εκπαίδευσης της υπέροχης αυτήs κόρης!... Είναι τόσο γλυκό να ή διαμορφώνουμε!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: 'Εστω. Δές, Εύγενία, ύστερα από λίγο ή πολύ χάιδεμα οι σπερματοδόχοι αδένες φουσκώνουν. μεγα-

λώνουν και τελικά δγάζουν ένα υγρό πού τó χύσιμό του ρίχνει τή γυναίκα στήν πιό έντονη ήδονή. Αυτό λέγεται *έκσπερμάτωση*. Όταν θελήσει ή φίλη σου, θά σου δείξω μέ τρόπο πιό ένεργητικό και πιό δυναμικό πώς γίνεται τó ίδιο και στους άντρες.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Περιμενε, Εύγενία, τώρα θά σου δείξω ένα καινούργιο τρόπο νά πνίγεις τή γυναίκα στήν απόλαυση. Άνοιξε τά πόδια σου... Ντολμανσέ, κοιτάξτε πώς τήν τοποθετώ, ό πισινός της σάς ανήκει. Ρουφήχτε τον όσο ή γλώσσα μου τής γλείφει τó μουνί, νά δούμε αν μέ τούς δυό μας δέ θά λιώσει τρεις και τέσσερις φορές. Τό βουναλάκι σου είναι χάρμα, Εύγενία, πόσο μ' άρέσει νά φιλώ αυτή τή χνουδάτη σάρκα!... Τώρα βλέπω τήν κλειτοριδα σου ολοκάθαρα, μόλις σχηματισμένη ακόμα αλλά τόσο εύαίσθητη!... Ά! πώς τρέμεις! Άσε με νά σε ανοίξω... Και δέβαια είσαι παρθένα! Πές μου τι νιώθεις όταν οι γλώσσες μας χώνονται ταυτόχρονα στις τρύπες σου. (*Εκτελούν*).

ΕΥΓΕΝΙΑ: Άχ! άγαπητή μου, μέ διαπερνά ολοκληρη, αδύνατο νά περιγράψω τήν αίσθηση! πολύ δύσκολο νά πώ ποιά από τίς γλώσσες σας μέ σπρώχνει περισσότερο στό ντελίριο!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Σ' αυτή τή στάση, κυρία, τó καυλί μου σάς είναι προσιτό. Δεχθείτε νά τó παίξετε, σάς ίκετεύω, ενώ θά ρουφώ αυτό τον ύπεροχο πισινό. Πιό βαθιά τή γλώσσα σας, κυρία· μή μένετε στήν κλειτοριδα· βάλτε τή γλώσσα σας στόν κόλπο της· είναι ό καλύτερός τρόπος για νά έπιταχύνουμε τó χύσιμο!

ΕΥΓΕΝΙΑ, τεντώνεται: Δέν μπορώ άλλο! ά! πεθαίνω! Μή μ' αφήνετε, φίλοι μου, είμαι έτοιμη νά λιποθυμήσω. (*Χύνει στήν άγκαλιά των δυό μυστών της*).

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Λοιπόν, μικρή μου; Τι λές για τή χαρά πού σου δώσαμε;

ΕΥΓΕΝΕΙΑ: Είμαι εξαντλημένη... νεκρή... Άλλά σε παρακαλώ, εξήγησε δυο λέξεις που δεν καταλαβαίνω. Πρώτον, τι σημαίνει *κόλπος*;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Είναι ένα είδος δοχείου που μοιάζει πολύ με μπουκάλι και ο λαιμός του οποίου αγκαλιάζει το ανδρικό μέλος· αυτό επίσης δέχεται τα υγρά που δημιουργούνται στη μέν γυναίκα από τις εκρίσεις των αδένων· στον δέ άντρα από την εκσπερμάτωση που θά σου δείξουμε· από την ένωση των υγρών αυτών γεννιέται το κύτταρο που δίνει άλλοτε αγόρια κι άλλοτε κορίτσια.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Καταλαβαίνω· ταυτόχρονα ο όρισμός μου εξηγεί και το *χύμα*, που δεν καταλάβαινα ως τώρα. Ή ένωση των σπόρων είναι απαραίτητη για να γίνει το έμβρυο;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Βεβαίως· αν κι έχει αποδειχθεί ότι το έμβρυο οφείλει την ύπαρξή του μονάχα στο ανδρικό σπέρμα, ωστόσο αυτό μόνο του, αν δεν ανάμιχθεί με το γυναικείο, δεν οδηγεί πουθενά· όμως το δικό μας είναι απλώς βοηθητικό· δέ δημιουργεί, βοηθεί στη δημιουργία δίχως να είναι ή αίτια της. Στην πραγματικότητα πολλοί σύγχρονοι φυσιολόγοι ισχυρίζονται πως είναι άχρηστο· ενώ οι μοραλιστές, που οδηγούνται πάντα από τις επιστημονικές ανακαλύψεις, έχουν συμπεράνει –μέ αρκετή αληθοφάνεια– ότι αφού έτσι έχουν τα πράγματα, το παιδί που οφείλεται στο πατρικό αίμα μόνο στον πατέρα οφείλει στοργή, ισχυρισμός αρκετά έλκυστικός που εγώ, αν και γυναίκα, δέ θά 'θελα να άμφισθητήσω.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Στην ίδια την καρδιά μου βρίσκει έπιβεβαίωση των όσων λές καλή μου, γιατί αγαπώ τον πατέρα μου σε σημείο τρέλας ενώ σιχαίνομαι τή μάνα μου.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Αυτή ή προκατάληψη δέν προκαλεί έκπληξη· πάντα είχα αυτή τήν άποψη. Άκόμα κλαίω τό θά-

νατο του πατέρα μου, ενώ όταν πέθανε ή μητέρα μου ήμουν καταχαρούμενος... τή μισούσα. Μή φοβάστε, Εύγενία, να υιοθετήσετε τὰ ίδια αίσθήματα: είναι φυσικά. Ἄφου σχηματιζόμαστε αποκλειστικά ἀπό τὸ αἷμα τοῦ πατέρα μας, δὲν ὀφείλουμε στὶς μανάδες μας ἀπολύτως τίποτα· ἄλλωστε ἀπλῶς ἐνέδωσαν σὲ μιὰ πράξη στήν ὁποία οἱ πατέρες μας ἔδωσαν ὅλη τους τή φροντίδα. Συνεπῶς ὁ πατέρας θέλησε τή γέννησή μας, ἡ μητέρα ἀπλῶς συμφώνησε. Πόση διαφορὰ στὰ αίσθήματα!

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Κι ἄλλοι χίλιοι λόγοι συνηγοροῦν γιὰ σένα, Εύγενία. Ἄν στὸν κόσμο ὑπάρχει μιὰ μητέρα ποὺ πρέπει νὰ εἶναι μισητὴ, εἶναι ὁπωσδήποτε ἡ δική σου! Προληπτικὴ, εὐσεβὴς, στρίγγλα, μέγαιρα... μὲ τόσο ἀπωθητικὴ σεμνοτυφία, στοιχηματίζω πῶς ἡ παλαβιάρρα δὲν ἔκανε οὔτε ἓνα στραβοπάτημα. Ἀγαπητὴ μου, πόσο μισῶ τίς ἐνάρετες γυναῖκες!... ὁμως θὰ ἐπανέλθουμε σ' αὐτά.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Καὶ τώρα δὲ θὰ ἔπρεπε ἡ Εύγενία, καθοδηγούμενη ἀπὸ μένα, νὰ μάθει νὰ σὰς ξεπληρώνει αὐτὰ ποὺ μόλις τὴς κάνατε, καὶ νὰ σὰς τραβήξει μαλακία μπροστὰ μου;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Συμφωνῶ, τὸ βρῖσκω μάλιστα χρησιμο· καὶ δὲ θὰ θέλατε, Ντολμανσέ, νὰ βλέπετε τὸν κῶλο μου κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ἐγχειρήματος;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Ἀμφιβάλλετε, μαντάμ, γιὰ τὴ χαρὰ μὲ τὴν ὁποία θὰ τοῦ ἀπέτια τίς πιὸ τρυφερὲς φροντίδες;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ, τοῦ προσφέρει τὰ πισινὰ της: Σὰς κάνω ἔτσι;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Θαυμάσια! Ἐτσι μπορῶ κάλλιστα νὰ σὰς ἐξυπηρετήσω μὲ τὸν ἴδιο αὐτὸ τρόπο ποὺ ἡ Εύγενία βρῆκε τόσο ὑπέροχο! Καὶ τώρα, μάλιστα, βάλτε τὸ κεφάλι στὰ

μπούτια τής φίλης σας, έτσι, και μέ τή χαριτωμένη σας γλωσσίτσα φροντίστε την όπως κι εκείνη σάς φρόντισε. Χάρμα! έτσι θά βολέψω και τους δυό κώλους: θά βάλω χέρι στής Εύγενίας και ταυτόχρονα θά ρουφήξω και τόν κώλο τής ωραίας φίλης τής.

Κα ντε SAINΤ-SANT, λιγωμένη: Θεέ μου, πεθαίνω!... Ντολμανσέ, πώς μ' άρέσει νά παιζω τό μπούτσο σας καθώς χύνω!... Θέλω νά πλημμυρίσω στό χύμα!... τρίψτε... ρουφήξτε, γαμώ το! Πώς μ' άρέσει νά γίνομαι *πουτάνα* όταν χύνω έτσι! Τέρμα... δέν μπορώ άλλο... μέ φάγατε... Μού φαίνεται πώς δέν ξανάχα τέτοια ήδονή.

EYGENIA: Κι εγώ πόσο χαιρομαι πού τήν προξένησα! Όμως, φίλη μου, σου ξέφυγε άλλη λέξη πού δέν καταλαβαίνω. Τι έννοείς μέ τήν έκφραση *πουτάνα*; Μē συγχωρείς, αλλά εδώ βρισκομαι για νά μορφωθώ.

Κα ντε SAINΤ-ANZ: Έτσι λέγονται, πανέμορφή μου, τά δημόσια θύματα τής άντρικής άκολασίας, πάντα έτοιμα νά ένδώσουν είτε λόγω τής ιδιουσγκρασίας των είτε χάριν άμοιδής· εύτυχισμένα κι άξιουσέβαστα πλάσματα πού ή κοινωνία τά καταδικάζει αλλά τά στεφανώνει ή ήδονή, και τά όποια, πολύ πιό άναγκαία για τήν κοινωνία άπ' όσο οι σεμνότυφες, έχουν τή γενναιότητα νά θυσιάσουν, για νά τήν ύπηρετήσουν, τό σεβασμό πού ή κοινωνία τους όφείλει. Ζήτησαν αυτές πού θεωρούν τόν τίτλο τιμή τους! Ίδου γυναίκες πραγματικά άξιαγάπητες, οι μόνες άθηντικές φιλόσοφοι! Όσο για μένα, καρδιά μου, πού έδώ και δώδεκα χρόνια έπιζητώ νά είμαι άξια του τίτλου, σέ βεβαιώνω ότι κι άν δέν είμαι τυπικά πόρνη, διασκεδάζω σά νά ήμουν. Άκόμα περισσότερο: μ' άρέσει όταν γαμιέμαι νά μέ φωνάζουν έτσι: ή βρισιά μου άνάβει τό μυαλό!

EYGENIA: Ό! σέ καταλαβαίνω καλή μου· ούτε έμένα θά με πείραζε νά με πούν έτσι, άν κι έλάχιστα άξιζω τόν τίτλο.

Όμως η άρετή δέν έναντιώνεται σέ τέτοια συμπεριφορά. δέν τήν προσβάλλουμε μέ τέτοιες πράξεις;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: 'Α! παράτα τίς άρετές, Εύγενία! 'Από τίς θυσίες πού μπορούμε νά κάνουμε σ' αυτές τίς κίβδηλες θεότητες ποιά άξίζει όσο κι ένα λεπτό έστω από τήν ήδονή πού νιώθουμε όταν τίς προκαλούμε; Έλα, η άρετή είναι μονάχα χίμαιρα και η λατρεία της συνίσταται άποκλειστικά σέ μία συνεχή στέρηση, σ' άναρίθμητες έξεγέρσεις ενάντια στις προσταγές τής ιδιοσυγκρασίας. Μπορεί παρόμοιες διαθέσεις νά είναι φυσιολογικές; Μήπως η Φύση μάς συμβουλεύει αυτά πού τήν διαστρέφουν; Εύγενία, μή σέ κοροιδεύουν αυτές οι γυναίκες πού τίς όνομάζουν έναρτετες. Δέν έχουμε τά ίδια πάθη, έστω, αλλά τά δικά τους πολλές φορές είναι πιο αξιοκαταφρόνητα: φιλοδοξία, περηφάνεια, ιδιοτέλεια, συχνά είναι η ψυχρή τους ιδιοσυγκρασία πού δέν τους ζητά τίποτα. Έρωτώ, θά 'πρεπε νά σεβαστούμε τέτοια όντα; Όχι! φέρνουν τή σφραγίδα του έγωισμού τους. Είναι άραγε καλύτερο, πιο σοφό, πιο πρέπον, νά θυσιάσουμε στον έγωισμό άντι στά πάθη μας; Προσωπικά, πιστεύω ότι τά δεύτερα άξίζουν περισσότερο κι όποιος άκούει τή φωνή τους είναι λογικότερος, άφου είναι όργανο τής Φύσης, ενώ η φωνή του έγωισμού είναι άπλώς η φωνή τής βλακειας και τής προκατάληψης. Μία μοναδική σταγόνα χυμένη άπ' αυτό τό μέλος, Εύγενία, μου είναι πιο πολύτιμη από τίς πιο υπέροχες πράξεις μιάς άρετής πού περιφρονώ.

ΕΥΓΕΝΙΑ, (έχοντας άποκατασταθεί κάποια ήρεμία κατά τή διάρκεια αυτής τής άνάλυσης, οι γυναίκες φορώντας πάλι τα νεγκλιζέ τους μισοξαπλώνουν σ' ένα ντιβάνι κι ό Ντολμανσέ, κοντά τους, κάθεται σέ μία θατιά πολυθρόνα): Υπάρχουν όμως πολλά είδη άρετής. Τι σκέφτεστε, λόγου χάρη, γιά τήν ευσέβεια;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Τι μπορεί νά είναι αυτή η άρετή γιά κάποιον πού δέν πιστεύει στή θρησκεία: Καί ποιός μπορεί νά

πιστεύει στη θρησκεία; Έλάτε, ας βάλουμε τάξη στους συλλογισμούς μας, Εὐγενία: δέν ονομάζετε θρησκεία τή συνθήκη πού δένει τόν άνθρωπο μέ τό Δημιουργό του καί πού τόν ὑποχρεώνει νά δίνει, μέσω τῆς λατρείας, τεκμήρια τῆς εὐγνωμοσύνης πού νιώθει γιά τήν ὑπαρξη πού ὀφείλει σ' αὐτόν τό Δημιουργό;

ΕΥΓΕΝΙΑ: Δέ θά μπορούσατε νά τó ὀρίσετε καλύτερα.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Θαυμάσια! Ἄν ἀποδειχτεί ὅτι ὁ ἄνθρωπος ὀφείλει τήν ὑπαρξη του μονάχα στά ἀναπότρεπτα σχέδια τῆς Φύσης· ἄν ἀποδειχτεί πώς εἶναι τόσο ἀρχαίος σ' αὐτό τόν κόσμο ὅσο κι ἡ γήινη σφαῖρα, ὅτι εἶναι ὅπως ἡ βαλανιδιά, τó σιτάρι, τά μέταλλα πού βρισκονται στά σπλάχνα τῆς γῆς, πού ὑπόκεινται μονάχα στήν ὑποχρέωση τῆς ἀναπαραγωγῆς πού μέ τή σειρά της εἶναι ἀναγκαία ἀπό τήν ἴδια τήν ὑπαρξη τῆς γήινης σφαίρας πού δέν ὀφείλει σέ κανένα τά ἀποκτήματά της· ἄν ἀποδειχτεί ὅτι αὐτός ὁ Θεός, πού οἱ ἀνόητοι θεωροῦν σάν δημιουργό καί κατασκευαστή ὅλων τῶν γνωστῶν πραγμάτων, δέν εἶναι παρὰ τó **ne plus ultra** τῆς ἀνθρώπινης λογικῆς, δέν εἶναι παρὰ τó φάντασμα πού δημιουργεῖται ἀπό τή στιγμή πού ἡ λογική αὐτή δέν μπορεῖ νά προχωρήσει πῶς πέρα· ἄν ἀποδειχθεῖ ὅτι ἡ ὑπαρξη αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀδύνατη κι ὅτι ἡ Φύση, πάντα ἐν δράσει, πάντα κινούμενη, ἔχει ἀπό μόνη της αὐτά πού οἱ ἡλίθιοι ἀρέσκονται ν' ἀποδίδουν στό Θεό· ἐάν εἶναι βέβαιο ὅτι αὐτό τó ἀδρανές πλάσμα, κι ἄν ὑπῆρχε, θά ἦταν τó γελοιωδέστερο ὅλων ἀφοῦ θά εἶχε σταθεῖ χρήσιμο γιά μιά μοναδική στιγμή καί μετά, ἐπί ἑκατομμύρια αἰῶνων, θά ἦταν καταδικασμένο σέ μιά ἀξιοκαταφρόνητη ἀδράνεια· ὅτι, ἄν ὑπῆρχε ὅπως μάς τó ζωγραφίζουν οἱ θρησκείες, θά ἦταν τó πιό σιχαμερό τῶν πλασμάτων, ἀφοῦ θά ἦταν ὁ ἴδιος ὁ Θεός πού ἐπιτρέπει τήν ὑπαρξη τοῦ κακοῦ στή γῆ ἐνώ ἡ παντοδυναμία του θά μπορούσε νά τó ἐμποδίσει· ἐάν, λέω ὅλ' αὐτά ἀποδεικνύονταν, πράγμα πού ἀναμφισβήτητα συμβαίνει, πιστεύετε; Εὐγενία, ὅτι θά ἦταν ἀπαραίτητη ἀρετή

αὐτὴ ἢ εὐσέβεια ποὺ δένει τὸν ἄνθρωπο μ' ἓναν ἡλίθιο, ἀνεπαρκῆ, σκληρὸ καὶ ἀξιοκαταφρόνητο Δημιουργό;

ΕΥΓΕΝΙΑ, σὴν κα ντε Σαιντ-Ἄνζ: Πῶς! ἀλήθεια, ἀγαπητῆ μου φίλη, ἡ ὑπαρξὴ τοῦ Θεοῦ εἶναι χίμαιρα;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Καί, διχῶς ἀμφιβολία, ἀπὸ τίς πιὸ ἀποκρουστικῆς.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Πρέπει νὰ 'χει χάσει τὰ λογικά του κα-
νεῖς γιὰ νὰ πιστεῦει σ' αὐτήν. Καρπὸς τοῦ τρόμου μερικῶν
καὶ τῆς ἀδυναμίας ἄλλων, αὐτὸ τὸ ἀποτρόπαιο φάντασμα,
Εὐγενία, εἶναι ἀχρηστο γιὰ τὸ γήινο σύστημα· καὶ θὰ ἦταν
ἀπωσδήποτε βλαβερό γι' αὐτὸ ἀφοῦ ὁ Θεὸς θὰ ἤθελε νὰ εἶ-
ναι δίκαιος καὶ δὲ θὰ ἦταν ποτὲ ἰκανὸς νὰ συνταχθεῖ μὲ τίς
οὐσιώδεις ἀδικίες ποὺ ἐπιβάλλει ἡ Φύση· γιατί θὰ ἤθελε
σταθερὰ τὸ καλὸ ἐνῶ ἡ Φύση δὲν τὸ ἐπιθυμεῖ παρά σάν
ἐπισημῶνισμα τοῦ κακοῦ ποὺ ὑπηρετεῖ τοὺς νόμους τῆς·
καὶ θὰ ἦταν ἀπαραίτητο νὰ ἀσκεῖ συνεχῶς τὴν ἐπιρροή
του ἐνῶ ἡ Φύση, ἓνας ἀπὸ τοὺς νόμους τῆς ὁποίας εἶναι
αὐτὴ ἡ συνεχῆ δραστηριότητα, θὰ ἦταν ὑποχρεωμένη νὰ
δρῖσκειται σὲ συνεχῆ ἀντίθεση καὶ ἀνταγωνισμό μαζί του.
Μά, θ' ἀπαντήσει κάποιος, ὁ Θεὸς καὶ ἡ Φύση εἶναι ἓνα
καὶ τὸ αὐτό. Παραλογισμὸς! Τὸ δημιούργημα δὲν μπορεῖ νὰ
εἶναι ἴσο μὲ τὸ δημιουργό: Εἶναι τὸ ρολοὶ ἴσο μὲ τὸν ὠρο-
λογοποιό; Πολύ καλά, θὰ ποῦν τότε, ἡ Φύση δὲν εἶναι τί-
ποτα, ὁ Θεὸς εἶναι τὸ πᾶν. Ἄλλη βλακεία Ἐπάρχουν κατ'
ἀνάγκη δυὸ πράγματα στὸ σύμπαν: ὁ δημιουργὸς καὶ τὸ δη-
μιούργημα· ἀλλὰ ποιὸς εἶναι αὐτὸς ὁ δημιουργός; εἶναι τὸ
μόνο ἐρώτημα στὸ ὁποῖο πρέπει ν' ἀπαντήσουμε.

Ἄν ἡ ὕλη δρᾷ, ἂν κινεῖται ἀπὸ μηχανισμοὺς ἀγνωστούς
σὲ μᾶς, ἂν ἡ κίνηση εἶναι ἐμφυτὴ σὴν ὕλη· ἂν, ἐν ὀλίγοις,
μόνη αὐτῆ, λόγῳ τῆς ἐνεργείας τῆς, εἶναι ἰκανὴ νὰ παράγει,
νὰ διατηρεῖ, νὰ συντηρεῖ, νὰ κρατᾷ σὲ ἰσοροπία, μέσα στὰ
ἀπέραντα πεδία τοῦ διαστήματος, ὅλες τίς σφαίρες ποὺ
συναντᾷ τὸ βλέμμα μας, ἡ ἐνιαία, ἀμετάβλητη πορεία τῶν

ὁποῖων μᾶς γεμίζει μὲ θαυμασμὸ καὶ δέος, πού πάει τότε ἡ ἀνάγκη μας νὰ βροῦμε μιὰ ξένη δύναμη, ἀφοῦ αὐτὴ ἡ ἐνεργὸς λειτουργία βρῖσκεται στὴν ἰδίᾳ τῆ Φύση πού δὲν εἶναι παρὰ ὕλη ἐν κινήσει; Μήπως ἡ θεοποιητικὴ χίμαιρα μπορεῖ νὰ φωτίσει τίποτα; Προκαλῶ ὁποιοιδήποτε νὰ μοῦ τὸ ἀποδείξει. Ἀκόμα κι ἂν γελιέμαι γιὰ τὶς ἐμφυτεῖς ιδιότητες τῆς ὕλης, τουλάχιστον δὲν ἔχω μπροστὰ μου παρὰ μιὰ δυσκολία. Πόσο μὲ βοηθᾶς ὅταν μοῦ προσφέρεις τὸ Θεό σου; Ἀπλῶς ἄλλον ἓνα Θεό. Καὶ πῶς νὰ ἀναγνωρίσω σὰν αἰτία αὐτοῦ πού δὲν καταλαβαίνω κάτι ποῦ καταλαβαίνω ἀκόμα λιγότερο; Μήπως μὲ τῆ βοήθεια τῶν δογμάτων τῆς χριστιανικῆς ἠθροσκείας μπορῶ νὰ ἐξετάσω... νὰ ἔχω μιὰ εἰκόνα τοῦ φριχτοῦ Θεοῦ σας; Ἀς δοῦμε πῶς μοῦ τὸν ζωγραφίζουν...

Τὶ βλέπω στὸ Θεό αὐτῆς τῆς ἀκατανόμαστης λατρείας ἂν ὄχι ἓνα ὄν ἀσυνεπὲς καὶ βάρβαρο, δημιουργὸ ἑνὸς κόσμου γιὰ τὴν καταστροφή τοῦ ὁποῖου μετανοιώνει τὴν ἄλλη μέρα; Τὶ ἄλλο ἀπὸ ἓνα πλάσμα ἀδύναμο, ἀνίκανο ν' ἀναγκάσει τὸν ἄνθρωπο νὰ ὑποκύψει στὴ θέλησή του; Ὁ ἄνθρωπος, ἂν καὶ προήλθε ἀπ' αὐτόν, δεσπάζει πάνω του, μπορεῖ νὰ τὸν προσβάλλει καὶ γι' αὐτὸ ἀξίζει αἰώνια βασανιστήρια! Τὶ ἀδύνατο πλάσμα αὐτὸς ὁ Θεός! Μπόρεσε νὰ δημιουργήσει ὅλα ὅσα γνωρίζουμε καὶ δὲν μπόρεσε νὰ πλάσει τὸν ἄνθρωπο κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσή του! Ἀλλὰ, θ' ἀπαντήσετε, ἂν ὁ ἄνθρωπος εἶχε δημιουργηθεῖ ἔτσι, θά ἦταν ἐλάχιστα ἀντάξιος τοῦ δημιουργοῦ του. Τὶ κοινοτυπία! Καὶ γιατί θὰ πρέπει ὁ ἄνθρωπος νὰ εἶναι ἀντάξιος τοῦ Θεοῦ του; Ἄν ὁ ἄνθρωπος εἶχε πλαστεῖ ὀλοκληρωτικὰ καλὸς, δὲ θά ἦταν ποτὲ ἰκανὸς νὰ κάνει τὸ κακὸ, καὶ τότε μόνο θά ἦταν ἔργο ἀξιο ἑνὸς θεοῦ. Δίνοντάς του τὴ δυνατότητα ἐπιλογῆς, τὸν ἔβαλε σὲ πειρασμό. Ἀλλὰ ὁ Θεός, μὲ τὴν παντογνωσία του, θά ὀφείλε νὰ γνωρίζει τὸ ἀποτέλεσμα. Μόλις τὸ πλάσμα δημιουργήθηκε κι ὁ Θεός εὐχαριστιέται νὰ καταδικάσει τὸ δημιουργημά του. Τὶ φριχτὸς αὐτὸς ὁ Θεός! Τὶ τέρας! Ὑπάρχει ἐγκληματίας πού νὰ τοῦ ἀξίζει περισσότερο τὸ μῖσος μας, ἢ ἀδυσώπητη ἐκδίκησή μας: Κι ὅμως, ἐλάχιστα ἰκανο-

ποιημένος από ένα τόσο θαυμάσιο κακούργημα, πνίγει τόν άνθρωπο για να τόν μεταστρέψει· τόν καιεί· τόν καταριέται.

Όλ' αυτά δέν αλλάζουν τόν άνθρωπο μέ τίποτα. Ένα όν πιο ίσχυρό άπ' αυτόν τόν εγκληματικό Θεό, ό Διάβολος, τού διατηρεί άκέραιο τό βασιλείο του, πάντα ικανός να προκαλεί τό δημιουργό του, κατορθώνει να σαγηνεύει και να παρασύρει συνεχώς τό ποιμνιο πού ό Αιώνιος κράτησε για τόν έαυτό του. Τίποτα δέν μπορεί να έμποδίσει τήν επίδραση αυτού τού δαίμονα πάνω μας. Τι πιστεύει όμως αυτός ό φρικτός Θεός πού πρεσβεύετε; Έχει ένα μόνο γιό, όγαλμένο κι εγώ δέν ξέρω από ποιά έπαφή· γιατί, άφου ό άνθρωπος γαμά, θέλησε να γαμήσει κι ό Θεός του· παίρνει από τόν ουρανό αυτό τό σεβαστό κομμάτι του και τό στέλνει στη γή. Θα 'λεγε κανείς ότι αυτό τό ύπέροχο πλάσμα θα εμφανιζόταν πάνω σε ουράνιες άχτίδες, στο μέσο μιάς άγγελικής συνοδείας, περιβλεπτός σ' όλο τό σύμπαν... μά όχι· τό όρρίσκουμε στο στήθος μιάς έβραίας πουτάνας, ή κάθοδος τού Θεού πού θα σώσει τόν κόσμο άγγέλεται μέσα σ' ένα πραγματικό χοιροστάσι! Ίδου τό λαμπρό ξεκίνημα αυτής τής προσωπικότητας! Όμως ή άποστολή του είναι έντιμη, θα μάς σώσει; Άς τόν παρακολουθήσουμε για λίγο. Τι λέει; Τι κάνει; ποιά ή ύψηλή άποστολή του; ποιό μυστήριο θα μάς άποκαλύψει; ποιό δόγμα θα μάς προτείνει; με ποιές πράξεις θα λάμψει επιτέλους τό μεγαλείο του;

Βλέπω κατ' άρχήν άσημα παιδικά χρόνια, μερικές άναμφίβολα πονηρές ύπηρεσίες πού προσφέρει ό κατεργαράκος στους ιερείς τού Ναού τής Ίερουσαλήμ· κατοπιν μιά έξαφάνιση δεκαπέντε χρόνων κατά τή διάρκεια τής όποίας ό άπατεωνίσκος αυτοδηλητηριάζεται μ' όλες τις φαντασιώσεις τής αίγυπτιακής σχολής - πού τελικά τις μεταφέρει στην Ίουδαία. Πριν έπιστρέψει καλά-καλά άρχίζει τό παραλήρημά του: λέει πώς είναι γιός τού Θεού, ίσος με τόν πατέρα του· σ' αυτή τή συμμαχία ένώνει κι ένα άλλο φάντασμα πού τό όνομάζει Άγιο Πνεύμα, κι αυτά τά τρία πρόσωπα, μάς βεβαιώνει, δέν μπορεί παρά να κάνουν ένα! Όσο αυτό τό γελοίο μυστήριο μάς έκπλήττει, τόσο αυτός ό άλήτης λέει ότι

ἀξίζει νά τό χάψουμε... ότι κινδυνεύουμε άν τό άρνηθούμε. Μόνο και μόνο για νά μάς σώσει, ισχυρίζεται ό βλάκας. ένσαρκώθηκε, μολονότι Θεός, σέ άνθρώπινο όν· και τά έκπληκτικά θαύματα πού θά τόν δούμε νά κάνει σέ λίγο θά πείσουν τό σύμπαν όλόκληρο! Πράγματι, λένε, κατά τή διάρκεια ενός φαγοποτιού μ' όλους τούς παρόντες μεθυσμένους ό άπατεώντας μεταμορφώνει τό νερό σέ κρασί· σέ-μά έρημο ταΐζει μερικούς ληστές μέ φαγητά πού είχαν κρύψει προηγουμένως οι άφοσιωμένοι συνεταιίροι του· ένας φιλάρακος του περιστάνει τό νεκρό, ό άπατεώνας μας τού ξαναδίνει τή ζωή· πηγαίνει σ' ένα βουνό κι εκεί, μπροστά σέ δυό-τρεις φίλους του μόνο κάνει μιá ψευτοταχυδακτυλουργία πού θά 'κανε και τό χειρότερο σύγχρονο ζογκλέρ νά κοκκινίσει από ντροπή.

Άλλωστε, καταδικάζοντας έν χορώ όλους όσους δέν τόν παραδέχονται, τό κάθαρμα ύπόσχεται τούς ουρανούς σ' όποιο ψώνιο τού δώσει αυτί. Δέ γράφει τίποτα, γιατί είναι άγράμματος· μιλά έλάχιστα, γιατί είναι βλάκας· κάνει έλάχιστα πράγματα, γιατί είναι αδύναμος· τέλος, άφού έξαντλεί τήν ύπομονή τών άρχών μέ τά χωριστικά κηρύγματά του, άν και σπάνια, ό τσαρλατάνος καταφέρει νά τόν σταυρώσουν άφού πρώτα βεβαιώσει τούς άλήτες πού τόν ακολουθύν ότι, κάθε φορά πού τόν επικαλούνται, θά κατεβαίνει σ' αυτούς για νά τόν φάνε. Τόν βασανίζουν, τό άνέχεται. Ό κύριος μπαμπάς, ό ύπιστος Θεός άπ' όπου τολμά νά ισχυριστεί ότι κατάγεται, δέν τόν βοηθά καθόλου, και ίδου, ό άγύρτης, νά ύφίσταται τήν ίδια μεταχείριση μέ τόν πιό άθλιο από τούς ληστές τών όποιών ήταν άξιος άρχηγός.

Τά τσιράκια του συσκέπτονται: "Θά χαθούμε", λένε, "κι οι έλπίδες μας μαζί, άν δέ σωθούμε μέ κανένα γρήγορο κόλπο. Θά μεθύσουμε τή φρουρά τού Ίησού· θά έξαφανίσουμε τό σώμα του, θά σπειρούμε τή φήμη ότι άναστήθηκε: τό κόλπο θά πιάσει σίγουρα· άν καταφέρουμε νά κάνουμε πιστευτή τήν άπάτη, ή θρησκεία μας θά ξεκινήσει, θά διαδοθεί· θά γοητέψει τόν κόσμο... στό έργο!" Τό έγγεισημα πραγματοποιείται. πετυχαίνει. Πόσα καθάρματα δέν άντι-

στάθμισαν μέ τήν τόλμη τήν έλλειψη κάθε άξιας! Τό πτώμα κλέβεται, οί χαζοί, οί γυναίκες, τά παιδιά, φωνάζουν "Θαύμα!" μ' όλη τή δύναμη τών πνευμόνων τους κι ώστόσο, σ' αύτή τήν πόλη όπου μόλις έγιναν τόσα θαύματα, σ' αύτή τήν πόλη πού δάφτηκε μέ τό αίμα τού Θεού, κανείς δέ θέλει νά πιστέψει σ' αυτόν· ούτε μιά μεταστροφή. Κι άκόμα περισσότερο: τόσο άνάξιο μετάδοσης είναι τό γεγονός πού δέν τό άναφέρει κανείς ιστορικός. Μόνο οί μαθητές τού άγύρτη πιστεύουν ότι θά ώφεληθούν άπό τήν άπάτη· άλλ' όχι άκόμα.

Αυτό τό σημείο έχει άποφασιστική σημασία· σημειώστε το καλά. Άφήνουν νά περάσουν πολλά-πολλά χρόνια πριν έκ-μεταλλευθούν τή μηχανή τους· στό τέλος ύψώνουν πάνω της τό άβέβαιο οικόδομημα τού άπεχθούς δόγματός τους. Στόν κόσμο άρέσουν οί νεωτερισμοί. Ό δεσποτισμός τών αυτοκρατόρων καθιστά άναγκαία μιά επανάσταση. Οί άπατεώνες γίνονται άκουστοί, προοδεύουν ταχύτατα: είναι ή ιστορία όλων τών λαθών. Γρήγορα οί δωμοί τής Άφροδίτης και τού Άρη μετατρέπονται σέ δωμούς τού Ίησού και τής Μαρίας· δημοσιεύεται ή ζωή τού άπατεώνα· τό κοινότυπο ρομάντσο δημιουργεί τά θύματά του· παρουσιάζεται νά έχει πει χιλιάδες πράγματα πού ούτε τά σκέφτηκε ποτέ του· κάποιες άπό τίς άσυναρτησίες του γίνονται ή βάση τού ήθικου του κηρύγματος και καθώς αύτοί οί νεωτερισμοί κηρύσσονται στους φτωχούς ή φιλανθρωπία γίνεται ή πρώτη άρετή. Παράδοξες τελετές καθιερώνονται μέ τό όνομα *μετάληψη*· ή πιό άπωθητική και άπεχθής είναι αύτή όπου ένας παπάς, γεμάτος έγκλήματα, κατορθώνει, χάρη σέ μερικά μαγικά λόγια, νά επαναφέρει τό Θεό σ' ένα κομμάτι ψωμί.

Μήν άμφιβάλλετε καθόλου· αύτή ή ντροπιασμένη θρησκεία θά μπορούσε νά έξοντωθεί ολοκληρωτικά πάνω στή γέννησή της, άν χρησιμοποιούνταν ενάντιά της ή περιφρόνηση πού τής άξιζε· αποφάσισαν, όμως, νά τήν καταστείλουν· άνθισε· ήταν άναπότρεπτο.

Άκόμα και σήμερα, άν τή γελοιοποιήσουν θά πέσει. Ό έπιδέξιος Βολταίρος ποτέ δέν χρησιμοποίησε άλλο όπλο. κι

από τους συγγραφείς όλους μπορεί να συγχαρεί τον εαυτό του ότι έχει τους περισσότερους προσήλυτους. Αυτή είναι με λίγα λόγια, Εύγενια, η ιστορία του Θεού και της θρησκείας· σκεφθείτε πόσο άξιζον οι μύθοι και κρατήστε απέναντί τους την άποφασιστική στάση που τους ταιριάζει.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Δεν έχω καμιά δυσκολία να διαλέξω· περιφρονώ όλες αυτές τις άνθυγιεινές φαντασιώσεις κι αυτός ο Θεός στον οποίο ήμουνα ως τώρα προσκολλημένη από αδυναμία και άγνοια, δε θά μου προκαλεί πιά παρά τρόμο.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Όρκισου ότι δε θά τον ξανασκεφτείς, δε θά ασχοληθείς πιά μαζί του, δε θά τον επικαλεσθείς καμιά στιγμή της ζωής σου, κι ότι όσο θά αναπνέεις δε θά επιστρέψεις σ' αυτόν.

ΕΥΓΕΝΙΑ, ρίχνεται στο στήθος της κας ντε Σαιντ-Ανζ: Τό δηλώνω μέσα στην άγκαλιά σου. Πόσο εύκολα βλέπω ότι τό ζητάς για τό καλό μου, κι ότι δεν θά 'θελες τέτοιες αναμνήσεις να ταράξουν τη γαλήνη μου!

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Μήπως θά μπορούσα να σκεφτώ διαφορετικά;

ΕΥΓΕΝΙΑ: Όμως, Ντολμανσέ, στή μελέτη της θρησκείας μάς έφερε ή ανάλυση των αρετών. Άς ξαναγυρίσουμε σ' αυτές. Μήπως αυτή ή θρησκεία, όσο γελοία κι αν είναι, προτείνει μερικές αρετές που ή άσκησή τους θά συντελούσε στην εύτυχία μας;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Έστω, άς δούμε. Μήπως ή άγνότητα. Εύγενια, ή άρετή αυτή που τά ίδια τά μάτια σας άρνούνται. μολονότι είστε ή ίδια ή εικόνα της; Θά σεβαστείτε την υποχρέωση να άντιπαχθείτε σ' όλες τις φυσικές διεργασίες, θά τις θυσιάσετε όλες στή γελοία και ματαιόδοξη τιμή ότι δε σταθήκατε ποτέ άδύναμη; Άπαντήστε μου εύλικρινά. φίλη

μου, πιστεύετε ότι θά βρείτε σ' αυτή την παράλογη και επικίνδυνη ψυχική αγνότητα τις χαρές που προσφέρουν τά αντίθετα δίτσια:

ΕΥΓΕΝΙΑ: Όχι, είμαι υποχρεωμένη ν' απαντήσω άρνητικά· δέ νιώθω την παραμικρή διάθεση νά μείνω άγνή, μάλλον όλα με σπρώχνουν πρós τό αντίθετο. Όμως, Ντολμανσέ, ή φιλανθρωπία και ή καλωσύνη δέ φέρουν χαρά σέ μερικές ευαίσθητες ψυχές:

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Μακριά μας οί άρετές αυτές που δέν οδηγούν παρά στήν άγνωμοσύνη! Μή γελιέσαι καθόλου, χαριτωμένη μικρή μου: ή καλωσύνη προέρχεται περισσότερο από τό ελάττωμα τής υπερηφάνειας, δέν είναι άθθεντική ψυχική άρετή· δέ βοηθάμε ποτέ τόν πλησίον μας με τή μοναδική πρόθεση νά κάνουμε τό καλό, αλλά από έπίδειξη· θά ένοχλούμαστε έξαιρετικά άν ή πράξη μας δέν έβρισκε τή μεγαλύτερη δυνατή δημοσιότητα. Και μή πιστεύεις, Ευγενία, ότι αυτή ή πράξη έχει τά καλά άποτελέσματα που πιστεύει ό κόσμος· προσωπικά τή θεωρώ τή μεγαλύτερη άπάτη· έθίζει τό φτωχό σέ μιá βοήθεια που έξασθενεί τή ενεργητικότητα του· όταν προσδοκά τή φιλανθρωπία σου παύει νά εργάζεται και γίνεται, όταν τή στερηθεί, κλέφτης ή δολοφόνος. Άκούω γύρω μου ν' άναζητούν τρόπους για νά εξαλείψουν τή ζητιανιά και στο μεταξύ κάνουν ό,τι μπορούν για νά τήν ένθαρρύνουν. Δέ θέλουμε μύγες στήν κρεβατοκάμαρά μας; Άς μή σκορπίζουμε ζάχαρη για νά τις προσέλκύσουμε! Δέ θέλουμε φτωχούς στή Γαλλία; Άς πάψουμε νά μοιράζουμε γλυκά και, προπάντων, άς κλείσουμε τά φτωχοκομεία. Έτσι τό άτομο που γεννιέται στή δυστυχία θά στερηθεί αυτά τά επικίνδυνα δεκανίκια και θά φροντίσει για τόν έαυτό του επιστρατεύοντας όλα τά μέσα που του προσφέρει ή Φύση για νά ξεφύγει από τήν κατάσταση όπου γεννήθηκε. Κι έτσι θά πάψει ν' άθθαδιάζει. Καταστρέψετε δίχως καθόλου οίκτο, ίσοπεδώστε αυτά τά φριχτά σίτια όπου συγκεντρώνετε τούς καρπούς τής άκολασίας τών φτω-

χών, σιχαμένων κατακαθιών που ξερνάνε κάθε μέρα στην κοινωνία άκατανόμαστες όρδές νεότευκτων πλασμάτων που μοναδική έλπιδα έχουν τό πορτοφόλι σας. Σέ τί χρησιμεύει, σάς ρωτώ, νά διατηρούμε τέτοια άτομα και μέ τόσες φροντίδες; Φοβάστε μή χαθεί ό πληθυσμός τής Γαλλίας; Χά! Μή κάνετε ποτέ τέτοια σκέψη!

Ένα από τά κύρια έλλατώματα αυτού του καθεστώτος είναι ότι ό πληθυσμός είναι ύπερβολικά μεγάλος, κι αυτή ή ύπεραφθονία κακώς θεωρείται πλούτος. Τά ύπεράριθμα αυτά όντα είναι σάν τά παρασιτικά κλαδιά που ζώντας σέ βάρος του κορμού τελικά τόν καταβάλλουν. Θυμηθείτε ότι σέ όποιαδήποτε μορφή πολιτικής όργάνωσης ό πληθυσμός ξεπεράσει τό άπολύτως άπαραίτητο μέγεθος ή κοινωνία φθίνει. Μελετήστε τήν κατάσταση στή Γαλλία, θά δείτε ότι αυτό άκριβώς συμβαίνει. Οί συνέπειες; Είναι φανερές. Οί Κινέζοι, πιό σοφοί από μάς, φροντίζουν ν' άποφύγουν τήν καταδυνάστευση που θά προκαλούσε ένας ύπερβολικός πληθυσμός. Ούτε ίχνος ασύλου για τούς ντροπιασμένους καρπούς τής άκολασίας: τούς αποβάλλουν όπως τά ύπολείμματα τής χώνευσης. Ούτε ίχνος φτωχοκομείων: είναι άγνωστα στήν Κίνα. Έκεί εργάζονται όλοι· εκεί είναι όλοι εύτυχησμένοι· τίποτα δέν εξαντλεί τήν ενεργητικότητα τών φτωχών κι όλοι μπορούν νά πούνε όπως ό Νέρων: **Quid est pauper?**

ΕΥΓΕΝΙΑ, στήν κα ντε Σαιντ-Ανζ: Άγαπημένη μου φίλη, ό πατέρας μου σκέφτεται άκριβώς όπως ό κύριος Ντολμανσέ: ποτέ του δέν έκανε καλή πράξη και συνεχώς μαλώνει τή μητέρα μου για τά χρήματα που σπαταλά σέ τέτοιες πρακτικές. Άνήκε στήν *Ένωση Μητέρων* και στή *Φιλάνθρωπική Έταιρεία*: ούτε ξερω σέ πόσους κύκλους ήταν μέλος· τήν ύποχρέωσε νά τούς έγκαταλείψει όλους απειλώντας τήν ότι θά περιόριζε στο έλάχιστο τήν επιχορήγησή της αν ξανάρχιζε τέτοιες βλακείες.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Δέν ύπάρχει τίποτα πιό γελοίο και πιό επικίνδυνο. Εύγενία, απ' αυτές τīs όργανώσεις: σ' αυ-

τες, στά ελεύθερα δημόσια σχολεία και στά φιλανθρωπικά ιδρύματα όφείλουμε τήν τωρινή κοινωνική άταξία. Ποτέ μη δίνεις βοθηήματα, σέ ίκετεύω.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Μη φοβάσαι καθόλου. Έδώ και πολύ καιρό ό πατέρας μου μου ζήτησε τό ίδιο και ή φιλανθρωπία ελάχιστα μέ συγκινεί για νά παρακούσω τίς έντολές του... τήν καρδιά μου και τίς έπιθυμίες σου.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Άς μη σπαταλούμε τό μερίδιο εύαισθησίας πού μάς έδωσε ή Φύση· έτσι θά τό έκμηδενίσουμε. Γιατί νά μ' ενδιαφέρουν οί δυστυχίες τών άλλων; Μήπως και χωρίς τίς ξένες δέν έχω άρκετές δικές μου; Ή φλόγα τής εύαισθησίας μας άς ανάβει μόνο τίς ήδονές μας. Νά δεχόμαστε ό,τι τίς βοηθά, άς αντίτάξουμε άδαμάντινη αντίσταση σ' όλα τ' άλλα. Άπό αύτή τήν ψυχική διάθεση γενιέται κάποιο είδος σκληρότητας πού δέ στερείται θελγήτρων. Δέν μπορούμε νά κάνουμε πάντα τό κακό. Στερημένοι από τή χαρά πού μάς δίνει, άς άποξημωθούμε τουλάχιστο μέ τή μικρή πικάντικη κακία ότi δέν κάνουμε τό καλό.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Πόσο μέ φλογίζουν τά μαθήματά σας! τώρα πιστεύω ότi θά προτιμούσα νά μέ σκοτώσουν παρά νά μέ υποχρεώσουν σέ όποιαδήποτε καλή πράξη!

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Κι άν δινόταν ή εύκαιρία για μία κακή θά ήσουν τό ίδιο πρόθυμη;

ΕΥΓΕΝΙΑ: Σώπα, γητεύτρα! Δέ θ' άπαντήσω ώσπου νά συμπληρώσεις τήν έκπαίδευσή μου. Σύμφωνα μέ όσα μου λέτε, Ντολμανσέ, φαίνεται ότi τίποτα δέν είναι τόσο άδιάφορο στόν κόσμο όσο ή διάπραξη μιάς καλής ή κακής πράξης. Πρέπει λοιπόν νά ύπακούμε μόνο στίς όρεξεις, στήν ιδιοσυγκρασία μας;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Μήν άμφιβάλλεις καθόλου, Εύγενία. οί λέ-

ξεις άμαρτία και άρετή δέν αντιπροσωπεύουν παρά τοπικές ιδέες. Καμιά πράξη, όσοδήποτε μοναδική κι άν τή φαντάζεσαι, δέν είναι πραγματικά έγκληματική, καμιά δέν μπορεί νά όνομαστεί πραγματικά έναρετη. Όλα είναι σχετικά με τά ήθη και τό κλίμα όπου ζούμε· αυτό που είναι έγκλημα εδώ, μερικές εκατοντάδες χιλιόμετρα πιό πέρα θεωρείται άρετή και οι άρετές ενός άλλου ήμισφαιρίου θά μπορούσαν κάλιστα νά άντιστραφούν σέ έγκλήματα στο δικό μας. Δέν υπάρχει φριχτή πράξη που νά μήν έχει καθαγιαστεί κάπου άλλου, άρετή που νά μήν έχει μαστιγωθεί. Όταν μονάχα ή γεωγραφία άποφασίζει άν μιá πράξη είναι άξια έπαινου ή έπιτίμησης, δέν μπορούμε νά δίνουμε σημασία σέ άνόητα και ματαιόδοξα αισθήματα· θά έπρεπε μάλλον νά τά άντιμετωπίζουμε πάνοπλοι, σέ βαθμό τέτοιο που νά δεχόμαστε άφοβα τήν περιφρόνηση των άλλων όταν οι πράξεις που τήν προκαλούν είναι για μάς πηγές έστω κι ελάχιστης ήδονής.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Όστόσο μου φαίνεται ότι πρέπει νά υπάρχουν πράξεις άρκετά επικίνδυνες, άρκετά κακές από μόνες τους ώστε νά θεωρούνται άπ' όλους γενικά έγκληματικές και σαν τέτοιες νά τιμωρούνται σ' όλόκληρο τόν κόσμο.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Καμιά, άγαπητή μου, καμιά, ούτε ή κλεψιά, ούτε ή αίμομιξία, ούτε καν ό φόνος ή ή πατροκτονία.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Πώς; Ύπάρχουν μέρη όπου άνέχονται τέτοιες φρικωδίες;

ΝΤΟΑΜΑΝΣΕ: Τίς έχουν τιμήσει, τίς έχουν στεφανώσει, τίς θεώρησαν ύπέροχες, ενώ σ' άλλα μέρη ό άνθρωπισμός, ή ειλικρίνεια, ή καλωσύνη, ή έγκράτεια, όλες γενικά οι άρετές μας, θεωρήθηκαν τερατωδίες.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Θα ήθελα νά μου τό έξηγήσετε. Άπαιτώ μιá σύντομη άνάλυση για καθένα άπ' αυτά τά έγκλήματα· σας

παρακαλώ, αρχίστε εκθέτοντας τις απόψεις σας για την ελευθεριότητα των κοριτσιών και μετά για τη μοιχεία των γυναικών.

Κα ντε SAINT-ANZ: Άκου, λοιπόν, Εύγενια. Είναι παράλογο να λέμε ότι από τη στιγμή που ένα κορίτσι θα ξεκολλήσει από το στήθος της μητέρας του πρέπει να γίνει θύμα της βούλησης των γονιών του και να μείνει θύμα ως την τελευταία πνοή του. Σ' αυτή την εποχή που έχουμε έμβασθύνει τόσο πολύ και με τόση φροντίδα στά ανθρώπινα δικαιώματα, δέν επιτρέπεται να εξακολουθήσουν να πιστεύουν τά νεαρά κορίτσια ότι είναι σκλάβοι των οικογενειών τους, και μάλιστα όταν είναι με σαφήνια γνωστό ότι ή δύναμη της οικογένειας πάνω τους είναι καθαρή χίμαιρα. Πάνω στο τόσο ενδιαφέρον αυτό θέμα άς άκούσουμε τή Φύση και οι ζωικοί νόμοι, που βρίσκονται πιό κοντά της, άς μάς χρησιμέψουν σάν παραδείγματα. Μήπως εκεί τά πατρικά καθήκοντα διατηρούνται και πέρα από τήν εξυπηρέτηση των πρωταρχικών φυσικών αναγκών; Τά γεννήματά τους δέν άπολαμβάνουν ίση ελευθερία και ίσα δικαιώματα; Από τή στιγμή που μπορούν να περπατήσουν και να τραφούν μόνα οι γονείς παύουν να τά γνωρίζουν. Και μήπως τά μικρά πιστεύουν ότι όφείλουν κάτι σ' αυτούς που τούς έδωσαν τή ζωή; Χωρίς άμφιβολία, όχι. Και που θεμελιώνονται αυτά τά καθήκοντα άν όχι στή φιλαργυρία και τή φιλοδοξία των πατεράδων; Έρωτώ λοιπόν, είναι λογικό μιά νέα κοπέλα που έχει αρχίσει να αισθάνεται και να σκέφτεται λογικά να ύφίσταται τέτοιους καταναγκασμούς; Είναι ή προκατάληψη και μόνο που σφυρηλατεί αυτά τά δεσμά. Υπάρχει πράγμα πιό γελοίο από τό να βλέπεις μιά κοπέλα δεκαπέντε ή δεκαέξι χρόνων να φλέγεται από επιθυμίες που είναι ύποχρεωμένη να κατανικήσει και να περιμένει, μέσα σέ βάσανα χειρότερα κι από τής κόλασης, ώσπου να εύδοκήσουν οι γονείς της, άφου έκαναν πρώτα δυστυχισμένη τή νιότη της, να θυσιάσουν τά ώριμότερα χρόνια της μολύνοντας τά στή σιχαμερή φιλαργυρία τους με τό να τή δέσουν μ'

ένα σύζυγο δίχως κανένα προτέρημα πού νά τόν κάνει αγαπητό ή μ' όλα όσα θά τόν κάνουν μισητό;

Α, όχι. Όχι, Εύγενία, τέτοιои δεσμοί θά καταλυθούν γρήγορα· τό κορίτσι, όταν φτάσει στήν ήλικία τής λογικής, πρέπει νά απομακρύνεται από τό πατρικό νοικοκυριό κι αφού δεχθεί δημόσια εκπαίδευση πρέπει ν' αφήνεται ελεύθερο στά δεκαπέντε νά γίνει ό,τι θέλει. Θά δοθεί στό δίτιο; Καί τι πειράζει; Οί υπηρεσίες πού προσφέρει μιά νέα κοπέλα όταν δέχεται νά δώσει χαρά σ' όσους τή ζητούν από αυτήν δέν είναι άπειρα πιό σημαντικές από εκείνες πού προσφέρει άπομονωμένη μόνο στό σύζυγό της; Η μοίρα τής γυναίκας είναι σάν τής σκύλας, τής λύκαινας· πρέπει νά ανήκει σ' όλους όσους τή θέλουν. Είναι όλοφάνερη παραβίαση τής μοίρας για τήν όποία τήν προορίζει ή Φύση, όταν δένεται μέ τά παράλογα δεσμά ενός μοναχικού γάμου.

Ας ελπίσουμε ότι θ' ανοιχτούν τά μάτια κι ότι όταν εξασφαλιστεί ή ελευθερία όλων των ατόμων δέ θά λησμονηθεί ή μοίρα των δυστυχισμένων κοριτσιών. Όμως κι άν έχουν τή μεγάλη δυστυχία νά λησμονηθούν, ας ελπίσουμε ότι θά ύψωθούν μόνες τους πάνω από τή χρήση και τήν προκατάληψη και θά ποδοπατήσουν τολμηρά τίς μισητές άλυσίδες μέ τίς όποιες τίς κρατούν σκλάβες: θά γικήσουν γρήγορα τή συνήθεια και τήν κοινή γνώμη. Ο άνθρωπος, σοφότερος αφού θά είναι πιά ελεύθερος, θά καταλάβει τήν άδικία πού θά πράξει άν περιφρονήσει όσες φερθούν έτσι, θά καταλάβει επίσης ότι άν ή άποδοχή των προτροπών τής Φύσης θεωρούνταν έγκλημα από ένα λαό ύποδουλωμένο, ένας λαός ελεύθερος δέν μπορεί νά πιστεύει τό ίδιο.

Βασίσου, λοιπόν, στή νομιμότητα αυτών των αρχών, Εύγενία, και σπάσε τίς άλυσίδες χωρίς νά ένδιαφέρεσαι για τό τίμημα. Περιφρόνησε τίς μάταιες διαμαρτυρίες μιάς ήλίθιας μητέρας, δέν όφείλεις σ' αυτήν παρά μίσος και καταφρόνια. Αν σέ θελήσει ό άκόλαστος πατέρας σου, δόσου μέ γέλιο άσε τον νά σέ χαρει, αλλά χωρίς νά σέ δέσει· άν θελήσει νά σέ ύποδουλώσει πέταξε τό ζυγό· πάρα πολλές φέρθηκαν μέ τόν ίδιο τρόπο. Γαμήσι. ναι. γαμήσι· γι' αυτό ήρθες στον

κόσμο· μη δεχθείς όριο στην ήδονή σου, εκτός απ' αυτό πού δάξει ή θέληση κι ή άντοχή σου· καμιά εξαίρεση ως προς τόν τόπο, τό χρόνο, τό σύντροφο· παντού και πάντα όλοι όφείλουν νά υπηρετούν τις ήδονές σου· ή εγκράτεια είναι άρετή άδύνατη και ή Φύση, άν παραβιαστούν τά δικαιά της, μάς τιμωρεί άμέσως με χιλιάδες δυστυχίες. Όσο οι νόμοι είναι όμοιοι με τούς σημερινούς, νά είσαι διακριτική· ή κοινή γνώμη τό επιβάλλει· αλλά στους ιδιωτικούς χώρους άς αποζημιωθούν οι σιωπηλά για τή σκληρή άγνόητα πού μάς έποχρώνουν να επιδείξουμε στόν κόσμο.

Η νεαρή παρθένα άς φροντίσει νά προμηθευτεί μιá σύντροφο ή όποια, άδεσμευτη και γνώστρια του κόσμου, θά τή βοηθήσει να γευτεί κρυφά τις ήδονές του· άν άποτύχει, άς επιχειρήσει νά εκμαυλίσει τούς Άργους πού τοποθετήθηκαν γύρω της· άς τούς ίκετέψει νά τήν έκπορνεύσουν ύποσχόμενη όλα τά χρήματα πού θά κερδίσουν από τήν πώλησή της· τά μαντρόσκυλα, από μόνα τους ή με τή βοήθεια γυναικών πού όνομάζουμε *προαγωγούς*, θά ικανοποιήσουν γρήγορα τις άνάγκες της· τότε άς ρίξει στάχτη στά μάτια όσων τήν περιβάλλουν, στ' άδέρφια, τά ξαδέρφια, τούς φίλους, τούς γονείς· άς δοθεί σ' όλους, άν έτσι θά μπορεί νά κρύψει τή συμπεριφορά της· άν τής ζητηθεί, άς θυσιάσει ακόμα και τά γούστα και τά αισθήματά της· μιá δυσάρεστη σχέση, πού θά τή διατηρήσει μόνο για λόγους πολιτικής, μπορεί νά τήν όδηγήσει κατευθείαν σε μιá πιό ευχάριστη νά την, λοιπόν, με τά πανιά άνοιγμένα. Άλλά σε καμιά περίπτωση νά μη ξαναγυρίσει στις παιδικές της προκαταλήψεις· άπειλές, έξορκισμοί, καθήκοντα, άρετές, θρησκεία, συμβουλές, δεκάρα για τίποτα· άς περιφρονεί κι άς άπορίπτει πεισματικά όλα όσα θά τήν ξαναβάλουν στά δεσμά, όλα όσα, με μιá λέξη, δέ τή βοηθούν στό δρόμο της ήδονής.

Οι γονείς μας είναι τρελοί όταν προφητεύουν τις καταστροφές πού τάχα κρύβει μιá σταδιοδρομία έλευθεριότητας· άγκάθια ύπάρχουν παντού, αλλά στό δρόμο τής άμαρτίας τά σκεπάζουν άνθισμένα ρόδα· μόνο στό λασπωμένο δρόμο της άρετής τ' άπαγορεύει ή Φύση νά ζήσουν. Στόν πρώτο

δρόμο ο μόνος φόβος είναι η κοινή γνώμη· ποιό τολμηρό κορίτσι, όμως, δε θα ύψωθεί πάνω της ύστερα από λίγη σκέψη; Οι χαρές που προέρχονται από τη δημόσια εκτίμηση, Εύγενια, είναι χαρές ήθικες, ταιριάζουν μόνο σε μερικά στενά μυαλά· οι χαρές του *γαμησιού* άρέσουν σ' όλους και οι σαγηνευτικές ιδιότητές του γρήγορα υπερνικούν την απενοτοπεριφρόνηση την όποια δύσκολα ξεφεύγει κανείς όταν προκαλεί την κοινή γνώμη, την κοινή αυτή γνώμη που τόσες ψυχραιμες και λογικές γυναίκες κορόιδεψαν σε βαθμό που τους πρόσφερε άλλη μιá ήδονή. Γάμα, Εύγενια, γάμα, άγγελέ μου· τó κορμί σου είναι δικό σου· σ' όλο τόν κόσμο, μόνο έσύ έχεις τó δικαίωμα νά τó χαρείς με τόν τρόπο που θέλεις.

Έπωφελήσου από την καλύτερη περίοδο της ζωής σου· είναι τόσο σύντομα τά χρυσά χρόνια της ήδονής! Άν έχουμε την εύτυχία νά τά χαρούμε, οι γλυκές άναμνήσεις μάς διασκεδάζουν και μάς παρηγορούν στά γερατιά μας. Όταν χαθούν... ή πικρή μετάνοια, οι φριχτές τύψεις, μάς ξεσκίζουν ένωμένες με τά θάσανα της ήλικίας, στολίζουν με δάκρυα και βόγγους τόν τάφο που πλησιάζει...

Μήπως σε κυνηγά ή τρέλα της αιωνιότητας; Έ, λοιπόν, καλή μου! Μόνο γαμώντας θά μείνεις στή μνήμη της άνθρωπότητας. Η Λουκρητία ξεχάστηκε γρήγορα ενώ οι Θεοδώρες κι οι Μεσαλίνες είναι τó πιό συχνό και πιό εύχάριστο θέμα τών συζητήσεων. Πώς νά μñν προτιμήσουμε λοιπόν, Εύγενια, ένα ρόλο που ενώ μάς στέφει με λουλούδια, μάς επιτρέπει ταυτόχρονα νά έλπίζουμε και σε μιá λατρεία και μετά τόν τάφο! Πώς νά μñν τόν προτιμήσουμε από τόν άλλο που, ενώ μάς καταδικάζει σε μιá ήλίθια, φυτική, έπιγεια ύπαρξη, δε μάς ύπόσχεται παρά τή λήθη και τñν περιφρόνηση μετά τόν τεματισμό της!

ΕΥΓΕΝΙΑ, στήν κα ντε Σαιντ-Άνζ: Άγαπημένη, πώς με φλογίζουν τά λόγια σου, πώς ή σαγήνη τους σκλαδώνει τñν ψυχή μου! Είναι δύσκολο νά περιγράψω τñν κατάστασή μου... Πές μου, μπορείς νά με γνωρίσεις με μερικές άπ' αυ-

τις τις γυναίκες... (ταραγμένη) πού θά μέ έκπορευούουν άν το ζητήσω;

Κα ντε ΣΑΝΤ-ΑΝΖ: Πρός τό παρόν κι ώς πού νά άποκτήσεις περισσότερη πείρα, αυτό άφορά μόνο έμένα, Εύγενια· άφησέ μου αυτήν τή φροντίδα, κι άκόμα περισσότερο· τις προφυλάξεις πού θά πάρω για νά καλύψω τά παραστραπηματά σου: ό άδερφός μου κι ό θέβαιος αυτός φίλος πού σέ διδάσκει είναι οί πρώτοι στους όποιους θέλω νά δοθεις· μετά βρισκουμε κι άλλους. Μήν άνησυχεις, καλή μου: θά σέ κάνω νά πετάς από χαρά σέ χαρά, θά σέ βυθίσω σέ μιá θάλασσα ήδονών, θά κάνω τό ποτήρι σου νά ξεχειλίσει, θά σέ μπουχτίσω!

ΕΥΓΕΝΙΑ, ριχνεται στην άγκαλιά της κας ντε Σαιντ-Άνζ: Άγαπημένη μου, σέ λατρεύω· ποτέ δέ θά 'χεις μαθήτρια πιό έπιοτακτική· ώστόσο νομίζω πώς στίς προηγούμενες συζητήσεις μας μου έδωσες νά καταλάβω ότι είναι δύσκολο για ένα κορίτσι νά δοθεί στην άκολασία χωρίς νά τό καταλάβει ό σύζυγος πού θά πάρει άργότερα.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Είναι άλήθεια, άκριβή μου, αλλά υπάρχουν μυστικά πού γιατρεύουν αυτές τις πληγές. 'Υπόσχομαι νά σου τά μάθω και τότε, άκόμα κι άν είχες γαμηθεί σαν τήν Άντουανέτα, άναλαμβάνω νά σέ δώσω σ' αυτόν τόσο παρθένα όσο και τή μέρα πού γεννήθηκες.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Είσαι θαυμάσια! Έμπρός, συνέχισε τή διδασκαλία. Γρήγορα, μάθε μου πώς πρέπει νά φέρεται ή παντρεμένη γυναίκα.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Σε όποιαδήποτε κατάσταση, αγαπητή μου, κι άν βρισκεται μιá γυναίκα, είτε κορίτσι, είτε σύζυγος, είτε χήρα, μοναδικό της στόχο, άπασχόληση, έπιθυμία, πρέπει νά 'χει τό γαμήσι, από τό πρωί ώς τό βράδυ· γι' αυτό και μόνο τό σκοπό τήν έπλασε ή Φύση· αλλά άν.

για να εκπληρώσει αυτό το σκοπό, της ζητά να ποδοπατήσει όλες τις προκαταλήψεις της παιδικής της ηλικίας, να είναι όσο πιο ανυπάκουη μπορεί στις εντολές της οικογένειάς της, να περιφρονεί απόλυτα τις συμβουλές των γονιών της, θά συμφωνήσεις, Εύγενια, ότι απ' όλα τα δεσμά που πρέπει να σπάσουν, θά συμβούλευα ότι το ταχύτερο πρέπει να γίνει αυτό για τα δεσμά του γάμου.

Πράγματι, Εύγενια, σκέψου ένα νεαρό κορίτσι που μόλις έχει ξεμυτίσει από το σπίτι του πατέρα της ή το παρθεναγωγείο, άμαθο, δίχως καμιά εμπειρία, κι όμως υποχρεωμένο να πέσει στα χέρια ενός άντρα που δεν είδε ποτέ του, υποχρεωμένο να όρκιστεί, μπροστά στην Άγια Τράπεζα, έναν όρκο υπακοής, πίστης, τόσο περισσότερο άδικο αφού συχνά δεν έχει στο βάθος της καρδιάς της παρά την επιθυμία να τον παραβεί. Υπάρχει στον κόσμο μοίρα χειρότερη απ' αυτή, Εύγενια; Κι ωστόσο να την παντρεμένη, μ' έναν άντρα που μπορεί να της άρέσει αλλά μπορεί κι όχι, που μπορεί να είναι τρυφερός μαζί της αλλά και μπορεί να της φερθεί με τον πιο σκαίο τρόπο· ή τιμή την δίνει με τον όρκο της· θά κηλιδωθεί αν τον παραβιάσει· θά χαθεί ή θά σέρνει τις αλυσίδες, έστω κι αν έτσι πεθάνει από τον πόνο. Έ, όχι, Εύγενια, όχι, δεν είμαστε γεννημένες γι' αυτό το τέλος· οι παράλογοι αυτοί νόμοι είναι φτιαγμένοι από τον άνθρωπο, δεν είμαστε καθόλου υποχρεωμένες να τους ανεχθούμε. Μήπως και το διαζύγιο μπορεί να μάς ικανοποιήσει; Αναμφίβολα όχι. Ποιός μάς βεβαιώνει ότι θά βρούμε στα δεύτερα δεσμά την εύτυχία που μάς έκλεψαν τα πρώτα;

Συνεπώς άς αποζημιωθούμε κρυφά για όλα τα βάρη που μάς επιβάλλει αυτή η παράλογη ένωση κι άς είμαστε βέβαιες ότι αυτά τα παραστρατήματα, σ' όποια άκρα κι αν φτάσουν, αντί να παραβιάζουν τους φυσικούς νόμους είναι, αντίθετα, ή πιο ειλικρινής σπονδή που μπορούμε να κάνουμε σ' αυτούς· υπακούμε στους νόμους της Φύσης όταν υποκύπτουμε στις επιθυμίες που σ' αυτήν και μόνο σ' αυτήν όφειλουμε. Μόνο ή αντίστασή μας την προσβάλλει. Γιαντό ή μοιχεία. που οι άντρες θεώρησαν έγκλημα για το όποιο τόλ-

ιησαν νά μάς τιμωρήσουν άκόμα και μέ θάνατο, ή μοιχεία. Εύγενία, δέν είναι παρά ένα άντιστάθμισμα δικαιωμένο από ένα νόμο πού τά καπρίτσια αύτών τών τυράνων δέ θά μπορέσουν ποτέ νά καταργήσουν. Μά δέν είναι τρομερό, λένε οί σύζυγοι μας, νά μάς βάζετε νά φροντίζουμε, νά άγκαλιάζουμε σαν δικούς μας τούς καρπούς τών πραστρατημάτων σας; Ή άντίρηση είναι τού Ρουσώ· συμφωνώ πώς είναι ή μόνη κάπως λογική πού μπορεί κανείς ν' άντιτάξει στη μοιχεία. Έστω! Άλλά δέν είναι έξαιρετικά εύκολο νά δοθούμε στην ήδονή δίχως νά φοβόμαστε τή σύλληψη; Δέν είναι εύκολο νά τήν έξουδετερώσουμε άν συμβεί από άδλεψία ή άφροντισιά; Άλλά μιá και θά επανέλθουμε σ' αυτό, άς δούμε τώρα τήν ούσία τού προβλήματος: θά δούμε ότι, έστω κι άν φαίνεται άποδεκτό, δέ στηρίζεται παρά σέ μιá χίμαιρα.

Πρώτον: αφού κοιμάμαι μέ τόν άντρα μου, αφού τό σπέρμα του κυκλοφορεί στό μυχό τής μήτρας μου, μέ τίποτα δέν μπορεί ν' άποδείξει ότι τό παιδί πού έχω δέν είναι δικό του, άκόμα κι άν κοιμηθώ ταυτόχρονα μέ άλλους δέκα· υπάρχουν ίσες πιθανότητες νά είναι δικό του ή όχι, και σέ περίπτωση άμφιβολίας δέν μπορεί νά έχει τό δικαίωμα ν' άρνηθεί τή συνέργεια σέ κάτι πού ίσως όφείλεται και ολοκληρωτικά σ' εκείνον. Άπό τή στιγμή πού μπορεί νά είναι δικό του, είναι δικό του· όποιος άντρας βασανίζεται από άμφιβολίες πάνω σ' αυτό τό θέμα, θά βασανίζεται άκόμα κι άν ή γυναίκα του είναι Έστιάδα· γιατί είναι άδύνατο νά είσαι βέβαιος για μιá γυναίκα, άκόμα κι εκείνη πού ήταν έναρετη χρόνια ολόκληρα μπορεί ξαφνικά νά πάψει νά είναι. Συνεπώς, άν ό άντρας τήν ύποψιαστεί μιá φορά, θά τήν ύποψιάζεται αιώνια, και ποτέ δέ θά πειστεί ότι τό παιδί πού άγκαλιάζει είναι δικό του. Κι άν, έπιτέλους, έπιμένει στίς ύποψίες του, δέν είναι κακό κάπου-κάπου νά τίς δικαιώνουμε. Όσο άφορά στη δυστυχία ή τήν εύτυχία του, κάνει τό ίδιο· ποιá ή διαφορά λοιπόν; Άλλά έστω ότι δέν κατάλαβε τίποτα· άς τόν φανταστούμε νά χαϊδεύει τόν καρπό τής άκολασίας του: πού είναι τό έγκλημα: Τά αγαθά

μας δέν είναι κοινά; Καί στήν περίπτωσι αυτή τί κακό κάνω άν φέρνω στό νοικοκυριό ένα παιδι πού διεκδικεί μεριδιό στά άγαθά αυτά; Θα έχει τό δικό μου, δέ θα κλέψει τίποτα άπ' τό τρυφερό μου ταιρι· θα είναι σάν φόρος πάνω στήν προίκα μου· άρα ούτε αυτό ούτε κι εγώ δέν παίρνουμε τίποτα από τόν άντρα μου. Άν ήταν δικό του τό παιδι, μέ ποιό δικαίωμα θ' άπαιτούσε μεριδιό στήν περιουσία μου; Ό λόγος δέν είναι ότι προέρχεται από μένα; Πολύ καλά, και τό νόθο παιδι θα κληρονομήσει τό μεριδιό του δικαιωματικά σάν καρπός τής ίδιας σχέσης. Του όφείλω τό μεριδιό γιατί είναι παιδι μου.

Τι θα μου προσάψετε; Τό παιδι δέν έχασε τίποτα. “Μά άπατάτε τόν άντρα σας· ή ψευτιά σας είναι φοριχτή”. “Όχι, είναι όφθαλμός άντί όφθαλμού”, άπαντώ, “πρώτη εγώ ήμουν θύμα τών δεσμών πού μου έπέβαλε: έκδικούμαι. Τι πιό άπλό;” “Όμως ή τιμή του συζύγου σας υπέστη βαρύ πλήγμα”. “Τι γελοία άντίληψη! Η έλευθεριότητά μου δέν πειράζει τόν άντρα μου σέ τίποτα – τά λάθη μου μου άνήκουν. Αυτή ή δήθεν άτίμωση μπορεί νά σήμαινε κάτι πριν ένα αιώνα· σήμερα είμαστε άπαλλαγμένοι από τίς ψευδαισθήσεις μας και οι υπερβολές μου δέν πλήττουν τόν άντρα μου περισσότερο άπ' όσο μέ πλήττουν οι δικές του. Θα μπορούσα νά γαμηθώ μέ τόν κόσμο όλόκληρο δίχως νά τόν πληγώσω καθόλου. Συνεπώς τό άποκαλούμενο πλήγμα είναι άπλή ψευτιά, είναι άδύνατο νά υπάρξει. Τελικά ένα από τά δύο συμβαίνει: ό σύζυγός μου είναι ή ένας βίαιος ζηλιάρης ή πραγματικά λεπτός άνθρωπος. Στην πρώτη περίπτωση τό καλύτερο για μένα είναι νά τόν έκδικηθώ· στη δεύτερη, θα ήμουν άνίκανη νά τόν λυπήσω: τό ότι γεύομαι τήν ήδονή θα τόν κάνει ευτυχισμένο, άν είναι τιμος. Κάθε έκλεπτυσμένος άνθρωπος χάρεται νά βλέπει ευτυχισμένο τό πλάσμα πού λατρεύει”. “Άν όμως τόν αγαπούσατε, θα θέλατε νά κάνει τά ίδια;” “Α! Άλλίμονο στή γυναίκα πού άποφασίζει νά ζηλέψει τόν άντρα της! Άν τόν αγαπά, άς άρκείται σ' αυτά πού τής δίνει. Δέν πρέπει νά δοκιμάσει νά τόν έμποδίσει σέ τίποτα· όχι μόνο θ' άποτύχει αλλά θα γίνει και γόητρος

μισητή. Ἐφόσον εἶμαι λογική δὲ θά λυπηθῶ ποτέ γιὰ τὶς παρεκτροπές του· ἄς κάνει κι αὐτὸς τὸ ἴδιο καὶ στὸ σπιτικό μας θά βασιλεῦει ἢ εἰρήνη”.

Ἀς ἀνακεφαλαιώσουμε: Ὅποια κι ἂν εἶναι ἡ ἔκβαση τῆς μοιχείας, ἀκόμα κι ἂν φέρει στὸ σπίτι παιδιὰ πού δὲν ἀνήκουν στὸ σύζυγο, ἀφοῦ ἀνήκουν στὴ γυναίκα δικαιούνται ἕνα μέρος τῆς προίκας τῆς· ἂν ὁ σύζυγος τὸ ἀντιληφθεῖ, ἄς τὰ ἀντιμετωπίσει σὰν παιδιὰ τῆς γυναίκας ἀπὸ προηγούμενο γάμο· ἂν ἄγνοεὶ τὴν προέλευσή τους δὲ θά πάθει τίποτα, δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς στεναχωρήσει κάτι πού ἄγνοοῦμε· ἂν ἡ μοιχεία δὲν ἔχει συνέπειες καὶ μείνει ἀγνωστὴ στὸ σύζυγο, κανεὶς δικαστὴς δὲν μπορεῖ ν’ ἀποδείξει τὴν ὑπαρξὴ ἐγκλήματος· ἡ μοιχεία δὲν ἀφορᾷ καθόλου τὸ σύζυγο, πού τὴν ἄγνοεὶ, καὶ εἶναι ὑπέροχη γιὰ τὴ γυναίκα, πού τὴν ἀπολαμβάνει. Ἄν ὁ σύζυγος τὴν ἀνακαλύψει, δὲν εἶναι ἡ μοιχεία σφαλερῆ, ἀφοῦ δὲν ἦταν ὅσο ἔμενε κρυφῆ, καὶ μὲ τὴν ἀνακάλυψη δὲν ἄλλαξε ἡ φύση τῆς· ἂν ὑπάρχει σφάλμα, εἶναι τοῦ συζύγου πού τὴν ἀνακάλυψε· εἶναι δικό του κι ἡ σύζυγος δὲν ευθύνεται γιὰ τίποτα.

Αὐτοὶ λοιπὸν πού παλιότερα τιμωροῦσαν τὶς μοιχαλίδες δὲν ἦταν παρὰ δῆμοι, φθονεροὶ τύρανοι πού βλέποντάς τα ὅλα ὑποκειμενικὰ φαντάζονταν ἀδικαιολόγητα ὅτι ἄρκει νὰ τοὺς θίξει κάποιος γιὰ νὰ θεωρηθεῖ ἐγκληματίας, λὲς καὶ θά ἦταν δικαιολογημένο νὰ ὀνομαστεῖ ἐγκλημα μιά πράξη πού ὄχι μόνον δὲν παραβιάζει τοὺς νόμους τῆς Φύσης καὶ τῆς κοινωνίας ἀλλὰ ἀντίθετα ὠφελεῖ καὶ τὶς δύο. Βέβαια ὑπάρχουν περιπτώσεις ὅπου μιά εὐκόλο νὰ διαπιστωθεῖ μοιχεία εἶναι ἐνοχλητικὴ γιὰ τὴ γυναίκα – ὄχι ὅμως ἐγκληματικῆ· λόγου χάρις οἱ περιπτώσεις ὅπου ὁ σύζυγος εἶναι ἡ ἀνίκανως ἢ μὲ γούστα πού παρεμποδίζουν τὴν ἀναπαραγωγὴ. Καί, καθὼς τότε ἡ γυναίκα εἶναι πάντα πρόθυμη γιὰ ἡδονὴ ἐνῶ ὁ ἄντρας τῆς ποτέ, οἱ παρεκτροπές τῆς γίνονται πὺ φανερές· ὡστόσο καὶ πάλι δὲν ὑπάρχει λόγος ν’ ἀνησυχεῖ. Πρέπει μόνον νὰ προσέχει νὰ μὴ κάνει παιδιὰ, κι ἂν οἱ προφυλάξεις τῆς ἀποτύχουν, νὰ κάνει ἀμέσως ἔκτρωση. Ἄν ἡ ἀνάγκη ν’ ἀποζημιωθεῖ γιὰ τὴν ἀδιαφορία τοῦ ἀντρα τῆς

ὀφείλεται στὰ παράξενα γούστα του, πρέπει πρώτα-πρώτα νὰ τὰ ικανοποιεῖ δίχως σιχασιά· καί κατόπιν ἄς τοῦ δώσει νὰ καταλάβει ὅτι ἡ ἀνεκτικότητα χρειάζεται κάποιο ἀντιστάθμισμα. Ὁ σύζυγος θ' ἀρνηθεῖ ἢ θὰ δεχθεῖ· ἂν δεχθεῖ, ὅπως ὁ δικός μου, ἡ γυναίκα πρέπει νὰ διπλασιάσει τὴν προθυμία της νὰ ὑπηρετεῖ τὰ καπρίτσια του· ἂν ἀρνηθεῖ, ἄς διπλασιάσει τὶς προφυλάξεις της κι ἄς γαμιέται ἡρεμα στὴ σκιά του. Εἶναι ἀνίκανος; Ἄς χωρίσουν. Ἄλλὰ σ' ὅποια-δήποτε περίπτωση ἡ γυναίκα γαμιέται. Γαμιέται, πουλάκι μου, γιατί εἴμαστε γεννημένες γιὰ τὸ γαμήσι, γιατί ἐστὶ ὑπακοῦμε καί ἐκπληρώνουμε τὶς ἐντολές τῆς Φύσης καί γιατί κάθε ἀνθρώπινος νόμος ποῦ ἀντιτάσσεται στὴ Φύση ἀξίζει μονάχα τὴν περιφρόνησή μας.

Ἡ γυναίκα ποῦ ἐμποδίζεται ἀπὸ τὰ παράλογα δεσμά τοῦ γάμου νὰ παραδοθεῖ στὴν κλίση της, ποῦ τρέμει τὴν ἐγκυμοσύνη ἢ μήπως δλάψει τὸν ἄντρα της, ἢ, ἀκόμα πιὸ ἀνόητο, μήπως χάσει τὸ ἐπίχρησμά της τιμιότητάς της, εἶναι ἐντελῶς ἠλίθια. Εἶδες πρὶν λίγο, Εὐγενία, κατάλαβες, πόσο ἠλίθια εἶναι ὅταν θυσιάζει τὴν εὐτυχία της καί τὶς χαρὲς τῆς ζωῆς στίς πιὸ γελοίες προκαταλήψεις. Ἀφήστε τὴ γυναίκα νὰ γαμιέται ἀτιμώρητη! Μήπως μιά μικρὴ ψεύτικη δόξα ἢ κάποιες ἀστείες θρησκώληπτες ἐλπίδες μποροῦνε ν' ἀντισταθμίσουν τὸ βάρος τῆς θυσίας της; Ὁχι! ἀρετές, δίσαια, ὅλα γίνονται ἓνα στὸν τάφο. Σὲ λίγα χρόνια ὁ κόσμος θ' ἀντιμετωπίζει καί τὰ δυὸ μὲ τὸν ἴδιο τρόπο. Κι ἡ δυστυχισμένη ποῦ θὰ ἔχει ζήσει δίχως νὰ γνωρίσει τὴ χαρὰ θὰ πεθάνει, ἀλλίμονο! δίχως καμιὰ ἀνταμοιβή.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Πόσο μὲ πείθεις, ἀγγελέ μου! πὼς θριαμβεῖς πάνω στίς προκαταλήψεις μου, πὼς καταστρέφεις ὅλες τὶς σφαλερὲς ἀρχές ποῦ μοῦ φύτεψε ἡ μητέρα μου! ὦ! μακάρι νὰ παντρευόμουν αὐριο κιόλας γιὰ νὰ δάλω σ' ἐφαρμογὴ τὰ ἀξιώματά σου! Πόσο θελκτικά εἶναι, πόσο σωστά, πόσο σ' ἀγαπῶ! Ἄλλὰ εἶπες κάτι ποῦ μὲ μεροδεῖ, καλὴ μου, ποῦ δὲν τὸ καταλαβαίνω. Θὰ μοῦ ἐξηγήσεις; Εἶπες ὅτι ὁ ἄντρας σου εὐχαριστιέται μαζί σου μὲ τρόπο ποῦ δὲν ἀφή-

νει νά γίνουν παιδιά! Καί τί άκριβώς κάνει;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Όταν παντρευτήκαμε ήταν ήδη ηλικιωμένος. Τή νύχτα τού γάμου μας μου περιέγραψε τά βίτσια του καί με διαβεβαίωσε ότι από τήν πλευρά του δέ θ' άνακατευόταν καθόλου στά δικά μου. Ύποσχέθηκα νά τόν ύπακούσω κι από τότε ζήσαμε στήν πιό θαυμαστή άνεξαρητισία καί με τήν πιό άμοιβαία άλληλοκατανόηση. Τό βίτσιο του είναι νά τόν ρουφάνε σέ συνδυασμό με τό εξής άσυνήθιστο: καθώς διπλώνω πάνω του καί τού ρουφώ με πάθος τό σπέρμα με τά μπούτια στό πρόσωπό του, πρέπει νά άποπατώ στό στόμα του... τά κατεβάζει όλα!

ΕΥΓΕΝΙΑ: Τι παράξενη σκέψη!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Τίποτα δέν πρέπει νά χαρακτηρίζεται έτσι, άγαπητή μου· όλα είναι μέρος τής Φύσης· όταν έπλασε τούς άνθρώπους, θέλησε νά ποικίλει τά γούστα τους όσο καί τίς φυσιογνωμίες τους· όσο λίγο άπορούμε για τίς φυσιογνωμικές μας διαφορές άλλο τόσο πρέπει ν' άπορούμε για τήν ποικιλία τών συμπαθιών μας. Ή παραξενιά πού άνέφερε ή φίλη σας είναι σήμερα πολύ τής μόδας· άπειροι άνθρωποι, ιδιαίτερα οί κάπως ηλικιωμένοι, τήν συνηθίζουν σέ μεγάλο βαθμό· θ' άρνιόσαστε τή συνεργασία σας, Εύγενία, άν σάς τό ζητούσε κάποιος;

ΕΥΓΕΝΙΑ, κοκκινίζει: Σύμφωνα με τίς άρχές πού μου έντυπώσατε δέν μπορώ ν' άρνηθώ τίποτα. Συγχωρήστε τή έκπληξή μου. Είναι ή πρώτη φορά πού τ' άκούω όλ' αυτά. Πρέπει πρώτα νά μπορέσω νά τά συνειδητοποιήσω. Άλλά νά είστε βέβαιοι ότι άνάμεσα στή σύλληψη καί στήν έκτέλεση δέ θά υπάρξει ποτέ άπόσταση μεγαλύτερη άπ' όσο οί ίδιοι επιβάλλετε. Ώστε, άγαπητή μου, έξασφάλισες τήν έλευθερία σου έκπληρώνοντας αύτή τήν έξυπηρέτηση;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Τήν πιό πλήρη. Εύγενία. Έκανα ό,τι

ήθελα δίχως εκείνος να προβάλλει καμιά αντίρρηση, ποτέ όμως δεν απόκτησα έραστή. Άγαπούσα υπερβολικά την ήδονή για να δεθώ έτσι. Δυστυχημένες οι γυναίκες που μπλέκουν! Ένας έραστής αρκεί για να μάς καταστρέψει. ενώ δέκα σκηνές ήδονής, καθημερινές αν θέλεις, χάνονται, μόλις ολοκληρωθούν, στα σκοτάδια της σιωπής. Ήμουν πλούσια: πλήρωνα νεαρούς που με γαμούσαν χωρίς να με γνωρίζουν· ήμουν περιστοιχισμένη από χαριτωμένους βαλέδες βέβαιους πως θα γεύονταν τις γλυκύτερες ήδονές μαζί μου, αρκεί να ήταν διακριτικοί, βέβαιους πως θα τους έδιωχνα με κλωτσιές μόλις άνοιγαν τό στόμα τους. Καρδιά μου, δεν έχεις ιδέα σε τι απολαύσεις κολύμπησα έτσι! Αυτήν τη συμπεριφορά θα συνιστώ αδιάκοπα σε όποια γυναίκα θα 'θελε να με μιμηθεί. Στα δώδεκα χρόνια του γάμου μου με γάμησαν πάνω από δέκα ή δώδεκα χιλιάδες άτομα... και οι γνωστοί μας θεωρούν ότι συμπεριφέρομαι άψογα! Άλλες προτιμούν να έχουν έραστές. Είναι χαμένες από τη στιγμή που εγκαταλείπουν τον πρώτο για τον δεύτερο.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Φαίνεται πως είναι το πιο σωστό αξίωμα· θα είναι όπωσδήποτε και δικό μου. Πρέπει, όπως και σύ, να παντρευτώ ένα πλούσιο, προπαντός κάποιον με δίτσια... Όμως, αγαπητή μου, ο άντρας σου ήταν τόσο δεμένος με τα δικά του που δε σου ζήτησε ποτέ άλλο πράγμα;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Στα δώδεκα χρόνια δεν άπιστησε ούτε μία μέρα στον εαυτό του, εκτός όταν λείπω. Τότε με αντικαθιστά ένα τρισχαριτωμένο κορίτσι που εκείνος ήθελε πολύ να το πάρουμε σπίτι. Έτσι όλα πάνε θαυμάσια.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Βέβαια δεν αρκείται μόνο σε σας; Δεν υπάρχουν κι άλλα αντικείμενα, έξω από το σπίτι, που συντρέχουν στις απολαύσεις του;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Μην άμφιβάλλετε καθόλου. Εύγενια· ό

συζυγος της κυρίας είναι ένας από τους μεγαλύτερους ακό-
λαστους της εποχής μας· ξοδεύει πάνω από εκατό χιλιάδες
κροώνες το χρόνο για να ικανοποιεί τα βρωμερά γούστα
πού περιέργαψε ή φίλη σας.

Κα ντε SAIN-T-ANZ: Για να είμαι ειλικρινής, υποψιάζο-
μαι ότι ο αριθμός είναι πολύ μεγαλύτερος· αλλά τί μ' έν-
διαφέρουν οι υπερβολές του όταν επιτρέπουν και κρύβουν
τις δικές μου;

ΕΥΓΕΝΙΑ: Σε παρακαλώ, ας δούμε με λεπτομέρεια τους
τρόπους πού μιά νεαρή κοπέλα, παντρεμένη ή ελεύθερη, θ'
αποφύγει την έγκυμοσύνη· γιατί όμολογώ ότι την τρέμω και
χάνω το θάρρος μου, είτε είναι έργο του συζύγου πού θά
παρω, είτε αποτέλεσμα μιάς ελευθέριας σταδιοδρομίας.
Ήδη μιλώντας για τα γούστα του συζύγου σου υπόδειξες
ένα μέσο· όμως αυτός ο τρόπος ήδονής ενώ μπορεί να είναι
εξαιρετικά ευχάριστος για έναν άντρα δέ φαίνεται το ίδιο
καί για τη γυναίκα. Καί μ' ενδιαφέρουν οι δικές μας χαρές·
απαλλαγμένη από τους κινδύνους πού φοβάμαι.

Κα ντε SAIN-T-ANZ: Το κορίτσι κινδυνεύει να κάνει
παιδι ανάλογα με τη συχνότητα πού επιτρέπει στον άντρα
να εισβάλει στο μουνί της. Πρέπει λοιπόν ν' αποφεύγει σχο-
λαστικά αυτό τόν τρόπο ήδονής· στή θέση του μπορεί να
προσφέρει τό χέρι, τό στόμα, τά στήθη, τόν κώλο της. Αυτή
ή τελευταία δημοσιά θά της δώσει σημαντική απόλαυση·
περισσότερη μάλιστα από όποιαδήποτε άλλη· με τη βοήθεια
των άλλων θά προσφέρει ή ίδια ήδονή.

Στήν πρώτη περίπτωση, δηλαδή όταν δουλεύεις με τό χέ-
ρι, προχωρείς με τόν τρόπο πού παρακολούθησες πριν λίγο·
κουνάς τό μέλος του φίλου σου σαν να τό αρμέγεις· ύστερα
από λίγο έρεθισμό τινάζεται τό σπέρμα· στο μεταξύ ο άν-
τρας σε φιλά, σε χαιδεύει, και με τό υγρό του καταβρέχει
τό μέρος του σώματός σου πού αγαπά περισσότερο. Αν θέ-
λεις να τό δεχτείς στο στήθος, Ξαπλώνεις στο κρεβάτι, τό

άντρικό μέλος τοποθετείται ανάμεσα στά θυζιά, τά πιέξεις, και σέ λίγο ό άντρας έκσπερματώνει και σέ πλημμυρίζει μερικές φορές ως τό πρόσωπο. Ό τρόπος είναι ό λιγότερο ήδονικός και ταιριάζει μόνο σέ γυναίκες που τά θυζιά τους, ύστερα από διαδοχικές χρήσεις, έχουν άποχτήσει τήν ελαστικότητα, τή χαλαρότητα που χρειάζεται για νά σφίχτει τό μέλος του άντρα ανάμεσά τους. Ή ήδονή από τό στόμα είναι άπειρώς πιό εύπρόσδεκτη και για τούς δυό. Ό καλύτερος τρόπος είναι νά ξαπλώνει ή γυναίκα μπρούμυτα, ανάποδα πάνω στον έραστή της· εκείνος βάζει τό πουλί στό στόμα σου και, μέ τό κεφάλι χωμένο στά μπούτια σου, ξεπληρώνει σέ είδος όσα του κάνεις βάζοντας τή γλώσσα του στό μουνί σου ή παίζοντας μέ τήν κλειτορίδα σου· όταν χρησιμοποιούμε αυτή τή στάση πρέπει νά χουφτώνουμε τά μπούτια, οι δυό σύντροφοι πρέπει νά παίζουν μέ τό δάχτυλο τήν κωλοτρυπίδα, μέτρο πάντα άναγκαίο για τήν ολοκλήρωση τής ήδονής. Τότε οι φλογεροί και γεμάτοι φαντασία έραστές καταπίνουν τό χύμα που πετιέται στό στόμα τους και δοκιμάζουν μέ λεπτό τρόπο τήν ύπέροχη άπόλαυση νά όδηγούν άμοιβαία στά σωθικά τους τό πολύτιμο υγρό που έκτράπηκε κακότροπα από τόν κανονικό προορισμό του.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Θαυμάσιος τρόπος, Εύγενία· σάς συνιστώ νά τόν εφαρμόσετε. Είναι έξαιρετικά εύχάριστο νά στερούμε μ' αυτό τόν τρόπο τήν αναπαραγωγή από τά δικαιώματά της και νά παραβιάζουμε αυτό που οι άνόητοι άποκαλούν φυσικό νόμο. Ήπίσης τά μπούτια κι οι μασχάλες δίνουν μερικές φορές άσυλο στό άντρικό μέλος και του προσφέρουν καταφύγια όπου μπορεί νά χαθεί τό σπέρμα δίχως κίνδυνο έγκυμοσύνης.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Μερικές γυναίκες τοποθετούν σφουγγαράκια στό έσωτερικό του κόλλου: συγκρατούν τό σπέρμα και τό έμποδίζουν νά πέσει στό δοχείο όπου γίνεται ή σύλληψη. Άλλες ύποχρεώνουν τούς έραστές τους νά χρη-

αποποιούν ένα σακκουλάκι από δέρμα Βενετίας που στην κερδοσκοπιμένη ονομάζεται καπότα· τό σπέρμα χύνεται σ' αυτό και δέν προχωρεί πιό πέρα. Όμως άπ' όλες αυτές τις δυνατότητες ό κώλος είναι σίγουρα ό πιό ήδονικός. Ντολμανσέ, αφήνω σέ σάς τήν άνάλυση του θέματος. Ποιός θά μπορούσε νά περιγράψει καλύτερα ένα γούστο που για τήν υπεράσπισή του, άν και δέν τή χρειάζεται, θά δίνατε ακόμα επί τή ζωή σας;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Όμολογώ τήν άδυναμία μου. Παραδέχομαι ότι σ' όλόκληρο τόν κόσμο δέν ύπάρχει προτιμότερος τρόπος ήδονής· τόν λατρεύω και στα δύο φύλα, αλλά, για να είμαι ειλικρινής, ό κώλος ενός άγοριού μου δίνει περισσότερη χαρά από τόν κοριτσιίστικο. Οί πιστοί αυτού του πάθους ονομάζονται *κωλομπαράδες*. Όταν λοιπόν, Εύγενία, στάνει κανείς νά γίνει κωλομπαράς, δέ σταματά μισοδρομής. Τό νά γαμάς γυναίκες από πίσω είναι τό πρώτο δήμα μονάχα· ή Φύση ζητά από τούς άντρες νά ασκούν αυτό τό βίτσιο μέ άλλους άντρες και γι' αυτό μάς έδωσε μιá κλίση προς τό άντρικό φύλο. Είναι παράλογο νά λέει κανείς ότι αυτή ή μανία προσβάλλει τή Φύση· πώς είναι δυνατό, αφού η Φύση τήν έχωσε στο κεφάλι μας; μπορεί ποτέ νά ζητά αυτό που τήν ταπεινώνει; Όχι, Εύγενία, αδύνατο· έτσι τήν υπηρετούμε τό ίδιο καλά, ίσως μάλιστα ή λατρεία μας νά είναι βαθύτερη. Τήν αναπαραγωγή άπλώς τήν άνέχεται. Πώς θά μπορούσε νά μεταβάλει σέ νόμο μιá πρακτική που άμφισβητεί τήν παντοδυναμία της, αφού ή αναπαραγωγή είναι μιá άπλή συνέπεια τών πρωταρχικών προθέσεων της κι αφού, ακόμα κι άν τό είδος μας καταστρεφόταν έντελώς, τά νέα δημιουργήματα, φτιαγμένα μέ τό χέρι της, θά ήταν πάλι ό πρωταρχικός σκοπός της και ή έκπλήρωσή του θά ήταν πολύ πιό κολακευτική για τή δύναμη και τήν περηφάνειά της;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Αντιλαμβάνεστε, Ντολμανσέ, ότι τό πιστήμα σας θά σάς όδηγήσει στον ισχυρισμό ότι θά προσ-

παρακαλώ μεγάλη υπηρεσία στη Φύση αν εξολοθρευάμε ολο-
κλήρως το ανθρώπινο είδος;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Μήπως αμφιβάλλετε γι' αυτό, κυρία μου;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Θεέ μου! τότε λοιπόν οι πόλεμοι, οι
λοιμοί, η πείνα, ο φόνος, δέ θα ήταν πιά παρὰ ἐπεισόδια
ἀναγκαία γιά τούς φυσικούς νόμους; Κι ὁ ἄνθρωπος, εἴτε
προκαλώντας εἴτε ὑποφέροντας τίς συνέπειές τους, δέ θα
θεωρεῖται περισσότερο ἐγκληματίας στήν πρώτη περίπτωση
ἀπ' ὅσο θύμα, στή δεύτερη!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Χωρίς ἀμφιβολία εἶναι θύμα, ὅταν κάμ-
πτεται ἀπό τὰ πλήγματα τῆς κακοτυχίας· ἐγκληματίας,
ὅμως, ποτέ! Ἀργότερα θά πούμε κι ἄλλα γι' αὐτό τό θέμα·
πρός τό παρόν, γιά χάρη τῆς ωραίας Εὐγενίας, ἄς ἀναλύ-
σουμε τίς σοδομικές χαρές. Σ' αὐτό τόν τρόπο ἀπόλαυσης ἡ
στάση πού συνήθως παίρνει ἡ γυναίκα εἶναι νά ξαπλώσει μέ
τήν κοιλιά στήν ἄκρη τοῦ κεβατιού, μέ τὰ μεριά διάπλατα
καί τό κεφάλι ὅσο πιό χαμηλά γίνεται. Ὁ ἐλευθέριος ἀπο-
λαμβάνει γιά λίγο τή θαυμάσια προοπτική τοῦ ἔτοιμου κώ-
λου πού τόν προσκαλεῖ, τόν χαϊδεύει, τόν μπατσιώνει λιγάκι,
τόν μαλάζει, μερικές φορές τόν δέρνει, τόν μαστιγώνει, τόν
τσιμπά καί τόν δαγκώνει· τέλος σαλιώνει μέ τό στόμα τή
μικρῆ τρυπούλα πού πρόκειται νά διαπεράσει κι ἐτοιμάζει
τήν εἴσοδο μέ τήν ἄκρη τῆς γλώσσας του· ὑγραίνει τή μη-
χανή του μέ σάλιο ἡ πομάδα καί τήν πλησιάζει μαλακά στό
ἄνοιγμα πού θά τρυπήσει· τήν ὀδηγεῖ μέ τό ἄνα χέρι καί μέ
τό ἄλλο ἀνοίγει διάπλατα τ' ἀπολαυστικά μάγουλα· μόλις
νιώσει τό μέλος του νά εἰσχωρεῖ, πρέπει νά σπρώξει δρα-
στήρια προσέχοντας νά μή χάσει ἔδαφος· αὐτήν ἀκριβώς τή
στιγμή ἡ γυναίκα ὑποφέρει μερικές φορές, ἂν εἶναι νέα ἡ
καινούρια στό κόλπο· ὅμως ὁ γαμιάς, τελείως ἀδιάφορος
στήν ὀδύνη πού σέ λίγο θά γίνει χαρά, πρέπει νά προωθή-
σει τή μηχανή του ζωηρά, πόντο-πόντο, βήμα- βήμα ἀλλά
ἀποφασιστικά ὡς πού νά φτάσει στόν ἀντικειμενικό του

στοχο, ώσπου δηλαδή τό τρίχωμα τής συσκευής του νά χαιδέψει τόν πρωτικό δακτύλιο τού συντρόφου του. Τότε μπορεί ν' αφήσει τόν έαυτό του ελεύθερο· όλα τ' άγκάθια ξεριζώθηκαν από τό μονοπάτι του, μένουν μονάχα ρόδα. Για νά ολοκληρώσει τή μεταμόρφωση σέ άπόλαυση τών όσων ύποφέρει άκόμα τό άντικείμενό του, άς τού παίξει τό πουλί, άν είναι άγόρι· άν είναι κορίτσι, τήν κλειτορίδα τής· τό ήδονικό γαργαλητό πού θά προκαλέσει θά κάνει μέ τή σειρά του νά συσταλεί δυνατά ό πρωκτός τού άντικείμενου του και θά διπλασιάσει τή χαρά τού όργάνου του πού σέ λίγο, νικημένο από τή ζεστασιά και τήν ήδονή, θά τινάξει στό δάθος τού κώλου σπέρμα άφθονο και παχύ. Μερικοί δέ θέλουν νά νιώσει άπόλαυση κι ό άποκάτω τους· θά τό αναλύσουμε κι αυτό μέ τή σειρά του.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Έπιτρέψτε μου νά γίνω για λίγο μαθήτρια, Ντολμανσέ, και νά σάς ρωτήσω: σέ ποιά κατάσταση πρέπει νά βρίσκεται ό κώλος τού πάσχοντος για νά έξασφαλίσει στόν ένεργητικό τή μεγαλύτερη άπόλαυση;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Όποσδήποτε γεμάτος: έχει ούσιαστική σημασία νά αισθάνεται τό άντικείμενο τή μεγαλύτερη δυνατή έπιθυμία νά χέσει, ώστε νά φτάσει ό γαμιάς μέ τό πουλί του τό σκατό, νά χωθεί βαθιά μέσα του και στή ζεστή κι άπαλή αυτή φωλιά ν' άποθέσει τό σπέρμα πού τόν έρεθίζει και τόν ανάδει.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Φοβούμαι ότι τό άντικείμενο νιώθει λιγότερη ήδονή.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Λάθος! Μ' αυτή τή μέθοδο άπόλαυσης δέν ύπάρχει καμιά δυνατότητα νά πάθει τίποτα ό γαμιάς ούτε νά μη φτάσει στόν έβδομο ούρανό τό χρησιμοποιούμενο άντικείμενο. Δέν ύπάρχει ισάξιος, κανείς άλλος δέν μπορεί νά ίκανοποιήσει τόσο και τούς δύο πρωταγωνιστές κι όποιοι τόν δοκίμασαν δυσκολεύονται πολύ νά τόν έγκα-

ταλείφουν για κάτι άλλο. Αυτοί. Εύγενία, είναι οι καλύτεροι τρόποι να χαρείτε την ήδονή μ' έναν άντρα και ν' αποφύγετε την καταστροφή της σύλληψης· γιατί χαιρεται κανείς -νά είστε βέβαιη- όχι μόνο να προσφέρει τὰ πισινά του σ' έναν άντρα αλλά και να τον ρουφήξει και να του τραθήξει μαλακία, κ.λ.π., και γνωρίζω πολλές ελευθέριες κυρίες που συχνά έκτιμούσαν αυτά τὰ παιχνίδια περισσότερο από τις καθαυτό ήδονες· ή φαντασία λειτουργεί σάν σπηρούνι για τις απολαύσεις· στίς ήδονές αυτής τής μορφής όλα εξαρτώνται από 'κείνην, απ' αυτήν πηγάζουν όλα· μήπως δέ γνωρίζουμε τή χαρά μέσω τής φαντασίας; οι πιο πικάντικες απολαύσεις απ' αυτήν δέν πηγάζουν;

Κα ντε SAIN-T-ANZ: Πράγματι· αλλά ή Εύγενία να προσέξει· ή φαντασία μάς ύπηρετεί μονάχα όταν έχουμε πνεύμα απαλλαγμένο από κάθε προκατάληψη· και ή ελάχιστη αρκεί για να τήν ψυχράνει· τó ιδιότροπο αυτό κομμάτι τού μυαλού μας είναι τόσο ελευθέριο που τίποτα δέν τó χαλιναγωγεί· γνωρίζει τó μεγαλύτερο θρίαμβο, τήν πιο ξεχωριστή απόλαυση, όταν ξεπερνά τούς περιορισμούς που τής επιβάλλονται· έχθρεύεται τήν όμαλότητα, λατρεύει τήν άταξία, θεοποιεί ό,τι φέρνει τó στίγμα τού έγκλήματος· έξ ου και ή παράδοξη άπάντηση μιάς γυναίκας με φαντασία που γαμιόταν ψυχρά με τόν άντρα της:

- Γιατί τόσοσ πάγος; τή ρωτά.

- Είλικρινά, άπαντά τó μοναδικό αυτό πλάσμα. *είναι γιατί μου κάνετε πράγματα πολύ άπλά.*

EUGENIA: 'Υπέροχη παρατήρηση... 'Α!, καλή μου, πόση διάθεση νιώθω να γνωρίσω τις θείες αυτές έκρηξεις μιάς αποχαλινωμένης φαντασίας! Δέ θα τó πιστέψετε, αλλά όσο είμαστε μαζί... από τή στιγμή που συναντηθήκαμε - όχι, όχι, αγάπη μου, είναι άδύνατο να φανταστείς πόσες ήδονικές ιδέες χαιδέυει τó μυαλό μου... 'Ω! ...πόσο καταλαβαίνω τώρα τó κακό... πόσο τó ζητά ή καρδιά μου!

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Είθε τὰ αισχρή, οἱ φρικωδίες, εἴθε τὸ πιὸ στυγνὰ ἐγκλήματα νὰ μὴ σὲ ἐκπλήττουν πιά, Εὐγενία: τὸ πιὸ βρωμερὸ, τὸ πιὸ ἀκατανόμαστο, τὸ πιὸ ἀπαγορευμένο... νὰ τί ἐρεθίζει καλύτερα τὴ σκέψη... νὰ τί μᾶς γαριζει τὸ πιὸ ὑπέροχο χύσιμο.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Σὲ τί ἀπίστευτες ἀνωμαλίες δὲ θὰ δοθήκατε κι ἐν ἑσὺν ὑμῶν! Πόσο θὰ 'θελα νὰ ἀκούσω τις λεπτομέρειες!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ, φιλά καὶ χαϊδεύει τὴ νεαρή: Ὁραία μου Εὐγενία, ἑκατὸ φορές θὰ προτιμούσα νὰ σὲ δῶ νὰ δοκιμάζεις ὅσα θὰ 'θελα νὰ κάνω, παρά νὰ σοῦ ἀφηγηθῶ ὅσα ἔκανα ἤδη.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Ἴσως δὲ θὰ εἶναι πολὺ καλὸ νὰ δοθῶ σὲ ὅλα.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Δὲ θὰ σοῦ τὸ συμβούλευα, Εὐγενία.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Πολὺ καλά, ἀπαλλάσω τὸν Ντολμανσέ ἀπὸ τις λεπτομέρειες· ἀλλὰ ἐσύ, καλὴ μου, πές μου, σὲ παρακαλῶ, τὰ πιὸ ἀσυνήθιστα πράγματα πού ἔκανες στὴ ζωὴ σου.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Μόνη μου, πῆγα ταυτόχρονα μὲ δεκαπέντε ἄντρες· σὲ εἰκοσιτέσσερις ὥρες γαμήθηκα ἐνενηντατρεῖς ἀπὸ μπρός κι ἀπὸ πίσω.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Ἀπλές παρεκτροπές, συνηθισμένες ὑπερβολές. Βαζὼ στοιχίμα πῶς ἔκανες καὶ πιὸ ἀσυνήθιστα πράγματα.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Ἐξῆσα ἓνα διάστημα σὲ μπορντέλο.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Τί εἶναι αὐτό;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Εἶναι τὰ δημόσια σπίτια ὅπου ἐναντι μᾶς συμφωνημένης ἀμοιβῆς βρῖσκει κανεὶς νόστιμα κορίτσια πρόθυμα νὰ ἱκανοποιήσουν τὰ πάθη του.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Και πηγες εκεί, καλή μου;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Ναι, ήμουν ή τέλεια πόρνη· μιὰ ολόκληρη βδομάδα ικανοποίησα τὰ καπρίτσια δεκάδων ακόλαστων, είδα εκεί στην πράξη τὰ πιό παράξενα βίτσια· κινούμενη από τίσ ίδιες έλευθέριες άρχές με τή διάσημη αυτοκράτειρα Θεοδώρα, σύζυγο του 'Ιουστινιανού'¹, ψάρευα άντρες στους δρόμους, στους περιπάτους, και τὰ χρήματα που κέρδιζα τὰ έπαιξα στη λοταρία.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Άγαπητή μου. Ξέρω τὸ μυαλουδάκι σου· προχώρησες πολύ περισσότερο.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Ήταν δυνατό;

ΕΥΓΕΝΙΑ: Και βέβαια! Νά πώς τὸ σκέφτηκα: δέ μου είπες ότι οι πιό υπέροχες αισθήσεις πηγάζουν από τή φαντασία;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Ναι.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Τότε, επιτρέποντας στη φαντασία νά περιπλανηθεί, δίνοντας της τήν έλευθερία νά ξεπεράσει τὰ έσχατα όρια που θά ήθελαν νά της επιβάλουν ή θρησκεία, ό άνθρωπισμός, ή άρετή, με λίγα λόγια όλες οι υποτιθέμενες υποχρεώσεις μας, δέν είναι φανερό ότι οι άκρότητες της θά είναι άφθονες;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Χωρίς άμφιβολία.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Κι όσο πιό τεράστιες θά ήταν οι άκρότητες, δέ θ' άναβε περισσότερο ή φαντασία;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Πολύ σωστά.

1. Βλέπε τὰ *Άνέκδοτα* του Προκόπιου.

ΕΥΓΕΝΙΑ: 'Αφού είναι έτσι, όσο περισσότερο θέλουμε να φθιστούμε, όσο πιο βίαια ποθούμε να συγκλονιστούμε, τόσο πιο ελεύθερη πρέπει ν' αφήνουμε τη φαντασία μας· πρέπει να τείνουμε προς τό ασύλληπτο· ή απόλαυσή μας θ' απεξηθεί μ' αυτό τόν τρόπο, θά βελτιωθεί χάρη στο μονοπάτι που ακολουθεί ή σκέψη και...

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: *φιλά την Εύγενία:* 'Υπέροχα!'

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Τι πρόοδος ή αλιτήρια σε τόσο λίγο διάστημα! Όμως ξέρεις, μικρούλα μου, ότι ο δρόμος που μας χαράζεις οδηγεί πολύ μακριά;

ΕΥΓΕΝΙΑ: Τό καταλαβαίνω πολύ καλά· και καθώς δεν πρόκειται να επιτρέψω στον έαυτό μου άναστολές, βλέπεις που νομίζω ότι μπορεί κανείς να φτάσει.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Στο έγκλημα, διεστραμμένο πλάσμα, πά πιο φοριχτά, στά πιο μελανά έγκλήματα.

ΕΥΓΕΝΙΑ, μέ χαμηλωμένη και διστακτική φωνή: 'Αλλά είπες ότι δεν υπάρχει έγκλημα... στο κάτω-κάτω όλα γίνονται για να φλογίσουν τό μυαλό: σκεφτόμαστε αλλά δεν πράττουμε.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Κι όμως, είναι πολύ γλυκό να πραγματοποιούμε τις φαντασιώσεις μας.

ΕΥΓΕΝΙΑ, κοκκινίζει: Τότε άς τις πραγματοποιήσουμε.. Θέλετε να μέ πείσετε, άγαπητοί μου δάσκαλοι, ότι δεν κάνατε ποτέ αυτά που σκεφτήκατε;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Μερικές φορές έτυχε...

ΕΥΓΕΝΙΑ: Νά 'μαστε!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Τι μυαλό!

ΕΥΓΕΝΙΑ, συνεχίζει: Σου ζητώ να μάθω τι πράγματα φαντάστηκες, κι αφού τὰ φαντάστηκες τι πράγματα έκανες.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ, τραυλίζει: Κάποια μέρα, Εύγενια, θά... σου πώ τή ζωή μου. Άς συνεχίσουμε τή διδασκαλία... θά με κάνεις νά πώ πράγματα... πράγματα...

ΕΥΓΕΝΙΑ: Ά! βλέπω ότι δέ με αγαπάς τόσο πού νά μου άνοιξεις τήν καρδιά σου· θά περιμένω όσο μου πείς. Άς συνεχίσουμε τίς λεπτομέρειες. Πές μου, αγαπητή μου, σε ποιόν εύτυχημένο θνητό παραδόθηκες για πρώτη φορά;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Στόν άδελφό μου· με λάτρευε όταν άκόμα ήμαστε παιδιά· τότε συχνά παίζαμε χωρίς νά φτάνουμε στό στόχο· τού ύποσχέθηκα νά τού δοθώ άμέσως μόλις παντρευόμουνα· κράτησα τό λόγο μου· εύτυχώς ό άντρας μου δέν πείραξε τίποτα, τά θέρισε όλα εκείνος· συνεχίζουμε τή σχέση μας χωρίς νά ένοχλεί ό ένας τόν άλλο· κι εκείνος κι έγώ δινόμαστε μονάχα στίς πιό θείες ήδονικές υπερβολές· μάλιστα έξυπνηρετούμαστε άμοιβαία· τού προμηθεύω γυναίκες - μου γνωρίζει άντρες.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Ωραία διευθέτηση! Άλλά ή αίμομιξία δέν είναι έγκλημα:

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Μπορεί κανείς νά θεωρήσει έγκλημα τήν πιό γλυκιά ένωση στή Φύση, για τήν όποία μάς πιέζει πιό έπιπονα, αυτή πού τή συσταίνει πιό θερμά; Εύγενια, σκεφθείτε λιγάκι· μετά τίς τεράστιες καταστροφές πού έπαθε κάποτε ό πλανήτης μας, πώς θά μπορούσε νά διαωνιστεί τό ανθρώπινο είδος χωρίς τήν αίμομιξία; Παραδείγματα κι άποδείξεις βρισκουμε στά βιβλία πού περισσότερο σέβεται ό χριστιανισμός. Πώς άλλίως θά μπορούσε νά διατηρηθεί ή

οικογένεια του 'Αδάμ και του Νώε;' 'Ανασκαλέψετε, μελετήστε τὰ παγκόσμια ἔθιμα: θὰ δείτε ὅτι ἡ αιμομιξία ἐπισημοποιείται παντού, θεωρεῖται σοφὸς νόμος, κατάλληλος γιὰ νὰ σταθεροποιήσει τοὺς οικογενειακοὺς δεσμούς. 'Αν, μὲ δυὸ λόγια, ἡ ἀγάπη γενιέται ἀπὸ τὴν ὁμοιότητα, πού ὑπάρχει πιὸ τέλεια ὁμοιότητα ἀν ὄχι ἀνάμεσα σὲ ἀδελφὸ καὶ ἀδελφή, σὲ πατέρα καὶ κόρη; Μιά πολιτικὴ πού υἱοθετήθηκε ἐσφαλμένα, πού προκλήθηκε ἀπὸ τὸ φόβο μήπως ὀρισμένες οἰκογένειες γίνουν πολὺ ἰσχυρές, ἀπαγόρευσε τὴν αιμομιξία· ἀλλὰ ἂς μὴ κακομεταχειριζόμαστε τὸν ἑαυτὸ μας σὲ σημεῖο πού νὰ θεωροῦμε σάν φυσικὸ νόμο κάτι πού ὑπαγορεύθηκε ἀπὸ τὸ συμφέρον καὶ τὴ φιλοδοξία· ἂς σκῦψοῦμε στὴν καρδιά μας· ἐκεῖ στέλνω πάντα τοὺς πεζοὺς ἠθικολόγους μας· ἂς ρωτήσουμε αὐτὸ τὸ ἱερὸ ὄργανο καὶ θὰ δοῦμε ὅτι τίποτα δὲν εἶναι ὠραιότερο ἀπὸ τὴ σαρκικὴ σχέση μέσα στὴν ἴδια τὴν οἰκογένεια· ἂς σταματήσουμε νὰ ἐθελοτυφλοῦμε μπροστά στὰ αἰσθήματα τοῦ ἀδελφοῦ γιὰ τὴν ἀδελφὴ του, τοῦ πατέρα γιὰ τὴν κόρη του: μάταια τὰ μεταμφιέζουν σὲ νόμιμη τρυφερότητα: μέσα τους φλογοκοπὰ ἢ πιὸ βίαια ἀγάπη, ἢ μόνη πού ἔβαλε ἡ Φύση στὴν καρδιά τους. 'Ας διπλασιάσουμε, λοιπόν, ἂς τριπλασιάσουμε αὐτὲς τίς θαυμάσιες αιμομιξίες, ἂς τίς πολλαπλασιάσουμε, ἂς καταλάβουμε ὅτι ὅσο πιὸ ἄμεσα μᾶς ἀνήκει τὸ ἀντικείμενο τῶν ἐπιθυμιῶν μας, τόσο πιὸ εὐχάριστα θὰ τὸ ἀπολαύσουμε.

'Ενας φίλος μου ζεῖ μὲ τὸ κορίτσι πού ἀπέκτησε ἀπὸ τὴν ἴδια τὴ μητέρα του· μόλις πρὶν ἀπὸ μιά βδομάδα ξεπαρθένεψε ἓνα ἀγόρι δεκατριῶν χρόνων, καρπὸ τῆς σχέσης του μ' αὐτὸ τὸ κορίτσι· σὲ λίγα χρόνια ὁ νεαρὸς θὰ παντρευτεῖ τὴ μητέρα του· εἶναι ἡ ἐπιθυμία τοῦ φίλου μας· τοὺς ἐτοιμάζει μιά μοῖρα ἀνάλογη μὲ τὰ σχέδια πού τὸν ἐνθουσιάζουν καὶ προτίθεται, τὸ γνωρίζω πολὺ καλά, νὰ χαρεῖ καὶ τὸν καρπὸ αὐτοῦ τοῦ γάμου· εἶναι νέος καὶ μπορεῖ νὰ ἐλπίζει στὸ κα-

1. 'Ο 'Αδάμ καὶ ὁ Νώε δὲν ἦταν παρὰ ἀναστυλωτὲς τοῦ ἀνθρώπινου γένους. Μιά φριχτὴ καταστροφὴ ἄφησε τὸν 'Αδάμ μόνο στὸν κόσμο, τὸ ἴδιο ἔγινε καὶ μὲ τὸν Νώε· ἡ παράδοση τοῦ 'Αδάμ ἔχει χαθεῖ, ἀλλὰ τοῦ Νώε διατηρήθηκε.

λύτερο. Σκεφθείτε, τρυφερή μου Εύγενια, πόσες αιμομιξίες, τι έγκλήματα θά βάρυναν αυτό τόν έντιμο φίλο άν ύπήρχε έστω και ίχνος αλήθειας σ' αυτή τήν προκατάληψη πού θεωρεί βέβηλες παρόμοιες σχέσεις. Για νά συντομεύω: σ' όλα αυτά τά θέματα στηρίζω τή στάση μου σέ μίαν άρχή: άν ή Φύση καταδικάζε τις ήδονές τής σοδομίας, τις αιμομικτικές σχέσεις, τις βεβηλώσεις, κλπ., θά μάς επέτρεπε νά τις άπολαμβάνουμε μέ τόση χαρά; Είναι άδιανόητο νά πιστεύουμε ότι άνέχεται αυτό πού τήν προσβάλλει.

ΕΥΓΕΝΙΑ: 'Ω! θεϊκοί μου δάσκαλοι, βλέπω πολύ καλά ότι σύμφωνα μέ τό δόγμα σας ύπάρχουν πολύ λίγα έγκλήματα στόν κόσμο κι ότι μπορούμε ν' ακολουθούμε ήρεμα τήν κατεύθυνση τών επιθυμιών μας, όσο παρ'άξενες κι άν φαίνονται στους άνόητους πού θορυβημένοι από τό κάθε τί, συγχέουν δλακωδώς τούς κοινωνικούς θεσμούς μέ τις θείες έπιταγές τής Φύσης. Όμως, φίλοι μου, δέν παραδέχεστε τουλάχιστον ότι μερικές πράξεις είναι άπόλυτα βδελυρές και έγκληματικές άν και τις έπιτάσσει ή Φύση; Είμαι πρόθυμη νά συμφωνήσω μαζί σας ότι ή Φύση αυτή, μ' όλη τήν παραδοξότητα τών προϊόντων της, μ' όλη τήν ποικιλία τών κλίσεων μέ τις όποιες μάς προικίζει, μάς ώθει κάποτε σέ πράξεις σκληρές· άν όμως ύποκύψουμε σ' αυτή τήν άγριότητα, άν ύποκύψουμε στις παράδοξες ώθήσεις της, άν προχωρήσουμε τόσο πολύ ώστε νά θίξουμε, άς ύποθέσουμε, τή ζωή τών συνανθρώπων μας, τότε σίγουρα θά παραδεχθείτε, έγώ τουλάχιστον τό έλπίζω, ότι ή πράξη μας θά είναι έγκληματική!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Είλικρινά, Εύγενια, είναι πολύ δύσκολο νά παραδεχτούμε κάτι τέτοιο. Άφού ή καταστροφή είναι από τούς κύριους νόμους τής Φύσης, δέν μπορεί νά είναι έγκληματική ή πράξη πού καταστρέφει· αυτό πού τήν υπηρετεί τόσο καλά πώς μπορεί νά τήν παραδιάξει; Άλλωστε ή καταστροφή αυτή για τήν όποία νιώθει κολακευμένος ό άνθρωπος είναι μονάχα ψευδαισθηση· ό φόνος δέν είναι

καταστροφή· αυτός που τον διαπράττει αλλάζει απλώς τις μορφές, δίνει πίσω στη Φύση τα στοιχεία με τα οποία το δεξιότεχνικό χέρι της ξαναδημιουργεί άμεσως άλλες ύπαρξεις· καθώς τα δημιουργήματα δίνουν μονάχα χαρά στο δημιουργό τους, ο δολοφόνος με την πράξη του ετοιμάζει στην Φύση μία μεγάλη απόλαυση· τής προμηθεύει υλικά, εκείνη τα χρησιμοποιεί χωρίς καθυστέρηση, και η πράξη που οι άνθρωποι είχαν την τρέλα να καταδικάσουν δεν είναι παρά αξία εκτίμησης στα μάτια του παγκόσμιου όλου. Μόνο η περηφάνια μας μάς κάνει να έξυψώσουμε το φόνο σε έγκλημα. Θεωρώντας τον έαυτό μας το πιο ψηλό σκαλοπάτι της δημιουργίας, έχουμε φαντασθεί, βλακωδώς, πως ό,τι βλάφτει αυτό το υπέροχο πλάσμα, είναι αυτόμάτως και φρικωδία· πιστέψαμε ότι η Φύση θα χαθεί αν σβήσει από το πρόσωπό της το υπέροχο είδος μας, ενώ η ξεάλειψή του, επιστρέφοντας στη Φύση τη δημιουργική ικανότητα που μάς εμπιστευθήκε, θα τής δώσει νέο σφρίγος, θα τής δώσει ξανά την ενεργητικότητα που τής στερούμε άναπαραγόμενοι· τι άσυνέπεια, Ευγενία! ένας φιλόδοξος έστεμμένος μπορεί να καταστρέψει, με την άνεσή του και δίχως καμιά τύψη, τους έχθρους που άπειλούν τα μεγαλόσχημα σχέδιά του... Κάθε αιώνα οι σκληροί, αυθαίρετοι, άλαζονικοί νόμοι δολοφονούν μ' αυτό τον τρόπο έκατομμύρια ανθρώπων και σ' έμάς, πλάσματα άθλια κι άνίσχυρα, δεν επιτρέπεται να θυσιάσουμε ούτε ένα άτομο για χάρη τής εκδίκησης ή τής ιδιοτροπίας μας! 'Υπάρχει πράγμα πιο βάρβαρο, πιο ξένο στη φύση μας; Και δεν πρέπει, κάτω από το πέπλο του πιο βαθιού μυστηρίου, ν' άποζημιωθούμε πλούσια γι' αυτή την άπρέπεια!;

ΕΥΓΕΝΙΑ: Ναι, μάλιστα... Πόσο με σαγηνεύει ή ήθική σας, πώς την άπολαμβάνω! 'Αλλά πείτε μου, Ντολμανσέ, εί-

1. 'Επειδή άργότερα θα μιλήσουμε έξαντλητικά γι' αυτό το θέμα, περιοριζόμαστε προς το παρόν να έκθέσουμε μερικές άπό τις βάσεις του συστήματος που θ' αναπτύξουμε.

λικρινά, δε βρήκατε μερικές φορές την ικανοποίηση στο έγκλημα:

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Μή με αναγκάζετε να σας αποκαλύψω τα σφάλματά μου: το είδος κι ο αριθμός τους θά με κάνουν να κοκκινίσω. Ίσως μιά μέρα σας εξομολογηθώ.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Κραδαινοντας τόν πέλεκου της δικαιοσύνης, το κάθαρμα τόν χρησιμοποίησε συχνά για να ικανοποιήσει τὰ πάθη του.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Είθε να μην μπορούσα να προσάψω άλλες κατηγορίες στον έαυτό μου!

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ, τυλίγει τὰ χέρια της στο λαιμό του:
'Ανθρωπε θεϊκέ!... σάς λατρεύω!... Τι πνεύμα, τι γενναιότητα χρειάζεται για να γευτεί κανείς κάθε ήδονή, όπως έσείς! Μόνο στον μεγαλοφυή ανήκει ή τιμή να σπάσει τις άλυσίδες της άγνοιας και της ήλιθιότητας. Φιλήστε με, είστε υπέροχος!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Μιλήστε μου ειλικρινά, Εύγενία, δεν ευχηθήκατε ποτέ να πέθαινε κάποιος;

ΕΥΓΕΝΙΑ: 'Ω! ναι, ναι! έχω καθημερινά μπροστά μου ένα πλάσμα άκατανόμαστο που από χρόνια θέλω να τó δώ στον τάφο.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Βάζω στοιχημα ότι τó μαντεύω.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Ποιόν υποπτεύεσαι;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Τή μητέρα σου.

ΕΥΓΕΝΙΑ: 'Ασε με να κρύψω τήν ντροπή μου στο στήθος σου!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Ἡδονικό πλάσμα! πρέπει κι ἐγώ μέ τή σειρά μου νά τήν πνίξω στά χάρδια, ἐπιβράβευση τῆς δύναμης τῆς καρδιάς της καί τοῦ ὑπέροχου μυαλοῦ της. (Τῆς φιλά ὄλο τὸ σῶμα καί δίνει ἀπαλά χαστούκια στά μεριά της· τὸν σηκώνεται· ἀπό καιρὸ σέ καιρὸ τὰ χέρια του πλανιώνται καί στά πισινά της κας ντε Σαιντ-Ἀνζ, πού τοῦ προσφέρονται πλουσιοπάροχα. Ἀφοῦ ἤρεμει λίγο, συνεχίζει): Καί γιατί νά μή δοκιμάσουμε στήν πράξη αὐτὴ τὴ θαυμάσια ιδέα;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Εὐγενία, σιχαινόμουνα τὴ μητέρα μου ὅσο καί σὺ μισεῖς τὴ δική σου. Δέ δίστασα.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Δέν εἶχα τὰ μέσα.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Μάλλον τὸ κουράγιο.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Εἶμαι τόσο νέα!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Ἀλλά τώρα, Εὐγενία, τί θά κάνετε;

ΕΥΓΕΝΙΑ: Τὰ πάντα... δείξετέ μου τὸν τρόπο καί θά δείτε!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Θά σᾶς τὸν δείξουμε, Εὐγενία, τὸ ὑπόσχομαι· ἀλλά μ' ἕναν ὄρο.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Ποιὸν; ἢ, μάλλον, καί ποιὸν δέν εἶμαι ἔτοιμη νά δεχτώ;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Ἐλα, πουτανίτσα, ἔλα στήν ἀγκαλιά μου· τὰ ὑπέροχα πισινά σου θά ἔναι τὸ ἀντίτιμο τοῦ δώρου πού σοῦ ὑπόσχομαι. Τὸ ἐγκλημα ξεπληρώνεται μέ ἐγκλημα. Ἐλα ἐδῶ! ὄχι, κι οἱ δυὸ σας, τρέξτε νά σβήσετε μέ χύμα τὴ θεία φωτιά πού μᾶς κατατρῶει!

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Παρακαλώ, άς δάλουμε λίγη τάξη στό όργιο· τό μέτρο άπαιτείται άκόμα και στά βάθη τού πυρετού και της άδιαντροπιάς.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Εύκολότατο: ό κυριότερος στόχος μας, μου φαίνεται, είναι νά χύσω δίνοντας σ' αυτό τό χαριτωμένο κορίτσι κάθε δυνατή ήδονή. Θά δάλω τόν μπούτσο μου στό κώλο της· παράλληλα θά τή μαλακίζετε καθώς θά ξαπλώνει στην άγκαλιά σας· δάλτε τά δυνατά σας· ή στάση πού σάς τοποθετώ θά της επιτρέψει νά σάς τό ξεπληρώσει· φιλάτε ή μιά τήν άλλη. Ύστερα από μερικούς γύρους στόν κώλο της πιτσιρικάς θά ποικίλουμε τήν εικόνα: θά πάρω τόν κώλο σας, Μαντάμ· ή Εύγενία, επάνω σας και μέ τό κεφάλι σας στά μπούτια της, θά μου προσφέρει τήν κλειτορίδα της· θά τή ρουφήξω· έτσι θά τήν κάνω νά χύσει για δεύτερη φορά. Μετά θά ξαναχωθώ στόν πισινό της, θά μου δώστε τόν δικό σας στή θέση τού μουνιού πού είχα κάτω από τή μύτη μου· θά πάρετε μέ τή σειρά σας τό κεφάλι της στά μπούτια σας· θά ρουφήξω τήν κωλοτρυπίδα σας όπως πριν τό μουνί της, θά χύσετε, τό ίδιο κι εγώ και ταυτόχρονα τό χέρι μου, άγκαλιάζοντας τό γλυκό κορμάκι της τρυφερής νεόφυτης, θά συνεχίσει νά γαργαλά τήν κλειτορίδα της για νά λιποθυμήσει κι αυτή από χαρά.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Θαυμάσια, άγαπητέ μου Ντολμανσέ, αλλά δέ θά σάς λείπει κάτι;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Ή ψωλή στόν κώλο μου; Κυρία μου, έχετε δικιο.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Άς τή στερηθούμε σήμερα τό πρωί: θά τήν έχουμε τό άπόγευμα· θά έρθει ό άδερφός μου κι οι ήδονές μας θά κορυφωθούν. Στο έργο!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Θέλω νά μου τήν παίξει λίγο ή Εύγενία (τό κάνει). Μάλιστα, άκριδώς, λίγο πιό γρήγορα, καρδιά

μου... τό τριανταφυλλί αυτό κεφάλι πρέπει νά μένει πάντα
ξέσκεπο... μήν τό καλύπτετε ποτέ... όσο πιό πολύ τραβάτε
τό πετσάκι τόσο καλύτερη είναι ή καύλα... ποτέ μήν αφή-
νετε τό σκούφο στην ψωλή που μαλακίζετε... Θαυμάσια ...
έτσι φέρνετε ή ίδια στην κατάλληλη κατάσταση τό μέλος
που θά σάς διαπεράσει... Δείτε πώς ανταποκρίνεται... πώς
υψώνεται μαχητικά!... Δώστε μου τή γλώσσα σας, άλιτή-
ρια!... Καθίστε μέ τόν πσιινό στό δεξι μου χέρι όσο τό άρι-
στερό παίζει μέ την κλειτορίδα σας

Κα ντε SAINT-ANZ: Εύγενία, θέλεις νά του χαρίσεις τή
μεγαλύτερη ήδονή;

EYGENIA: Βεβαίως... θά κάνω ότιδήποτε για νά του τή
χαρίσω...

Κα ντε SAINT-ANZ: Τότε πάρε την ψωλή του τό στόμα
σου και ρούφα την μερικά λεπτά.

EYGENIA, τό κάνει: Έτσι;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Ύπέροχο στόμα! τί ζέστη! άξιζει όσο κι
ό καλύτερος κώλος!... Γυναίκες, φιλήδονες κι επιδέξιες, μήν
άρνηθείτε ποτέ στον έραστή σας αυτή τή χαρά: θά τόν έχετε
δεμένο για πάντα... 'Α! Θεέ μου... Θεέ γαμιόλη!...

Κα ντε SAINT-ANZ: Τι βραιοές, φιλε μου!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Δώστε μου τόν κώλο σας, κυρία μου...
Ναι, δώστε μου τον νά τόν φιλήσω όσο μέ ρουφά και μη
σάς ξαφνιαζει ή γλώσσα μου: μιά από τις μεγαλύτερες άπο-
λαύσεις μου είναι νά βρίζω τό Θεό όταν καλώνω. Φαίνεται
ότι τό πνεύμα, έξυψωμένο στό χιλιαπλάσιο αυτές τις σπι-
γμές, άπεχθάνεται, περιφρονεί αυτή τή σιχαμερή φαντασίω-
ση· θά 'θελα νά βρώ καλύτερους τρόπους νά την κακοποιή-
σω. νά την προσβάλω περισσότερο· κι όταν οί καταραμένοι

μου λογισμοί με οδηγούν στην πεποίθηση ότι αυτό τό άπω-
θητικό άντικείμενο τού μίσους μου είναι μονάχα ένα μηδε-
νικό, θά 'θελα νά ξαναδώσω σάρκα στό φάντασμα για νά
'χει τουλάχιστον ή όργή μου ένα στόχο· μιμηθείτε με, λεπτές
ύπάρξεις, και θά παρατηρήσετε ότι τέτοια λόγια αύξάνουν
άδιαφιλονείκητα τήν εύαισθησία σας. 'Αλλά, γαμώ τό Θεό
μου, όση κι άν είναι ή ήδονή μου πρέπει νά έγκαταλείψω
αυτό τό θεσπέσιο στόμα... άλλίως θά χύσω μέσα του! 'Ελά-
τε, Εύγενία, κουνηθείτε! έμπρός νά κάνουμε όσα πρότεινα,
νά βουλιάξουμε κι οι τρεις στό πιό ήδονικό μεθύσι. (*Παιρ-
νονν θέσεις*).

ΕΥΓΕΝΙΑ: 'Α! φοβάμαι, άγαπητέ μου, πώς οι προσπά-
θειές σας θ' άποτύχουν. 'Η δυσαναλογία είναι έξαιρετικά
μεγάλη.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Τι λέτε, κάθε μέρα γαμώ έτσι τις πιό
νεαρές ηλικίες· μόλις χθές αυτό τό πουλί ξεπαρθένεψε ένα
εφτάχρονο, και σέ λιγότερο από τρία λεπτά! Κουράγιο, Εύ-
γενία, κουράγιο!

ΕΥΓΕΝΙΑ: Μέ ξεσκίζετε!

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Λίγη προσοχή, Ντολμανσέ. Μήν ξε-
χνάτε, είμαι ύπεύθυνη γι' αυτό τό παιδί.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Τότε, κυρία, μαλακίστε την, θά νιώσει
τόν πόνο λιγότερο· νά 'μαστε όμως! τό είπα και τό έκανα!
Χώθηκα ως τή ρίζα.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Ούρανοι! όχι δίχως κόπο... Δές τόν ιδρώτα.
φίλε μου.. Θεέ μου! πρώτη φορά πέρασα τόση άγωνία!...

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Νά όμως, καρδιά μου, ξεπαρθενεύ-
τηκες κατά τό ήμισυ, είσαι γυναίκα! 'Αξίζει λίγη ταλαιπω-
ρία για τή δόξα· τά δάχτυλά μου δέ μαλακώνουν τόν πόνο:

ΕΥΓΕΝΙΑ: Θα μπορούσα νά τό ύποφέρω χωρίς αὐτά;... Πάιξε με, ἀγγελέ μου, τρίψε... Τό νιώθω, ἀδιόρατα ὁ πόνος μεταμορφώνεται σέ ἡδονή... Σπρώχτε!... σπρώχτε, Ντολμανσέ... ὦ!... πεθαίνω!...

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Μά τό θεῖο γαμήσι!... Θεέ κωλογαμημένε! Ν' ἀλλάξουμε θέσεις! Δέν μπορῶ νά κρατηθῶ... τά πινακά σου, εὐγενική κυρία, σάς ἱκετεύω, τόν κῶλο σου, καί σταθεῖτε ὅπως εἶπα. (*Ἀλλάζουν θέσεις, ὁ Ντολμανσέ συνεχίζει*). Ἔτσι εἶναι εὐκολότερο... πόσο γρήγορα μπαίνω... ἀλλά, κυρία, ὁ εὐγενικός αὐτός κῶλος δέν εἶναι λιγότερο ἡδονικός...

ΕΥΓΕΝΙΑ: Εἶμαι καλά ἔτσι, Ντολμανσέ;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Θαυμάσια, ἔχω δικό μου αὐτό τό ὠραῖο μουνάκι, ὑπέροχα! Ἄ! εἶμαι κάθαρο, ἐνοχος, τό ξέρω! Τέτοιες χάρες δέν εἶναι γιά τά μάτια μου. Ἄλλά ἡ ἐπιθυμία μου νά θεμελιώσω καλά σ' αὐτό τό παιδί τή χαρά τῆς ἡδονῆς καλύπτει τίς ἐπιφυλάξεις μου. Θέλω νά τή δῶ νά πλημμυρίζει στό χῦμα, ἂν εἶναι δυνατό νά τήν ἐξαντλήσω, νά τήν ξεράνω... (*τή ρουφά*).

ΕΥΓΕΝΙΑ: Ἄ! μέ σκοτώνετε ἀπό ἡδονή, δέν μπορῶ πιά!...

Κά ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Χύνω, σάς λέω!... Γαμῶτο... χύνω! Ντολμανσέ, χύνω!...

ΕΥΓΕΝΙΑ: Κι ἐγώ, ἀγάπη μου! ὦ! Θεέ μου, πῶς μέ ρουφά!

Κά ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Βρίσε, πουτάνα, βρίσε!...

ΕΥΓΕΝΙΑ: Καλά, λοιπόν, στό διάβολο! Χύνω! Γαμῶτο σου!... εἶμαι μεθυσμένη!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Στις θέσεις σας!... Εὐγενία!... Στήσου! Οἱ ἀλλαγές θά μέ καταστρέψουν! (*Ἡ Εὐγενία ξαναπαίρνει τή θέση της*). Ὠραία! νά 'μαι πάλι στήν ἀρχική θέση... τήν κωλότρουπά σας, κυρία, νά ρουφήξω μέ τήν ἡσυχία μου... Ἄ! μ' ἀρέσει νά γλείφω τόν κώλο πού μόλις γάμησα... Γλείψτε τόν δικό μου, μ' ἀκούτε, τώρα πού χύνω στή φίλη σας... Τό πιστεύετε, κυρία; μπαίνει πάλι, καί χωρίς κόπο! Χύστε! Ἄ! δέν ξέρετε πώς σφίγγει, πώς μέ δαγκώνει! Θεέ κωλογαμημένη, τί ἐκσταση!... Νά το... γίνεται... δέν μπορώ ἄλλο!... κύλα!... τό ὑγρό μου κυλά!... καί πεθαίνω!...

ΕΥΓΕΝΙΑ: Πεθαίνω κι ἐγώ, φίλη μου, σου τ' ὀρκίζομαι...

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Ἡ κατίνα! ἔμαθε στό πί καί φι!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Γνωρίζω ἀπειρα κορίτσια στήν ἡλικία της πού τίποτα δέ θά μπορούσε νά τίς ἀναγκάσει ν' ἀπολαύσουν μέ διαφορετικό τρόπο· μόνο ἡ πρώτη φορά εἶναι δύσκολη· ἀρκεῖ νά δοκιμάσει ἡ γυναίκα μιὰ φορά καί δέ θέλει τίποτ' ἄλλο... Οὐρανοί! εἶμαι πτώμα, ἀφήστε με νά πάρω ἀνάσα, δύο λεπτά τουλάχιστον.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Ἴδού οἱ ἄντρες, ἀγαπητοί μου, μόλις ἱκανοποιήσουν τήν ἐπιθυμία τους δέ μάς ρίχνουν οὐτ' ἓνα βλέμμα· ἡ ἐκμηδένιση τούς ὀδηγεῖ στή σιχασιά, ἡ σιχασιά στήν περιφρόνηση.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ, ψυχρά: Ἄ! πόσο μέ προσβάλλετε, θεῖο πλάσμα! (*Τίς ἀγκαλιάζει*). Κι ἡ μιὰ κι ἡ ἄλλη εἶστε γεννημένες νά σάς λατρεύουν.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Παρηγορήσου, ὅμως, Εὐγενία μου· ἂν ἀπέκτησαν τό δικαίωμα νά μάς παραμελοῦν, μετά τήν ἱκανοποίησή τους, μήπως δέν ἔχουμε κι ἐμεῖς τό δικαίωμα νά τούς περιφρονοῦμε, ὅταν μάς ἀναγκάζει ἡ συμπεριφορά τους: Ἄν ὁ Τιβέριος θυσιάζε στό Κάπρι τὰ ἀντικείμενα ποιῖ

ικανοποιούσαν τις όρέξεις του¹, ή Ζίγκουα, ή βασίλισσα της Αφρικής, με τον ίδιο τρόπο σκότωνε τούς έραστές της²

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Οι υπερβολές αυτές, έξαιρετικά άπλές και πολύ κατανοητές για μένα, δέ θά πρέπει νά γίνονται ανάμεσα μας: “Κόρακας κοράκου μάτι δέ θγάζει”, λέει ή παροιμία· κοινότυπη αλλά άληθινή. Φίλες μου, ποτέ μη φοβηθείτε τίποτα από μένα· ίσως σάς κάνω νά πράξετε πολλά κακά. αλλά δέ θά πάθετε ποτέ από μένα.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Όχι, όχι, αγαπητή μου, τολμώ ν’ αναλάβω εγώ τήν εύθύνη: ποτέ ό Ντολμανσέ δέ θά καταχρασθεί τά προνόμια πού τού δίνουμε· πιστεύω ότι διαθέτει τήν άκεραιότητα των γλεντζέδων· είναι ή καλύτερη· άς έπαναφέρουμε όμως τό δάσκαλό μας στις θεωρίες του και, πριν οι αισθήσεις μας καταπέσουν στήν ήρεμία, άς έπιστρέψουμε. σάς ικετεύω, στό μεγαλόπνοο σχέδιο πού μάς φλόγισε.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Άλιτήρια! άκόμα τό έχεις στό μυαλό σου. Νόμιζα ότι δέν ήταν παρά ένας μικρός διανοητικός παροξυσμός.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Είναι ή πιό σταθερή παρόρμηση τής καρδιάς μου και δέ θά ικανοποιηθώ πριν ολοκληρωθεί τό έγκλημα.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Υπέροχα, υπέροχα! Άλλά δώσε της χάρη, σκέψου, είναι μητέρα σου.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Υψηλός τίτλος!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Έχει δίκιο: μήπως αυτή ή μητέρα σκεφτόταν τήν Εύγενία όταν τήν έφερε στον κόσμο; Τό παλιό γύναικο άφηνε νά τήν γαμήσουν γιατί τό ‘βρισκε εύχάριστο.

1. Βλ. τόν Σουετόνιο και τόν Δίωνα Κάσσιο.

2. Βλ. τήν *Ίστορία τής Ζίγκουα, βασίλισσας τής Άγκόλα*.

άλλα ή κόρη τούτη βρισκόταν πολύ μακριά από τή σκέψη της. Άς κάνει ό,τι θέλει, σ' αυτό τό θέμα άς τής αφήσουμε πλήρη έλευθερία, άς άρκεστούμε νά τή βεβαιώσουμε ότι σ' όποιαδήποτε άκρα κι άν φτάσει δέ θά θεωρηθεί ποτέ ένοχος όποιοιδήποτε έγκλήματος.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Τήν άπεχθάνομαι, τή σιχαίνομαι, χίλιοι λόγοι δικαιολογούν τό μίσος μου· πρέπει νά πάρω τή ζωή της, μ' όποιοδήποτε τίμημα.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Πολύ καλά, άφού ή άπόφασή σου είναι άκλόνητη, θά ικανοποιηθείς, Εύγενία, έχεις τό λόγο μου· έπίτρεψέ μου όμως νά σου δώσω όρισμένες συμβουλές, άπολύτως άναγκαιες πρίν δράσεις. Νά μήν αφήσεις ποτέ νά σου ξεφύγει τό μυστικό, άγαπητή μου, και προπάντων: δράσε μόνη· δέν ύπάρχει πιό επικίνδυνο πράγμα άπδ τό συνένοχο: άς ύποπτευόμαστε άκόμα κι εκείνους πού πιστεύουμε πιό στενά συνδεδεμένους μαζί μας: “Πρέπει κανείς”, έγραψε ό Μακιαβέλι, “είτε νά μήν έχει συνενόχους είτε νά τούς ξεφορτώνεται μόλις τούς χρησιμοποιήσει”. Και δέν άρκει αυτό· ή προσποίηση, Εύγενία, ή προσποίηση είναι άπαραίτητη για τά σχέδια πού κάνεις. Πλησίασε τό θύμα σου όσο περισσότερο γίνεται πρίν τήν καταστρέψεις· προσποίησου συμπάθεια, δείξε ότι τήν παρηγορείς· κανάκεψέ την, μοιράσου τά βάσανά της, όρκίσου πώς τή λατρεύεις· προχώρα περισσότερο· πείσε την γι' αυτά· ή άπάτη, σέ τέτοιες περιπτώσεις, δέν είναι ποτέ ύπερβολική. Ό Νέρωνας χάιδευε τήν Άγριπίνα στό κατάστρωμα τού ίδιου τού πλοίου μέ τό όποίο θά τή βούλιαζε: μιμήσου τον, χρησιμοποιήσε κάθε δόλο πού θά έφεύρει τό μυαλό σου. Τό ψέμα είναι πάντα άνάγκη για τίς γυναίκες· όταν μάλιστα θέλουν νά ξεγελάσουν, γίνεται ζωτικό.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Θά θυμάμαι τό μάθημα και χωρίς άμφιβολία. θά τό έφαρμόσω στήν πράξη· άς έμβαθύνουμε όμως σ' αυτή

τήν άπάτη πού τή χρήση της συνιστάτε στίς γυναίκες· πι-
στεύετε λοιπόν ότι είναι άπολύτως άπαραίτητη;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Δίχως άμφιβολία, δέ γνωρίζω πιό άπα-
ραίτητο πράγμα στή ζωή· μιá βέβαιη άλήθεια θά σάς τό
άποδείξει: όλος ό κόσμος τή χρησιμοποιεί. Σάς ρωτώ λοι-
πόν, πώς είναι δυνατό για ένα ειλικρινές άτομο νά μή συν-
τριβεί μέσα σέ μιá δολερή κοινωνία! Άν άληθεύει, όπως
ίσχυρίζονται, ότι οι άρετές έχουν κάποια χρησιμότητα στή
ζωή, πώς είναι δυνατό ένα άτομο δίχως θέληση, δίχως δύ-
ναμη, στερημένο από όποιαδήποτε άρετή, όπως συμβαίνει
σέ πολλούς, πώς θά μπορούσε ένα τέτοιο άτομο ν' άποφύγει
τήν ανάγκη νά προσποιείται, νά ξεγελά, για νά κερδίσει μέ
τή σειρά του ένα μικρό έστω κομμάτι τής εύτυχίας πού οι
άνταγωνιστές του προσπαθούν νά του άποσπάσουν; Άραγε
τό κοινωνικό άτομο χρειάζεται την ίδια την άρετή ή τήν
έπιφασή της; Δίχως άμφιβολία ή έπιφαση του άρκει· άν τή
διαθέτει, έχει όλα όσα του χρειάζονται. Άφου τό μόνο πού
κάνουμε σ' αυτό τόν κόσμο είναι νά τσιμπάμε, νά σπρώ-
χνουμε, νά δίνουμε άγκωνιές στους άλλους, δέ μάς άρκει
πού μάς δείχνουν τήν έπιδερμίδα τους; Έξάλλου είναι βέ-
βαιο ότι ή άσκηση τής άρετής είναι χρήσιμη μόνο για τό
ύποκειμένο της· οι άλλοι κερδίζουν τόσο λίγα άπ' αυτήν
πού άν τό άτομο πού ζει ανάμεσα σ' άλλα έμφανίζεται έν-
άρετο, δέν έχει καμιά σημασία άν είναι πράγματι ή όχι.
Έπιπλέον ή άπάτη είναι σχεδόν βέβαιο μέσο για τήν έπιτυ-
χία· αυτός πού τή διαθέτει ξεκινά μ' ένα πλεονέκτημα σέ
σχέση μ' όποιονδήποτε έπικοινωνεί ή συναλλάσσεται μαζί
του: θαμπώνοντάς τον μ' ένα ψεύτικο έξωτερικό κερδίζει
τήν έμπιστοσύνη του· πείσει τούς άλλους ότι μπορούν νά σ'
έμπιστευθούν κι έχεις πετύχει· βλέπω πώς κάποιος μέ ξεγε-
λάσε, μόνο τόν έαυτό μου έχω νά ψέξω· κι αυτός πού μου
τήν έφερε τά κατάφερε άκόμα καλύτερα άν ή ύπερηφάνειά
μου δέ μου έπιτρέπει νά παραπονεθώ και μέ ύποχρεώνει νά
ύποφέρω μέ ύψηλοφροσύνη. Η άνωτερότητά του ως πρός
έμένα θά είναι πάντα προφανής· έχει δίκιο, έγώ άδικο·

προχωρεί, υποχωρώ· είναι μέγας, δέν είμαι τίποτα· πλουτίζει, καταστρέφομαι· μέ λίγα λόγια, πάντα άποπάνω, θέλγει άμέσως τήν κοινή γνώμη· άπό εκεί και πέρα είναι άχρηστο νά προσπαθήσω νά τόν ένοχοποιήσω, δέ θά μ' άκούσει κανείς· γι' αυτό μέ τόλμη και σταθερότητα άς επιδοθούμε στόν πιό άισχρό δόλο· άς τόν θεωρήσουμε τό κλειδί για κάθε χάρη, φήμη, περιουσία, κι ή έντονη χαρά ότι διαπράξαμε μιά κακή πράξη θά καταπραΰνει κάθε τύψη για τίς άπάτες πού μηχανευτήκαμε.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Μέ τόσα πού είπαμε, περισσότερα, νομίζω, άπ' όσα χρειαζόταν τό θέμα, ή Εύγενία, πεισμένη πιά, θά καθουχάσει, θά ένθαρρυνθεί· θ' αναλάβει δράση όποτε θελήσει. Τώρα καλύτερα νά έπαναλάβουμε τήν άνάλυση μας για τά φιλήδονα καπρίτσια· τό θέμα είναι άπέραντο, άς τό έπισκοπήσουμε· μόλις τώρα μνήσαμε τή μαθήτριά σέ κάποια μυστήρια τής πρακτικής, άς μή παραμελούμε τή θεωρία.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Οι έλευθέριες λεπτομέρειες τών άνδρικών παθών, κυρία, προσφέρουν έλάχιστα κατάλληλο υλικό για τήν καθοδήγηση ενός κοριτσιού, προπάντων όπως ή Εύγενία, πού δέν προορίζεται για τό έπάγγελμα τής πόρνης· θά παντρευτεί και, στό πλαίσιο αυτής τής ύπόθεσης, μπορούμε νά στοιχηματίσουμε δέκα πρός ένα ότι ό σύζυγός της δέ θά έχει καμιά άπ' αυτές τίς τάσεις. Άλλά κι άν συμβεί τό αντίθετο, ή σοφή συμπεριφορά της μπορεί εύκολα νά περιγραφεί: πολλή εύγένια, σταθερή προθυμία, καλή διάθεση· άπό τήν άλλη, πολλή άπάτη και άφθονη, αλλά πάντα καλυμμένη, άποζημίωση: οι λίγες αυτές λέξεις περιέχουν τά πάντα. Άν όμως ή Εύγενία σας θέλει κάποιαν άνάλυση τών προτιμήσεων τών ανθρώπων πού επιδίδονται στην έλευθεριότητα, θά μπορούσαμε, για νά μελετήσουμε μέ σαφήνεια τό έρώτημα, νά τίς αναγάγουμε σέ τρεις: *Σοδομία, βέδηλες έπινοήσεις, κλίσεις πρός τή σκληρότητα.* Τό πρώτο πάθος είναι σήμερα παγκόσμιο· σ' όσα είπαμε ως τώρα θά προσ-

θέσουμε μερικούς διαλεγμένους στοχασμούς. Χωρίζεται σί δυό κατηγορίες, ενεργητική και παθητική· ο άντρας πού τόν βάζει από πίσω, είτε σέ αγόρι είτε σέ γυναίκα, επιδίδεται στην ενεργητική σοδομία· είναι παθητικός όταν τού τόν βάζουν. Τέθηκε συχνά τó ερώτημα ποιός από τούς δυό τρόπους σοδομικής συμπεριφοράς είναι ó ήδονικότερος· óπως δήποτε είναι ó παθητικός, αφού έτσι χαιρείται κανείς μονομιάς και από μπροστά και από πίσω· είναι τόσο γλυκό ν' αλλάξεις φύλο, τόσο θαυμάσιο νά προσποιείσαι τήν πόρνη, νά δίνεσαι σ' έναν άντρα πού σέ μεταχειρίζεται σάν γυναίκα, νά τόν φωνάζεις έρωμένο, νά είσαι ή μαιτρέσα του! 'Α! φίλες μου, τί ήδονή! Όμως, Εύγενία, άς περιοριστούμε σέ μερικές συμβουλές για τίς γυναίκες οί όποιες μεταβαλλόμενες σέ άντρες θέλουν νά χαρούν, όπως έμεις, αυτή τή γλυκιά ήδονή. Σάς γνώρισα αυτή τή μέθοδο προσβολής και οί παρατηρήσεις μου μέ έπεισαν ότι μιά άπ' αυτές τίς μέρες θά κάνετε θαυμαστές προόδους σ' αυτή τή σταδιοδρομία· σάς έξορκίζω νά τήν ακολουθήσετε μ' έπιμέλεια, σάν ένα από τούς πιό γοητευτικούς δρόμους τών Κυθήρων, και είμαι βέβαιος ότι θ' ακολουθήσετε τή συμβουλή μου. Θά σάς πώ δυό τρία πραγματάκια μονάχα, ούσιώδη για όποιον άποφασίζει νά γνωρίζει πιά μόνο αυτές τίς ήδονές ή άλλες ανάλογες. Πρώτα-πρώτα νά σκέφτεστε και τόν έαυτό σας, επιμένετε νά παιζουν τήν κλειτορίδα σας όταν σάς τόν βάζουν από πίσω· δέν υπάρχουν πράγματα πιό άρμονικά από τίς δυό αυτές ήδονές· όχι μπιντέδες, όχι τριψίματα στά σεντόνια, όχι σκούπισμα μέ πετσέτες, όταν γαμώσατε μ' αυτό τόν τρόπο· είναι καλό νά 'ναι τó έσώρωχο πάντα άνοιχτό. Έτσι γεννιούνται έπιθυμίες, γαργαλητά πού σύντομα άπωθούν κάθε διάθεση καθαριότητας· δέν μπορείτε νά φανταστείτε πόσο έπιμυκήνονται οί αισθήσεις. Νά θυμάστε ν' άποφεύγετε τά όξεια πριν από τή σοδομική άπόλαυση· έρεθίζουν τίς αίμοροϊδες και κάνουν τήν είσοδο όδυνηρή· μήν έπιτρέπετε σέ πολλούς άντρες νά χύνουν στόν κώλο σας διαδοχικά· όσο κι άν ή ανάμιξη τών σπερμάτων διεγείρει τήν φαντασία, δέν είναι ποτέ καλή για τήν υγεία, συχνά

μάλιστα κι επικίνδυνη· πριν επιτρέψετε την επόμενη έκ-
σπερμάτωση, απαλλαγείτε από την προηγούμενη.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Άν όμως γίνονται από μπροστά, δεν είναι έγκ-
κλημα;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Χαζούλα, μή σου περνά από τό
μυαλό ότι είναι κακό νά ξεστρατίσεις με κάποιο τρόπο τό
άντρικό σπέρμα: ή Φύση δέ σκοπεύει κατά κανένα τρόπο
στήν αναπαραγωγή· απλώς τήν άνέχεται· από τήν άποψη
της, όσο λιγότερο πολλαπλασιαζόμαστε τόσο τό καλύτερο·
κι άκόμα καλύτερο όταν τό άποφεύγουμε έντελώς. Εύγενία,
έσω άνελέητη έχθρά αυτού του βαρετού γεννοβολήματος,
άκόμα και στο γάμο διώχνε άδιάκοπα αυτό τό άπιστο ύγρό
πού τό κάρπισμά του απλώς χαλά τή γραμμή μας, νεκρώνει
τίς αισθήσεις μας, μάς δίνει ρυτίδες, μάς γερνά, μάς φθίνει
και χαλά τήν ύγεία μας. Άνάγκασε τόν άντρα σου νά συν-
ηθίσει αυτή τήν άπώλεια, παράσυρέ τον στο άλφα ή στο
βήτα κανάλι, άπασχόλησέ τον εκεί, έτσι θά έμποδίσεις τή
σπονδή στο βωμό· πές του ότι σιχάινεσαι τά παιδιά, δείξε
του πόσο πλεονεκτική είναι ή έλλειψή τους. Πρόσεχε τόν
έαυτό σου σ' αυτό τό σημείο, άγαπητή μου, γιατί σου δηλώ-
νω, σιχάινομαι τόσο πολύ τήν αναπαραγωγή πού θά πάψω
νά είμαι φίλη σου από τή στιγμή πού θά μείνεις έγγυος. Άν
όμως συμβεί τό άτύχημα χωρίς νά φταις έσύ, είδοποίησέ με
τίς πρώτες έφτά ή όχτώ έβδομάδες, θά γιατρέψω τήν πληγή·
Μή φοβάσαι τήν παιδοκτονία· πρόκειται γιά έγκλημα φαν-
ταστικό: πάντα διαφεντεύουμε αυτό πού κουβαλάμε στή μη-
τρα μας και δέν είναι περισσότερο κακό νά καταστρέψεις
κάτι τέτοιο άπ' όσο ν' άφοδεύσεις κάτι άλλο με τή βοήθεια
φαρμάκων, άν παραστεί άνάγκη.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Άν όμως τό παιδί κοντεύει νά γεννηθεί;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Άκόμα κι άν συμβεί κάτι τέτοιο, θά
πρέπει νά έχουμε τό δικαίωμα νά τό καταστρέψουμε. Παν-

του στον κόσμο δεν υπάρχει δικαίωμα τόσο δέβαιο όσο αυτό που έχουν οι μητέρες πάνω στα παιδιά τους. Δεν υπάρχει φυλή που να μην αναγνωρίζει αυτή την αλήθεια· θεμελιώνεται στη λογική, αναγνωρίζεται σαν αξίωμα.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Το δικαίωμα βρίσκεται στη Φύση, ασυζητητί. Πηγή όλων αυτών των χονδροειδών λαθών υπήρξε η ακρότητα του θειστικού συστήματος. Οι ήλιθιοι που πίστευαν στο Θεό ήταν πεπεισμένοι ότι η ύπαρξή μας προέρχεται μόνο από αυτόν κι ότι άμέσως μόλις αρχίσει η ωρίμανση του εμβρύου έρχεται να το έμψυχώσει μιá μικρή ψυχή, που αποπνέει ο Θεός· έτσι αυτοί οι βλάκες ήταν υποχρεωμένοι να θεωρούν τεράστιο έγκλημα την καταστροφή του βρέφους αφού, σύμφωνα με την πίστη τους, δεν ανήκε πιά στους ανθρώπους. Ήταν έργο του Θεού, ανήκε στο Θεό· πώς να το ξεμπερδέψεις χωρίς να έγκληματήσεις; Όχι. Από τότε όμως που ο πυρσός της φιλοσοφίας διέλυσε όλες αυτές τις απάτες, από τότε που η ούράνια χίμαιρα κυλίστηκε στη σκόνη, από τότε που πληροφορηθήκαμε καλύτερα τους νόμους και τα μυστικά της φυσικής, αναπτύξαμε τη θεωρία της αναπαραγωγής και τώρα αυτός ο υλικός μηχανισμός δέ μας εκπλήττει περισσότερο από την εξέλιξη ενός κόκου σταριού· επιστρέψαμε στη Φύση κι απομακρυνθήκαμε από το ανθρώπινο λάθος. Αφού διευρύνσαμε τον ορίζοντα των δικαιωμάτων μας, είδαμε ότι είμαστε απόλυτως ελεύθεροι να πάρουμε πίσω αυτό που δώσαμε με δυσκολία, ή και τυχαία, κι ότι είναι αδύνατο να ζητάς από όποιοδήποτε να γίνει πατέρας ή μάνα παρά τη θέλησή του· ότι το πλάσμα αυτό, όσο κοντά κι αν έχει έρθει στη γη, δεν έχει και μεγάλη σημασία· εν όλιγοις ότι πάνω σ' αυτό τό κομμάτι κρέας έχουμε τά ίδια δικαιώματα που έχουμε και στά νύχια που πετούμε από τά δάχτυλά μας ή στά άπορίματα που άφοδεύουμε από τά σπλάχνα μας, γιατί και τά μόν και τά δέ είναι δικά μας κι είμαστε άπόλυτοι ιδιοκτήτες αυτού που προέρχεται από μάς. Εφόσον σάς άνέπτυξα, Εύγενία, την έξαιρετικά μέτρια σημασία που έχει η πράξη του φόνου· έδώ

στή γή. είστε υποχρεωμένη νά δείτε πόσο ελάχιστες συνέπειες έχει, κατά τόν ίδιο τρόπο, και ό,τι συνδέεται μέ τήν παιδοκτονία, άκόμα κι άν ή πράξη διαπρατέται σέ βάρος ενός όντος πού έχει φθάσει ήδη στήν ηλικία τής λογικής. Ή ύψηλή νοημοσύνη σας προσθέτει και τά δικά της έπιχειρήματα στίς άποδείξεις μου. Μελετήστε τήν ιστορία όλων τών λαών τής γής και θά δείτε όπωσδήποτε ότι αύτή ή πρακτική είναι παγκόσμια· θά πεισθείτε ότι είναι καθαρή βλακεία ν' άποδώσετε τόν τίτλο τού έγκλήματος σέ μιάν άπλώς άδιάφορη πράξη.

ΕΥΓΕΝΙΑ, άπευθύνεται άρχικά στόν Ντολμανσέ: Δέν μπορώ νά σάς πώ σέ ποιό βαθμό μέ πείσατε. (Στρέφεται στήν κα ντε Σαιντ-Άνζ): Άλλά πές μου, άγαπητή μου, είχες ποτέ τήν εύκαιρία νά χρησιμοποιήσεις τό φάρμακο πού μου προτείνεις για νά καταστρέψεις έσωτερικά τό έμβρυο;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Δυό φορές, και τίς δυό μέ άπόλυτη έπιτυχία· πρέπει νά παραδεχτώ ότι κατέφυγα σ' αύτό μόνο στίς άρχές τής έγκυμοσύνης· αλλά γνωρίζω κυρίες πού τό χρησιμοποιήσαν στά μέσα της, μέ αίσια έκβαση. Άν τό χρειαστείς, ύπολόγιζε σέ μένα, φίλη μου, αλλά σ' έξορκίζω, μή φτάσεις ποτέ νά έχεις παρόμοια άνάγκη. Μιά ούγκιά... Άς ξαναγυρίσουμε όμως στίς άρμυρές λεπτομέρειες πού ύποσχθήκαμε στή νεαρή κυρία. Συνεχίστε, Ντολμανσέ, φτάσαμε στίς βέδηλες έπινοήσεις.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Ύποθέτω ότι ή Ευγενία έχει τόσες φορές τιμωρηθεί για θρησκευτικά λάθη πού έχει πεισθεί κατάβαθα ότι δέν πειράζει καθόλου άν παίζεις μέ τά άντικείμενα τής ευλάβειας τών ήλιθίων. Κατά βάθος οι ιεροσυλίες έχουν τόσο λίγο ούσιαστικό περιεχόμενο πού μπορούν νά θερμάνουν μόνο πολύ νεανικά μυαλά – αύτά πού χαιρονται κάθε γκρέμισμα τών φραγμών· ύπάρχει στήν ιεροσυλία μιá μικρή δόση έκδικητικότητας πού φλογίζει τή φαντασία και πού μπορεί, πιθανότατα, νά προσφέρει μιá δυό άπολαυστικές

στιγμές· αλλά νομίζω πώς οι χαρές αυτές ρηχαινουν και κρυνώνουν όταν φτάσει κανείς στην ηλικία όπου καταλαβαίνει και πειθεται για την ανυπαρξία των αντικειμένων των οποίων τα είδωλα που κοροϊδεύουμε δεν είναι παρά ισχνές απομιμήσεις. Ἡ δεδήλωση των κειμηλίων, των αγίων εικόνων, τῆς ὄστιας, τοῦ σταυροῦ, ὅλα αὐτά για τὰ μάτια τοῦ φιλόσοφου δεν είναι παρά ὑποβιβασμός τοῦ παγανισμοῦ. Ἀπό τῆ στιγμή πού καταδικάσαμε αὐτές τίς ἐμετικές σαπουνόφουσκες, πρέπει νά τίς ρίξουμε στή σκόνη τῆς λήθης· δεν είναι σωστό νά τίς διατηρεῖς παρά μόνο ὅταν βλαστημάς· ὄχι ὅτι ἡ βλαστήμια ἔχει καί πολύ νόημα: ἀφοῦ ὁ Θεός δεν ὑπάρχει γιατί νά προσβάλλουμε τό ὄνομά του; Ἐχει ὅμως οὐσιώδη σημασία νά προσφέρεις βαριές καί βρώμικες λέξεις μέσα στό μεθύσι τῆς ἡδονῆς, ἡ βλάσφημη γλώσσα ὑπηρετεῖ θαυμάσια τῆ φαντασία. Μή λυπάστε τίποτα· χρησιμοποιεῖστε πλούσιες ἐκφράσεις· πρέπει νά σκανδαλίζουν στόν ἐσχάτο βαθμό· κι εἶναι ὁμορφο νά σκανδαλίζεις: ἡ πρόκληση τοῦ σκανδάλου κολακεύει τήν περηφάνεια μας, θρίαμβος μικρός ἀλλ' ὄχι εὐκαταφρόνητος· τό ὁμολογῶ, κυρίες μου, εἶναι μιὰ ἀπό τίς μυστικές ἀπολαύσεις μου. Δοκιμάστε, Εὐγενία, καί θά δείτε τ' ἀποτελέσματα. Προπάντων φροντίζετε νά ἐκφράζετε ὑπερβολικές ἀσέβειες ὅταν βρῖσκεστε μέ άτομα τῆς ἡλικίας σας, πού ζοῦνε ἀκόμα στό λυκόφως τῆς προκατάληψης· ἐπιδείξτε τήν ἀκόλαστη ζωῆ σας· παίρνετε ὕφος παλιογύναικου, ἀφήνετε νά φανεῖ τό στήθος σας ὅταν εἶστε σέ μέρη ἀπομονωμένα, ντύνεστε πρόστυχα· ἐπιδείχνετε τὰ πιό κρυφά μέρη σας· ζητάτε ἀπό τίς φίλες σας νά κάνουν τό ἴδιο· ἀποπλανήστε, διδάχτε τες, κάντε τες νά δοῦνε πόσο γελοίες εἶναι οἱ προκαταλήψεις τους· φέρετε τες πρόσωπο μέ πρόσωπο μ' αὐτό πού ἀποκαλοῦν κακό· βρίζετε μπροστά τους σάν φαντάρος· ἂν εἶναι νεότερες πάρτε τες μέ τῆ βία, μπουχτίστε τες μέ παραδείγματα ἢ μέ συμβουλές, ἐν ὀλίγοις διασκεδάστε τες μ' ὅ,τι νομίζετε ὅτι μπορεῖ νά τίς διαστρέψει, διαφθεیرهτέ τες· ταυτόχρονα νά εἶστε ἐξαιρετικά ἐλεύθερη μέ τοὺς ἄντρες· δείχτε ἀσέβεια καί ἀδιαντροπιά· ἀντί νά ἀποφεύγετε τίς ἐλευθερίες πού

παίρνουν, προσφέρετέ τους καλυμμένα ό,τι μπορεί να τους διασκεδάσει χωρίς να σας έκθετει· άφθείτε να σας ψαχουλέψουν, τραθήξτε τους μαλακία, αφήστε να σας τραθήξουν κι εσάς· ναι, δώστε ακόμα και τὰ πσινά σας· άφού όμως ή κατά φαντασίαν τιμή τής γυναίκας βρίσκεται στην έμπρόσθια άκεραιότητα, να είστε λιγότερο πρόθυμη να τή χάσετε· μόλις παντρευτείτε έξασφαλίστε ένα λακέ, όχι έραστή, ή πληρώστε μερικούς άξιόπιστους νεαρούς· από κεί και πέρα όλα πρέπει να είναι σκεπασμένα, και είναι· ή φήμη σας δε θα κινδυνεύει πιά και χωρίς να μπορεί κανείς να σας ύποπτευθει θά έχετε μάθει τήν τέχνη να κάνετε ό,τι σας άρέσει· Άς προχωρήσουμε.

Οι σκληρές ήδονές άποτελούν τό τρίτο είδος πού ύποσχεθήκαμε να αναλύσουμε. Οι ήδονές αυτές είναι σήμερα έξαιρετικά διαδεδομένες στους άντρες και τὰ επιχειρήματα με τὰ όποία τίσ δικαιολογούν είναι τὰ ακόλουθα: θέλουμε νό διεγερθούμε, λένε, είναι ό στόχος κάθε ανθρώπου πού επιδιώκει τήν ήδονή, και θέλουμε να τό καταφέρουμε με τὰ πιά δραστικά μέσα. Άν ξεκινήσουμε από αυτή τήν άφετηριο δέν μπορεί να τεθει πρόβλημα άν τό έγχειρημά μας θά εύχαριστήσει ή θά δυσαρεστήσει τό αντίκειμενο πού μάς έξυπηρετεί· τό πρόβλημα είναι πώς να έκθέσουμε τό νευρικό μας σύστημα στον ισχυρότερο δυνατό κλονισμό· και δέν ύπάρχει άμφιβολία ότι ό πόνος επιδρά επάνω μας περισσότερο από τήν εύχαρίστηση· ή άπήχηση πού θά έχει μέσο μας ή αίσθηση του πόνου των άλλων θά είναι ούσιαστικά ισχυρότερη, πιά διεισδυτική, πιά ένεργή, θά κάνει πιά βίαιο τό ξύπνημα των ζωικών μας ένστίκτων, θά τὰ κατευθύνει προς τίσ κατώτερες περιοχές χάρη στην παλινδρομική κίνηση πού είναι έμφυτο χαρακτηριστικό τους, θά πυροδοτήσει άμέσως τὰ όργανα τής ήδονής και θά τὰ προδιαθέσει στην άπόλαυση. Οι έκδηλώσεις τής ήδονής είναι πάντα άβέβαιες στις γυναίκες· συχνά άπογοητευτικές· επιπλέον είναι δύσκολο να τίσ προκαλέσει ένας γέρος ή ένας άσχημος. Άλλά κι άν προκληθούν, είναι άδύναμες, οι νευρικοί κλονισμοί πιά άσθενικοί· γιατί ό πόνος είναι προτιμητέος, οι

ἐκδηλώσεις τού πόνου δὲν ἀπατούν, οἱ παλμοὶ ποὺ προκαλεῖ εἶναι ἰσχυρότεροι. Ἄλλὰ, μπορεῖ ν' ἀντιτείνει κανεὶς στοὺς ἀνθρώπους ποὺ κυριεῦει αὐτὸ τὸ πάθος, ὁ πόνος πλήττει τὸ συνάνθρωπό μας· εἶναι ἀνθρωπιστικὸ νὰ προκαλεῖς πόνο στὸν ἄλλο γιὰ τὴ δική σου ἡδονή; Σ' αὐτὸ οἱ ἀλιτήριοι ἀπαντοῦν ὅτι, συνηθισμένοι νὰ σκέφτονται μόνο τὸν ἑαυτὸ τους κατὰ τὴν ὥρα τῆς ἀπόλαυσης καὶ νὰ θεωροῦν ἀνύπαρκτο τὸν ἄλλο, εἶναι πεπεισμένοι ὅτι εἶναι ἀπόλυτα λογικὸ, σύμφωνα μὲ τὶς φυσικὲς παρορμήσεις, νὰ προτιμοῦν αὐτὸ ποὺ αἰσθάνονται ἀπ' αὐτὸ ποὺ δὲν αἰσθάνονται. Τὶ συνέπειες ἔχουν γιὰ μᾶς, τολμοῦν νὰ ρωτήσουν, οἱ πόνοι ποὺ προκαλοῦμε στοὺς ἄλλους; Μᾶς βλάπτουν; Ὁχι· ἀντιθέτως, μόλις τώρα ἀποδείξαμε ὅτι ἡ πρόκλησή τους ἔχει σάν συνέπεια μιὰ αἰσθησιὴ θαυμάσια γιὰ μᾶς. Γιατί λοιπὸν νὰ εἶμαστε μαλακοὶ μ' ἓνα άτομο ποὺ αἰσθάνεται διαφορετικὰ ἀπὸ μᾶς; Γιατί νὰ τὸ ἀπαλλάξουμε ἀπὸ ἓνα μαρτύριο ποὺ δὲ μᾶς κοστίζει οὔτε ἓνα δάκρυ, ὅταν εἶναι βέβαιο ὅτι ἡ ὀδύνη του θὰ γεννήσει σ' ἐμᾶς τεράστια ἡδονή; Μήπως αἰσθανθήκαμε ποτὲ τὴν παραμικρὴ φυσικὴ παρόρμηση ποὺ νὰ μᾶς συμβουλευεῖ νὰ προτιμοῦμε τοὺς ἄλλους ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ μας, μήπως δὲν εἶμαστε ὁ καθένας μόνος, μήπως δὲ δρᾷ ὁ καθένας γιὰ λογαριασμὸ του σ' αὐτὸ τὸν κόσμο; Μιλᾶτε ψεῦτικα ὅταν διατείνεστε ὅτι ἡ Φύση μᾶς ἐπιτάσσει νὰ μὴ κάνουμε στοὺς ἄλλους αὐτὸ ποὺ δὲ θὰ θέλαμε νὰ μᾶς κάνουν ἐκεῖνοι· τέτοια λόγια λένε μόνο οἱ ἀνθρώποι, καὶ μάλιστα οἱ ἀδύνατοι. Ποτὲ μιὰ ἰσχυρὴ προσωπικότητα δὲ σκέφτηκε νὰ χρησιμοποιοῦσε παρόμοια γλώσσα. Ἦταν οἱ πρῶτοι Χριστιανοί, καθημερινὰ κυνηγημένοι γιὰ τὴ γελοία πίστη τους, ποὺ φώναζαν σ' ὅποιον ἀποφάσιζε νὰ τοὺς ἀκούσει: "Μὴ μᾶς καίτε, μὴ μᾶς δέρνετε! Ἡ Φύση λέει: ὁ σὺ μισεῖς ἐτέρω μὴ ποιήσεις!" Ἀνόητοι! Πῶς θὰ μπορούσι ἡ Φύση, ποὺ πάντα μᾶς ὠθεῖ στὴν ἀπόλαυση, ποὺ δὲ μᾶς ἐμφυτεύει ποτὲ ἄλλα ἐνστικτα, ἄλλες ἀντιλήψεις, ἄλλες βλέψεις, πῶς θὰ μπορούσε ἡ Φύση, ἀμέσως μετὰ, νὰ μᾶς βεβαιώσῃ ὅτι τελικὰ δὲν πρέπει ν' ἀποφασίσουμε ν' ἀγαποῦμε τὸν ἑαυτὸ μας ἀν' αὐτὸ βλάπτει τοὺς ἄλλους: Ἄ! πιστέψτε!

με, Εὐγενία, πιστέψτε με, ἡ Φύση, μητέρα ὄλων μας, πάντα μάς μιλά μόνο γιά τόν ἑαυτό μας· τίποτα δέν εἶναι πιό ἐγωιστικό ἀπό τό μήνυμά της, κι αὐτό πού ἀναγνωρίζεται πιό καθαρά μέσα του εἶναι ἡ ἀμετακίνητη καί ἱερή συμβουλή: προτίμα τόν ἑαυτό σου, ἀγάπα τόν ἑαυτό σου, σέ βάρους τοῦ ὅποιουδήποτε ἄλλου. Ὅμως οἱ ἄλλοι, θά σοῦ ἀντιτείνουν, μπορεῖ νά ἐκδικηθοῦν... Ἐλευθερα! ὁ ἰσχυρότερος θά ἐπικρατήσει· θά ἔχει τό δίκιο. Πολύ ὠραία, ἰδοῦ ἡ πρωτόγονη κατάσταση τῆς ἀδιάκοπης πάλης καί καταστροφῆς γιά τήν ὁποία μάς ἐπλάσε τό χέρι τῆς Φύσης, καί στό πλαίσιο τῆς ὁποίας συμφέρεῖ στή Φύση νά παραμείνουμε.

Ἔτσι, ἀγαπητή μου Εὐγενία, ἐπιχειρηματολογοῦν αὐτά τά άτομα, καί ἀπό τήν πείρα καί τίς σπουδές μου μπορῶ νά προσθέσω ὅτι ἡ σκληρότητα ὄχι ἀπλῶς δέν εἶναι διαστροφή ἀλλά εἶναι τό πρῶτο συναισθημα· μέ τό ὁποῖο ἡ Φύση προικίζει ὅλους μας. Τό βρέφος σπάει τό παιχνίδι του, δαγκώνει τό στήθος τῆς τροφῆς του, πνίγει τό καναρίνι του πρῖν ἀκόμα μπορέσει νά σκεφτεῖ λογικά· ἡ σκληρότητα εἶναι ἀποτυπωμένη στά ζῶα, στά ὁποῖα, νομίζω τό εἶπα ἤδη, μποροῦμε ν' ἀναγνωρίσουμε τοὺς νόμους τῆς Φύσης καθαρότερα ἀπ' ὅ,τι στόν ἑαυτό μας· συναντοῦμε τή σκληρότητα στοὺς πρωτόγονους, πού θρῖσκονται πιό κοντά στή Φύση ἀπό τοὺς πολιτισμένους· εἶναι λοιπόν παράλογο νά ἰσχυρίζομαστε ὅτι ἡ σκληρότητα εἶναι συνέπεια τῆς διαφθοράς. Τό ἐπαναλαμβάνω, ἡ ἀποψη αὐτή εἶναι ἐσφαλμένη. Ἡ σκληρότητα εἶναι φυσιολογική. Ὅλοι γεννιόμαστε μέ μιὰ δόση σκληρότητας πού ἡ ἀγωγή ἀλλοιώνει ἀργότερα· ὁμως ἡ ἀγωγή δέν ἀνήκει στή Φύση, εἶναι τόσο καταστροφική γιά τίς διαδικασίες τῆς Φύσης ὅσο κι ἡ δενδροκομία γιά τά δέντρα. Συγκρίνετε στά ἄλση σας τό δέντρο πού ἀφέθηκε στή φροντίδα τῆς Φύσης μέ τ' ἄλλο πού φροντίζει ἡ τέχνη σας καί θά δεῖτε πιό εἶναι ὠραιότερο, ἀπό πιό δρέπετε τό καλύτερο καρπό. Ἡ σκληρότητα εἶναι ἀπλῶς ἡ ἀνθρώπινη ἐνέργεια πού ὁ πολιτισμός δέν ἀλλοίωσε ἀκόμα ὀλοτελα· εἶναι λοιπόν ἀρετή, ὄχι βίτσιο. Ἀνακαλέστε τοὺς νόμους σας, καταργεῖστε τά δεσμά σας. τίς τιμωρίες καί τά συνήθεια

σας, και η σκληρότητα δε θα 'χει πια επικίνδυνες συνέπειες, γιατί δε θα εκδηλώνεται ποτέ αν δε συναντά αντίσταση – και τότε η σύγκρουση θα γίνεται ανάμεσα σε σκληρότητες ανταγωνιστικές· μονάχα στην πολιτισμένη κατάσταση είναι η σκληρότητα επικίνδυνη, γιατί αυτός που υφίσταται την επίθεση συνήθως δεν έχει τη δύναμη η τα μέσα να την αποκρούσει· όταν λείπει ο πολιτισμός, αν ο στόχος της σκληρότητας είναι ισχυρός – θα την εξουδετερώσει· αν είναι αδύναμος – απλώς προσβάλλεται ένα άτομο απ' αυτά που ο νόμος της Φύσης όριζει να υποτάσσονται στους ισχυρούς. 'Η επίθεση δεν έχει σημασία και γιατί να ζητούμε φασαρίες για τὸ τίποτα;

Δέ θα αναλύσουμε καθόλου τη σκληρότητα που ένυπάρχει στην ήδονη· έχετε ήδη κάποια ιδέα, Εϋγενία, για τις διάφορες υπερβολές όπου μπορεί να μάς οδηγήσει, και η φλογερή φαντασία σας μπορεί εύκολα να σας επιτρέψει να καταλάβετε ότι σ' ένα σταθερό και στωικό πνεύμα δεν πρέπει να υποβάλλονται σε κανένα περιορισμό. 'Ο Νέρων, ο Τιβέριος, ο 'Ηλιογάβαλος, έσφαζαν τὰ παιδιά τους για· να προκαλέσουν μιὰ στύση· ο στρατάρχης ντε Ρέ, ο Σαρολαί, ο Κοντέ, διέπρατταν επίσης ακόλαστα εγκλήματα· όταν ο πρώτος ρωτήθηκε, δήλωσε ότι δε γνώριζε απόλαυση πιὸ ισχυρή από εκείνη που προκαλούσαν τὰ βασανιστήρια στα όποια υπέβαλλε με τὸν ύπασπιστή του παιδιά και τὸν δυὸ φύλων. Σ' ένα κάστρο του στη Βρετάνη θρέθηκαν έπτά η' οκτώ έκατοντάδες σφαγμένα παιδιά. 'Όλα αυτά είναι κατανοητά, όπως απέδειξα ήδη. 'Η κατασκευή, η ιδιοσυγκρασία, τὰ όργανα, η ροή τὸν ὑγρῶν, η' ενέργεια τὸν ζωικῶν ένστικτων, ιδού τὰ φυσικά αίτια που δημιουργούν ταυτόχρονα τὸν Τίτους και τὸν Νέρωνες, τίς Μεσαλίνας και τίς Σαντάλ· δεν μπορούμε να περηφανευόμαστε για τὴν άρετή μας όταν μετανοεί για τὰ δίτσια μας, ούτε να καταδικάζουμε τὴ Φύση περισσότερο όταν μάς γεννά καλούς απ' ό,τι όταν μάς έκανε εγκληματίες: δρὰ σύμφωνα με τὰ σχέδια, τὸν στόχους, τίς άνάγκες της: άς ένδόσουμε σ' αυτές. Θά έξετάσω, λοιπόν, στα ακόλουθα, μόνο τὴ γυναικεία σκληρότητα. πού είναι

πάντα πιά δραστική από την ανδρική, εξαιτίας της υπερβολικής ευαισθησίας των γυναικείων οργάνων.

Γενικά διακρίνουμε δύο είδη σκληρότητας: αυτή που προέρχεται από την ήλιθιότητα ή όποια, επειδή ποτέ δε λειτουργεί όρθολογικά, αναλυτικά, έξομοιώνει τον μή σκεπτόμενο άνθρωπο με φοβερό ζώο· ή σκληρότητα αυτή δε δίνει απόλαύσεις γιατί τό αντικείμενό της άδυνατεί να προβεί σέ διακρίσεις· οι ώμότητες του σπάνια είναι επικίνδυνες· μάς είναι πάντα εύκολο να προστατευτούμε άπέναντι τους. Τό άλλο είδος, καρπός έξαιρετικής όργανικής ευαισθησίας, άπαντάται μόνο στα πολύ έκλεπτυσμένα άτομα, και τά άκρα στα όποια τά οδηγεί καθορίζονται πάντα από την εύφνία και την εύγένεια του αισθήματος· ή έκλέπτυνση αυτή, τόσο λεπτοδουλεμένη, τόσο ευαίσθητη στις έντυπώσεις, άνταποκρίνεται πρισσότερο, καλύτερα και άμεσα στη σκληρότητα· άφυπνίζεται από τή σκληρότητα, άπελευθερώνεται μέσα της. Πόσο έλάχιστοι μπορούν να συλλάβουν αυτές τις διακρίσεις! πόσο λίγοι τις αισθάνονται! Κι όμως υπάρχουν.

Αυτό λοιπόν τό δεύτερο είδος σκληρότητας θά τό συναντήσετε συχνότερα στις γυναίκες. Μελετήστε τις καλά: θά δείτε άν δέν είναι ή άκραία ευαισθησία τους που τις οδηγεί σ' αυτήν· θά δείτε άν δέν είναι ή έξαιρετικά ενεργοποιημένη φαντασία τους, ή όξύτητα της εύφνίας τους που τις καθιστά έγκληματίες, θηριώδεις· ώ, είναι γοητευτικά πλάσματα, όλες τους· και δέν υπάρχει ούτε μιά που να μήν μπορεί να μετατρέψει τό σοφότερο άνδρα σέ γελοίο άνδρείκελο, άν τό θέλησει· δυστυχώς τά άκαμπτα, ή μάλλον τά παράλογα, συνήθεια μας δέν ένθαρρύνουν τή σκληρότητά τους· υποχρεώνονται να κρύβονται, να προσποιούνται, να καλύπτουν τις τάσεις τους με έπιφανειακές άγαθοεργίες τις όποιες μισούν μ' όλη την ψυχή τους· μονάχα πίσω από τό άδιαφανές παραπέτασμα, μονάχα με τις μεγαλύτερες προφυλάξεις, βοηθούμενες από μερικές έμπιστες φίλες, είναι ικανές να δοθούν στην κλίση τους· και καθώς υπάρχουν πολλές αυτού του είδους, είναι και πολλές οι δυστυχισμένες. Θέλετε να τις συναντήσετε: Αναγγείλετε ένα σκληρό θέαμα. ένα κάψι-

μο, μιά μάχη, μιά σύγκρουση μονομάχων, θά τις δείτε νά τρέχουν κοπάδι· αλλά οι εύκαιριες αυτές δέν είναι άρκετές για νά θρέψουν τό μένος τους: συγκρατούνται και ύποφέρουν.

Άς ριζουμε μιά γρήγορη ματιά σέ γυναίκες αυτού του είδους: ή Ζίγκουα, βασίλισσα της Άφρικής, ή σκληρότερη των γυναικών, σκότωνε τους έραστές της μόλις διασκεδάζε μαζί τους· συχνά έβαζε πολεμιστές ν' αγωνίζονται και δινόταν στο νικητή· για νά ικανοποιήσει τή θηριωδία της έχτισε ζωντανές όλες τις έγκυες κάτω από τά τριάντα¹. Η Ζωή, σύζυγος ενός κινέζου αυτοκράτορα, θεωρούσε καλύτερη απόλασή της τήν εκτέλεση των έγκληματιών· όταν δέν υπήρχαν τέτοιοι, έβαζε νά θανατώνουν σκλάβους ενώ έκανε έρωτα μέ τόν άντρα της, και οι έκσπερματώσεις της ήταν ανάλογες σέ ένταση μέ τά μαρτύρια πού υπέφεραν αυτά τά δυστυχή όντα. Αυτή ήταν πού έφεύρε, προσπαθώντας νά βελτιώσει τά βασανιστήρια στα όποια υπέβαλλε τά θύματά της, τόν περίφημο μπρούτζινο κύλινδρο τόν όποιο πύρωναν άφου έκλειναν μέσα τό θύμα. Η Θεοδώρα, σύζυγος του Ίουστινιανού, διασκεδάζε παρακολουθώντας εύνουχισμούς· ή Μεσαλίνα αυτόηδονιζόταν παρακολουθώντας άντρες νά αύνανίζονται μπροστά της μέχρι θανάτου. Οι γυναίκες της Φλόριντα κάνουν τό μέλος του άντρα τους νά καυλώσει και δάζουν πάνω του μικρά ζωύφια πού προκαλούν φριχτές άγωνίες· για νά τό καταφέρουν σχηματίζουν ομάδες, επιτίθενται πολλές μαζί σ' έναν άντρα για νά διασφαλίζουν τήν επιτυχία τους. Όταν αποβιβάστηκαν οι Ίσπανοί, κρατούσαν μόνες τους τους άντρες τους για νά τους δολοφονούν οι βάρβαροι Εύρωπαίοι. Οι κυρίες Βουαζβέν και Μπρανδιγιέ δηλητηρίαζαν για τήν άπλή χαρά του έγκλήματος. Μέ λίγα λόγια, ή Ίστορία μάς δίνει εκατομμύρια λεπτομέρειες για τή σκληρότητα των γυναικών και είναι χάρη στη φυσική τους κλίση, χάρη στην ένστικτώδη τους σκληρότητα, πού θά

1. Βλ. τήν *Ίστορία της Ζίγκουα, βασίλισσας της Άφρικής*, πού έγραψε ένας ιεραπόστολος.

ήθελα νά γνωρίσουν τήν ένεργητική μαστίγωση, ένα μέσο μέ τό όποίο ικανοποιούν τή θηριωδία τους οι σκληροί άνδρες. Μερικές έχουν ήδη άποκτήσει τή συνήθεια, τό γνωρίζω. άλλά ή χρήση δέν έχει φθάσει άκόμα στό βαθμό που θά ήθελα. Μέ δεδομένη τή σκληρότητα των γυναικών, ή κοινωνία θά κέρδιζε πολλά έτσι· γιατί, άνίκανες νά είναι κακές μ' ένα τρόπο, γίνονται μέ κάποιον άλλο και σκορπίζοντας παντού τό δηλητήριό τους όδηγούν τους συζύγους και τίς οικογένειές τους στην άπελπισία! Όπωσδήποτε, ή άρνηση νά κάνουν μιá καλή πράξη, όταν δοθεί εύκαιρία, ή άρνηση νά άνακουφίσουν τή δυστυχία, δίνουν άρκετή ώθηση στη σκληρότητα προς τήν όποία όδηγούνται άπό τή φύση τους όρισμένες γυναίκες, όμως όλ' αυτά είναι χλωμά, άδύναμα φάρμακα μπροστά στην άνάγκη που έχουν νά κάνουν πολύ χειρότερα. Χωρίς άμφιβολία θά ύπάρχουν κι άλλα μέσα μέ τά όποία οι γυναίκες, ταυτόχρονα εύαίσθητες και θηριώδεις, θά μπορούσαν νά γαληνέψουν τά αισθήματά τους· όμως, Εύγενία, είναι μέσα επικίνδυνα, και δέ θά τολμούσα ποτέ νά σου τά συστήσω... Μά, ούρανοι! τί πάθατε, άγγελέ μου; Κυρία, δείτε σέ τί κατάσταση βρίσκεται ή μαθήτριά σας!

ΕΥΓΕΝΙΑ, μαλακίζεται: Μά τό Χριστό! θά μέ τρελάνετε! δείτε τί κάνουν τά γαμημένα τά λόγια σας!...

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Βοήθεια, κυρία, βοηθήστε με! Θ' άφήσουμε αυτό τό ώραιο παιδί νά χύσει μόνο του;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Θά ήταν άδικία! (*Παίρνει τήν Εύγενία στην άγκαλιά της*). Άξιολάτρευτο πλάσμα, ποτέ δέν είδα εύαίσθησία σάν τή δική σου, τόσο γοητευτικό μυαλό!...

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Φροντίστε τά μπροστά, κυρία, έγώ θά χαϊδέψω αυτή τή νόστιμη τρουπίτσα μέ τή γλώσσα μου και θά τής δώσω λίγα χαστουκάκια στά πισινά· έτσι πρέπει νά μπορεί νά χύσει τουλάχιστον έφτά-όχτώ φορές.

ΕΥΓΕΝΙΑ, με γουρλωμένα μάτια, εκτός εαυτού: Γαμώτο! δέ θά 'ναι δύσκολο!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Σ' αυτή τη στάση, κυρίες μου, μπορείτε νά ρουφήξετε τὸ καυλὶ μου, ἢ μιὰ μετὰ τὴν ἄλλη· ἐρεθισμένος ἔτσι, θά βοηθήσω πιὸ ἐνεργητικὰ τὶς ἡδονὲς τῆς μαθητριούλας μας.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Δέ σοῦ ἀφήνω, καλὴ μου, τὴν τιμὴ νά γλειψεῖς αὐτὸ τὸ θαυμάσιο καυλὶ. (Τὸ ἀρπάζει).

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: ὦ! τί γλύκα! τί ἡδονικὴ ζέστη! Εὐγενία, θά φερθεῖτε σωστά τὴν κρίσιμη στιγμή;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Σὰς τὸ ὑπόσχομαι, θά τὸ καταπιεῖ, θά τὸ καταβροχθίσει ὅλο· κι ἂν ἀπὸ παιδικότητα... ἢ δὲν ξέρω ποιὸν ἄλλο ἄλλο λόγο... ἀμελήσει τὰ καθήκοντα πού προστάζει ἢ ἡδονή...

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ, ἐξαιρετικὰ ἐρεθισμένος: Δέ θά τὴ συγχωρήσω, κυρία, δέ θά ὑπάρξει συγνώμη!... Παραδειγματικὴ τιμωρία... σὰς ὀρκίζομαι πὼς θά μαστιγωθεῖ... ξύλο ὠσπου νά τρέξει αἷμα... Ἄ! γαμὼ καὶ τὶς δυὸ σας, χύνω... ἀνεβαίνει! Κατάπιε... κατάπιε το, Εὐγενία, νά μὴ χαθεῖ οὔτε σταγόνα! καὶ σεῖς, κυρία, δεῖτε τὸν κῶλο μου, εἶναι ἑτοιμος... Βλέπετε πὼς χάσκει; Δέ βλέπετε πὼς ζητᾶ τὰ δάχτυλά σας; Γαμὼ τὸ Θεὸ σας! ἐκσταση πλήρης... χῶστε τα πιὸ βαθιά, ὅλη τὴν παλάμη! Ἄ! ὀρθιοι, δὲν μπορῶ ἄλλο... αὐτὸ τὸ γοητευτικὸ κορίτσι μὲ ρούφηξε σὰν ἀγγελοσ...

ΕΥΓΕΝΙΑ: Ἀγαπημένε μου, λατρευτὴ μου δάσκαλε, δέ χάθηκε οὔτε σταγόνα. Φίλα με, ἀγάπη μου, τώρα τὸ χῦμα σου εἶναι βαθιὰ στὰ σπλάχνα μου.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Εἶναι ὑπέροχη... Πὼς ἔχυνε ἢ πουτανίτσα!...

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Πλημμύρισε – μά τι άκούω; Χτυπά κανείς; Ποιός μάς ένοχλεί; Είναι ό άδελφός μου... ό άνάγωγος!

ΕΥΓΕΝΙΑ: Προδοσία!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Άπαράδεκτη, έ; Μή φοβάστε, Εύγενία, δουλεύουμε μόνο για την ήδονή σας.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Ά! θά την πείσουμε πολύ γρήγορα. Έλα, άδερφέ μου, γέλασε μ' αυτό τό κοριτσάκι πού κρύβεται μή τή δείς!

Διάλογος τέτατος

Κα ντε Σαιντ-Ανζ, Εύγενία, Ντολμανσέ, Ίπποτης ντέ Μιρ-δέλ

ΙΠΠΟΤΗΣ: Ωραία Εύγενία, μή φοβάστε, σάς έξορκίζω, είμαι απόλυτα διακριτικός· ή αδερφή μου κι ο φίλος μου θά σάς τὸ διαβεβαιώσουν.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Μόνο μ' ένα τρόπο θά τερματίσουμε αὐτὴ τὴ γελοία τελετὴ· Ίπποτη, κοίτα, ἐκπαιδεύουμε αὐτὸ τὸ ὠραίο κορίτσι, τὴς διδάσκουμε ὅλα ὅσα θά ἔπρεπε νά γνωρίζει ἕνα κορίτσι τῆς ἡλικίας της καὶ γιὰ νά γίνει τὸ μάθημα καλύτερα συνδυάζουμε μὲ τὴ θεωρία καὶ λίγη πρακτικὴ! Τῆς χρειάζεται ἡ εἰκόνα ἑνὸς καυλιού πού χύνει. Σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο δρισκόμαστε· θέλετε νά γίνετε τὸ μοντέλο;

ΙΠΠΟΤΗΣ: Βεβαίως, ἡ πρόταση εἶναι πολὺ κολακευτικὴ γιὰ νά τὴν ἀρνηθῶ, καὶ ἡ δεσποινὴς ἔχει χάρες πού θά ἐξασφαλίσουν γρήγορα τὸ ἐπιθυμητὸ μάθημα.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Ἐμπρός, λοιπόν! Δουλειά!

ΕΥΓΕΝΙΑ: ὦ! πάει πολὺ! Κάνετε κατάχρηση τῆς ἀπειρίας μου σὲ βαθμὸ... τί θά νομίσει ὁ κύριος γιὰ μένα!

ΙΠΠΟΤΗΣ: Ὅτι εἰστε γοητευτικὸ κορίτσι, Εύγενία... τὸ πιὸ ἀξιολάτρευτο πλάσμα πού εἶδα στὴ ζωὴ μου. (Τὴ φιλά καὶ ἀφήνει τὰ χέρια του νά πλανηθοῦν στὶς χάρες της). Θεέ μου!... τί δροσιά... τί χάρη!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Λιγότερα λόγια, ιππότη, και περισσότερη δράση. Θα κατευθύνω τη σκηνή, έχω το δικαίωμα· θέμα μας είναι να δείξουμε στην Εύγενία το μηχανισμό της εκπερμάτωσης· αλλά επειδή θά της είναι δύσκολο να παρακολουθήσει ένα τέτοιο φαινόμενο εν ψυχρώ, θά μαζευτούμε κι οι τέσσερις κοντά-κοντά. Έσείς, κυρία, θά τραβήξετε μαλακία της φίλης σας, εγώ θ' αναλάβω τόν 'Ιππότη. Όταν είναι να δάλεις χέρι σέ άντρα, αυτός θά προτιμούσε άπειρωσ νά έμπιστευθεί τή δουλειά σ' έναν άλλο άντρα, όχι σέ γυναίκα. Ο άντρας ξέρει τί προτιμά, θά βολέψει άρα καλύτερα και τόν άλλο. Ξεκινάμε!... στίς θέσεις σας! (*Τακτοποιούνται*).

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Δέν είμαστε πολύ κοντά;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ, πού έχει χουφτώσει κιόλας τόν ιππότη: Σ' αυτές τίς περιπτώσεις, κυρία, δέν υπάρχει "πολύ κοντά": τó στήθος και τó πρόσωπο τής φίλης σας πρέπει νά πλημμυρίσουν από τίς άποδείξεις τού άνδρισμού τού άδελφού σας· άς τής βουλώσει τά μάτια, πού λένε. Ως υπεύθυνος τής άντλίας θά κατευθύνω τó ρεύμα έτσι πού νά τή σκεπάσει όλόκληρη. Στο μεταξύ, έσεις τρίφτε όλα τά ήδονικά μέρη τής Εύγενία, έγκαταλείψτε όλη τή δύναμη τής φαντασίας σας στίς έσχατιές τής κραιπάλης· σκεφθείτε ότι θά δείτε τά πιό ύπέροχα μουσικά τής ήδονής μπροστά στά μάτια σας· ποδοπατήστε κάθε άναστολή: ή σεμνότητα δέν υπήρξε ποτέ άρετή. Άν ή Φύση ήθελε νά μείνει κρυμμένο κάποιο μέρος τού σώματός μας, θά φρόντιζε ή ίδια· κι όμως μάς γέννησε γυμνούς· άρα μάς θέλει γυμνούς και κάθε αντίθετη πρακτική παραβιάζει όλότελα τούς νόμους τής. Τά παιδιά, πού δέ γνωρίζουν άκόμα τήν ήδονή, σύνεπώς ούτε και τήν ανάγκη νά τήν αύξήσουν μέ τή βοήθεια τής σεμνότητας, έπιδεικνύουν όλόκληρο τόν έαυτό τους. Μερικές φορές μάλιστα συναντάμε μιά άκόμα πιό περίεργη παραξενιά: υπάρχουν χώρες όπου, άν και δέν υφίσταται σεμνότητα στά ήθη, υπάρχει σεμνότητα στά ρούχα. Στην Ταϊτή τά κορίτσια είναι ντυμένα· μόλις τó ζητήσει κάποιος. γδύνονται...

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Αυτό που μου άρέσει στον Ντολμανσέ, είναι ότι δε σπαταλά ούτε στιγμή· παρατηρήστε πως ηθοποιεύει και πράττει ταυτόχρονα· κοιτάχτε με πόση επιδοκιμασία έρευνά τον υπέροχο κώλο του άδερφού μου, πόσο ήδονικά παίζει το ωραίο πουλί του νέου μας... Έμπρός. Εύγενία, μη καθυστερούμε. Τής άντλίας ή μουσούδα σηκώθηκε. δε θ' άργήσει να μάς πλημμυρίσει.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Ώ! καλή μου φίλη, τί τερατώδες μέλος!... σχεδόν δε χωράει στην παλάμη μου!... Θεούλη μου, όλα είναι τόσο μεγάλα;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Γνωρίζετε, Εύγενία, ότι τό δικό μου είναι πολύ κατώτερο σε μέγεθος· παρόμοια εργαλεία είναι επικίνδυνα για μιá μικρούλα· νά ξέρετε ότι με τέτοιο μέγεθος δε θά σάς διαπεράσει χωρίς κίνδυνο.

ΕΥΓΕΝΙΑ, ενώ την αντανίζει ή κα ντε Σαιντ-Άνζ: Θά τολμούσα τά πάντα για νά τό χαρώ!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Και θά είχατε δίκιο: τέτοια πράγματα δεν πρέπει ποτέ νά τρομάζουν τά κορίτσια· ή Φύση βοηθά κι αυτή, και οι κατακλυσμοί τής ήδονής με τούς όποιους σύντομα σάς πλημμυρίζει αποζημιώνουν τίζ μηδαμινές ενοχλήσεις που προηγούνται. Έχω δει κορίτσια νεότερα από σάς νά άντέχουν πολύ όγκωδέστερα καυλιά: με τήν ύπομονή και τό κουράγιο υπερνικούμε και τά πιό μεγάλα εμπόδια στή ζωή. Είναι τρέλα νά πιστεύεται ότι τά παιδιά πρέπει νά ξεπαρθενεύονται από πολύ μικρά όργανα. Έχω τήν αντίθετη άποψη, ότι μιá παρθένα πρέπει νά παραδίδεται στίς πιό τεράστιες μηχανές ώστε τό εμπόδιο του ύμένα νά ανατρέπεται γρηγορότερα για νά έπιταχύνεται ή αίσθηση τής ήδονής. Βέβαια, άν άρχισει με τέτοια δίαιτα, θά δυσκολευτεί μετά νά τήν έγκαταλείψει για κάτι λιγότερο πικάντικο, πιό αδύνατο· άν όμως είναι πλούσια, ωραία και νέα, θά βρίσκει τέτοιο μέγεθος όποτε θελήσει. Άς μη χάνει τήν έξ-

υπνάδα της: αν τής προσφερθούν μετριότητες και παρ' όλα αυτά θέλει να τις χρησιμοποιήσει, άς τις βάλει στον κώλο της.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Πράγματι· και για να είναι πιο εύ-
τυχής, άς χρησιμοποιήσει ταυτόχρονα και το μικρό μαζί με
το μεγάλο· τά ήδονικά κουνήματα με τά όποια θά έρεθίσει
αυτόν που τής τόν βάζει από μπροστά θά έπιταχύνουν την
έκσταση κι αυτού που την κωλογαμά και, πνιγμένη στο
χύμα και των δυό, θά χύσει κι αυτή πεθαίνοντας στην ήδο-
νή.

*ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ (Άς ληφθεί υπόψη ότι η άσέλγεια συνεχί-
ζεται κατά τη διάρκεια του διαλόγου):* Νομίζω ότι στην εί-
κόνα σας, κυρία, θά 'πρεπε να υπάρχουν δυό τρεις ψωλές
άκόμα· δέ συμφωνείτε πώς η γυναίκα που περιγράψατε θά
έπρεπε να έχει ένα καυλί στο στόμα κι από ένα στο κάθε
χέρι;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Θά μπορούσε να 'χει μερικά σφη-
νωμένα στίς μασχάλες κι άλλα μπλεγμένα στα μαλλιά της,
αν ήταν δυνατό θά 'πρεπε να 'χει καμιά τριανταριά παρα-
ταγμένα γύρω της· σέ τέτοιες περιπτώσεις πρέπει κανείς να
βλέπει, ν' άγγίζει, να καταβροχθίζει ψωλές και μόνο ψωλές,
να τόν καταβρέχουν όλες τή στιγμή που χύνει. Ά, Ντολ-
μανσέ, όσο άκόλαστος κι αν είστε σας προκαλώ να με φτά-
σετε στους υπέροχους αυτούς άγώνες τής άπόλαυσης... στο
θέμα αυτό έχω κάνει όλα όσα είναι δυνατά.

*ΕΥΓΕΝΙΑ, που τή μαλακίζει συνεχώς η φίλη της όπως κι
ο Ντολμανσέ τόν ιππότη:* Ά! γλυκιά μου... ζαλιζομαι!... Κι
εγώ θά μπορούσα να δοθώ σέ τέτοιες ήδονές... σ' όλοκληρη
στρατιά!... Τι γλύκα!... πώς με μαλακίζεις, άγαπημένη
μου... είσαι ή θεά τής ήδονής... πώς φουσκώνει αυτό τό
θαυμαστό πουλί... πώς μεγαλώνει και κοκκινίζει τό βασι-
λικό κεφάλι του!...

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Έτοιμάζεται για την αυλαία.

ΙΠΠΟΤΗΣ: Εύγενία... αδερφούλα... πλησιάστε... 'Ω! τι υπέροχα δυζιά! ... τι άπαλά, γεμάτα μπουτία! Χύστε!... χύστε κι οι δυο... τό χύμα μου θά ένωθεί με τό δικό σας!... Τρέχει! πετιέται! Χριστέ μου! (Κατά τη διάρκεια της κρίσης ο Ντολμανσέ έστειλε επιδέξια τό σπέρμα του φίλου του πάνω στις δυο γυναίκες, κυρίως στην Εύγενία που μούλιασε όλόκληρη).

ΕΥΓΕΝΙΑ: Μεγαλειώδες θέαμα! εύγενικό, βασιλικό!... Σκεπάστηκε όλόκληρη... πετάχτηκε ως τά μάτια μου!...

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Περίμενε, καρδιά μου, άσε με νά μαζέψω αυτά τ' άτιμητα μαργαριτάρια· θά τρίψω λίγα πάνω στην κλειτορίδα σου για νά προκαλέσω πιό γρήγορα τό χύσμο σου.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Άγάπη μου! Ναι... Θαυμάσια ιδέα... προχώρα και θά χύσω στην άγκαλιά σου...

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Θείο παιδί, φίλα με χίλιες φορές... νά ρουφήξω τή γλώσσα σου... νά πιώ τόν ιδρώτα που άναψε ή θερμη της ήδονής! Γαμάτο! χύνω κι εγώ... Άδερφέ, άποτελείωσέ με, σέ ίκετεύω...

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Ναι, ιππότη, ναι... παίξτε τήν αδερφή σας.

ΙΠΠΟΤΗΣ: Προτιμώ νά τή γαμήσω... άκόμα είναι όρθια.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Θαυμάσια, χώστε την και δώστε μου τόν κάλο σας· θά σας γαμώ όσο κρατά ή ήδονική αιμομιξία. Εύγενία, πάρτε αυτό τό ινδικό φαλό από καουτσούκ, νά μου τόν βάλετε από πίσω. Προορισμένη νά παίξετε, κάποια μέρα. όλους τούς ρόλους της άδιαντροπιάς. νά προσπαθείτε

τώρα στο μάθημα νά τούς έκτελείτε όλους τό ίδιο καλά.

ΕΥΓΕΝΙΑ, παίρνοντας τόν φαλό: Πρόθυμα! Ποτέ δέ θά μέ βρείτε πίσω σέ θέμα άκολασίας· είναι τώρα ό μοναδικός θεός μου, ό μόνος κανόνας τής συμπεριφοράς μου, ή μοναδική βάση τών πράξεών μου. (*Γαμά τόν Ντολμανσέ από πίσω*). Έτσι, καλέ μου δάσκαλε; Τό κάνω καλά;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Ύπέροχα!... Μά τό Θεό, τό πουτανάκι μέ γαμά σάν άντρας! Χάρμα! μου φαίνεται πώς κι οι τέσσερις κολλήσαμε θαυμάσια· άς άρχίσουμε.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Ώ! πεθαίνω, ιπλότη!... Άδύνατο νά συνηθίσω τό σφυγμό τού ύπέροχου καυλιού σου!...

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Ά! αυτός ό καταραμένος, αυτός ό χαριτωμένος κώλος πώς μου δίνει ήδονή! Γαμηθείτε, γαμηθείτε, άς χύσουμε όλοι μαζί! Χριστέ μου, χάνομαι! Σδώνω! Ά! στή ζωή μου δέν έχυσα πιό όμορφα! Έχασες τό σπέρμα σου, ιπλότη;

ΙΠΠΟΤΗΣ: Δές τό μουνί της, δέν έχει γίνει δάλτος;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Ά! φίλε μου, νά είχα κι εγώ τόσο στόν κώλο μου!

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Φτάνει, σταματήστε, ψόφησα!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ, φιλώντας την Εύγενία: Αυτό τό δίχως ταίρι κορίτσι μέ γάμησε σάν Θεός.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Είλικρινά, τό βρήκα μάλλον ευχάριστο.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Όλες οι ύπερβολές δίνουν χαρά, άρκει νά είσαι έλευθέριος· και τό καλύτερο πού 'χει νά κάνει μία γυναίκα είναι νά τίς πολλαπλασιάζει πέρα από τό δυνατό.

Κα ντε SAINT-ANZ: Κατέθεσα σ' ένα συμβολαιογράφο πεντακόσια λουδοβίκια: τό ποσό θά δοθεί σέ όποιονδήποτε σταθεί ικανός νά μου διδάξει ένα πάθος πού άγνοώ, πού μπορεί νά με θυθίσει σέ μιá έκσταση πού δέ χάρηκα ώς τώρα.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ (σ' αυτό τό σημείο οι συνομιλητές, ήρεμοι πιά, άσχολούνται μόνο μέ την κουθέντα): Ή ιδέα είναι παράξενη, κυρία, και δέχομαι νά δοκιμάσω· άμφιβάλλω όμως άν ή άσυνήθιστη ήδονή πού κυνηγάτε μοιάζει τίς λεπτές ήδονές πού μόλις γευθήκατε.

Κα ντε SAINT-ANZ: Γιατί;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Στην τιμή μου δέν γνωρίζω πιό βαρετό πράγμα από την άπόλαυση του μουνιού, κι όταν γευτεί κανείς, όπως έσείς, αυτά πού του προσφέρει ο κώλος, δέν μπορώ νά άντιληφθώ πώς είναι δυνατό νά τά έγκαταλείψει για κάτι άλλο.

Κα ντε SAINT-ANZ: Παλιωμένες συνήθειες! Όταν κανείς σκέφτεται όπως έγώ, θέλει νά γαμιέται παντού, κι όποιο μέρος κι άν τρυπά τό εργαλείο θά είναι εύτυχισμένο πού τό νιώθει εκεί. Ώστόσο συμφωνώ άπόλυτα μαζί σας και δηλώνω σ' όλες τίς ήδονόφιλες γυναίκες ότι ή ήδονή πού αισθάνονται στον κώλο ξεπερνά κατά πολύ αυτή πού νιώθουν όταν έχουν έναν άντρα στό μουνί τους. Στο σημείο αυτό άς ρωτήσουν τή γυναίκα πού σ' όλόκληρη την Εύρώπη έχει κατορθώσει τά περισσότερα και στίς δύο μεριές. Πιστοποιώ ότι δέν μπορεί νά γίνει ή παραμικρή σύγκριση, ότι πολύ δύσκολα θά έπιστρέψουν στην πλώρη όταν δοκιμάσουν στην πράξη την πρύμνα.

ΙΠΠΟΤΗΣ: Δέν ταυτιζόμαστε άπόλυτα. Είμαι πρόθυμος για ότιδήποτε μου ζητήσουν, αλλά, από άποψη γούστου.

στις γυναίκες αγαπώ πραγματικά μόνο το βωμό που όρισε η Φύση για την προσφορά των αναθυμάτων.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Μά βέβαια, τόν κώλο! Ἄγαπητέ μου ἱππότη, ἂν μελετήσετε προσεχτικά τις ἐπιταγές τῆς Φύσης, θά δείτε ὅτι ποτέ δέν ὀρισε ἄλλο βωμό ἀπό τόν κώλο· τόν τελευταῖο αὐτό τόν ἐπιτάσσει συγκεκριμένα. Μά τό Θεό! ἂν δέν ἦταν πρόθεσή της νά γαμάμε κώλους, γιατί φρόντισε νά ταιριάζουν ἀπόλυτα μέ τό μέλος μας οἱ ἀναλογίες αὐτῆς τῆς ὀπῆς; δέν εἶναι κυκλική ὅπως κι αὐτό τό ὄργανο; Ἄρα, ποιός μπορεῖ νά φανταστεῖ, ὅσο κι ἂν ἐχθρεύεται τήν κοινή λογική, ὅτι εἶναι δυνατό νά δημιουργήθηκε γιά τό στρογγυλό πουλί μας μιά ἐλλειπτική τρύπα; Στοχασθεῖτε αὐτή τή δυσαναλογία καί θά ἀντιληφθεῖτε ἀμέσως τις προθέσεις τῆς Φύσης· βλέπετε πολύ καθαρά ὅτι οἱ συχνές θυσίες στήν ἐλλειψη, αὐξάνοντας τήν ἀναπαραγωγή, πράγμα πού μόνο ἡ ἀνεκτικότητα τῆς ἐπιτρέπει, θά τήν δυσαρεστούσαν στά σίγουρα. Ὅμως ἡ Εὐγενία μόλις παρακολούθησε, μέ κάθε ἀνεση, τό ὑψηλό μυστήριο τῆς ἐκσπερμάτωσης· τώρα θά ἤθελα νά μάθει πῶς νά κατευθύνει τή ροή της.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Ἄν σκεφτεῖτε τήν ἐξάντλησή σας, αὐτό θά σήμαινε νά τή βάλουμε σέ μεγάλους κόπους.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Ὅπωςδήποτε· γιαντό ἀκριδῶς θά ἤθελα νά ἔχουμε, ἀπό τό σπίτι ἡ τοὺς ἀγρούς σας, ἓνα εὐρωστο νεαρό πού θά μπορούσε νά χρησιμοποιηθεῖ σάν μοντέλο ἐπάνω στό ὁποῖο θά κάνουμε τά μαθήματά μας.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Ἐχω ἀκριδῶς αὐτό πού χρειάζεστε.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Μήπως κατά τύχην εἶναι ἓνας νεαρός κηπουρός μέ ὑπέροχη ὄψη καί γύρω στά δεκαοχτώ μέ εἴκοσι, πού εἶδα πρὶν λίγο νά ἐργάζεται στόν κήπο τῆς κουζίνας σας;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Ὁ Αὐγουστίνος; Ἀκριβῶς, μάλι-
στα, ὁ Αὐγουστίνος, τὸ μέλος τοῦ ὁποῖου ἔχει τριαντατρεῖς
πόντους μήκος καὶ περιφέρεια εἰκοσιδύο.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Οὐρανοί! τί τέρας!... καὶ χύνει;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Σάν καταράχτης!... Πάω νά τόν
φέρω.

Διάλογος πέμπτος

Ντολμανσέ, Ίπότης, Αύγουστινος, Εύγενία, Κα ντε Σαιντ-Ανζ

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ, παρουσιάζοντας τόν Αύγουστινο:
Νά ο άντρας πού είπα. Έμπρός, στίς τρέλες μας· τί θά ήταν ή ζωή χωρίς τίς μικρές μας διασκεδάσεις; Έλα, ήλιθιε! Ώ τó δλάκα!... Πιστέψτε με, έξι μήνες προσπαθώ νά προσαρμόσω αυτό τó άγριογούρουνο στήν πολιτισμένη κοινωνία και δέν κατάφερα τίποτα!

ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΣ: Ά, κυρία, λέτε μερικές φορές πώς δέν τά πάω και πολύ άσκημα κι όταν βρήτε στέρφα γή έμένα πάντα βάζετε νά τήν όργώσω!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ, γελά: Χάρμα!... χαριτωμένο!... Τί άγόρι... ή είλικρίνεια είναι όση κι ή φρεσκάδα του... (του έπιδεικνύει τήν Εύγενία). Αύγουστине, κοίτα καλά, άγόρι μου, έχουμε 'δώ ένα ροδώνα πού μένει άσκαφτος, θά 'θελες νά δοκιμάσεις τó φτιάρι σου;

ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΣ: Ά! Κύριε! Τέτοιες εύγένειες δέν είναι για μένα.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Έμπρός, δεσποινίς!

ΕΥΓΕΝΙΑ, κοκκινίζει: Ούρανοι! πώς ντρέπομαι!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Απαλλαγείτε από τὸ μικρόψυχο αὐτὸ αἰσθημα· ὅλες οἱ πράξεις, καὶ κυρίως οἱ ἐλευθέρειες, μᾶς δίνονται ἀπὸ τὴ Φύση καὶ δὲν ὑπάρχει καμιᾶ, ὅποιαδήποτε, τοῦ νὰ ἐπιτρέψει τὴν ντροπὴ. Ἐμπρός, Εὐγενία, κάντε τὴν πούτανα σ' αὐτὸν τὸ νέο· σκεφθεῖτε ὅτι κάθε πρόκληση ποὺ νιώθει ἓνας νέος καὶ ποὺ προέρχεται ἀπὸ ἓνα κορίτσι εἶναι προσφορά στὴ Φύση, ὅτι τὸ φύλο σας ποτὲ δὲν ὑπηρετεῖ τὴ Φύση καλύτερα ἀπὸ ὅταν ἐκπορνεύεται στὸ δικὸ μας· μὲ λίγα λόγια, ὅτι γεννηθήκατε γιὰ νὰ γαμιέστε κι ὅτι ὅποια ἀρνείται νὰ ὑπακούσει σ' αὐτὴ τὴν ἐντολὴ τῆς Φύσης δὲν εἶναι ἄξια νὰ βλέπει τὸ φῶς. Ἔσεῖς, μόνη σας, κατεβάστε τὰ παντελόνια τοῦ νεαροῦ ἀπὸ τὰ ὠραία μπουτῖα του, σηκώστε τὸ πουκάμισο κάτω ἀπὸ τὸ σακάκι του γιὰ νὰ ἔχετε στὴ διάθεσή σας τὰ μπροστὰ του... καὶ τὰ πίσω του, μεταξὺ μας, ποὺ εἶναι μιὰ χαρὰ... Τώρα μὲ τὸ χέρι σας πιάστε αὐτὴ τὴ μακριὰ σάρκα ποὺ κρέμεται ἀλλὰ ποὺ, βάξω στοιχημα, γρήγορα θὰ σὰς θαμπώσει μὲ τὸ νέο σχῆμα τῆς, καὶ μὲ τὸ ἄλλο ψαχουλέψτε τὸν πισινὸ του, γαργαλήστε τὴν τρύπα του, ἔτσι... ναι, μ' αὐτὸ τὸν τρόπο... (Γιὰ νὰ δείξει στὴν Εὐγενία πὼς γίνεται βάζει ὁ ἴδιος κωλοδάχτυλο στὸν Αὐγουστῖνο). Ξεσκέπασε τὸ ροδαλὸ κεφάλι· ποτὲ ὅταν τὸ παίζεις μὴ τὸ ἀφήνεις σκεπασμένο· κράτα το ἀκάλυπτο... τράβα τὸ πεσί... ἔτσι... τέντωνε... Ἴδου, βλέπεις τὸ ἀποτελεσμα τοῦ μαθήματος;... Κι ἐσύ, ἀγόρι μου, σέ παρακαλῶ, μὴ κάθῃσαι μὲ τὰ χέρια κρεμασμένα· δὲν ἔχει τίποτα νὰ τ' ἀκουμπήσεις; Ἄστα νὰ πλανηθοῦν πάνω σ' αὐτὸ τὸ ὑπερόχο στήθος... πάνω στὰ θαυμάσια μεριά...

ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΣ: Κύριε, ἀν ἔδινα στὴ δεσποινίδα ἓνα δύο φιλιὰ θὰ ἤμουν εὐτυχῆς.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Φίλα τὴν, ἠλίθιε, φίλα τὴν ὅσο θέλεις· δὲ μὲ φιλάς ὅταν εἶμαστε στὸ κρεβάτι;

ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΣ: Ἄου! τί στοματάκι δροσερό... τί γεύση... Σὰ νὰ ἴχω τὴ μύτη στὰ τριαντάφυλλα τοῦ κήπου μας.

(Δείχνει τὸ καυλὶ τοῦ ποῦ σηκώνεται) Κοιτάχτε, κύριε, τί κάνει, τὸ βλέπετε;

ΕΥΓΕΝΙΑ: Θεέ μου, πὼς μεγαλώνει!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Προσπαθήστε τώρα νὰ βάλετε τάξη στὶς κινήσεις σας, νὰ γίνουν πιὸ ἐνεργητικές... Δώσε μου τὴ θέση σου μιὰ στιγμή, πρόσεξέ με καλά. (Τραβᾷ μαλακία στὸν *Αὐγουστῖνο*). Βλέπεις; Αὐτὲς οἱ κινήσεις εἶναι πιὸ ἀποφασιστικές καὶ ταυτόχρονα πιὸ ἀπαλές. Ἐμπρός, ἀρχισε ξανά, προπάντων κράτα τὸ κεφάλι ξέσκεπο... Ὠραία! νὰ το σ' ὄλη του τὴ δύναμη· ἄς βεβαιωθούμε τώρα πὼς εἶναι μεγαλύτερο ἀπὸ τοῦ ἱππότη.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Νὰ εἶστε βέβαιος· βλέπετε καλά ὅτι δὲν μπορῶ νὰ τὸ χουφτώσω.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ, μετρά: Ναι, ἔχεις δίκιο, τριαντατρία ἐπὶ εικοσιδύο. Δὲν ἔχω δεῖ μεγαλύτερο. Ναι, αὐτὸ εἶναι καυλὶ. Κι ἐσεῖς, κυρία, λέτε ὅτι τὸ χρησιμοποιεῖτε;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Κανονικά, κάθε βράδυ ποῦ μένω στὴν ἐξοχή.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Ὅχι βέβαια ἀπὸ πίσω;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΧ: Πιὸ συχνὰ ἐκεῖ παρὰ στό μουνι μου.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Θεέ μου, τί ἀκολασία! Στὴν τιμὴ μου, δὲν ξέρω ἂν ἐγὼ θὰ τὰ κατάφερνα.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Μὴ σφίγγεστε, Ντολμανσέ, καὶ θὰ διαπεράσει τὸν κῶλο σας ὅσο καλά καὶ τὸ δικό μου.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Θὰ δοῦμε· κολακεύομαι νὰ πιστεῦω ὅτι ὁ

Αίγουστίνος θά μού κάνει τήν τιμή νά ρίξει λίγο χύμα στά πσινά μου: θά τήν ξεπληρώσω μέ τό ίδιο νόμισμα· ἀλλά συνεχίζουμε, έχουμε νά δώσουμε μαθήματα. Τό νου σας. Εὐγενία, προσέχετε... τό φίδι ἐτοιμάζεται νά χύσει τό δηλητήριο· ἐτοιμαστείτε· κοιτάχτε καλά τό κεφάλι τοῦ ὑπέροχου ὄπλου· κι ὅταν τό δείτε νά φουσκώνει, σημάδι τοῦ ἐπερχόμενου σπασμοῦ, νά παίρνει μιά βαθύτερη, πιό πορφυρή χροιά, ἡ δραστηριότητά σας πρέπει νά μανιάσει· χώστε τά δάχτυλα πού τώρα γαργαλοῦν τόν πσινό του, ὅσο πιό βαθιά γίνεται, πρὶν συμβεῖ τό γεγονός· δοθεῖτε ὀλόκληρη στόν ἀκόλαστο πού διασκεδάζει μαζί σας· ἀναζητήστε τό στόμα του γιά νά τό ρουφήξετε· ἀφήστε τίς χάρες σας νά φτερουγίσουν, νά ὀλοκληρώσουν τήν ἐντολή τοῦ χειοῦ σας... Χύνει, Εὐγενία, εἶναι ἡ στιγμή τοῦ θριάμβου σας!

ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΣ: Ἄι, ἄι! Δεσποινίς, μέ σκοτώνετε! Δέν μπορώ ἄλλο! Κι ἄλλο! συνεχίστε, πιό δυνατά, δεσποινίς, σάς παρακαλώ! Ἄ! Μεγαλοδύναμη, χάνομαι!...

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Διπλασίασε τίς προσπάθειές σου, Εὐγενία, δάρα... ἔχει μεθύσει!... Θεέ μου, τί ἀφθονία σπέρματος!... μέ πόση δύναμη πετιέται!... Δές τά ἰχνη τῆς πρώτης βολῆς, τρία μέτρα μακριά! ὄχι, παραπάνω!... Γαμώ σας! τό δωμάτιο πλημμύρισε! Ἀσύγκριτο χύσιμο, καί λέτε, κυρία, κι ὅτι αὐτό ἐξάρτημα σάς γάμησε χτές βράδυ;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Ἐννιά ἢ δέκα φορές νομιζω· εἶχαμε βαρεθεῖ νά μετράμε.

ΙΠΠΟΤΗΣ: Ὠραία Εὐγενία, σάς σκέπασε ὀλόκληρη!

ΕΥΓΕΝΙΑ: Μακάρι νά μ' ἐπνιγε! (Στόν Ντολμανσέ): Πείτε μου, ἀγαπητέ δάσκαλε, εἰστε ἱκανοποιημένος;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Γιά πρώτη φορά, πάρα πολύ· ὑπάρχουν ὁμως ἀρκετές παραλείψεις.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Περιμένετε· πρέπει να είναι καρποί της έμπειρίας· προσωπικά όμολογώ ότι είμαι έξαιρετικά ικανοποιημένη από την Εύγενία μου· φανερώνει τις καλύτερες προδιαθέσεις και πιστεύω ότι πρέπει τώρα να τη δάλουμε ν' απολαύσει ένα άλλο θέαμα. Άς γίνει μάρτυρας των αποτελεσμάτων που έχει ένα καυλί στον κόλο. Ντολμανσέ, θά σάς προσφέρω τό δικό μου· θά ξαπλώσω στην άγκαλιά του αδερφού μου· θά πάρει τό μουνί μου, έσεις θά μέ κωλογαμήσετε και ή Εύγενία θά έτοιμάσει την ψωλή σας, θά μου τή χώσει, θά έπιστατήσει όλες τις κινήσεις, θά τις μελετήσει για νά έξοικειωθεί μ' αυτή τή διαδικασία στην όποια μετά θά παραδοθεί· τότε θά είναι ή ώρα για τό καυλί αυτού του Ήρακλή.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Λαχταρώ να δώ αυτόν τό θαυμάσιο πισινούλη ξεσκισμένο από τά πλήγματα του γενναίου Αύγουστινου· αλλά συμφωνώ μέ τις προτάσεις σας, κυρία, υπό έναν όρο: ό Αύγουστίνος, που θά τον καυλώσω πάλι μέ δυό κινήσεις του χεριού μου, θά μου τον χώσει από πίσω όσο θά σας σοδομώ.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Έπιδοκιμάζω μ' όλη μου την καρδιά· έτσι κερδίζω κι εγώ· κι ή μαθήτριά μας θά πάρει δυό μαθήματα αντί για ένα.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ, αρπάζει τον Αύγουστινο: Έλα, βαρβάτε μου, να σε ζωντανέψω... Κοιτάχτε πώς ανταποκρίνεται!... Φίλα με, αγόρι μου!... Άκόμα είσαι βρεγμένος από χύμα... κι εγώ τέτοιο σου ζητώ. Ά! Μά τό Θεό, πρέπει να του ρουφήξω τον κόλο όσο του την παιζώ!

ΙΠΠΟΤΗΣ: Πλησίασε, αδερφούλα· για να συμμορφωθώ μέ τις έντολές του Ντολμανσέ και τις δικές σου, θά ξαπλώσω σ' αυτό τό κρεβάτι· θά ξαπλώσεις στην άγκαλιά μου και θά του προσφέρεις τά θαυμάσια κωλομέρια σου, θά τ' άνοιξεις διάπλατα.. Μάλιστα, έτσι... έτοιμοι ν' άρχίσουμε.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Όχι ακόμα, περιμένετε με· πρέπει πρώτα να μω στον κώλο της αδελφής σου, μου τό ψιθυρίζει ο Αύγουστινος· μετά θά σάς παντρέψω· μή ξεχνάτε, άς σταθούμε στο ύψος των άρχών μας, να θυμάστε ότι μάς παρακολουθεί μιά μαθήτρια και πρέπει να είμαστε άκριβείς. Εύγενία, έλάτε να μου την παίξετε όσο θά πείθω την τεράστια απχανή αυτού του άθλιου· δώστε μου ένα χεράκι για να καυλώσω, τρίψτε την άπαλά στον κώλο σας. (*Τό κάνει*).

ΕΥΓΕΝΙΑ: Έτσι πρέπει;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Πάντα οι κινήσεις σας προδίνουν δειλία. Εύγενία, να σφιγγετε περισσότερο τό καυλί που μαλακίζετε· ή μαλακία είναι εύχάριστη έπειδή τό μέλος πιέζεται περισσότερο από όταν γαμούμε, συνεπώς τό χέρι είναι άπαραίτητο να γίνεται, για τό έργαλειό που βοηθά, πολύ στενότερο πέραςμα άπ' όσα διαθέτει τό σώμα μας... Καλύτερα! Ναι, τώρα είναι καλύτερα! Άπλωσε τον πισινό σου λίγο παραπάνω ώστε με κάθε τράδηγμα τό καυλί μου να φτάνει την κωλοτρυπίδα σου... μάλιστα, πολύ ώραία. πολύ ώραία! Όσο περιμένετε, ίππότη, χαϊδέψτε την αδερφή σας· σ' ένα λεπτό θά είμαστε στη διάθεσή σας... Υπέροχα! να 'τος, καυλώνει! Έτοιμαστείτε, κυρία· άνοιξτε τον υπέροχο κώλο σας για τή βρωμερή φλόγα μου· Εύγενία, οδηγείστε τή λόγχη, πρέπει να τή φέρει στο άνοιγμα τό χέρι σας, αυτό θά την κάνει να εισχωρήσει· μόλις μπει μέσα, χουφτώστε τον καλό μας Αύγουστινο, γεμίστε τά σπλάχνα μου με τό σπέρμα του· είναι τά καθήκοντα της μαθητευόμενης και χρειάζονται πολλές οδηγίες· γιαυτό, άγαπητή μου, σάς βάζω σε τόσοσους κόπους.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Σε βολεύει ό κώλος μου, Ντολμανσε; Ά, άγγελέ μου, άν ήξερες πόσο σε θέλω, πόσο λαχταρούσα να μου τον χώσει ένας σοδομίτης!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Οι πόθοι σας πραγματοποιούνται, κυρία·

άλλ' επιτρέψτε μου νά σταθώ γιά μιá στιγμή στά πόδια του είδώλου μου· νά τό ύμνήσω πριν μπώ στά άδυτα του ιερού... Τί θεϊκός κώλος!... άσε με νά τον φιλήσω! νά τον γλειψω χίλιες φορές κι άλλες τόσες!... Έλα, νά ή καυλάρα πού λαχταράς!... τή νιώθεις, πουτάνα; Πές μου, τήν αισθά-νεσαι πού μπαινεί;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: 'Ω! χώσε την στά δάθη των σπλά-χνων μου! ... 'Ω! άκολασία, πόσο θαυμαστό τό βασίλειό σου!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Τέτοιο κώλο δέν έχω ξαναγαμήσει· αντί-ξιος του ίδιου του Γανυμήδη! Έμπρός, Εύγενία, ό Αύγου-στίνος νά μου τόν βάλει άμέσως!

ΕΥΓΕΝΙΑ: Σάς τόν φέρνω. (Στόν Αύγουστινο): Ξύπνα, άγγελέ μου, βλέπεις τήν τρύπα πού θά γεμίσουμε;

ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΣ: Τή βλέπω μιá χαρά! Παναγία μου! αυ-τός είναι κώλος! Θά μπώ πιό εύκολα άπ' ό,τι σέ σάς, δε-σποινίς. Φιλήστε με λίγο γιά νά μπει καλύτερα!

ΕΥΓΕΝΙΑ, τόν φιλά: Όσο θέλεις, είσαι τόσο δροσερός!... Σπρώχνε, σου λέω!... Τό κεφάλι χάθηκε γρήγορα, δέ θ' άρ-γήσουν και τά ύπόλοιπα.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Σπρώχνε, παληκάρι μου, σπρώχνε... ξέ-σκισέ με ... βλέπεις τόν κώλο μου; Δέν είναι έτοιμος; Σου φωνάζει, έ; Καλή σπρωξιά... Χριστέ μου! τί παλούκι! δέν ξαναπήρα τόσο μεγάλο!... Εύγενία, πόσοι πόντοι περισ-σεύουν;

ΕΥΓΕΝΙΑ: Τό πολύ πέντε.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Δηλαδή έχω στόν κώλο μου είκοσιο-

χτώ!... Τι έκσταση! Μέ σκίζει στά δυό, δέν μπορώ άλλο!
Ίπότη! Έτοιμος;

ΙΠΠΟΤΗΣ: Πιάσε νά μου πεις τή γνώμη σου.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Έλάτε, παιδιά μου, έλάτε νά σάς παν-
τρέψω, θά κάνω ό,τι πρέπει για νά ολοκληρωθεί ή ούράνια
μοιχεία. (*Βάζει τό καυλί του ίπότη στό μοννί τής αδελφής
του.*).

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Ω, καλοί μου, γαμιέμαι κι από τις
δυό μεριές! Μά τόν Ίησού! Τι θεία ήδονή! Δέν ύπάρχει
άλλη στόν κόσμο. Γαμώ το! Πώς λυπάμαι τις γυναίκες πού
δέν τή γνώρισαν! Τράνταξέ με, Ντολμανσέ, βάρα, ή βία σου
θά μέ καρφώσει στή λάμα του αδερφού μου· και σύ, Εύγε-
νία, κοίτα καλά· κοίτα τή διαστροφή μου, μάθε για νά τή
γευτείς μέ χαρά... Κοίτα, άγγελέ μου, τί κάνω ταυτόχρονα:
σκάνδαλο, άποπλάνηση, κακό παράδειγμα, αίμομξία, μοι-
χεία, σοδομία! Σατανά! μοναδικέ Θεέ τής ψυχής μου, έμ-
πνευσέ με κάτι άκόμα, πρόσφερε στήν καρδιά μου κι άλλες
διαστροφές, νά δεις πώς θά κυλιέμαι μέσα τους!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Ά! ήδονικό πλάσμα, πώς αναδίνεις τό
χύμα μέσα μου, πώς μ' έρεθίζουν τά αισθήματα κι ή λαύρα
του κώλου σου! Θά μέ κάνεις νά χύσω σ' ένα λεπτό. Εύγε-
νία, φλόγισε τό κουράγιο του γαμιά μου, πίεσε τά μεριά
του, άνοιξε τά κωλομέρια του· τώρα ξέρεις κάπως πώς νά
έμπυχώνεις τήν έπιθυμία πού λιγοψυχά... τό πλησίασμά σου
φτάνει για νά δώσεις ζωή στό καυλί πού μέ γαμά... τό νιώ-
θω, οι σπρωξιές είναι δυνατότερες! Ά, πουτάνα, σου
όφείλω αυτό πού θά 'πρεπε νά χρωστώ μόνο στήν κωλοτρυ-
πίδα μου... προμένετε! περιμένετε, μ' άκούτε; Φίλοι, νά χύ-
σουμε όλοι μαζί, είναι ή μοναδική χαρά τής ζωής!

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Γαμώ το! χύστε όποτε θέλετε, έγώ
δέν κρατιέμαι άλλο! Θεέ διπλογαμημένε! τήν Παναγία σας.

χύνω!... Πλημμυρίστε με, φίλοι, μουλιάστε με, πνίξτε την πουτάνα σας! χύστε ως την φλογισμένη μου καρδιά! 'Υπάρχει μόνο για να την αρπά! 'Αου! γαμώ το!... τι άπιστευτη ήδονή!... με σφάζουν!... Εύγενία, έλα να σε φιλήσω, να σε φάω! έλα να καταπιώ τα υγρά σου καθώς χάνω τα δικά μου!... (Ο Αύγουστινος, ο Ντολμανσέ κι ο Ίππότης χύνουν εν χορώ· ο φόβος της μονοτονίας μάς εμποδίζει να καταγράψουμε εκφράσεις πού, σε τέτοιες περιπτώσεις, τείνουν να μοιάζουν μεταξύ τους).

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: 'Από τα ωραιότερα γαμήσια πού έκανα ποτέ μου! (Δείχνει τον Αύγουστινο). Αυτός ο κολόμπος με γέμισε σπέρμα! 'Ομως, κυρία μου, πιστεύω πώς μετέφερα άλλο τόσο σε σας.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Μή μου τό θυμίζετε, βούλιαξα ολόκληρη.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Δεν μπορώ να πώ κι εγώ τό ίδιο! (Ρίχνεται παιχνιδιάρικα στην άγκαλιά της φίλης της). Λές ότι διέπραξες άφθονες άμαρτίες, άγαπητή μου. 'Όσο για μένα, ούτε μιά! 'Ω! άν είναι να τρώω τόσο κρύα σουπα, θά πάθει τό στομάχι μου!

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ, βάζει τά γέλια: Τι άστείο πλασματάκι!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Και χαριτωμένο! 'Ελάτε, μικρούλα, να σας δείρω λιγάκι. (Την δέρνει στον κώλο). Φιλήστε με, θά 'ρθει γρήγορα ή σειρά σας.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Στο έξής πρέπει ν' άσχοληθούμε άποκλειστικά μαζί της· κοιτάξτε την, άδερφέ μου, είναι τό θύμα σας. Δείτε αυτόν τό χαριτωμένο ύμένα, σύντομα θά είναι δικός σας.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Όχι από μπροστά! θά πονέσω πολύ. Από πίσω όσο θέλετε, όπως έκανε κι ο Ντολμανσέ.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Τι χαριτωμένη αφέλεια! Σάς ζητά αυτό ακριβώς που από άλλη θά τό παίρνατε με τεράστιο κόπο.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Ω! έχω κάποιες τύψεις· γιατί δέν με καθησυχάσατε απόλυτα ως προς τό τεράστιο έγκλημα που έχω άκούσει ότι συνιστά αυτή ή πράξη, ιδίως όταν γίνεται ανάμεσα σέ άντρες, όπως τώρα ο Ντολμανσέ και ο Αύγουστινος· πείτε μου, κύριε, πώς εξηγεί ή φιλοσοφία σας αυτή τήν παρεκτροπή. Δέν είναι φοβερή;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Άς αρχίσουμε από ένα θεμελιώδες σημείο: για τήν έλευθεριότητα τίποτα δέν είναι τρομακτικό, γιατί ό,τι συστήνει ή ήδονή είναι ταυτόχρονα έμπνευση τής Φύσης· οι πιο ασυνήθιστες, οι πιο παράδοξες πράξεις, αυτές που μέ τόν πιο προκλητικό τρόπο φαίνονται νά συγκοιούνται μέ κάθε νόμο, κάθε ανθρώπινο θεσμό (για τόν Ούρανό δέ λέω τίποτα) δέν είναι σέ καμιά περίπτωση φοβερές, δέν ύπάρχει ούτε μιά ανάμεσά τους που νά μή μπορεί ν' άποδειχθεί ότι βρίσκεται μέσα στό φυσικό πλαίσιο· είναι βέβαιο, γοητευτική Εύγενία, ότι αυτή στήν όποία αναφέρεστε είναι συγγενική μ' εκείνη που συναντάμε σ' ένα παράξενο μύθο τής άγευστης Άγίας Γραφής, αυτού του βαρετού συμπλήματος που έφτιαξε ένας άμαθής Ίουδαίος, αίχμάλωτος στή Βαβυλώνα· αλλά τό ανέκδοτο είναι ψεύτικο, στερείται κάθε άληθοφάνειας όταν ισχυρίζεται ότι για τιμωρία αυτές οι πόλεις, τά χωριά μάλλον, καταστράφηκαν μέ τή φωτιά· τά Σόδομα και τά Γόμορα, όπως κι οι ιταλικές πόλεις του Βεζουδίου, καταστράφηκαν γιατί ήταν χτισμένες πάνω σέ παλιούς κρατήρες· αυτό και μόνο είναι τό θαύμα, κι όμως από αυτό τό άσήμαντο γεγονός ξεκίνησαν μέ τόν πιο βάρβαρο τρόπο για νά επιβάλουν τό βασανιστήριο τής φωτιάς στους άτυχους που, σέ μιά γωνιά τής Εύρώπης.

παραδίδονταν σ' αυτό τὸ φυσικὸ παιχνίδι τῆς φαντασίας.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Φυσικό!...

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Ναι, φυσικό, τὸ δεβαιώνω· ἡ Φύση δὲν ἔχει δυὸ φωνές γιὰ νὰ καταδικάζει καθημερινὰ μὲ τὴ μιά αὐτὸ πού ἐπιτάσσει μὲ τὴν ἄλλη, καὶ εἶναι βέβαιο ὅτι μέσα ἀπὸ τὶς δικές της λειτουργίες συλλαμβάνουν τὶς ἐντυπώσεις τοὺς ἐκείνοι πού παραδίδονται σ' αὐτὴ τὴ μανία. Αὐτοὶ πού θέλουν νὰ προγράψουν καὶ νὰ καταδικάσουν αὐτὸ τὸ δίτισο διακηρῦσσουν ὅτι βλάπτει τὸν πληθυσμὸ· πόσο βαρετοὶ εἶναι αὐτοὶ οἱ ἡλίθιοι πού δὲ σκέφτονται ἄλλο ἀπὸ τὸν πολλαπλασιασμὸ τοῦ εἶδους τοὺς, πού βλέπουν μόνο ἐγκλήματα σ' ὅ,τι σκοπεύει σ' ἓναν ἄλλο στόχο. Ἄραγε ἡ μεγάλη ἀνάγκη τῆς Φύσης γι' αὐτὸ τὸ στίβαγμα ἔχει ἐπιβεβαιωθεῖ τόσο ἀδιαφιλονείκητα ὅσο θὰ ἠθελαν νὰ πιστεύουμε; Εἶναι βέβαιο ὅτι διαπράττει ἐγκλημα ὅποιος ἀπέχει ἀπ' αὐτὴ τὴ βλακώδη ἀναπαραγωγή; Γιὰ νὰ πεισθοῦμε, ἄς μελετήσουμε γιὰ λίγο τὶς διαδικασίες καὶ τοὺς νόμους τῆς. Ἄν ἡ Φύση ἠθελε μόνο νὰ δημιουργεῖ κι ὄχι νὰ καταστρέφει, θὰ μπορούσα νὰ δεχτώ μαζί μ' αὐτοὺς τοὺς ἀνιαροὺς σοφιστὲς ὅτι ἡ ὑψηλότερη ἀπ' ὅλες τὶς πράξεις θὰ ἦταν ὁ ἀδιάκοπος μόχθος γιὰ τὴν παραγωγή, καί, κατὰ συνέπεια, θὰ δεχόμεθα, μαζί τους, ὅτι ἡ ἀρνηση τῆς ἀναπαραγωγῆς θὰ ἦταν ἀναγκαστικὰ ἐγκλημα· ὁμως ἀκόμα καὶ ἡ πιὸ φευγαλέα ματιά στὶς φυσικὲς διαδικασίες δὲν ἀποκαλύπτει ὅτι ἡ καταστροφή εἶναι τὸ ἴδιο ἀναγκαῖα γιὰ τὰ σχέδιά της ὅσο καὶ ἡ δημιουργία; Ὅτι καὶ οἱ δύο λειτουργίες βρῖσκονται σὲ τόσο στενὴ ἀλληλεξάρτηση πού εἶναι ἀδύνατο γιὰ τὴ μιά νὰ λειτουργήσει δίχως τὴν ἄλλη; Ὅτι τίποτα δὲ γεννιέται, τίποτα δὲν ξαναγίνεται χωρὶς τὴν καταστροφή; Εἶναι λοιπόν κι αὐτὴ, ὅπως ἡ δημιουργία, μιά ἀπὸ τὶς ἐντολές τῆς Φύσης.

Ἐφόσον ἀποδεχόμεστε αὐτὴ τὴν ἀρχή, πὼς εἶναι δυνατό νὰ προσβάλουμε τὴ Φύση μὲ τὴν ἀρνησὶ μᾶς νὰ δημιουργήσουμε; Πράγμα πού, ἀκόμα κι ἂν εἶχε μέσα του κάποια στοιχεῖα κακοῦ, θὰ ἦταν ἀναμφίβολα ἀπείρως λιγότερο

κακό από την πράξη της καταστροφής, πού ωστόσο είναι ένας από τους νόμους της όπως έδειξα πριν λίγο. Αν από τη μιά μεριά δέχομαι την προδιάθεση για αναπλήρωση αυτών των ζημιών και των έρειπίων, πρέπει από την άλλη να εξετάσω μήπως δεν είναι αναγκαίες για τη Φύση και μήπως δε συμμορφώνομαι με τη βούλησή της όταν καταστρέφω από την άποψη αυτή, έρωτώ, πού βρίσκεται το έγκλημα; Ωστόσο, συνεχίζουν οι άνοητοι και οι φίλοι της αναπαραγωγής –και δεν είναι λίγοι– το δημιουργικό αυτό σπέρμα δεν μπορεί να τοποθετήθηκε στα σπλάχνα σας γι' άλλο λόγο από την αναπαραγωγή: η κακή χρήση του είναι εγκληματική. Απέδειξα ήδη το αντίθετο, αφού η κακή χρήση του δεν ισοδυναμεί με την καταστροφή κι αφού η ίδια η καταστροφή –πράξη πολύ σοβαρότερη– δεν αποτελεί έγκλημα. Έπειτα, είναι ψέμα ο ισχυρισμός ότι η Φύση προορίζει αυτό το σπερματικό υγρό αποκλειστικά για την αναπαραγωγή· αν αλήθευε κάτι τέτοιο, δε θα επέτρεπε την έκχυσή του κάτω από συνθήκες πού δε θα πληρούσαν αυτό το σκοπό· όμως η πείρα δείχνει ότι συμβαίνει το αντίθετο, αφού το χάνουμε όταν και όπου θελήσουμε. Κατά δεύτερο λόγο, θα εμπόδιζε αυτό το χάσιμο σε περιπτώσεις διαφορετικές από τη συνουσία· κι όμως το χάνουμε κι όταν κοιμόμαστε ή όταν επικαλούμαστε διάφορες άναμνήσεις· αν η Φύση φειδωλευόταν τόσο πολύ αυτό τον τόσο πολύτιμο χυμό, θα επέτρεπε να χύνεται μονάχα στο αναπαραγωγικό δοχείο· δε θα έπιθυμούσε αυτή η ήδονή, με την όποια μάς επιστέφει σε τέτοιες στιγμές, να γίνεται αίσθητή όταν εκτρέπουμε τη σπονδή μας· γιατί θα ήταν παράλογο να δεχθούμε ότι μάς χαρίζει απολαύσεις τη στιγμή πού τη βρίζουμε. Ας προχωρήσουμε: αν οι γυναίκες ήταν προορισμένες αποκλειστικά για την αναπαραγωγή – πράγμα πού όπωσδήποτε θα συνέβαινε αν η αναπαραγωγή ήταν τόσο αγαπητή στη Φύση – γιατί σ' όλη τους τη ζωή υπάρχουν μόνο έφτά χρόνια, αν κάνουμε τους σωστούς υπολογισμούς, κατά τη διάρκεια των οποίων μπορεί να συλλάβουν και να γεννήσουν; Πώς γίνεται! Η Φύση αποζητά με λαιμαργία την αναπαραγωγή κι

ὅ,τι δέν τείνει πρὸς τὸ σκοπὸ αὐτὸ τὴν προσβάλλει! Καὶ στὰ ἑκατὸ χρόνια ζωῆς τοῦ φύλου ποῦ προορίζεται γιὰ τὴν ἀναπαραγωγὴ μόνον τὰ ἑπτὰ εἶναι παραγωγικά! Ἡ Φύση θέλει μόνον τὴν ἀναπαραγωγὴ καὶ τὸ σπέρμα ποῦ δίνει στὸν ἄνδρα γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸ χάνεται, σπαταλιέται ὅποτε κι ὅσο συχνὰ ἀρέσει στὸν ἄνδρα! Δοκιμάζει τὴν ἴδια ἡδονὴ ὅταν τὸ πετὰ κι ὅταν τὸ χρησιμοποιεῖ σωστὰ χωρὶς νὰ συναντᾷ τὴν παραμικρὴ δυσκολία!

Ἄς σταματήσουμε, φίλοι μου, ἄς σταματήσουμε νὰ πιστεύουμε σὲ τέτοιους παραλογισμοὺς: φέρνουν ριγὴ στὴ λογικὴ μας. Ἄ! πὼρῳ ἀπέχοντες ἀπὸ τὸ παραβιάζουμε τὴ Φύση, ἀντίθετα – κι ἄς πεισθούμε ἀπόλυτα γι' αὐτὸ – ὁ σοδομίτης καὶ ἡ λεσβία τὴν ὑπηρετοῦν ἀπέχοντας ἐπίμονα ἀπὸ μιὰ σύζευξη ποῦ τὸ ἀποτελέσματός της, ἡ ἀναπαραγωγὴ, δέν ἀποτελεῖ γιὰ τὴ Φύση παρὰ μόνον ἐνόχληση. Ἄς μὴν ἀπατώμαστε· ἡ ἀναπαραγωγὴ δέν ἦταν ποτὲ νόμος της, ποτὲ δέν τὴν ἀπαίτησε ἀπὸ μᾶς, τὸ πολὺ-πολὺ νὰ τὴν ἀνέχεται. Τὸ εἶπα ἤδη! Τὶ σημασία θὰ εἶχε γιὰ 'κείνην ἂν ἡ ἀνθρώπινη ράτσα ἐξαφανιζόταν ἐντελῶς ἀπὸ τὴ γῆ, ἐκμηδενιζόταν! Κοροϊδεῖ τὴν περηφάνεια μὲ τὴν ὁποία πείσαμε τὸν ἑαυτὸ μας ὅτι αὐτὴ ἡ ἀτυχία θὰ ἦταν τὸ τέλος τῶν πάντων! Οὔτε κἂν θὰ τὸ παρατηροῦσε! Νομίζετε ὅτι ἄλλα εἶδη δέν ἔχουν ἐξαφανιστεῖ; Ὁ Μπυφὸν μέτρησε ἀρκετὰ ποῦ χάθηκαν κι ἡ Φύση, ἀποβλακωμένη ἀπὸ τόσο μεγάλῃ ἀπώλεια, δέν ἐβγαλε οὔτε ἓνα μουρμουρητὸ! Κι ὅλο τὸ εἶδος νὰ ἐξαφανιστεῖ, ὁ ἀέρας δὲ θὰ χάσει τὴν ἀγνότητά του, τ' ἀστέρια τὴ λάμψη τους, ἡ πορεία τοῦ Σύμπαντος τὴ σταθερότητά της. Πόσο ἡλίθιο εἶναι νὰ πιστεύουμε ὅτι τὸ γένος μας εἶναι τόσο χρήσιμο γιὰ τὸν κόσμον ὥστε ὅποιος δέν κοιλιάζει γιὰ τὸν πολυπλασιασμό του ἢ τὸν παρεμποδίζει γίνεται ἀναγκαστικὰ ἐγκληματίας! Ἄς πάψει αὐτὴ ἡ τυφλὴ καὶ τὸ παράδειγμα πῶς λογικῶν λαῶν ἄς μᾶς πείσει γιὰ τίς πλάνες μας. Δέν ὑπάρχει γωνιὰ τῆς γῆς ὅπου τὸ ὑποτιθέμενο ἐγκλημα τῆς σοδομίας δέν εἶχε τοὺς ναοὺς καὶ τοὺς λάτρεις του. Οἱ Ἕλληνες, ποῦ σὲ τελευταία ἀνάλυση τὴ θεωροῦσαν ἀρετὴ ἱψίωσαν ἀγάλμα πρὸς τιμὴν τῆς Καλλιπίνου Ἀφροδίτης· ἡ

Ρώμη αναζήτησε τους νόμους της στην Αθήνα και βρήκε αυτή τη θαυμάσια συνήθεια.

Και δείτε τι προόδους έκανε κάτω από το σκήπτρο των αυτοκρατόρων! Κάτω από τη σκέπη του ρωμαϊκού αέτου απλώθηκε σ' ολόκληρη την οίκουμένη με την κατάρευση της Αυτοκρατορίας βρήκε καταφύγιο στην Τιάρα, παρακολουθεί την άνθηση των τεχνών στην Ιταλία. Μόλις ανακαλύψουμε ένα ημισφαίριο βρίσκουμε τη σοδομία. Ο Κούκ ρίχνει άγκυρα σ' ένα νέο κόσμο: εκεί βασιλεύει η σοδομία. Αν τ' αερόστατά μας έφθαναν στο φεγγάρι, θά την ανακάλυπταν κι εκεί. Υπέροχη προτίμηση, παιδί της Φύσης και της ήδονης, πρέπει να υπάρχουν παντού όπου βρίσκονται άνθρωποι, κι όπου είσαι γνωστή σου ύψωνουν δωμούς! Α! φίλοι μου, είναι δυνατό να υπάρξει παραξενιά μεγαλύτερη από τούτη που φαντάζεται ότι ένας άνθρωπος πρέπει να είναι τέρας άξιο να στερηθεί τη ζωή του επειδή προτίμησε ν' απολαύσει την κωλοτρομπίδα αντί το μουνί, επειδή ένας νεαρός με τον οποίο βρίσκει δύο ήδονες, να είναι ταυτόχρονα έραστής κι έρωμένη, του φάνηκε προτιμότερος από ένα κορίτσι που του υπόσχεται μονάχα τὰ μισά! Θά γίνει έγκληματίας, τέρας, επειδή θέλησε να παίξει το ρόλο ενός φύλου που δεν είναι τὸ δικό του! Α! Τότε γιατί η Φύση τον γέννησε ευαίσθητο σ' αυτή την ήδονή;

Ας δούμε τη σωματική του διαμόρφωση· θά παρατηρήσετε ριζικές διαφορές από τους άλλους άντρες που δεν τους δόθηκε η εύλογια της προτίμησης του πισινού· τὰ μεριά του είναι λευκότερα, πιό παχουλά· ποτέ τριχα δὲ σκίασε τὸ βωμό της ήδονής που τὸ έσωτερικό του, ντυμένο με μιὰ λεπτότερη, πιό αισθησιακή, πιό ευαίσθητη μεμβράνη, είναι ὀπωσδήποτε τὸ ἴδιου είδους με τὸ έσωτερικό του γυναικείου κόλπου· ὁ χαρακτήρας του, επίσης διαφορετικός από τὼν άλλων, είναι πιό μαλακός, πιό εύκαμπτος, πολυπλοκότερος· θά βρείτε μέσα του σχεδόν ὅλα τὰ βίτσια και τις ἀρετές που ἀπαντοῦν στίς γυναίκες· θ' ἀναγνωρίσετε ἐκεῖ ἀκόμα και τις ἀδυναμίες τους· ὅλοι έχουν γυναικείες μανιές και μερικές φορές γυναικεία συνήθεια και χαρακτηριστικά.

Είναι λοιπόν δυνατό ή Φύση, που έτσι τους εξομοίωσε με τις γυναίκες, να ενοχλείται έπειδή έχουν γούστα γυναικεία; Δέν είναι φανερό ότι πρόκειται για μιá διαφοροτική κατηγορία áνδρων, μιá κατηγορία που ή Φύση δημιούργησε για να έλλατώσει ή να έλαχιστοποιήσει την άναπααραγωγή που ή υπερβολική έκτασή της θά την ενοχλούσε όπωσδήποτε;... 'Α, άγαπητή μου Εύγενία, άν ξέρατε πόσο λεπτή είναι ή άπόλαυση όταν ένα χοντρό καυλί γεμίζει τόν πισινό μας, όταν, χωμένο ως τ' άρχίδια, τρέμει με πάθος· κι όταν, βγαλμένο ως τό πετσάκι, διατάζει, επιστρέφει, χύνεται μέσα ξανά ως τίς τριχες! 'Όχι, όχι, στό μεγάλο κόσμο μας δέν υπάρχει ήδονή να την άνταγωνίζεται: είναι ή χαρά των φιλοσόφων, των ήρώων, θά ήταν και των θεών άν τά μέρη που παίρνουν μέρος σ' αυτό τό θείο σύμπλεγμα δέν ήταν οί μόνοι θεοί που θά 'πρεπε να λατρεύονται στή γή¹.

ΕΥΓΕΝΙΑ, έξαιρετικά συγκινημένη: 'Ω! φίλοι, γαμήστε μου τόν κώλο!... Νά τά μπούτια μου, είναι έτοιμα... σάς τά χαρίζω!... Γαμήστε με, χύνω!... (Λέγοντας αυτά τά λόγια πέφτει στην άγκαλιά της κας ντε Σαιντ'Ανζ, που τή σφιγγει, τή φιλά και προσφέρει τ' άνυψωμένα πισινά της νεαρής κόπελας στον Ντολμανσέ).

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: 'Υπέροχε δάσκαλε, θ' άντισταθείτε σε τέτοια πρόταση; Δέ θά σάς βάλει σε πειρασμό αυτός ό θεϊκός κώλος; Δείτε πώς χάσκει, πώς σάς γνέφει!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Ζητώ συγγνώμη, ώραία Εύγενία: άν πράγματι τό επιθυμείτε δέ θά 'μαι έγώ που θά σβήσω τίς φωτιές που άναψα. 'Αγαπητό μου παιδί, παρουσιάζετε για μένα τό μεγάλο μειονέκτημα ότι είστε γυναίκα. Είχα τή μεγάλη κáλωσύνη να ξεχάσω πολλά προκειμένου να δρέψω την παρθενιά σας· να τό θεωρήσετε τίμιο έκ μέρους μου που δέν

1. 'Επειδή ένα άλλο μέρος αυτού του έργου μάς υπόσχεται μιá πιο έκτεταμένη διατριβή πάνω στο θέμα, περιοριστήκαμε εδώ σε μιá πρώτη άνάλυσή του.

προχωρώ πιο πέρα: ο ιππότης θ' αναλάβει τό καθήκον. Ἡ ἀδελφή του, ἐφοδιασμένη μ' αὐτό τόν τεχνητό μπουτσο, θά δώσει τὰ πιο φοβερὰ πλήγματα στὸν κώλο τοῦ ἀδελφοῦ της καὶ ταυτόχρονα θά προσφέρει τὰ εὐγενικὰ πισινὰ της στὸν Αὐγουστίνο πού θά τῆς τὸν χώσει ἐνῶ θά τὸν γαμῶ ἐγώ· γιατί, δὲν μπορῶ νά τό κρύψω, ὁ κώλος αὐτοῦ τοῦ ὠραίου ἀγοριοῦ μου γνέφει ἐδῶ καὶ μὴν ὥρα καὶ θέλω νά τοῦ ἀνταποδώσω ὅσα μου ἔκανε.

EYGENIA: Υἱοθετῶ τὴν ἀλλαγὴ· ἀλλά, μὰ τό Θεό, Ντολμανσέ, ἡ εἰλικρίνεια τῆς ὁμολογίας σας ἐλάχιστα μειώνει τὴν ἀγένειά σας.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Χίλιες συγγνώμες, δεσποινίς· ἀλλά ἐμεῖς οἱ κωλοπαράδες εἴμαστε πολὺ προσεκτικοὶ στὰ ζητήματα τῆς εἰλικρίνειας καὶ τῆς διαφύλαξης τῶν ἀρχῶν μας.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Κι ὁμως, ἐκεῖνοι πού, ὅπως ἐσεῖς, συνηθίζουν νά παίρνουν τοὺς ἄλλους ἀπὸ πίσω δὲ φημίζονται γιὰ τὴν εἰλικρίνειά τους.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Ναι, εἴμαστε ἀρκετὰ ὑπουλοὶ, ψεῦτες. Ὡστόσο, κυρία, σὰς ἀπέδειξα ὅτι τὸ χαρακτηριστικὸ αὐτὸ εἶναι ἀπαραίτητο γιὰ τὸν ἄνθρωπο μέσα στὴν κοινωνία. Καταδικασμένοι νά ζοῦμε ἀνάμεσα σὲ ἀνθρώπους πού ἔχουν μεγάλο συμφέρον νά κρύβονται ἀπὸ τὴ ματιὰ μας, νά μεταμφιεζοῦν τὰ δίτσια τους γιὰ νά ἐπιδεικνύουν ἀρετὲς πού δὲν ἔχουν καὶ δὲ σέβονται, θά διατρέχαμε τεράστιο κίνδυνο ἂν δείχναμε μόνον εἰλικρίνεια· γιατί τότε, εἶναι προφανές, θά τοὺς δίναμε ὅλα τὰ πλεονεκτήματα πού αὐτοὶ μᾶς ἀρνοῦνται. Ἡ ὑπεκφυγὴ καὶ ἡ ὑποκρισία εἶναι κοινωνικὴ ἀναγκαιότητα· ἄς ἐνδόσουμε στὸ γεγονός αὐτό. Ἐπιτρέψτε μου νά σὰς προσφέρω τὸν ἑαυτὸ μου σὰν παράδειγμα: ὅπωςδήποτε δὲν ὑπάρχει ὄν πιο διεφθαρμένο: κι ὁμως, οἱ σύγχρονοί μου ξεγελοῦνται· ρωτήστε τους τί σκέφτονται γιὰ τὸν Ντολμανσέ κι ὅλοι θά σὰς πουν ὅτι εἶναι τίμιος ἄν-

θρωπος, ενώ δέν υπάρχει έγκλημα πού νά μή μου πρόσφερε
τίς πιό υπέροχες άπολαύσεις.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: 'Ω! δέ θά με πείσετε ότι διαπράξατε
φρικωδίες.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Φρικωδίες... πράγματι, κυρία, έχω κάνει
έγκλήματα άνειπωτα.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: 'Α! είστε σάν τόν άνθρωπο πού είπε
στόν έξομολογητή του: "Δέ χρειάζονται οι λεπτομέρειες,
κύριε· έκτός από τό φόνο και τήν κλοπή, νά είστε δέβαιος
ότι έχω διαπράξει τά πάντα".

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Μάλιστα, κυρία, θά έλεγα τό ίδιο παρα-
λείποντας τίς έξαιρέσεις.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Πώς; 'Ακόλαστε, έπιτρέψατε στόν
έαυτό σας...

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Τά πάντα, κυρία, τά πάντα· με ιδιοσυγ-
κрасία και άρχές όπως οι δικές μου, μπορεί κανείς ν' άρ-
νηθεί τίποτα στόν έαυτό του;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: 'Α! στό γαμήσι!... Δέν άντέχω άλλο
τέτοια λόγια· θά επανέλθουμε. Κρατήστε· γι' άργότερα τίς
έξομολογήσεις σας, Ντολμανσέ· για νά δώσω πίστη πρέπει
νά τίς ακούσω με καθαρό κεφάλι. 'Όταν σάς σηκώνεται σάς
άρέσει νά λέτε αίσχη και ίσως θά μάς παρουσιάζατε σάν
άληθειες τίς έλευθέριας έκλάμπεις μιάς φλογισμένης φαντα-
σίας (*Παίρνουν τίς θέσεις τους*).

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Μιά στιγμή, ιπλότη, μία στιγμή· έγώ θά
κάνω τήν άρχή· αλλά για προκαταρκτικό, και ζητώ τή συ-
γνώμη τής άξιαγάπητης Εύγενίας, πρέπει νά μου έπιτρέψει
νά τή μαστιγώσω για νά βρεθεί στην κατάλληλη διάθεση.
(*Τή μαστιγώνει*).

ΕΥΓΕΝΙΑ: Αυτή η τελετή είναι άχρηστη... Παραδεχθείτε Ντολμανσέ, ότι ικανοποιεί την ήδονή σας· όμως κάνοντάς το, μὴν προσποιείστε, παρακαλώ, ότι μου προσφέρετε τίποτα!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ, *συνεχίζει νὰ τὴ χτυπά:* Ἄ! θὰ μὰς πείτε τὰ νέα σας σὲ λίγο!... Ἀκόμα δὲ γνωρίζετε τὴν ἐπίδραση αὐτοῦ τοῦ προκαταρκτικοῦ... Ἐλα, πουτανίτσα... θὰ τίς ἀρπάξεις γιὰ καλὰ...

ΕΥΓΕΝΙΑ: Ἄχ, ἄχ! πήρε φόρα!... τὰ πισινὰ μου καίγονται... μὰ τὸ Θεὸ μὲ πονάτε!...

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Θὰ σ' ἐκδικηθῶ, καρδούλα μου... θὰ τοῦ ἀνταποδώσω τὰ ἴδια. (*Μαστιγώνει τὸν Ντολμανσέ*).

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Μ' ὅλη μου τὴν καρδιά· ἀλλὰ ζητῶ μιὰ χάρη ἀπὸ τὴν Εὐγενία· νὰ δεχτεῖ νὰ μαστιγωθεῖ ὅσο σκληρὰ θέλω νὰ μαστιγωθῶ κι ἐγώ· βλέπετε πόσο ἀκολουθῶ τὸ φυσικὸ νόμο. Σταθεῖτε, ἀς δάλουμε μιὰ τάξη· ἡ Εὐγενία θὰ σὰς καθαλικέψει, κυρία, θὰ κρατηθεῖ ἀπὸ τὸ λαιμὸ σας ὅπως τὰ παιδιά πὺν κουβαλοῦν οἱ μητέρες στὴν πλάτη· ἔτσι θὰ ἔχω στή διάθεσή μου δυὸ πισινούς· θὰ τοὺς τίς βρέχω ταυτόχρονα· ὁ Ἴπλότης κι ὁ Αὐγουστίνος θὰ δουλέψουν πάνω μου χτυπώντας με... ναί, ἔτσι... Ἄ! μάλιστα!... τί ἔκσταση!...

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Μὴ λυπάστε τὸ καθαριμάκι, σὰς ἱκετεύω... Ὅπως δὲ ζητῶ ἔλεος, δὲ θέλω νὰ τὸ δώσετε καὶ σὲ κανέναν ἄλλο...

ΕΥΓΕΝΙΑ: Ἄι! αἰ!... νομίζω πὼς μάτωσα...

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Ἐτσι τὰ πισινὰ μας θὰ πάρουν χρῶμα... Κουράγιο ἀγγελὲ μου, κουράγιο· μὴ ξεχνάτε ὅτι στὴν ἡδονὴ φτάνουμε πάντα μὲ πόνους.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Δέν άντέχω άλλο!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ, σταματά για μιá στιγμή νά δει τó έργον του⁽⁹⁾ μετά συνεχίζει: Άλλες πενήντα, Εύγενία· ναι, μάλιστα. πενήντα σέ κάθε μάγουλο είναι ό.τι πρέπει. Πουτάνες! πόσο θά χαρείτε τó γαμήσι! (*Η στάση διαλύεται*).

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ, έξετάζει τά μεριά τής Εύγενίας: Ή καύμενούλα! γέμισε αίματα! Κτήνος, μέ πόση χαρά φιλάς τά τεκμήρια τής κτηνωδίας σου!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ, παίζοντας τó καυλί του: Ναι, δέν κρύβω τίποτα, κι ή απόλαυσή μου θά ήταν μεγαλύτερη άν οι πληγές ήταν περισσότερες!

ΕΥΓΕΝΙΑ: Μά έσεις είστε τέρας!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Συμφωνώ!

ΙΠΠΟΤΗΣ: Τουλάχιστον έχει τó θάρρος νά τó παραδεχτεί

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Έμπρός, ιππότη, χώστε τον.

ΙΠΠΟΤΗΣ: Κρατήστε την, μέ τρεις σπρωξιές θά τά καταφέρω.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Ούρανοι! Τό δικό σας είναι πιό χοντρό από τού Ντολμανσέ... Ήπότη, μέ ξεσκίζετε!... πιό μαλακά, σάς ίκετεύω.

ΙΠΠΟΤΗΣ: Άδύνατο, άγγελέ μου, πρέπει νά πετύχω τó στόχο μου... Σκεφθείτε: μέ παρακολουθεί ό δάσκαλός μου· διακυβεύεται τó γόητρο και τών δυό μας!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Μπήκε! Χαιρομαι νά βλέπω τίς τριχες

του καυλιού νά χαϊδεύουν τὸ χεῖλος τοῦ προκτοῦ... Ἐλάτε, κυρία, χάστε τον στὸν ἀδελφὸ σας... Νά ἡ ψωλή τοῦ Αὐγουστίνου, ἐτοιμὴ νά χωθεῖ μέσα σας, καὶ σὰς ὑπόσχομαι νά μὴ δείξω ἔλεος στὸ γαμιὰ σας... Ἐξοχα! μοῦ φαίνεται ὅτι τὸ κομπολόι μας ἐσφίξε καλὰ! Τώρα τὸ μυαλό μας στὸ χύσιμο!

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Δείτε τὴν πουτανίτσα πῶς κουνιέται.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Ἐγὼ φταίω; Πεθαίνω στὴν ἡδονή! Τὸ μαστίγωμα... Τὸ τεράστιο καυλί... ὁ ἀξιαγάπητος ἱππότης πού με μαλακίζει! Ἀγάπη μου, δὲν μπορῶ ἄλλο!

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Χριστέ μου! οὐτ' ἐγὼ! χύνω!...

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Λίγη ἐνότητα, φίλοι μου· δώστε μου δυὸ λεπτά νά σὰς φτάσω καὶ θά χύσουμε ὅλοι μαζι.

ἸΠΠΟΤΗΣ: Δὲν προλαβαίνουμε· τὸ χύμα μου κυλὰ στά πσινά τῆς ὠραίας Εὐγενίας... πεθαίνω! Ἄ! Ὑψιστε, τί ἡδονή!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Σὰς ἀκολουθῶ, φίλοι μου... ἀγωνίζομαι σκληρά... τὸ χύσιμο με τυφλώνει!...

ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΣ: Κι ἐγὼ!... κι ἐγὼ!...

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Τί σκηνή! Ὁ κωλομπαράς γέμισε τὴν τρύπα μου!...

ἸΠΠΟΤΗΣ: Στὸν μπιντέ, κυρίες μου, στὸν μπιντέ!

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Ὅχι, σέ καμιὰ περίπτωσι, μοῦ ἀρέσει! Ἀπολαμβάνω τὸ χύμα στὸν κῶλο μου καὶ τὸ κρατῶ ὅσο μπορῶ.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Όχι άλλο, φτάνει... Φίλοι μου, πείτε μου. όταν προτείνουν σέ μιά γυναίκα νά γαμηθεί έτσι, πρέπει πάντα νά δέχεται;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Πάντα, αγαπητή μου, πάντα· κι ακόμα περισσότερο· αφού έτσι τó γαμησι είναι απολαυστικό, θά έπρεπε νά τó ζητά από όποιον χρησιμοποιεί· άν όμως εξαρτάται από τó πρόσωπο μέ τó όποιο διασκεδάζει, άν έλπίζει νά τού αποσπάσει μιá χάρη, δώρα ή εύχαριστίες, πρέπει νά συγκρατεί τή λαχτάρα της και νά μη παραχωρεί τά πεινά της για τó τίποτα· άς ενδώσει ύστερα από παρακλήσεις, ικεσίες· άπ' όσους έχουν αυτό τó βίτσιο δέν ύπάρχει ούτε ένας πού δέ θά καταστρεφόταν για χάρη μιás γυναίκας άρκετά έξυπνης ώστε νά μη τού άρνεϊται τίποτα έκτός άν σκοπεύει νά τόν ανάψει περισσότερο· θά τού αποσπάσει τά πάντα άν κατέχει καλά τήν τέχνη νά ύποκύπτει μόνο όταν τήν πιέζουν.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Λοιπόν, άγγελέ μου, μεταστράφηκες; σταμάτησες νά θεωρείς έγκλημα τή σοδομία;

ΕΥΓΕΝΙΑ: Κι άν ήταν τί θά μ' ένοιαζε; Δέ μού άποδείξατε ότι δέν ύπάρχει έγκλημα; Τώρα πιά ελάχιστες πράξεις μού φαίνονται έγκληματικές.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Δέν ύπάρχει πουθενά έγκλημα, καλό μου κορίτσι, σέ τίποτα· ακόμα και οι πιό τερατώδεις πράξεις δέν έχουν μιá έλκυστική πλευρά;

ΕΥΓΕΝΙΑ: Ποιός άμφιβάλλει;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Τότε, από τή στιγμή αυτή παύουν νά είναι έγκλημα· διότι, για νά είναι έγκλημα κάτι πού βλάπτει κάποιον έξυπνητώντας κάποιον άλλο, θά έπρεπε πρώτα ν' άποδείξουμε ότι αυτός πού βλάπτεται είναι πιό σημαντικός, πιό πολýτιμος για τή Φύση από τó πρόσωπο πού κάνει τó

αδίκημα και την υπηρετεί· όμως, αφού όλα τὰ άτομα έχουν την ίδια σημασία στά μάτια της, είναι αδύνατο νὰ τρέφει προτιμήσεις γιὰ μερικούς· άρα, ή πράξη που έξυπηρετεί κάποιον προκαλώντας όδύνη σέ κάποιον άλλο της είναι άπολύτως άδιάφορη.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Άν όμως ή πράξη ήταν επίσημη γιὰ ένα πολύ μεγάλο άριθμό ατόμων... κι άν μάζ άντάμοιβε με ελάχιστη μόνο άπόλαυση, δέ θά ήταν φριχτό νά την κάνουμε;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Όχι, καθόλου, γιατί καμιά σύγκριση δέν είναι δυνατή ανάμεσα σ' αυτό που αισθανόμαστε και σ' αυτό που δοκιμάζουν οί άλλοι. Άκόμα κι ή βαρύτερη δόση άγωνίας θά έπρεπε νά μην είναι τίποτα γιὰ μάζ, αλλά άκόμα και τό ελάχιστο ανάβλυσμα χαράς μέσα μας μάζ άγγίζει. Θά πρέπει, λοιπόν, και με όποιοδήποτε άντίτιμο, νά προτιμούμε αυτό τόν ελάχιστο έρεθισμό που μάζ γοητεύει άπό την τεράστια ποσότητα της δυστυχίας των άλλων που δέν μάζ συγκινεί. Άν μάλιστα, όπως συμβαίνει συχνά, ή ιδιαιτερότητα των όργάνων μας ή κάποια παραξενιά στήν κατασκευή μας μάζ κάνουν ευχάριστα τὰ δάσανα των άλλων, ποιός θά μπορούσε ν' άμφιβάλλει ότι θά έπρεπε νά προτιμούμε άσυζητητί την άγωνία των άλλων, που μάζ διασκεδάζει, άπό την άπουσία της, που γιὰ μάζ θά ήταν κάτι σαν στέρηση; Ή πηγή όλων των ήθικών σφαλμάτων μας βρίσκεται στη γελοία παραδοχή της χριστιανικής άδελφούνης, που έφεύραν οί Χριστιανοί την εποχή της δυστυχίας και των βασάνων τους. Όντας ύποχρεωμένοι νά έκλιπαρούν τόν οίκτο των άλλων, δέν ήταν άτυχη έμπνευση νά ίσχυριστούν ότι όλοι είμαστε άδέλφια· πώς ν' άρνηθούμε τή βοήθειά μας όταν δεχθούμε αυτή την ύπόθεση; Όμως ή λογική άποδοχή της είναι αδύνατη· μήπως δέ γεννιόμαστε όλοι μοναχικοί, άπομονωμένοι; Θά προχωρήσω άκόμη περισσότερο: μήπως δέν έρχόμαστε στον κόσμο έχθροί ό ένας του άλλου, σέ μιάν άδιάκοπη και άμοιβαία έμπόλεμη κατάσταση; Θά ήταν έτσι τὰ πράγματα άν υπήρχαν πραγματικά αυτή ή

υποτιθέμενη αδελφοσύνη και οι αρετές που συνεπάγεται; Είναι πραγματικά φυσικά; Αν τις ένεπνεε στον άνθρωπο ή φωνή της Φύσης, οι άνθρωποι θα τις γνώριζαν από τη στιγμή της γέννησής τους. Από τη στιγμή της γέννησής μας και μετά ή συμπόνια, ή αγαθοεργία, ή γενναιοδωρία, θα ήταν φυσικές αρετές απέναντι στις όποιες θα ήταν αδύνατο να υπερασπίσει κανείς τον εαυτό του, και θα καθιστούσαν την πρωτόγονη κατάσταση του άγριου απόλυτως αντίθετη από αυτή που γνωρίζουμε.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Κι αν όμως, όπως λέτε, η Φύση κάνει τον άνθρωπο να γεννιέται μόνος, έντελώς ανεξάρτητος από τους άλλους, θα παραδεχθείτε τουλάχιστον ότι οι ανάγκες του, που τον φέρνουν σ' επαφή με τους άλλους, έχουν αναγκαστικά δημιουργήσει ορισμένους αμοιβαίους δεσμούς· εδώ όφειλονται οι σχέσεις αίματος καθώς και οι δεσμοί της αγάπης, της φιλίας, της ευνωμοσύνης: αυτά τουλάχιστον ελπίζω να τα σεβαστείτε.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Όχι περισσότερο από τ' άλλα· θα ήθελα όμως να τα αναλύσουμε: μιιά γρήγορη ματιά, Ευγένια, στο καθένα ξεχωριστά! Θα λέγατε, λογουχάρη, ότι η ανάγκη του γάμου, της συνέχειας της φυλής μου, ή ανάγκη να τακτοποιήσω τα οικονομικά μου ή να εξασφαλίσω το μέλλον μου πρέπει να καθιερώνουν αδιάλυτους ή ιερούς δεσμούς με το αντικείμενο με το οποίο συμμαχώ; Αυτό το έπιχείρημα δεν είναι παράλογο; Βέβαια, όσο διαρκεί ή πράξη της συνουσίας μπορεί να χρειάζομαι αυτό το αντικείμενο για ή συμμετοχή του· όταν όμως τελειώσει και ικανοποιηθώ, γιατί θα πρέπει να με διαρύνουν οι συνέπειες της συναλλαγής; Οι τελευταίες αυτές σχέσεις ήταν αποτέλεσμα του τρόμου των γονέων, που φοβόντουσαν μήπως μείνουν εγκαταλειμμένοι στα γερατεία τους, και οι πολιτικάντικες φροντίδες τους για μάς στην παιδική μας ηλικία, έχουν μοναδικό σκοπό να τους κάνουν αξίους της ίδιας φροντίδας όταν γεράσουν. Άς μη μάς γελούν πιά όλα αυτά: δεν όφειλουμε τίποτα στους

γονείς μας... ούτε το ελάχιστο, Εύγενια, κι αφού κόπιασαν πολύ περισσότερο για δικό τους παρά για δικό μας λογαριασμό, έχουμε το δικαίωμα να τους άπεχθανόμαστε, ακόμα και να τους ξεφορτωθούμε αν τό φέρσιμό τους μάς ένοχλεί. Πρέπει να τους άγαπούμε μονάχα όταν συμπεριφέρονται καλά και τότε ή τρυφερότητά μας γι' αυτούς δέν πρέπει να ξεπερνά ούτε στό ελάχιστο εκείνη πού θά μπορούσαμε να τρέφουμε γι' άλλους φίλους, γιατί τό δικαίωμα τής γέννησης δέν καθιερώνει τίποτα, δέ θεμελιώνει τίποτα, και αφού τό μελετήσουμε στοχαστικά είναι βέβαιο ότι δέ θά βρούμε μέσα του παρά λόγους για να μισούμε αυτούς πού, έχοντας κατά νού τή δική τους ήδονή άποκλειστικά, συχνά μάς έδωσαν μονάχα μιάν ύπαρξη δυστυχισμένη ή άρρωστη.

Άναφέρατε, Εύγενια, τους δεσμούς του έρωτα· είθε να μή τους γνωρίσετε ποτέ! Είθε, στό όνομα τής εύτυχίας πού σας εύχομαι, να μή πλησιάσει ποτέ τήν καρδιά σας τέτοιο αίσθημα! Τι είναι έρωτας; Θά μπορούσε να θεωρηθεί, νομίζω, σαν τό άποτέλεσμα πού έχουν πάνω μας οι ιδιότητες του ώραιοι άντικειμένου· τά άποτελέσματα αυτά μάς έκστασιάζουν· μάς φλογίζουν· αν μπορούσαμε να τό κατέχουμε, όλα πηγαινουν καλά· αν κάτι τέτοιο είναι άδύνατο, άπελπιζόμαστε. Άλλά ποιά είναι ή βάση αυτού του συναισθήματος; Η έπιθυμία. Ποιές είναι οι συνέπειές του; Η τρέλα. Άς περιοριστούμε στην αίτία και άς διασφαλιστούμε από τά άποτέλματα. Η αίτία είναι ή έπιθυμία κατοχής του άντικειμένου: θαυμάσια! Άς επιδιώξουμε να επιτύχουμε χρησιμοποιώντας τό μυαλό μας, όχι χάνοντάς το· άς τό χαρούμε όταν τό άποκτήσουμε· άς παρηγορηθούμε αν άποτύχουμε· υπάρχουν χιλιάδες άλλα άντικείμενα, ταυτόσημα και συχνά άνώτερα, για να καταπραΰνουν τή θλίψη και τήν περηφάνεια μας: όλοι οι άντρες, οι γυναίκες, μοιάζουν μεταξύ τους: δέν ύπάρχει έρωτας πού να μπορεί ν' άντισταθεί στην ύγεια σκέψη. Ά! είναι τεράστια άπάτη αυτό τό μεθύσι πού μάς κάνει να μή βλέπουμε πιά, να μην ύπάρχουμε παρά μόνο μέσω αυτού του άντικειμένου πού λατρεύουμε παράλογα! Είναι αυτό πραγματική ζωή; Δέ σημαίνει μάλλον ότι

στερούμαστε θεληματικά όλες τις ήδονές της ζωής; Δέ σημαίνει την επιθυμία να ζούμε σ' ένα φλογισμένο πυρετό, που μάς άποροφά, μάς κατατρώνει, δέ μάς προσφέρει παρά μεταφυσικές χαρές που μοιάζουν τόσο πολύ με την τρέλα; Άν μπορούσαμε ν' αγαπούμε για πάντα αυτό τό λατρευτό αντικείμενο, άν ήταν βέβαιο ότι ποτέ δέ θά ύποχρεωνόμαστε να τό έγκαταλείψουμε, θά επρόκειτο και πάλι για ύπερβολή, αλλά τουλάχιστο συγχωρητέα. Συμβαίνει όμως κάτι τέτοιο; Έχουμε πολλά παραδείγματα τέτοιων άθανάτων σχέσεων, ένώσεων που δέ διαλύονται ποτέ; Λίγοι μήνες άπόλαυσης ξαναβάζουν τό αντικείμενο στίς σωστές διαστάσεις του, και κοκκινίζουμε όταν σκεφτόμαστε τό θυμίαμα που κάψαμε στους δωμούς του, συχνά δέν μπορούμε καν να συλλάβουμε πώς κατόρθωσε να μάς σαγηνέψει σ' αυτό τό βαθμό.

Κόρες ήδονικές, δώστε τό κορμί σας όσο μπορείτε! Κάνετε έρωτα, διασκεδάστε, αυτό είναι τό ουσιώδες· άλλ' άποφύγετε προσεχτικά την άγάπη. Μόνο ή φυσιολογική πλευρά της είναι καλή, έλεγε ο Μπυφόν, και δέ σκεφτόταν μόνο γι' αυτό τό θέμα σαν καλός φιλόσοφος. Τό έπαναλαμβάνω, διασκεδάστε· αλλά μην άγαπήστε καθόλου· και μη προσπαθείτε, προπάντων, να κάνετε άλλους να σας αγαπήσουν· δέ ζείτε για να έξαντλείστε σέ θρήνους, να σπαταλιέστε σέ άναστεναγμούς, σέ γλυκοκοιτάγματα, σέ ραβασάκια· κάνετε έρωτα, πολλαπλασιάστε κι αλλάξετε συχνά τούς έρωστές σας, προπάντων άντισταθείτε άποφασιστικά στό σκλάβωμά σας άπό ένα άποκλειστικό άτομο, γιατί τό άποτέλεσμα αυτής της σταθερής άγάπης θά ήταν να δεθείτε μ' αυτό, θά ήταν εμπόδιο στό δόσιμό σας σ' ένα άλλο, θά ήταν ένας σκληρός έγωισμός που σύντομα θά γινόταν μοιραίος για τίς ήδονές σας. Οί γυναίκες δέν είναι καμωμένες για ένα μοναδικό άντρα· ή Φύση τίς έπλασε για όλους. Υπακούοντας μόνο σ' αυτή την ιερή φωνή άς παραδοθούν δίχως διάκριση σ' όλους όσους επιθυμούν: πάντα πόρνες, ποτέ έρωμένες, φυγάδες της άγάπης, λάτρεις της ήδονής, θά βρουνε μονάχα ρόδα στό δρόμο της ζωής τους και θά μάς προσφέρουν μο-

κάχα άνθους! Ρωτήστε, Εύγενία, ρωτήστε τή γοητευτική γυναίκα πού μέ τόση καλωσύνη άνέλαβε τήν έκπαίδευσή σας. ρωτήστε την τί πρέπει νά κάνει μ' έναν άντρα άφού τόν χαρεί. (Μέ χαμηλή φωνή για νά μήν τόν άκούσει ο Αύγουστινος). Ρωτήστε την άν θά σήκωνε τό δαχτυλάκι της για νά σώσει αυτό τόν Αύγουστινο πού είναι σήμερα ή πηγή τών ήδονών της. Άν τύχαινε νά θελήσει κάποιος νά τής τόν κλέψει, θά 'παιρνε κάποιον άλλο, θά έπαυε νά τόν σκέφτεται και, γρήγορα κουρασμένη άπό τόν καινούριο, θά τόν θυσιάξε ή ίδια σέ δυό μήνες άν αύτή ή θυσία θά γεννούσε καινούργιες χαρές.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Άγαπητή μου Εύγενία, ο Ντολμανσέ έκφράζει πράγματι τίς προθέσεις μου, τίς προθέσεις όλων τών γυναικών, σάν νά τού είχαμε άνοιξει τά φυλλοκάρδια μας.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Τό τελευταίο τμήμα τής άνάλυσής μου άναφέρεται στούς δεσμούς φιλίας και εύγνωμοσύνης. Θά σεβαστούμε τούς πρώτους, τό άποδέχομαι, άρκεί νά μάς είναι χρήσιμοι· άς διατηρήσουμε τούς φίλους μας όσο μάς έξυπηρετούν, άς τούς ξεχνάμε μόλις δέ βγάζουμε πι ά τίποτα· μόνο για έγωιστικούς λόγους πρέπει ν' άγαπούμε τούς άλλους· τό νά τούς άγαπούμε για τόν ίδιο τόν έαυτό τους είναι βλακεία· ή Φύση ποτέ δέν έμπνέει στήν ψυχή τού άνθρώπου άλλες συγκινήσεις, συναισθήματα, έκτός άπό αυτά πού θά μπορούσαν νά τού φανούν χρήσιμα, εύνοϊκά για κάτι· τίποτα δέν είναι τόσο έγωιστικό όσο ή Φύση· άς είμαστε λοιπόν κι έμεις έγωιστές άν θέλουμε νά ζήσουμε σύμφωνα μέ τίς έπιταγές της. Όσο για τήν εύγνωμοσύνη, Εύγενία, είναι σίγουρα ο πιό αδύναμος άπ' όλους τούς δεσμούς. Μηπως για τόν έαυτό μας μάς έξυπηρετούν οι άλλοι; Μη τό πιστεύετε καθόλου, άγαπητή μου· μόνο για έπίδειξη, για λόγους ύπερηφάνειας. Δέν είναι ταπεινωτικό νά γινόμαστε, μ' αυτό τόν τρόπο, παιχνίδι τού έγωϊσμού τών άλλων; Δέν είναι άκόμα πιό ταπεινωτικό νά τούς χρωστούμε; Τίποτα

δέν μάς βαρραίνει περισσότερο από την καλωσύνη που δεχτήκαμε. Πρέπει να την ξεπληρώσουμε, αλλιώς θα μάς βρίσουν. Τά υπερήφανα πνεύματα υποφέρουν από τό βάρος της έξυπνότητας που δέχτηκαν: βαρραίνει πάνω τους μέ τόση δύναμη που τό μόνο αίσθημα που αποπνέουν είναι τό μίσος για τόν ευεργέτη τους. Ποιοί είναι, λοιπόν, κατά την άποψη σας, οί δεσμοί που γεφυρώνουν την απομόνωση στην όποια μάς γέννησε ή Φύση; Ποιοί είναι αυτοί που θά 'θελαν να έγκαθιδρυσουν σχέσεις ανάμεσα στους ανθρώπους; Μέ ποιο δικαίωμα ζητούν να τους αγαπούμε, να τους λατρεύουμε, να τους προτιμούμε περισσότερο από τόν έαυτό μας; Μέ ποιο δικαίωμα ζητούν να τους απαλλάσσουμε από τά βάσανά τους; Σέ ποιο μέρος της ψυχής μας βρίσκεται άραγε τό λίκνο τών ωραίων κι άχρηστων άρετών, τής γενναιοψυχίας, τού ανθρωπισμού, τής φιλανθρωπίας, όλων αυτών που άπαριθμούν οί παράλογοι κώδικες κάποιων ήλίθων θρησκευτικών δογμάτων, τά όποια, πρεσβευόμενα από άπατεώνες και ζήτουλες έφευρέθηκαν για να έξασφαλίζουν τό ψωμί τους και την άνοχή μας; Πώς, Εύγενία! πιστεύετε άκόμα ότι υπάρχει τίποτα τό όσιο στους ανθρώπους; Βρίσκετε να υπάρχουν λόγοι που επιβάλλουν να μή προτιμάτε τόν έαυτό σας άπ' αυτούς;

ΕΥΓΕΝΙΑ: Τά μαθήματά σας γεννούν τέτοια λαχτάρα στην καρδιά μου που τό μυαλό μου δέν μπορεί να τά άρνηθει.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Είναι θεμελιωμένα στη Φύση, Εύγενία· άπόδειξη τό γεγονός ότι τά έπιδοκιμάζετε· πώς θά μπορούσε να προέρχεται ή λογική σας από τη διαφθορά, άφου μόλις τώρα ξεπηδήσατε από τά σπλάχνα της;

ΕΥΓΕΝΙΑ: Άν όμως τά σφάλματα για τά όποια μιλάτε βρίσκονται στη Φύση, γιατί τά καταδικάζει ό νόμος;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Γιατί οί νόμοι, καμωμένοι για τό γενικό

κι όχι για τὸ μερικό, ἔρχονται σὲ συνεχὴ ἀντίθεση πρὸς τὸ συμφέρον, ὅπως καὶ τὸ ἀτομικὸ συμφέρον ἔρχεται συνεχῶς πρὸς ἀντίθεση μὲ τὸ γενικό. Οἱ νόμοι, καλοὶ γιὰ τὴν κοινωνία, εἶναι καταστρεπτικοὶ γιὰ τὰ άτομα πού τὴ συνθέτουν· μὲ ἀντάλλαγμα τῆ μιᾶ φορά πού προστατεύουν τὸ άτομο, τὸ ἐνοχλοῦν καὶ τὸ καταπιέζουν σὰ τρία τέταρτα τῆς ζωῆς του· γι'αὐτὸ κι ὁ σοφός, αὐτὸς πού τοὺς περιφρονεῖ ὁλόψυχα, τοὺς ἀνέχεται σὰν φίδια καὶ ἔρπετά πού, ἂν καὶ μποροῦν νὰ πληγώσουν καὶ νὰ σκοτώσουν, εἶναι μερικὲς φορές χρήσιμα στὴν ἰατρικὴ· παίρνει τίς προφυλάξεις του ἀπέναντί τους σὰν νὰ ἦταν δηλητηριώδη θηρία· καταφεύγει στὴν προφύλαξη καὶ τὴ μυστικότητα, πράγματα εὐκόλα γιὰ τοὺς φρόνιμους. Ἄν ἡ ἰδέα μερικῶν ἐγκλημάτων φλογίζει τὴν ψυχὴ σας, Εὐγενία, νὰ εἰστε βέβαιη ὅτι θὰ τὰ διαπράξετε εἰρηνικά, μὲ τὴ βοήθεια τῆς φίλης σας καὶ τῆ δικῆ μου.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Ἄ! τὴν κλείνω κιόλας στὴν καρδιά μου!

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Ποιὰ ἰδιοτροπία σ' ἐρεθίζει, Εὐγενία; Ἐχε μας ἐμπιστοσύνη.

ΕΥΓΕΝΙΑ, ἄλλοπαρμένη: Θέλω ἓνα θύμα!

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Καὶ σὲ ποιὸ φύλο θέλεις ν' ἀνήκει;

ΕΥΓΕΝΙΑ: Στὸ δικό μου!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Ἄ! κυρία, εἰστε ἱκανοποιημένη ἀπὸ τὴ μαθήτριά σας; Δὲν προοδεῖ γρήγορα;

ΕΥΓΕΝΙΑ, ὅπως πρὶν: Ἐνα θύμα, καλὴ μου, ἓνα θύμα!... Θεοί! Θὰ μ' ἔκανε εὐτυχισμένη σ' ὅλη μου τὴ ζωὴ!

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Καὶ τι θὰ τῆς ἔκανες;

ΕΥΓΕΝΙΑ: Τὰ πάντα... ὅλα... Ὅ,τι θὰ τὴν καταντοίσει τὸ

πιό άθλιο τών πλασμάτων. Ώ, αγαπημένη μου, λυπήσου με!
Δέν άντέχω άλλο!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Θεέ μου, τί φαντασία!... Έλα, Εύγενία. είσαι γλυκύτατη, έλα νά σου δώσω χίλια φιλιά! (*Τήν άγκαλιάζει*). Κοιτάξτε, κυρία, κοιτάξτε... δειτε πώς χύνει *έγκεφαλικά*, χωρίς νά τήν άγγίξει κανείς! Πρέπει όπωσδήποτε νά τής τόν χώσω άλλη μία φορά!

ΕΥΓΕΝΙΑ: Θα έχω μετά αυτό πού ζητώ;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Ναι... θεότρελη... ναι... έχεις τό λόγο μου.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Ώ! φίλε μου! νά ό κώλος μου!... κάνετε ό,τι θέλετε!...

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Μιά στιγμή νά δώσω σ' αυτή τήν άπόλαυση άρκετό ήδονισμό. (*Ο Ντολμανσέ δίνει οδηγίες κι οι άλλοι τις έκτελούν, παίρνοντας ό καθένας τή θέση του*). Αύγουστине, ξάπλωσε στό κάτω τού κρεβατιού. Εύγενία, πέσε στήν άγκαλιά του. ενώ θα σέ σοδομιζώ θα τρίβω τήν κλειτορίδα σου μέ τό κεφάλι τού υπέροχου καυλιού τού Αύγουστίνου, κι αυτός θα 'χει τό νού του νά μή χύσει. ό εύγενικός ιππότης -πού μαλακίζεται άμίλητος άπαλά καθώς μάς άκούει- θα έχει τήν καλωσύνη νά βολευτεί πάνω στους ώμους τής Εύγενίας για νά έκθέσει τά κομψά μεριά του στά φιλιά μου: θα τού τήν παίζω μέ τό άλλο χέρι. έτσι θα έχω τή μηχανή μου σ' ένα κώλο κι από ένα καυλί σέ κάθε χέρι. έσεις, κυρία, άφού υπήρξα ό άφέντης σας θέλω νά γίνετε ό δικός μου: φορέστε τόν πιό γιγάντιο από τούς τεχνητούς φαλούς σας (*Η κα ντε Σαιντ-Ανζ άνοίγει ένα κασελάκι γεμάτο φαλούς κι ό ήρωάς μας διαλέγει τόν πιό μεγάλο*). Ύπέροχα! Αύτός σύμφωνα μέ τήν ταμπελίτσα είναι τριανταπέντε επί είκοσιπέντε. στερεώστε τον, κυρία, και μή με λυπάστε!

Κα ντε SAIN-T-ANZ: Μὰ τὸ Θεὸ, Ντολμανσέ, εἰστε τρε-
λὸς. Θὰ σὰς σακατέψω μ' αὐτὸ τὸ πράγμα!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Μὴ φοβάστε· σπρώχτε, ἀγγελέ μου, μπει-
τε: δὲ θὰ μπῶ στὸν κῶλο τῆς Εὐγενίας ἂν τὸ τεράστιο μέλος
σας δὲν ἔχει προχωρήσει ἀρκετὰ στὸ δικό μου... προχώρη-
σε! Μπήκε! Χριστοῦλη μου!... μ' ἀνεβάξεις στὰ σύννεφα!...
Οὔτε ἰχνος οἴκτου, ὠραία μου!... στὸ δηλώνω, θὰ σοῦ γα-
μῆσω τὸν κῶλο δίχως καμιὰ προετοιμασία... Θεοῦλη μου, τί
ὑπεροχα πισινά!

ΕΥΓΕΝΙΑ: Φίλε μου, μὲ ξεσκίζεις!... τουλάχιστον ἐτοι-
μασε τὸ ἔδαφος!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Δὲν ἔχω τέτοια πρόθεση: μ' αὐτὲς τίς
ἠλίθιες φροντίδες χάνεται ἡ μισὴ ἡδονή. Θυμίσου τίς ἀρχές
μας, Εὐγενία: δουλεύω ἀποκλειστικὰ γιὰ μένα: θύμα τώρα,
ἀγγελέ μου, θὰ γίνεις σὲ λίγο δήμιος. ... Θεέ μου, μπαί-
νει!...

ΕΥΓΕΝΙΑ: Μὲ σκοτώνεις!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Γαμῶ το! ἔφτασα στὸν πάτο!

ΕΥΓΕΝΙΑ: Ἄ! κάνε ὅ,τι θέλεις... ἐρχεται... αἰσθάνομαι
μόνο ἡδονή!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Πόσο μού ἀρέσει νὰ τριβῶ αὐτὴ τὴν τε-
ράστια ψωλή στὴν κλειτορίδα μιάς παρθένας!... Ἰππότη,
δείξε μου τὸν ὠραίο κῶλο σου... στὴν παίζω καλὰ, ἀκόλα-
στε;... καί σεῖς, κυρία, γαμήστε με, γαμήστε τὴν πουτάνα
σας.... ναί, τέτοια εἶμαι... Εὐγενία, χύσε, ἀγγελέ μου, χύ-
σε!... παρὰ τὴ θέλησή του ὁ Αὐγουστίνος μὲ πλημμυρίζει...
παίρνω τὸ χύμα τοῦ Ἰππότη... ἐνώνεται μὲ τὸ δικό μου...
δὲν κρατῶ ἄλλο.... Εὐγενία, κοῦνα τὰ κωλομέρια σου καὶ
σφίξε τὴν: θὰ χύσω στὰ σπλάχνα σου λάβα... ὦ, γαμημένοι!

πεθαινω! (*Αποτραβιέται, ο κύκλος διαλύεται*). Ίδου, κυρία, ή μικρούλα μας πάλι γέμισε χύματα· ή εισοδος του μουνιού της είναι μούλια· τριφτε την, τινάχτε τή βρεμένη κλειτορίδα της με δύναμη: είναι από τά πιό όμορφα πράγματα.

ΕΥΓΕΝΙΑ, λαχανιασμένη: Λατρεία μου, πόση χαρά μου δίνεις! Άγάπη μου, καίγομαι από τήν καύλα!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Ίππότη, μιá και σύ θά ξεπαρθενέψεις αυτό τό ώραιο πλάσμα, φρόντισέ την μαζί με τήν άδελφή σου για νά λιγώσει και δώσε μου τόν κώλο σου: θά σου τήν δάλω ενώ θά με γαμά ο Αύγουστινος. (*Παιρνουν θέσεις*).

ΙΠΠΟΤΗΣ: Είμαι καλά έτσι;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Λίγο πιό ψηλά τόν κωλαράκο σου... έτσι μπράβο, άγάπη μου... έχε τό νού σου, θά στον δάλω άμέσως!

ΙΠΠΟΤΗΣ: Τι διάβολο! Όπως θέλεις! Μόνο ήδονή θά νιώσω στην άγκαλιά αυτής τής μικρούλας! (*τή φιλά, τήν μαλακίζει, χώνει ένα δάκτυλο μέσα της ενώ ή κα ντε Σαιντ-Άνζ παίξει τήν κλειτορίδα της*).

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Όσο για μένα, φίλε μου, σε βεβαιώνω ότι σε χαιρομαι περισσότερο άπ' όσο τήν Εύγενία· ύπάρχει τεράστια διαφορά ανάμεσα στον κώλο ενός άγοριού κι ενός κοριτσιού... χώστην, Αύγουστине! Τι σκατά! κουνήσου!...

ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΣ: Παναγία μου! μόλις τώρα έσταξε μέσα σ' αυτή τήν τρυγονίτσα και θέλετε νά τόν δάλω άμέσως στον κώλο σας που δέν είναι και τόσο όμορφος;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Ήλίθιε, τι παραπονιέσαι; Έτσι είναι τά πράγματα. ο καθένas με τό θεό του. Έμπρός. Αύγουστίνε

μου, συνέχισε τό χύσιμο κι όταν κάποτε θά 'χεις περισσό-
τερη πείρα έλα καί πές μου ότι ένας κώλος 'δέν άξιζει
τριάντα μουνιά... Εύγενία, νά 'σαι ένταξει με τόν 'Ιπλότη.
μόνο τόν έαυτό σου σκέφτεσαι· δέν έχεις άδικο, καθαρά.
άλλά για τό καλό σου παίξε την για νά κόψει τόν πρώτο
καρπό...

ΕΥΓΕΝΙΑ: Νά! τού τήν παίζω, τόν φιλώ, χάνω τό κεφάλι
μου!... 'Αχ! άχ! φίλοι, δέν άντέχω άλλο... λυπηθείτε με...
πεθαίνω... χύνω! Θεέ μου, τί έκσταση!...

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: 'Εγώ προσωπικά προτιμώ νά φερθώ φρό-
νιμα καί νά συγκρατηθώ: θέλω μόνο νά ξαναβρώ τή φόρμα
μου σ' αυτό τόν ώραιο κώλο· τό χύμα πού καίει μέσα μου
τό κρατώ για τήν κα ντε Σαιντ-Άνζ: είναι διασκεδαστικό ν'
άρχίζεις σ' ένα κώλο τό έγχείρημα πού σκοπεύεις νά τε-
λειώσεις σ' έναν άλλο. Μπά! 'Ιπλότη, βλέπω πώς είσαι
έτοιμος. Θά τής τήν βάλουμε;

ΕΥΓΕΝΙΑ: Ούρανοι!... όχι αυτός, θά μέ πεθάνει. Ντολ-
μανσέ, τό δικό σας είναι μικρότερο· άς χρωστώ σέ σας τήν
έγχείρηση, σας ίκετεύω!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Σέ καμία περίπτωση, άγγελέ μου· ποτέ
στή ζωή μου δέ γάμησα μουνί! 'Επιτρέψτε μου νά μήν άρ-
χίσω στήν ήλικία μου. 'Ο ύμένας σας άνήκει στόν ίπλότη:
άπ' έδώ είναι ό μόνος άξιος νά τόν άποκτήσει: μή τού κλέ-
βετε τό τρόπαιο πού δικαιούται.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: 'Αρνείστε μιά παρθενιά... τόσο
φρέσκια, τόσο όμορφη – ή Εύγενία μου είναι τό όμορφότερο
κορίτσι τού Παρισιού! 'Α! κύριε, ή συνέπειά σας είναι
υπερβολική!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: 'Οχι όσο θά έπρεπε, κυρία μου! Πάμπολο-
λοι συνάδελφοί μου δέ θά σας τήν έβαζαν ούτε άπό πίσω....

ἐγώ τὸ ἔκανα καὶ θὰ τὸ ἐπαναλάμβανα εὐχαριστῶς: δὲν ἔχετε δίκιο νὰ μὲ ὑποπτεῦστε γιὰ φανατισμό.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΝΑΖ: Ἐμπρός, λοιπόν, ἰππότη, ἀλλὰ πρόσεξε, λιγάκι. Λάβε ὑπόψη σου πόσο στενὸ εἶναι τὸ κανάλι ποῦ θὰ διασχίσεις. Ὑπάρχει ἀναλογία ἀνάμεσα στὸ περιέχον καὶ τὸ περιεχόμενο;

ΕΥΓΕΝΙΑ: Ἀχ! θὰ μὲ σκοτώσει..... εἶναι βέβαιο!... Ὅμως ἡ φλογερὴ μου ἐπιθυμία νὰ γαμηθῶ μὲ κάνει νὰ τὸ τολμήσω ἀφοδᾶ.... Ἐλα, μπές, ἀγαπητέ μου, ἀφήνομαι σὲ σένα.

ΙΠΠΟΤΗΣ, χουφτώνει τὸ τεντωμένο καυλὶ του: Γαμώ το, ναί! Πρέπει νὰ μπει!... Ἀδελφή, Ντολμανσέ, κρατεῖστε ἀπὸ ἓνα πόδι.... Θεέ μου, τί ἐγγεῖρημα!... Μάλιστα, θὰ τὴν ἀνοιξω σὰν πεπόνι, θὰ τὴν κόψω στὰ δυό.... Θεέ μου.... πρέπει νὰ μπει!

ΕΥΓΕΝΙΑ: Μαλακά, πονᾶω πολὺ..... (Ὀυρλιάζει· δάκρυα κυλοῦν στὰ μάγουλά της). Βοήθεια!... φίλε μου.... (Παλεῦει). Ὅχι, δὲ θέλω νὰ τὸ κάνει!... Θὰ φωνάξω βοήθεια!...

ΙΠΠΟΤΗΣ: Φώναξε ὅσο θές, σκατούλα, σοῦ λέω ὅτι θὰ τὴν βάλω ἀκόμα κι ἂν σὲ κάνει κομματάκια...

ΕΥΓΕΝΙΑ: Τί βάρβαρο!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Πρέπει νὰ ἴμαστε τζέντλεμεν κι ὅταν καυλώνουμε;

ΙΠΠΟΤΗΣ: Κοιτάχτε! μπήκε!... εἶναι μέσα!... Θεέ μου.... Γαμώ το! στείλαμε τὴν παρθενιά στὸ διάβολο! Δεῖτε πῶς ματώνει!...

ΕΥΓΕΝΙΑ: Συνέχισε. τίγρη!... ξέσκισέ με ἂν θέλεις.... δὲ

χύνω δεκάρα!.... φίλαμε, χασάπη, σέ λατρεύω! 'Α, είναι επέροχα μέσα: Οί πόνοι ξεχνιούνται.... 'Αλίμονο στά κορίτσια που άποφεύγουν τέτοια επίθεση! τι τεράστιες ήδοτες άρνούνται για λίγο πόνο!.... Σπρώξε, ιπλότη! χύνω! πλώσε τό χύμα σου στίς πληγές χώστο στό βάθος τής απήρας μου... ά! ό πόνος δίνει τή θέση στή χαρά.... χάνομαι! (Ό ιπλότης χύνει· ενώ γαμούσε, ό Ντολμανσέ τοΐ έπαιξε τόν κώλο και τ' αρχίδια, και ή κα ντε Σαιντ-Άνζ καργαλούσε τήν κλειτορίδα τής Εύγενίας. Διαλύονται).

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Μιά και ό δρόμος άνοιξε, τό πουτανάκι θά μπορούσε νά πάρει και τόν Αύγουστινο!

ΕΥΓΕΝΙΑ: Τόν Αύγουστινο!.... τέτοιο τεράστιο καυλί!.... πιέσω!... 'Ακόμα τρέχει αίμα!.... Θέλετε νά με σκοτώσετε;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Καρδούλα μου.... φίλησέ με. Σέ νιώθω αλλά ή ποινή πρέπει νά εκτελεσθεί· όχι ίκεσίες! πρέπει νά ύποταχθείς.

ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΣ: Διάολε, είμαι έτοιμος· μόλις χωθεί στή μικρούλα θά χύσω!

ΙΠΠΟΤΗΣ, άρπά τό μαμουθένιο καυλί τοΐ κηπουρού: Δές, Εύγενία, πώς καύλωσε.... είναι άξιος άντικαταστάτης μου.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Τι τιμωρία, Θεέ μου!... Είναι φανερό, θέλετε νά με σκοτώσετε!...

ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΣ: άρπάζει τήν Εύγενία: Δεσποινίς, ποτέ δέ σκότωσε κανένα.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Μιά στιγμούλα, ώραιο μου άγόρι: πρέπει νά μου δείχνει τόν κώλο τής όσο τή γαμάς.... ναι, έτσι. έλάτε κοντά, κυρία· ύποσχέθηκα νά σάς σοδομίσω. θά κρα-

τήσω τὸ λόγο μου· ἀλλὰ σταθεῖτέ ἐτσι πού νά εἶμαι κοντά
στό γαμιά τῆς Εὐγενίας. Κι ὁ ἱππότης νά μὲ μαστιγώνει στό
διάστημα αὐτό (*Τακτοποιοῦνται*).

ΕΥΓΕΝΙΑ: Γαμῶ το, μὲ σακατεύει.... μαλακά, καθα-
μα!..... Ἄχ! ὁ κολόμπος ἔσκαψε ὡς τὸ βάθος.... ἔφτασε ὁ
γαμιόλης! ὡς τὸν πάτο!.... πεθαίνω!.... ὦ, Ντολμανσέ,
πὼς χτυπᾶς!... θά μ' ἀνάψεις καί μπρὸς καί πίσω! ἄχ! τὰ
μπούτια μου καίγονται!.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Κατεβάξει τὸ μαστίγιο μ' ὅλη του δύνα-
μη: θά πάρεις φωτιά, θά καίεις, πουτάνα!... καί θά χύσεις
ἀκόμα καλύτερα. Πὼς τῆ μαλακίζετε, Σαιντ-Ἄνζ..... τὸ
ἀπαλὸ σας δάχτυλο μαλακώνει τοὺς πόνους πού τῆς προκα-
λοῦμε μὲ τὸν Αὐγουστίνου!... Ἄλλὰ ἡ κωλοτρουπίδα σας
σφιγγει... τῆ βλέπω, κυρία! Θά χύσουμε μαζὶ... Τί θεϊκό,
ἀνάμεσα σ' ἀδελφὸ καί σ' ἀδελφή!

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ, στὸν Ντολμανσέ: Γάμα, αὐγερινέ
μου, γάμα!... ποτέ δὲ εἶχα τόση ἡδονή!...

ΙΠΠΟΤΗΣ: Ντολμανσέ, ἄς ἀλλάξουμε χέρι· πέραν ἀπὸ
τὸν κῶλο τῆς ἀδερφῆς μου στῆς Εὐγενίας γιὰ νά γνωρίσει
τίς χαρὲς τοῦ ἀνάμεσα, καί θά τὸν χῶσω στὴν ἀδερφή μου
πού θά ρίχνει στὸν κῶλο σου τίς ἰδιες βιτσιές πού μάτωσαν
τὴν Εὐγενία.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ, ἐκτελεῖ τὴν πρόταση: Σύμφωνοι..... δὲς,
φίλε μου, εἶδες ποτέ πιὸ ἐξοχη ἀλλαγὴ;

ΕΥΓΕΝΙΑ: Τί! Οὐρανοί, κι οἱ δύο ἐπάνω μου!... τί ἄλλο
θά γίνει; Ἄρκετά μ' αὐτὸ τὸ βόδι!.... Πόσο χύμα θά μού
κοστίσει αὐτὴ ἡ διπλὴ ἡδονή!... τρέχει κιόλας. Χωρὶς αὐτὸ
τὸ χύσιμο μού φαίνεται ὅτι θά ἔχα πεθάνει... Τί βλέπω, καλὴ
μου, μὲ μιμείσαι... ἀκούστε τῆ σκύλα πὼς βρίζει!.... Χύσε
Ντολμανσέ... χύσε. ἀγάπη μου..... αὐτὸς ὁ παχὺς χωριάτης:

μέ κατάδρεξε: τή ρίχνει στά βάθη τών σπλάχνων μου... ω, καλοί μου, τί γίνεται; Κι οί δυό μαζί; Χριστέ μου!... πάρε τό χύμα μου.... σύντροφοι.... ένώνεται μέ τό δικό σας... Χάνομαι.... (Τό σύμπλεγμα διαλύεται). Τί λές, καλή μου, γιά τή μαθήτριά σου;... Έγινα αρκετά πουτάνα;... Σέ τί κατάσταση μέ φέρατε.... τί έρεθισμός!..... Ναι, μέθυσσα.... τ' όρκίζομαι, άν χρειαστεί θά πάω νά γαμηθώ στή μέση τού δρόμου!...

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Πόσο ώραία, είναι έτσι!

ΕΥΓΕΝΙΑ: Έσάς σας μισώ, μ' άρνηθήκατε.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Ν' άρνηθώ τό πιστεύω μου!

ΕΥΓΕΝΙΑ: πολύ καλά, σας συγχωρώ, πρέπει νά σεβαστώ τις άρχές πού μάς όδηγούν σέ τέτοιες τρέλες· πώς νά μή τις δεχτώ και νά μή τις υιοθετήσω, έγώ πού θέλω νά ζήσω μέσα στό έγκλημα; Άς καθήσουμε κι άς κουβεντιάσουμε, είμαι έξαντλημένη. Συνεχίστε τή διδασκαλία, Ντολμανσέ. πείτε κάτι πού θά μέ άργοπορήσει γιά τις παρεκτροπές μου· πνίχτε τις τύψεις μου· δώστε μου θάρρος.

Κα ντε ΣΑΙΝΤΑΝΖ: Έχει δικιο: όπως είπαμε, τήν πρακτική πρέπει νά διαδέχεται και λίγη θεωρία: έτσι ή μαθήτριά μας θά γίνει τέλεια.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Έντάξει! Για ποιό θέμα θά θέλατε νά μιλήσουμε, Εύγενία;

ΕΥΓΕΝΙΑ: Θά ήθελα νά μάθω άν τά ήθη είναι πράγματι αναγκαία σέ μιá οργανωμένη κοινωνία, άν ή επίδρασή τους έχει καθόλου βάρος γιά τό έθνικό φρόνημα.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Άπροπό! Έχω κάτι μαζί μου. Φεύγοντας από τό σπίτι τό πρωί άγόρασα έξω από τό Άνάκτορο τής

Ίσότητας μιά προσούρα πού, αν ἀληθεύει ὁ τίτλος της, θά πρέπει ν' ἀπαντᾷ στὰ ἐρωτήματα σας..... Μόλις βγήκε ἀπὸ τὸ τυπογραφεῖο.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Γιὰ νὰ δῶ: (Διαβάζει). «Ἄλλη μιά προσπάθεια, Γάλλοι, γιὰ νὰ γίνετε δημοκράτες». Ἄσυνήθιστος τίτλος. Φαίνεται ἐλπιδοφόρος. Ἰππότη, ἔχεις ὠραία φωνή, διάβασέ μας.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Ἄν δέν κάνω, λάθος, θ' ἀπαντήσει θαυμάσια στίς ἀπορίες τῆς Εὐγενίας.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Ὅπωςδήποτε!

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Φύγε, Αὐγουστίνε. Δέν εἶναι γιὰ σένα. Ἄλλὰ μὴν ἀπομακρυνθεῖς. Θά χτυπήσουμε τὸ κουδούνι γιὰ νὰ ξανάρθεις.

ΙΠΠΟΤΗΣ: Ἀρχίζω.

ΑΛΛΗ ΜΙΑ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ. ΓΑΛΛΟΙ.
ΓΙΑ ΝΑ ΓΙΝΕΤΕ ΔΗΜΟΚΡΑΤΕΣ

Θρησκεία

Θά έκθέσω κάποιες ιδέες εξαιρετικής σημασίας· ο λαός θά τις ακούσει και θά τις μελετήσει. Μπορεί νά μήν άρέσουν όλες· αλλά μερικές θά μείνουν. Θά έχω συνεισφέρει λοιπόν, κατά κάποιο τρόπο, στην πρόοδο των καιρών· αυτό μου άρκει. Πλησιάζουμε τό στόχο μας, δισταχτικά όμως· όμολογώ πώς μέ ταράζει τό προαίσθημα ότι κοντεύουμε ν' άποτύχουμε άλλη μία φορά νά φτάσουμε στό τέρας. Νομίζετε πώς ή επιτυχία θά είναι έφικτή όταν, επιτέλους, θά μάς έχουν δοθεί νόμοι; 'Αφήστε στην άκρη αυτή τή σκέψη· γιατί τί θά καταφέρουμε έμεις, πού δέν έχουμε θρησκεία, μέ τούς νόμους; Πρέπει νά 'χουμε κάποιο πιστεύω, ένα πιστεύω πού νά ταιριάζει στό δημοκρατικό χαρακτήρα, κάτι πού ν' άπέχει πολύ από τό νά δύναται νά επιστρέψει στη θρησκεία τής Ρώμης. Στην εποχή τούτη, τώρα πού έχουμε πεισθεί ότι τά ήθη πρέπει νά είναι ή βάση τής θρησκείας, κι όχι τό αντίθετο, χρειαζόμαστε ένα σύνολο πεποιθήσεων πού νά 'ρχεται σέ άρμονία μέ τά έθιμα και τις συνήθειες μας, κάτι πού ν' άποτελεί τήν αναγκαία συνέπειά τους και πού θά μπορούσε, έξυψώνοντας τό πνεύμα, νά τό διατηρήσει παντοτινά στό ύψηλό επίπεδο αυτής τής πολύτιμης ελευθερίας τήν όποια, σήμερα, έχει καταστήσει μοναδικό του είδωλο.

Ρωτώ λοιπόν, μπορεί νά πιστέψει κανείς ότι τό δόγμα κάποιου σκλάβου τού Τίτου, ενός άδέξιου θεατρίνου τής 'Ιουδαίας, ταιριάζει σ' ένα ελεύθερο και πολεμικό έθνος πού μόλις έχει ξαναγεννήσει τόν έαυτό του; 'Όχι, συμπατριώτες μου, όχι· μήν πιστέψετε τίποτε παρόμοιο. 'Αν ό Γάλλος βύθιζε, για τή δική του δυστυχία, τόν έαυτό του στά σκοτάδια τού Χριστιανι-

σμού, τότε, από τη μιά μεριά ή περηφάνεια των παπάδων, ή τυραννία τους, ή δεσποτισμός τους, βίτσια που πάντα βλασταίνουν σ' αυτή τη μασμένη όρδη, κι από την άλλη ή μικρότητα, ή στενότητα, οι κοινοτυπίες του δόγματος και των μυστηρίων αυτής της έπονεϊδιστης κι άπιστευτης θρησκείας, άμβλύνοντας τη λεπτότατη κόψη του δημοκρατικού πνεύματος, θά περνούσαν πάλι στο λαιμό του τό ζυγό που ή ζωντάνια του θρυμμάτισε μόλις χθές.

Άς μη χάνεται από τὰ μάτια μας τό γεγονός ότι αυτή ή παιδιάστικη θρησκεία υπήρξε ένα από τὰ καλύτερα όπλα του τυράννου μας: ένα από τὰ κύρια δόγματά της ήταν τό απόδος τὰ του Καίσαρος τώ Καίσαρι. Έχουμε όμως έκθρονίσει τόν Καίσαρα, δέν είμαστε, πιά, διατεθειμένοι νά του αποδόσουμε τίποτα. Γάλλοι, μάταια θά μπορούσατε νά υποθέσετε ότι ό κλήρος σας, ό όποιος τώρα δίνει τόν όρκο, διαφέρει σέ τίποτα ουσιαστικό από τό μη όρκωτό κλήρο του χτές: υπάρχουν βίτσια έμφυτα που είναι άδύνατο νά θεραπευτούν. Πρίν περάσουν δέκα χρόνια — χρησιμοποιώντας τη χριστιανική θρησκεία, τίς προλήψεις της, τίς προκαταλήψεις της— οι παπάδες σας, παρ' όλους τούς όρκους τους και την πάχυνσή τους, θά έγκαθιδρυσουν εκ νέου την άυτόκρατορία τους πάνω στις ψυχές που θά έχουν υπονομεύσει και συλλάβει. θά παλινορθώσουν τη μοναρχία, διότι ή δύναμη των βασιλιάδων ενίσχυσε πάντα τη δύναμη της εκκλησίας· και τό δημοκρατικό σας οικοδόμημα θά καταρεύσει άφου θά 'χουν φαγωθεί τὰ θεμέλια του.

Έσεις που έχετε τὰ τσεκούρια έτοιμα στο χέρι, δώστε τό τελικό χτύπημα στο δέντρο της δεισιδαιμονίας· μήν άρκειστε νά κορφολογάτε τὰ κλαριά του· ξεριζώστε ολοκληρωτικά ένα φυτό που άποτελεί τέτοια έστία μόλυνσης. Νιώσετε καλά ότι τό σύστημά σας της έλευθερίας και της ισότητας προσβάλλει υπερβολικά βίαια τούς άντιπροσώπους των βωμών του Χριστού, ώστε νά υπάρξει κι ένας έστω άπ' αυτούς που νά τό άποδεχτεί καλόπιστα ή νά σταματήσει νά επιδιώκει την άνατροπή του έφόσον θά μπορέσει νά επανακτήσει κι έλάχιστη κυριαρχία πάνω στις συνειδήσεις. Ποιός παπάς, άμα συγκρίνει την κατάσταση στην όποία έχει περιέλθει μ' εκείνην που άπολάμβανε προηγουμένα,

δέ θά δώσει όλες τις δυνάμεις του για να ξανακερδίσει την εμπιστοσύνη και τη δύναμη που έχει χάσει; Και πόσα μικρόψυχα κι αδύναμα πλάσματα δέ θα γίνουν πάλι σκλάβοι αυτού του φιλόδοξου κεκαρμένου; Γιατί να πιστεύουμε ότι οι ενοχλήσεις που υπήρχαν πριν δέν μπορούν να ξαναζωντανέψουν και να μάς χολεριάσουν πάλι; Ήταν οι παπάδες, στά πρώτα χρόνια της Χριστιανικής εκκλησίας, λιγότερο φιλόδοξοι απ' ό,τι σήμερα; Κοιτάξτε πόσο προόδευσαν· σέ τι νομίζετε ότι χρωστούν την επιτυχία τους αν όχι στά μέσα που τούς έδωσε η θρησκεία; Εάν δέν την απαγορέψετε απολύτως, εκείνοι που την ακολουθούν, έφóσον θά έχουν τά ίδια μέσα, θά επιτύχουν σύντομα τά ίδια αποτελέσματα.

Έκμηδενίστε λοιπόν για πάντα ό,τι μπορεί να καταστρέψει κάποτε τό έργο σας. Σκεφτείτε ότι οι καρποί των κόπων σας είναι για τούς απογόνους σας κι ότι τό καθήκον κι ή τιμιότητα επιτάσσουν να μήν κληροδοτήσετε κανέναν από τούς σπόρους εκείνους τής καταστροφής, που θά σήμαιναν ίσως για τούς απογόνους σας μιά ανανέωση του χάους από τό όποιο μόλις τώρα, και μέ τόσα δάσανα, έχουμε αναδυθεί. Τη στιγμή τούτη οι προλήψεις μας εξασθενούν· οι άνθρωποι έχουν κιόλας απαρηγηθεί τις Καθολικές μωρίες· έχουν κι όλες κλείσει τούς ναούς, σκόρπισαν τά λείψανα στους ανέμους και συμφώνησαν πώς ό γάμος είναι μιά άστικη πράξη. Τά τσακισμένα εξομολογητήρια χρησιμεύουν σαν τόποι δημόσιων συναθροίσεων· οι πρώην πιστοί, εγκαταλείποντας τό άποστολικό δείπνο, αφήνουν τούς ζυμαρένιους θεούς να τούς φάνε τά ποντίκια. Γάλλοι, τέλος στίς ταλαντεύσεις: Ή Ευρώπη όλόκληρη, μέ τό 'να χέρι στο πανί που τής φράζει τά μάτια, περιμένει από σας την προσπάθεια εκείνη μέ την όποια θά τό άπομακρύνετε από τό κεφάλι της. Βιαστείτε: ή Άγία Ρώμη ξεσηκώνεται για να καταστείλει την όρμη σας· διαστείτε, άλλίως θά δώσετε καιρό στη Ρώμη να εξασφαλίσει τη λαβή της πάνω στους λίγους προσύλητους που τής άπομένουν. Μέ τόλμη και χωρίς οίκτο κόψετε τό περήφανο κεφάλι της και, μέσα σε δυό τό πολύ μήνες, τό δέντρο τής έλευθερίας, ριχνοντας τη σκιά του στην έδρα του Πέτρου, θά καλύψει μέ τό βάρος των νικηφόρων κλαδιών του τά άξιοκαταφρόνητα χριστιανικά ει-

δωλα πού μέ τόση άδιαντροπιά στήθηκαν πάνω στίς στάχτες του Κάτωνα και του Βρούτου.

Γάλλοι, σάς τό ξαναλέω: ή Εύρώπη περιμένει τήν άπαλλαγή της από τό σκήπτρο κι άπ' τό θυμιατήρι. Μάθετε καλά ότι δέν ύπάρχει τρόπος νά τήν έλευθερώσετε από τή βασιλική τυραννία χωρίς, παράλληλα, νά σπάσετε για λογαριασμό της τά δεσμά της θρησκευτικής δεισιδαιμονίας: οι χειροπέδες της μιάς είναι στενά δεμένες μέ τις χειροπέδες της άλλης· άν αφήσετε νά έπιζήσει ή μιά, δέ θά μπορέσετε ν' άποφύγετε νά ύποκύψετε στην άλλη πού, έτσι, θά έχετε, έπίσης, αφήσει άνέπαφη. Τώρα πιά ό δημοκράτης δέν είναι άναγκασμένος νά γονατίζει στα πόδια ενός φανταστικού όντος ή ενός άχρειου άπατεώνα· μόνοι θεοί του τώρα πρέπει νά είναι τό θάρρος κι ή έλευθερία. Η Ρώμη εξαφανίστηκε άμέσως μόλις ό Χριστιανισμός κηρύχτηκε εκεί και ή Γαλλία είναι καταδικασμένη άν συνεχίσει νά τόν σέβεται.

Άς έξετασθούν μέ προσοχή τά παράλογα δόγματα, τά άποτρόπαια μυστήρια, οι τερατώδεις τελετουργίες, ή μη πραγματοποιήσιμη ήθική αυτής της άηδιαστικής θρησκείας, και θά φανεί άν ταιριάζουν σέ μιά δημοκρατία. Πιστεύετε στα σοβαρά ότι θά έπέτρεπα στον έαυτό μου νά κυριαρχηθεί από τις άντιλήψεις ενός άνθρώπου πού, μόλις πριν λίγο, τον είδα νά γονατίζει μπροστά στον ήλιθιο παπά του Ίησού; Όχι, ποτέ! Αυτό τό παντοτινά χαμερπές άνθρωπάριο θά έμμένει παντοτινά, έξαιτίας της χθαμαλότητας των άπόψεών του, στίς φρικωδίες του παλιού καθεστώτος· γιατί, από τή στιγμή πού στάθηκε ικανός νά ύποκύψει στίς ήλιθιότητες μιάς θρησκείας τόσο μίξερης όσο αυτή πού έχουμε τήν τρέλα νά άποδεχόμαστε, δέν είναι σέ θέση νά ύπαγορεύει νόμους ή νά μου δώσει τά φώτα του· δέν τον βλέπω πιά παρά σαν σκλάβο της προκατάληψης και της δεισιδαιμονίας.

Για νά πειστούμε δέν έχουμε παρά νά ριζούμε τά μάτια μας πάνω στη χούφτα εκείνων πού παραμένουν δεμένοι στην άλογη πίστη των πατέρων μας: θά φανεί τότε άν όλοι τους δέν είναι άδιάλλακτοι έχθροί του τωρινού συστήματος, θά δούμε τότε άν δέ συγκαταλέγεται στον άριθμό τους όλόκληρη εκείνη ή δίκαια καταδικασμένη κάστα των βασιλοφρόνων και των άριστοκρα-

τών. Ὁ δούλος ἐνὸς ἐστεμμένου ληστή ἄς κυλιέται, ἂν τοῦ ἀρέσει, στὰ πόδια ἐνὸς σοβαντισμένου εἰδώλου· ἓνα τέτοιο ἀντικείμενο εἶναι κατάλληλο γιὰ τὴ λασπερὴ ψυχὴ του. Ἐκεῖνος ποῦ ὑπηρετεῖ βασιλιάδες εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ λατρεύει θεοὺς· ἀλλ' ἔμεῖς, Γάλλοι, ἔμεῖς συμπατριῶτες μου, παρὰ νὰ ὑποκύψουμε ἄλλη μιὰ φορὰ σὲ τέτοιο μισητὸ ζυγὸ, παρὰ νὰ ἐξευτελιστοῦμε ἄλλη μιὰ φορὰ, θὰ προτιμούσαμε νὰ πεθάνουμε χίλες. Ἄφου πιστεύουμε πὼς μιὰ λατρεία εἶναι ἀπαραίτητη, ἄς μιμηθούμε τοὺς Ρωμαίους; ἡ δράση, τὰ πάθη, οἱ ἥρωες —αὐτὰ ἦταν τ' ἀντικείμενα τοῦ σεβασμοῦ τους. Παρόμοια εἰδῶλα ἀνύψωναν τὴν ψυχὴ, τὴν ἠλέκτριζαν, κι ἀκόμα παραπάνω: μετέδιδαν σὸ πνεῦμα τῆς ἀρετῆς τοῦ ὄντος ποῦ σέβονταν. Αὐτὸς ποῦ λάτρευε τὴν Ἄθηνά ἤθελε νὰ ἔναι φρόνιμος· τὸ θάρρος εὗρισκε στέγη στὴν καρδιά ἐκείνου ποῦ λάτρευε τὸν Ἄρη. Οὔτε ἀπὸ ἓναν ἀπὸ τοὺς θεοὺς αὐτοῦ τοῦ μεγάλου λαοῦ δὲν ἔλειπε ἡ ἐνεργητικότητα· ὅλοι τους μπόλιαζαν τὸ πνεῦμα ἐκείνου ποῦ τοὺς εὐλαβοῦνταν μὲ τὴν φωτιά ποῦ τοὺς πυρπολοῦσε· κι ὁ καθένας ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους ἐλπίζε πὼς θὰ γίνεῖ, μιὰ μέρα, ὁ ἴδιος ἀντικείμενο λατρείας, ὁ καθένας φιλοδοξοῦσε νὰ γίνεῖ μέγας, τουλάχιστον ὅσο κι ὁ θεὸς τὸν ὁποῖο εἶχε διαλέξει σὰν πρότυπο. Ἄντιθέτως, τί βρῖσκουμε στοὺς μάταιους θεοὺς τῆς Χριστιανοσύνης; Τί, θέλω νὰ ξέρω, σὰς προσφέρει αὐτὴ ἡ θρησκεία τῶν ἡλιθίων¹; Μήπως ὁ ἀπλutos Ναζαρηνὸς ἀπατεῶνας σὰς ἐμπνέει κανένα μεγάλο ἰδανικὸ; Ἡ ἀθλία, τί λέω, ἡ ἀπωθητικὴ μητέρα του, ἡ ἀδιάντροπη Μαρία —σὰς ἐμπνέει καμιὰν ἐπιθυμία γιὰ ἀρετὴ; Βρῖσκετε στοὺς ἀγίους ποῦ στολίζουν τὰ Χριστιανικὰ Ἡλύσια κανένα παράδειγμα μεγαλείου, ἡρωισμοῦ ἢ ἀρετῆς; τόσο ξένη πρὸς τῆς ὑψηλόφρονες σκέψεις εἶναι αὐτὴ ἡ ταπεινὴ πίστη ποῦ κανένας καλλιτέχνης δὲν μπορεῖ νὰ χρησιμοποιήσῃ τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς στὰ μνημεῖα ποῦ ἀνεγείρει. Ἄκόμα καὶ στὴν ἴδια

1. Μιὰ προσεκτικὴ μελέτη αὐτῆς τῆς θρησκείας θ' ἀποκαλύψει στὸν καθένα ὅτι οἱ ἀσέβειες μὲ τῆς ὁποῖες εἶναι γεμάτη προέρχονται ἐν μέρει ἀπὸ τὴ σκληρότητα καὶ ἀγνοία τῶν Ἑβραίων καὶ ἐν μέρει ἀπὸ τὴν ἀδιαφορία καὶ σύγχυση τῶν ἔθνικῶν· ἀντὶ ν' ἀποροφήσουν ὅ,τι ἦταν καλὸ σ' ἐκεῖνα ποῦ πρόσφεραν οἱ ἀρχαῖοι λαοί, οἱ χριστιανοὶ δείχνουν νὰ ἔχουν σχηματίσει τὸ δόγμα τους μονάχα ἀπὸ ἓνα συμπίλημα τῶν διτισῶν ποῦ βρῆκαν ἐδῶ κι ἐκεῖ.

τῆ Ρώμῃ, τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ στολίδια τῶν παλικῶν παλατιῶν ἔχουν τὰ πρότυπά τους στὸν παγανισμό καί, τουλάχιστον ὅσο θὰ συνεχίζει νὰ ὑπάρχει ὁ κόσμος τούτος, ὁ παγανισμὸς καί μόνο θὰ προκαλεῖ τὸν ἐνθουσιασμὸ τῶν μεγάλων ἀνδρῶν.

Ἄραγε θὰ βροῦμε στὸν καθαρὸ θεϊσμὸ περισσότερα κίνητρα γιὰ τὴ δημιουργία τοῦ μεγαλειώδους; Ἡ ἀποδοχὴ μιᾶς χιμαιρας μπορεῖ νὰ ἐνσταλάξει στὸ ἀνθρώπινο πνεῦμα τὴ μεγάλη ποσότητα ἐνεργείας πού εἶναι ἀπαραίτητη γιὰ τὶς δημοκρατικὲς ἀρετὲς, μπορεῖ νὰ κάνει τοὺς ἀνθρώπους νὰ τὶς λατρέψουν καί νὰ τὶς κάνουν πράξεις; Ἄς μὴ φανταζόμαστε κατὶ τέτοιο· ἔχουμε ἀποχαιρετήσῃ αὐτὸ τὸ φάντασμα καί, σήμερα, ὁ ἀθεϊσμὸς εἶναι τὸ μοναδικὸ δόγμα ὅλων ἐκείνων πού μποροῦν νὰ σκεφτοῦν λογικά. Καθὼς προχωροῦσαμε στὸ διαφωτισμὸ μας ἀντιλαμβανόμεστε ὅλο καί περισσότερο ὅτι, ἐφόσον ἡ κίνηση εἶναι συνυφασμένη μὲ τὴν ὕλη, τὸ ὄν τὸ ἀναγκαῖο γιὰ τὴ δημιουργία αὐτῆς τῆς κίνησης, ἀποδεικνυόταν σιγά—σιγά προϊόν τῆς φαντασίας μας κι ὅτι, καθὼς ὅ,τι ὑπάρχει πρέπει νὰ ὑπάρχει ἀπὸ τὴν ἴδια τὴ φύση του ἐν κινήσει, ἡ πρώτη κινήτρια δύναμη ἦταν ἀχρηστη· καταλάβαμε ὅτι αὐτὴ ἡ χριστιανικὴ θεότητα τὴν ὁποία πολὺ φρόνιμα ἐφεύραν οἱ πρῶτοι νομοθέτες ἦταν, στὰ χέρια τους, ἀπλῶς ἓνα ἀκόμα μέσο γιὰ νὰ μᾶς ἀλυσσοδέσουν κι ὅτι ἐφόσον κράτησαν γιὰ τὸν ἑαυτὸ τους τὸ δικαίωμα νὰ κάνουν τὸ φάντασμα νὰ μιλήσῃ, ἤξεραν πολὺ καλά τὸν τρόπο νὰ τὸ καθοδηγούν νὰ μὴ λείι τίποτε παραπάνω ἀπ' ὅ,τι θὰ στήριζε τοὺς παράλογους νόμους μὲ τοὺς ὁποίους διακήρυτταν ὅτι μᾶς βοηθοῦν. Ὁ Λυκούργος, ὁ Νουμάς, ὁ Μωυσῆς, ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς, ὁ Μωάμεθ, ὅλοι αὐτοὶ οἱ μεγάλοι ἀλιτήριοι, ὅλοι αὐτοὶ οἱ μεγάλοι τύραννοι τῆς σκέψης, ἤξεραν πῶς νὰ συνδέσουν τὶς θεότητες πού κατασκεύαζαν μὲ τὴν ἴδια τους τὴν ἀπεριόριστη φιλοδοξία· καί σίγουροι ὅτι θὰ αἰχμαλώτιζαν τοὺς ἀνθρώπους ὑπὸ τὴν εὐλογία αὐτῶν τῶν θεῶν, φρόντιζαν πάντοτε, ὅπως ὅλοι γνωρίζουν, εἴτε νὰ τοὺς συμβουλευόταν εἴτε νὰ τοὺς κάνουν ν'ἀπαντοῦν, ἀποκλειστικά σ' ὅ,τι οἱ ἴδιοι νόμιζαν ὅτι θὰ ἐξυπηρετοῦσε τὰ συμφέροντά τους.

Πρέπει λοιπὸν, σήμερα, νὰ περιφρονούμε καί τοὺς κενούς θεοὺς πού κήρυξαν οἱ ἀπατεῶνες κι ὅλες τὶς φαρσικὲς πανουο-

νες που περιέβαλλαν ένα γελοίο πιστεύω: οι ελεύθεροι άνθρωποι δεν ταιριάζει πιά να διασκεδάζουν με τέτοια άθύρματα. Μια από τις αρχές που μεταδίδουμε σ' ολοκλήρη την Ευρώπη πρέπει να είναι η ολοκληρωτική εξάλειψη των θρησκειών και των δογμάτων. Άς μὴν ἀρκεστούμε στο σπάσιμο των σκήπτρων· να κοινοτοποιήσουμε τα είδωλα μιά για πάντα: ἀνεκαθεν ένα μόνο δῆμα χωρίζει τὴ δεισιδαιμονία ἀπὸ τὴ βασιλοφροσύνη¹. Είναι κανείς που ἀμφιβάλλει; Άς καταλάβει μιά και καλή ὅτι, σε κάθε ἐποχή, ένα ἀπὸ τὰ κύρια μελήματα τῶν βασιλιάδων τταν νὰ διατηρήσουν τὴν κυρίαρχη θρησκεία σάν μιά ἀπὸ τὴς πολιτικές βάσεις πὸν στηρίζουν καλύτερα τὸ θρόνο. Άλλ' ἐφόσον αὐτὸς ὁ θρόνος ἔχει γκρεμιστεῖ, καὶ ἐφόσον, εὐτυχῶς, ἔχει γκρεμιστεῖ γιὰ πάντα, ἄς μὴν ἔχουμε τὸν παραμικρὸ δισταγμὸ σχετικά μὲ τὴν ἐξάλειψη τοῦ πράγματος πὸν προμήθευε τὰ στηρίγματα του.

Ναί, πολίτες, ἡ θρησκεία εἶναι ἀσυμβίβαστη μὲ τὸ δημοκρατικό σύστημα· αὐτὸ τὸ ἔχετε ἀντιληφθεῖ. Ποτὲ δὲ θὰ σκύψει ἕνας ελεύθερος ἄνθρωπος μπρὸς στοὺς θεοὺς τοῦ Χριστιανισμοῦ· ποτὲ τὰ δόγματα του, οἱ τελετουργίες του, τὰ μυστήριά του ἢ ἡ ἠθική του δὲ θὰ ταιριάζουν σ' ἕνα δημοκράτη. Άκόμα μιά προσπάθεια· ἀφοῦ κοπιᾶζετε γιὰ νὰ καταστρέψετε ὅλους τοὺς παλιούς θεσμοὺς μὴν ἀφήσετε νὰ ἐπιζήσει ἕνας τους, διότι ἕνας ἀρκεῖ γιὰ τὴν παλινὸρθωση καὶ τῶν ἄλλων! Καὶ πόσο πιὸ δέβαιη δὲ θὰ εἶναι ἡ ἀναβίωσή τους ἀφοῦ αὐτὸς πὸν ἀνέχεστε εἶναι στὰ σίγουρα ἡ πηγή καὶ τὸ λίκνο ὅλων. Άς σταματήσουμε νὰ πιστεύουμε πὸς ἡ θρησκεία μπορεῖ νὰ εἶναι χρησιμὴ στὸν ἄνθρωπο! Άρκει νὰ μᾶς δοθοῦν καλοὶ νόμοι καὶ θὰ μπορούμε νὰ κάνουμε δίχως τῆς. Άλλά, μᾶς βεβαιώνουν, ὁ λαὸς χρειάζεται μιά· τὸν διασκεδάζει, τὸν κατευνάζει. Θραυμάσια! Άν συμβαί-

1. Ἐρευνήστε τὴν ἱστορία ὅλων τῶν λαῶν: δὲ θὰ βρεῖτε κανένα πὸν νὰ μεταβάλλει τὴν κυβέρνηση πὸν ἔχει σὲ μοναρχικό σύστημα παρὰ μόνο ἐξαιτίας τῆς ἀποκτήνωσης καὶ τῆς πρόληψης· πάντα θὰ δεῖτε τοὺς βασιλιάδες νὰ ὑποστηρίζουν τὴ θρησκεία καὶ τὴ θρησκεία νὰ καθαγιαίνει τοὺς βασιλιάδες. Είναι γνωστὸς ὁ μῦθος τοῦ θαλαμηπόλου καὶ τοῦ μάγειρα: Δὸς μου τὸ πιπέρι — πάρε τὸ δούτυρο. Δυστυχισμένοι θνητοὶ! Είναι γραφτὸ σας νὰ μοιάζετε γιὰ πάντα τοῦ ἀφέντη τῶν δυὸ αὐτῶν καθαρημάτων;

νει αυτό, δώστε μας μιά θρησκεία πρέπουσα σ' ἐλευθερους ἀνθρώπους· δώστε μας τούς θεούς του παγανισμού. Θά λατρέψουμε πρόθυμα τόν Δία, τόν Ἡρακλή, τήν Παλλάδα· δέν μάς είναι, ὁμως, χρήσιμος ἕνας θεός χωρίς διαστάσεις πού γεμίζει τά πάντα μέ τήν ἀπεραντοσύνη του, ἕνας θεός παντοδύναμος πού ποτέ δέν ἐπιτυγχάνει αὐτό πού θέλει, ἕνα ὑπέρτατα ἀγαθό ὄν πού δημιουργεῖ μονάχα δυσαρεστημένους, ἕνας φίλος τῆς τάξης στήν κυβέρνηση τοῦ ὁποῖου βασιλεύει ἡ ἀταξία. Δέ θέλουμε πιά ἕνα θεό πού βρίσκεται στά μαχαίρια μέ τή Φύση, πού είναι ὁ πατέρας τῆς σύγχυσης, πού συγκινεῖ τόν ἄνθρωπο μόνο τήν ὥρα τῆς διάπραξης κτηνωδιῶν· ἕνας τέτοιος θεός μάς κάνει νά τρέμουμε ἀπό ἀγανάκτηση καί τόν ἐξορίζουμε γιά πάντα στή λήθη ἀπό τήν ὁποία θέλησε νά τόν ἀνακαλέσει ὁ διαδόχτος Ροβεσπιέρος¹.

Γάλλοι, στή θέση αὐτοῦ τοῦ ἀνάξιου φαντάσματος θά τοποθετήσουμε τά ἐπιβλητικά ὁμοιώματα πού κατέστησαν τή Ρώμη κύρια τῆς γῆς· ἄς φερθοῦμε σέ κάθε χριστιανικό εἶδωλο ὡπως φερθήκαμε στά εἶδωλα τῶν βασιλιάδων μας. Ἐκεῖ πού κάποτε κάθονταν τύραννοι ἔχουμε ὑψώσει ἐμβλήματα ἐλευθερίας· μέ τόν ἴδιο τρόπο θά τοποθετήσουμε εἰκόνες μεγάλων ἀνδρῶν στά βάρθρα πού κατέχονταν κάποτε ἀπό τ' ἀγάλματα τῶν ἀλητῶν τούς ὁποῖους λάτρευε ἡ Χριστιανοσύνη². Ἄς σταματήσουμε νά τρέφουμε ἀμφιβολίες σχετικά μέ τήν ἐπίδραση πού θά ἔχει ὁ ἀθεϊσμός στή χώρα: μήπως δέν ἐνίωσαν οἱ χωρικοί τήν ἀνάγκη τῆς ἐκμηδένισης τῆς Καθολικῆς λατρείας πού ἐρχεται σέ τόση ἀντίθεση πρός τίς ἀληθινές ἀρχές τῆς ἐλευθερίας; Δέν εἶδαν ἀπτόητοι, χωρίς νά λυπηθοῦν ἢ νά πονέσουν, τούς βωμούς καί τά πρεσβυτέριά τους νά γίνονται κομμάτια; Νά εἰστε βέβαιοι, μέ

1. Ὅλες οἱ θρησκείες είναι σύμφωνες στόν ἐκθειασμό τῆς σοφίας καί τῆς ἰσχύος τῆς θεότητας· ἀλλά μόλις ἀρχίζουν τήν ἐξιστόρηση τῆς συμπεριφορᾶς τῆς δέν ἀνακαλύπτουμε ἄλλο ἀπό ἀφροσύνη, ἀδυναμία καί ματαιοδοξία. Ὁ θεός, λένε, ἔκανε τόν κόσμο γιά τόν ἑαυτό του καί, μέχρι σήμερα, οἱ προσπάθειές του νά τόν ἐξαναγκάσει (τόν κόσμο) νά τόν ἐκτιμῆσει ἔχουν ἀποδειχτεῖ μάταιες· ὁ θεός μάς δημιούργησε γιά νά τόν λατρεύουμε, καί ξοδεύουμε τίς μέρες μας κοροϊδεύοντάς τον! Ταλαίπωρο πλάσμα!

2. Μιλᾶμε μόνο γιά τούς μεγάλους ἐκείνους ἄντρες πού ἡ φήμη τους ἔχει ἐδραιωθεῖ ἐδῶ καί πολλά χρόνια.

των ίδιο τρόπο θ' άπαρηθούν και τὸ γελοίο θεὸ τους. Τὰ ἀγαλλ-
ματα τοῦ Ἄρη, τῆς Ἀθηνάς και τῆς ἐλευθερίας θά στηθοῦν στὰ
χωριά, στίς πιὸ περιδλεπτες θέσεις· θά γίνονται γιορτές ἐκεί
κάθε χρόνο· βραβείο θά δίνεται στὸν πολίτη πού σ' ἀθήθηκε πιὸ
αντάξιός τῆς πατριδας. Στὴν εἰσοδο ἑνὸς μοναχικοῦ δάσους τὰ
γάλματα τῆς Ἀφροδίτης, τοῦ Ὑμέναιου και τοῦ Ἐρωτα, στε-
γασμένα σ' ἕναν ἀγροτικό ναὸ θά δέχονται τίς σπονδές τῶν
Ἐραστῶν. Ἡ Ὅμορφιά, ἐκεί, μὲ τὸ χέρι τῶν Χαρίτων θά στε-
τανώνει τῆ Σταθερότητα. Περισσότερο ἀπὸ ἀπλή ἀγάπη θ'
ἀπαιτεῖται ἀπὸ ἐκείνον πού θά θέτει ὑποψηφιότητα γιὰ τὴν
τιάρα· θά πρέπει νὰ εἶναι ἀξιὸς τῆς· ἠρωισμός, ικανότητες,
ἀνθρωπιά, εὐρύτητα πνεύματος, ἀποδεδειγμένη ἐξάσκηση τῶν
δικαιωμάτων και τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ πολίτη —αὐτὰ εἶναι τὰ
διαπιστευτήρια πού θά εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ καταθέσει στὰ
πόδια τῆς ἐρωμένης του ὁ ἔραστής, και θά ἔχουν πολὺ μεγαλύτε-
ρη ἀξία ἀπὸ τοὺς τίτλους καταγωγῆς και περιουσίας πού ἀπαι-
τοῦσε πρὶν ἢ περηφάνεια τῶν ἀνοήτων. Ἄπ' αὐτὴ τῆ λατρεία
(τουλάχιστο) θά γεννιοῦνται μερικές ἀρετές, ἐνὼ μονάχα ἐγκλή-
ματα προέρχονται ἀπὸ τὴν ἄλλη ἐκείνη πού εἶχαμε τὴν ἀδυνα-
μία νὰ πιστεῦομε. Ἡ λατρεία τοῦτη θά γίνει σύμμαχος μὲ τὴν
ἐλευθερία τὴν ὁποία ὑπηρετοῦμε· θά ζωντανέψει, θά θρέψει, θ'
ἀναφλέξει τὴν ἐλευθερία ἐνὼ ὁ θεῖσμός εἶναι, ἀπὸ τὴν οὐσία κι
ἀπὸ τῆ φύση του, ὁ πιὸ θανάσιμος ἐχθρὸς τῆς.

Μήπως χάθηκε και μιά, ἐστω, σταγόνα αἶμα ὅταν τὰ παγανι-
στικά εἰδῶλα καταστράφηκαν μὲ τὴν ἐγκαθίδρυση τῆς Ἀνατο-
λικῆς αὐτοκρατορίας; Ἡ Ἐπανάσταση, προετοιμασμένη ἀπὸ
τὴν ἠλιθιότητα ἑνὸς λαοῦ πού ἐγινε πάλι σκλάβος, ἔλαβε χῶραν
χωρὶς τὸ ἐλάχιστο ἐμπόδιο. Γιατί νὰ φοβόμαστε ὅτι τὸ ἐργο τῆς
φιλοδοξίας θά εἶναι πιὸ δύσκολο ἀπὸ τὸ ἐργο τοῦ δεσποτισμοῦ;
Μονάχα οἱ παπάδες κρατοῦν τὸ λαὸ, τὸν ὁποῖο ἐσεῖς φοβάστε
νὰ διαφωτίσετε, αἰχμάλωτο στὰ πόδια τοῦ φανταστικοῦ τους
θεοῦ· ἀποσπάστε τοὺς παπάδες ἀπὸ τὸ λαὸ και τὸ πέπλο θά
σκιστεῖ μ' ἐντελῶς φυσικό τρόπο. Πεισθεῖτε ὅτι αὐτὸς ὁ κόσμος,
πολὺ σοφότερος ἀπ' ὅ,τι ἐσεῖς ὑποθέτετε, ἀφοῦ πέταξε ἀπὸ τίς
πλάτες του τίς ἀλυσίδες τοῦ τυράννου, γρήγορα θά ξεφορτωθεῖ
και τίς ἀλυσίδες τῆς δεισιδαιμονίας. Φοβάστε ἕνα λαὸ πού δέ

θά νιώθει φραγμούς —τί γελοίο! Πιστέψτε με, πολίτες, τὸν ἄνθρωπο πού δέ τὸν συγκραστῆι τὸ ὕλικό σπαθί τῆς δικαιοσύνης, ἐλάχιστα θά τὸν σταματῆσει ὁ ἠθικός φόβος τῶν βασάνων τῆς κόλασης τὴν ὁποία κοροϊδεύει ἀπὸ τὰ παιδικὰ του χρόνια· μὲ μιὰ λέξη, πολλὰ ἐγκλήματα ἔχουν διαπραχθεῖ σάν συνέπεια τοῦ θεϊσμοῦ σας, οὔτε ἓνα δὲν ἔχει ἐμποδιστεῖ ἀπ' αὐτόν.

Ἄν εἶναι ἀλήθεια ὅτι τὰ πάθη τυφλώνουν, ὅτι σάν ἀποτελεσμα ἔχουν νὰ θολώνουν τὰ μάτια μας καὶ νὰ τὰ ἐμποδίζουν νὰ δοῦν τοὺς κινδύνους πού μᾶς περικυκλώνουν, πῶς μπορούμε νὰ ὑποθέσουμε ὅτι κίνδυνοι τόσο μακρινοὶ ὅσο οἱ τιμωρίες πού ἀναγγέλλει ὁ θεὸς σας, μπορούν νὰ διαλύσουν τὴ θολούρα τὴν ὁποία ἡ λεπίδα τοῦ νόμου, πού συνεχῶς ἐπικρέμαται πάνω στὰ πάθη, δὲν εἶναι ικανὴ νὰ διαπεράσει; Κι ἂν ἔχει γίνεϊ ξεκάθαρο ὅτι αὐτὸς ὁ συμπληρωματικὸς ἐλεγχος, πού ἐπιβάλλεται ἀπὸ τὴν ἰδέα τοῦ θεοῦ, καταλήγει ἀχρηστος, ἂν ἀποδεικνύεται ὅτι, λόγω τῶν ἄλλων του ἐπιδράσεων, εἶναι ἐπικίνδυνος, τότε, θά ἤθελα νὰ ξέρω, πῶς μπορεί νὰ χρησιμοποιηθεῖ καὶ τί εἶναι αὐτὸ πού θά μᾶς κάνει νὰ βοηθήσουμε νὰ παραταθεῖ ἡ ὑπαρξὴ του;

Εἶναι κανεῖς ἐτοιμος νὰ μοῦ πει ὅτι δὲν εἴμαστε ἀκόμη ἀρκετὰ ὠρμοὶ γιὰ νὰ παγιώσουμε τὴν ἐπανάστασή μας μὲ τέτοιο λαμπρὸ τρόπο; Ἀγαπητοὶ μου συμπατριῶτες, ὁ δρόμος πού ἀνοιξαμε στὰ 1789 ἦταν πολὺ πιὸ δύσκολος ἀπὸ 'κείνον πού βρῖσκεται ἀκόμα μπροστὰ μας καὶ μᾶς μένουν πολὺ λίγα ἀκόμη νὰ κάνουμε γιὰ νὰ κατακτήσουμε τὴν κοινὴ γνώμη τὴν ὁποία μὲ κάθε τρόπο ἔχουμε πιέσει ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς πτώσης τῆς Βασιλῆς. Ἄς πιστέψουμε ὅτι ἓνας λαὸς ἀρκετὰ σοφὸς καὶ ἀρκετὰ γενναῖος σὸ νὰ σύρει ἓναν ἀναιδῆ μονάρχη ἀπὸ τὰ ὕψη τοῦ μεγαλείου μέχρι τὰ πόδια τῆς λαιμητόμου, ἓνας λαὸς πού, στὰ τελευταῖα χρόνια, στάθηκε ικανὸς νὰ καταργῆσει τόσες προλήψεις καὶ νὰ πετάξει στὰ σκουπίδια τόσες λαιμαριές, θά ἔχει σοφία καὶ γενναϊότητα ἀρκετὴ γιὰ νὰ φέρει σὲ πέρας τὴν ὑπόθεσι καὶ νὰ ἐξαφανίσει, μὲ σκοπὸ τὴν εὐδαιμονία τῆς δημοκρατίας, ἓνα ἀπλό φάντασμα, ὅταν μάλιστα ἔχει κι ὅλας ἐπιτυχῶς ἀποκεφαλίσει ἓνα πραγματικὸ βασιλιά.

Γάλλοι, ἀρκεῖ νὰ δώσετε τὰ πρώτα χτυπήματα· ἡ κρατικὴ μόρφωση θά μεριμνήσει γιὰ τὰ ὑπόλοιπα. Ἐπιδοθεῖτε ἀμέσως

στό καθήκον της εκπαίδευσης των νέων, αυτό πρέπει να γίνει ένα από τα πιο σημαντικά σας μελήματα· πάνω απ' όλα, θεμελιώστε τη μόρφωσή τους πάνω σε σταθερή ηθική βάση, την ηθική βάση που έχει τόσο παραμεληθεί από τη θρησκευτική σας μόρφωση. Παρά να κουράσετε τα νεανικά όργανα των παιδιών σας με θειστικές ήλιθιότητες, αντικαταστήσετε τις με έξοχες κοινωνικές αρχές, αντί να τα διδάσκετε μάταιες προσευχές τις όποιες, στα δεκαέξι τους, θά περηφανεύονται ότι τις έχουν ξεχάσει, αφήστε τα να μάθουν τα καθήκοντά τους απέναντι στην κοινωνία· εκπαιδεύτε τα στην εκτίμηση των αρετών εκείνων τις όποιες έσεις μόλις τις αναφέρατε στα παλιότερα χρόνια και οι όποιες άρκούν, χωρίς τους θρησκευτικούς σας μύθους, για την άτομική τους εύτυχια· κάντε τα να καταλάβουν ότι αυτή η εύτυχια συνίσταται στο να κάνουν τους άλλους τόσο τυχερούς όσο θά ήθελαν να είναι κι εκείνα τα ίδια. 'Αν στηριζετε τούτες τις αλήθειες πάνω στις χιμαιρες του Χριστιανισμού, όπως τόσο ανόητα κάνατε στο παρελθόν, μόλις οι μαθητές σας αντιληφθούν την παράλογη ματαιότητα των θεμελιών του, θά ανατρέψουν όλoκληρο τό οικοδόμημα και θά γίνουν ληστές για τόν απλούστατο λόγο ότι θά πιστεύουν πώς η θρησκεία που κατέριψαν τους τό απαγορεύει. 'Από την άλλη μεριά, αν τους κάνετε ν' αντιληφθούν ότι η αρετή είναι αναγκαία, για τό μοναδικό λόγο ότι η εύτυχια τους εξαρτάται απ' αυτήν, ό έγωισμός θά τους κάνει τίμιους κι ό νόμος τούτος, που θά ύπαγορεύει τή συμπεριφορά τους προς τους άλλους, θά είναι ό πιο βέβαιος κι ό πιο λογικός απ' όλους. 'Ας δοθεί λοιπόν σχολαστική προσοχή στο ν' αποφευχθεί ή ανάμιξη θρησκευτικών φαντασιώσεων στην έθνική εκπαίδευση. Μήν ξεχνάτε ποτέ ότι επιθυμούμε να διαμορφώσουμε ανθρώπους ελεύθερους κι όχι ξεπεσμένους λάτρεις ενός θεού. 'Ενας άπλός φιλόσοφος άς εισαγάγει αυτούς τους νέους μαθητές στα άσύλληπτα θαύματα τής Φύσης· άς τους άποδειξει ότι ή άποδοχή ενός θεού, ενώ πολύ συχνά ήταν επικίνδυνη για τους ανθρώπους, ποτέ δέ συνεισέφερε στην εύτυχια τους κι ότι ποτέ δέ θά γίνουν εύτυχέστεροι με τό ν' αναγνωρίζουν σάν αίτια αυτού που δέν καταλαβαίνουν κάτι που τό καταλαβαίνουν άκόμη λιγότερο· ότι είναι πολύ λιγότερο ούσιαστικό τό να ανατέ-

μνουν τις φυσικές διαδικασίες από τὸ νὰ τις ἀπολαμβάνουν καὶ νὰ ὑπακούουν στοὺς νόμους πού τις διέπουν· ὅτι οἱ νόμοι αὐτοὶ εἶναι τόσο σοφοὶ ὅσο καὶ ἀπλοὶ· ὅτι εἶναι χαραγμένοι στὶς καρδιές ὅλων τῶν ἀνθρώπων κι ὅτι ἀρκεῖ νὰ ρωτήσετε τὴν καρδιά καὶ θὰ μάθετε τὶς παρορμήσεις της. Ἐάν ἀπαιτήσουν νὰ τοὺς μιλήσετε γιὰ κάποιο δημιουργό, ἀπαντήσετε ὅτι, καθὼς τὰ πράγματα ἦταν πάντοτε ὁπῶς καὶ τώρα, καθὼς δὲν εἶχαν ποτὲ ἀρχὴ καὶ δὲ θὰ ἔχουν ποτὲ τέλος, εἶναι ἀχρηστο ὅσο καὶ ἀδύνατο γιὰ τὸν ἄνθρωπο τὸ νὰ μπορέσει νὰ παρακολουθήσει τὴν πορεία τους ἀντίστροφα καὶ νὰ φτάσει σὲ μιὰ φανταστικὴ ἀφετηρία ἢ ὅποια δὲ θὰ ἐξηγοῦσε τίποτα καὶ δὲ θὰ ῥηθῆτο σὲ τίποτα. Πείτε τους ὅτι εἶναι ἀδύνατο γιὰ τὸν ἄνθρωπο νὰ σχηματίσει πραγματικὴ ἀντίληψη ἐνὸς ὄντος τὸ ὅποιο δὲν ἐπιδρά σὲ καμιὰ ἀπὸ τὶς αἰσθήσεις μας.

Ὅλες οἱ ιδέες μας εἶναι ἀναπαραστάσεις ἀντικειμένων τὰ ὅποια ἐρεθίζουν τὰ αἰσθητήριά μας· τί θ' ἀναπαραστήσει σ' ἐμὰς τὴν ιδέα ἐνὸς θεοῦ πού εἶναι προφανῶς μιὰ ιδέα χωρὶς ἀντικείμενο; Μιὰ τέτοια ιδέα, θὰ τοὺς πείτε, δὲν εἶναι τίποτα παραπάνω ἀπὸ μιὰ χίμαιρα. Μερικοὶ σοφοὶ, θὰ συνεχίσετε, μὰς βεβαιώνουν ὅτι ἡ ιδέα τοῦ θεοῦ εἶναι ἐμφυτὴ κι ὅτι οἱ θνητοὶ τὴν ἔχουν ἤδη ὅταν βρῖσκονται στὴν κοιλία τῆς μητέρας τους. Ἀλλὰ, θὰ παρατηρήσετε, αὐτὸ εἶναι λάθος· κάθε ἀρχὴ εἶναι κρίση, κάθε κρίση ἀποτελεῖ ἀπόρροια τῆς ἐμπειρίας κι ἡ ἐμπειρία ἀποκτάται μόνο ἀπὸ τὴ λειτουργία τῶν αἰσθήσεων· συνεπῶς οἱ θρησκευτικὲς ἀρχές δὲν ἀνάγονται σὲ τίποτα καὶ δὲν εἶναι καθόλου ἐμφυτεῖς. Πῶς, θὰ συνεχίσετε, στάθηκε δυνατό νὰ πεισθοῦν λογικὰ ὄντα ὅτι αὐτὸ πού γίνεται ἀντιληπτό μὲ τὴν πιὸ μεγάλη δυσκολία ἔχει γι' αὐτὰ τὴν πιὸ ζωτικὴ σημασία; Κάτι τέτοιο συνέβη ἐπειδὴ τὸ ἀνθρώπινο γένος τρομοκρατήθηκε· διότι ὅταν κανεὶς φοβάται παῦει νὰ σκέφτεται λογικὰ· διότι, πάνω ἀπ' ὅλα, ἔχουμε διδαχθεῖ νὰ δυσπιστοῦμε στὴ λογικὴ καὶ νὰ τὴν προκαλοῦμε· διότι, ὅταν ὁ ἐγκέφαλος ταρασσεται, μπορεῖ κανεὶς νὰ πιστέψει σ' ὅτιδήποτε χωρὶς νὰ τὸ ἐρωτήσῃ καθόλου· ἀγνοία καὶ φόβος, θὰ προσθέσετε — νὰ ἡ διδυμὴ βάση κάθε θρησκείας.

Ἡ ἀβεβαιότητα τοῦ ἀνθρώπου σὲ σχέση μὲ τὸ θεὸ του ἀπο-

τελεί, ακριβώς, την αιτία της προσκόλλησής του στη θρησκεία.

Ο φόβος του ανθρώπου που βρίσκεται στα σκοτάδια είναι τόσο τυσικός όσο και ήθικός· με τόν καιρό του γίνεται συνήθεια κι εξελίσσεται σε ανάγκη: θά πίστευε ότι κάτι του λείπει ακόμα κι αν δεν είχε πιά τίποτε νά φοβάται και τίποτε νά ελπίζει. Ξαναγυρίστε μετά στο πόσο χρησιμη είναι η ύπαρξη ήθους: σχετικά μ' αυτό τὸ ἀπέραντο θέμα δώστε τους πολὺ περισσότερα παραδειγματα παρὰ μαθήματα, περισσότερες ἐποπτείες παρὰ διβλία, και θά τούς κάνετε καλούς πολίτες: θά τούς μετατρέψετε σε θαυμάσιους πολεμιστές, θαυμάσιους πατέρες, θαυμάσιους συζύγους: θά δημιουργήσετε ἀνθρώπους τόσο ἀφοσιωμένους στὴν ἐλευθερία τῆς χώρας τους πού τὸ πνεῦμα τους θά εἶναι ἀπρόσβλητο ἀπὸ τὴ δουλικότητα, ἀπρόσβλητο ἀπὸ τὴν ταραχὴ τοῦ θρησκευτικοῦ τρόμου. Τότε ὁ ἀληθινὸς πατριωτισμὸς θά λάμψει σὲ κάθε καρδιά και θά βασιλέψει ἐκεῖ μ' ὅλη τὴ δύναμη τῆς καθαρότητάς του διότι θά ἔχει καταστει κυρίαρχο συναίσθημα και καμιά ξένη πρὸς αὐτὸ ἀντίληψη δὲ θά χαλαρώσει τὸ δυναμισμὸ του· τότε ἡ δευτέρη γενιά σας θά εἶναι ἐξασφαλισμένη και τὸ ἔργο σας, στερεωμένο ἀπ' αὐτὴν, θά προχωρήσει μέχρι πού νά γίνει νόμος τοῦ Σὺμπαντος. Ἄλλ' ἐάν ἀγνοηθοῦν, ἀπὸ φόβο ἢ μικροψυχία, αὐτὲς οἱ συμβουλές, ἀν οἱ βάσεις τοῦ οἰκοδομηματος τὸ ὁποῖο νομίσαμε ὅτι γκρεμίσαμε ἀφεθοῦν ἀνέπαφες, τί θά συμβεῖ τότε; θά ξαναχτίσουν ἐκεῖ και θά στήσουν ἐπάνω τους τούς ἰδίους κολοσσούς με τὴν ἐξῆς διαφορά: οἱ καινούριες κατασκευές θά στερεωθοῦν τόσο πολὺ πού οὔτε ἡ δικὴ σας γενεά, οὔτε οἱ ἐπόμενες, θά μποροῦν νά κάνουν τίποτα ἐναντιὰ τους.

Μὴν ἀμφιβάλλετε: οἱ θρησκείες εἶναι τὰ λίκνα τοῦ δεσποτισμοῦ· πρῶτος ἀνάμεσα σ' ὅλους τούς δεσπότες ὑπῆρξε ἓνας παπᾶς: ὁ πρῶτος βασιλιάς και ὁ πρῶτος αὐτοκράτορας τῆς Ρώμης, ὁ Νουμάς και ὁ Αὐγουστος, ἦταν συνδεδεμένοι με τὸ ἱερατεῖο· ὁ Κωνσταντῖνος και ὁ Κλόβις ἦταν πιὸ πολὺ μοναχοὶ παρὰ βασιλιάδες· ὁ Ἡλιογάβαλος ἦταν ἱερέας τοῦ Ἡλίου. Ἀνέκαθεν, σὲ κάθε αἰῶνα και σὲ κάθε ἐποχῇ, ὑπῆρξε μιὰ τέτοια σχέση ἀνάμεσα στοῦ δεσποτισμὸ και τὴ θρησκεία πού ἐγινε ἀπείρως φανερό και ἀποδείχτηκε χιλιάδες φορές ὅτι καταστρέφοντας τὸν ἓνα πρέπει νά ὑπονομεύσουμε και τὴν ἄλλη, γιὰ τὸν ἀπλοῦστατο

μουν τις φυσικές διαδικασίες από τὸ νὰ τις ἀπολαμβάνουν καὶ νὰ ὑπακοῦουν στοὺς νόμους πού τις διέπουν· ὅτι οἱ νόμοι αὐτοὶ εἶναι τόσο σοφοὶ ὅσο καὶ ἀπλοὶ· ὅτι εἶναι χαραγμένοι στὶς καρδιές ὅλων τῶν ἀνθρώπων κι ὅτι ἀρκεῖ νὰ ρωτήσετε τὴν καρδιά καὶ θὰ μάθετε τὶς παρορμήσεις της. Ἐάν ἀπαιτήσουν νὰ τοὺς μιλήσετε γιὰ κάποιο δημιουργό, ἀπαντήσετε ὅτι, καθὼς τὰ πράγματα ἦταν πάντοτε ὅπως καὶ τώρα, καθὼς δὲν εἶχαν ποτὲ ἀρχὴ καὶ δὲ θὰ ἔχουν ποτὲ τέλος, εἶναι ἀχρηστο ὅσο καὶ ἀδύνατο γιὰ τὸν ἀνθρώπο τὸ νὰ μπορέσει νὰ παρακολουθήσει τὴν πορεία τους ἀντίστροφα καὶ νὰ φτάσει σὲ μιὰ φανταστικὴ ἀφετηρία ἢ ὅποια δὲ θὰ ἐξηγοῦσε τίποτα καὶ δὲ θὰ βοηθοῦσε σὲ τίποτα. Πείτε τους ὅτι εἶναι ἀδύνατο γιὰ τὸν ἀνθρώπο νὰ σχηματίσει πραγματικὴ ἀντίληψη ἐνὸς ὄντος τὸ ὅποιο δὲν ἐπιδρά σὲ καμιὰ ἀπὸ τὶς αἰσθήσεις μας.

Ὅλες οἱ ιδέες μας εἶναι ἀναπαραστάσεις ἀντικειμένων τὰ ὅποια ἐρεθίζουν τὰ αἰσθητήριά μας· τί θ' ἀναπαραστήσει σ' ἐμᾶς τὴν ιδέα ἐνὸς θεοῦ πού εἶναι προφανῶς μιὰ ιδέα χωρὶς ἀντικείμενο; Μιὰ τέτοια ιδέα, θὰ τοὺς πείτε, δὲν εἶναι τίποτα παραπάνω ἀπὸ μιὰ χίμαιρα. Μερικοὶ σοφοὶ, θὰ συνεχίσετε, μᾶς βεβαιώνουν ὅτι ἡ ιδέα τοῦ θεοῦ εἶναι ἐμφυτὴ κι ὅτι οἱ θνητοὶ τὴν ἔχουν ἤδη ὅταν βρῖσκονται στὴν κοιλιά τῆς μητέρας τους. Ἀλλὰ, θὰ παρατηρήσετε, αὐτὸ εἶναι λάθος· κάθε ἀρχὴ εἶναι κρίση, κάθε κρίση ἀποτελεῖ ἀπόρροια τῆς ἐμπειρίας κι ἡ ἐμπειρία ἀποκτάται μόνο ἀπὸ τὴ λειτουργία τῶν αἰσθήσεων· συνεπῶς οἱ θρησκευτικὲς ἀρχές δὲν ἀνάγονται σὲ τίποτα καὶ δὲν εἶναι καθόλου ἐμφυτεῖς. Πῶς, θὰ συνεχίσετε, στάθηκε δυνατό νὰ πεισθοῦν λογικὰ ὄντα ὅτι αὐτὸ πού γίνεται ἀντιληπτὸ μὲ τὴν πιὸ μεγάλη δυσκολία ἔχει γι' αὐτὰ τὴν πιὸ ζωτικὴ σημασία; Κάτι τέτοιο συνέβη ἐπειδὴ τὸ ἀνθρώπινο γένος τρομοκρατήθηκε· διότι ὅταν κανεὶς φοβάται παῦει νὰ σκέφτεται λογικὰ· διότι, πάνω ἀπ' ὅλα, ἔχουμε διδαχθεῖ νὰ δυσπιστοῦμε στὴ λογικὴ καὶ νὰ τὴν προκαλοῦμε· διότι, ὅταν ὁ ἐγκέφαλος ταράσσεται, μπορεῖ κανεὶς νὰ πιστέψει σ' ὀτιδήποτε χωρὶς νὰ τὸ ἐρωτήσει καθόλου· ἀγνοία καὶ φόβος, θὰ προσθέσετε —νὰ ἡ διδυμὴ βάση κάθε θρησκείας.

Ἡ ἀβέβαιότητα τοῦ ἀνθρώπου σὲ σχέση μὲ τὸ θεὸ του ἀπο-

τελεί, άκριδώς, τήν αίτια τής προσκόλλησής του στή θρησκεία.

Ο φόβος του ανθρώπου πού βρίσκεται στά σκοτάδια είναι τόσο φυσικός όσο και ήθικός· μέ τόν καιρό του γίνεται συνήθεια κι εξελίσσεται σέ ανάγκη: θά πιστεue ότι κάτι του λείπει άκόμα κι άν δέν είχε πιά τίποτε νά φοβάται και τίποτε νά ελπίζει. Ξαναγυρίστε μετά στό πόσο χρήσιμη είναι ή ύπαρξη ήθους: σχετικά μ' αυτό τό άπέραντο θέμα δώστε τους πολύ περισσότερα παραδείγματα παρά μαθήματα, περισσότερες έποπτείες παρά διδλία, και θά τους κάνετε καλούς πολίτες: θά τους μετατρέψετε σέ θαυμάσιους πολεμιστές, θαυμάσιους πατέρες, θαυμάσιους συζύγους: θά δημιουργήσετε ανθρώπους τόσο άφοσιωμένους στην έλευθερία τής χώρας τους πού τό πνεύμα τους θά είναι άπρόσβλητο από τή δουλικότητα, άπρόσβλητο από τήν ταραχή του θρησκευτικού τρόμου. Τότε ο άληθινός πατριωτισμός θά λάμψει σέ κάθε καρδιά και θά βασιλέψει εκεί μ' όλη τή δύναμη τής καθαρότητας του διότι θά έχει καταστεί κυρίαρχο συναισθημα και καμιά ξένη πρός αυτό αντίληψη δέ θά χαλαρώσει τό δυναμισμό του· τότε ή δεύτερη γενιά σας θά είναι εξασφαλισμένη και τό έργο σας, στερεωμένο άπ' αυτήν, θά προχωρήσει μέχρι πού νά γίνει νόμος του Σύμπαντος. Άλλ' εάν άγνοηθούν, από φόβο ή μικροψυχία, αυτές οι συμβουλές, άν οι βάσεις του οικοδομήματος τό όποιο νομίσαμε ότι γκρεμίσουμε άφεθούν άνεπαφες, τί θά συμβεί τότε; θά ξαναχτίσουν εκεί και θά στήσουν επάνω τους τους ίδιους κολοσσούς μέ τήν έξής διαφορά: οι καινούριες κατασκευές θά στερεωθούν τόσο πολύ πού ούτε ή δική σας γενεά, ούτε οι επόμενες, θά μπορούν νά κάνουν τίποτα ενάντια τους.

Μήν άμφιδάλλετε: οι θρησκείες είναι τά λίκνα του δεσποτισμού· πρώτος ανάμεσα σ' όλους τους δεσπότες υπήρξε ένας παπάς: ο πρώτος βασιλιάς κι ο πρώτος αυτοκράτορας τής Ρώμης, ο Νουμάς κι ο Αύγουστος, ήταν συνδεδεμένοι μέ τό ιερατείο· ο Κωνσταντίνος κι ο Κλόβις ήταν πίο πολύ μοναχοί παρά βασιλιάδες· ο Ήλιογάβαλος ήταν ιερέας του Ήλιου. Άνεκάθεν, σέ κάθε αιώνα και σέ κάθε έποχή, υπήρξε μιá τέτοια σχέση ανάμεσα στό δεσποτισμό και τή θρησκεία πού έγινε άπείρωσ φανερό κι άποδειχτηκε χιλιάδες φορές ότι καταστρέφοντας τόν ένα πρέπει νά ύπονομεύσουμε και τήν άλλη, για τόν άπλούστατο

λόγο ότι εκείνη πάντα θά τόν ὑπηρετεῖ. Ἐντούτοις δέν προτείνω σφαγές ἢ ἀπελάσεις. Τέτοια φρικτά πράγματα βρισκονται τόσο μακριά ἀπό τήν καρδιά μου πού δέ θά τολμούσα νά τ'ἀναλογιστῶ· οὔτε γιά ἓνα λεπτό. Ὅχι, μὴ δολοφονήσετε, μὴν ἀπελάσετε καθόλου· αὐτὲς τίς φρικωδίες τίς κάνουν οἱ βασιλιάδες ἢ οἱ ληστές πού τοὺς μιμούνται· πράττοντας ὅπως ἐκείνοι δέ θά καταφέρετε ν' ἀντικρῦσει ὁ λαὸς μέ τρόμο αὐτοὺς πού στοῦ παρελθόν διέπραξαν παρόμοια ἐγκλήματα. Τῆ βία ἄς τὴν κρατήσουμε γιά τὰ εἰδωλα· ἡ γελιοποίηση καὶ μόνον ἀρκεῖ γιά ὅσους τὰ ὑπηρετοῦν· ὁ σαρκασμὸς τοῦ Ἰουλιανοῦ ἐπέφερε στοῦ Χριστιανισμὸ μεγαλύτερα πλήγματα ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν βασανιστηρίων τοῦ Νέρωνα. Ναι, θά καταστρέψουμε μιὰ γιά πάντα ὅποια-δὴποτε πίστη στοῦ θεοῦ καὶ θά κάνουμε στρατιῶτες τοὺς παπάδες· μερικοὶ ἀπ' αὐτοὺς εἶναι ἤδη· ἀφήστε τους σ' αὐτὸ τὸ ἐπάγγελμα τὸ τόσο ἀντάξιον ἑνὸς δημοκράτη· ἄς μὴ μᾶς μιλήσουν ὁμως ξανά γιά τὸ χιμαιρικὸ ὄν τους, οὔτε γιά τῆ γεμάτη ἀνοησίες θρησκεία του, μοναδικὸ ἀντικείμενον τοῦ σαρκασμοῦ μας.

Ἄς καταδικάσουμε τὸν πρῶτον ἀπὸ ἐκείνους τοὺς εὐλογημένους τσαρλατάνους πού θά ἐρθεῖ νά μᾶς πει κι ἄλλα γιά θεὸ ἢ γιά θρησκεία· ἄς τὸν καταδικάσουμε νά διαπομπευτεῖ, σκεπασμένος μὲ βρωμιές, σ' ὅλες τίς πλατείες κι ἀγορὲς τῶν μεγαλύτερων πόλεων τῆς Γαλλίας· ἰσόδια δεσμὰ νά εἶναι ἡ ἀνταμοιβὴ ὅποιοι-δὴποτε διαπράξει τὸ ἴδιον σφάλμα γιά δευτέρη φορά. Σὲ συνέχεια, οἱ πιὸ προσβλητικὲς βλασηφιές, τὰ πιὸ ἀθεϊστικὰ ἔργα ἄς κατοχυρωθοῦν στ' ἀνοιχτὰ ὥστε νά ὀλοκληρωθεῖ τὸ ξερίζωμα, ἀπ' τὴν ἀνθρώπινη καρδιά καὶ μνήμη, αὐτῶν τῶν φρικτῶν ἐνασχολήσεων τῆς παιδικῆς μας ἡλικίας· ἄς τεθεῖ σὲ κυκλοφορία τὸ γραφτὸ τὸ πλέον ἱκανὸ νά διαφωτίσει τελειωτικὰ τοὺς Εὐρωπαίους γιά ἓνα πρόβλημα τόσο σημαντικὸ καὶ τὸ ἔθνος ἄς θεσμοθετήσῃ ἓνα σεβαστὸ βραβεῖον τὸ ὁποῖον θ' ἀπονέμεται σ' ἐκείνον πού θά ἔχει ἐκθέσει ὅλα τὰ σχετικὰ μὲ τὸ θέμα καὶ θά ἔχει ἀφήσει στοὺς συμπατριῶτες του ἓνα δρεπάνι ἀπλῶς, αὐτὸ τοὺς ἀρκεῖ, γιά νά ξεκαθαρίσουν τὴ γῆ ἀπ' ὅλα αὐτὰ τὰ φαντάσματα, καὶ μιὰ γενναία καρδιά πού θά τὰ μισεῖ. Σ' ἕξι μῆνες ὅλα θά τελειώσουν· ὁ ἀκατανόμαστος θεὸς σας θά εἶναι ἓνα τίποτα κι ὅλ' αὐτὰ χωρὶς οἱ ἀνθρώποι νά πᾶψουν νά εἶναι δίκαιοι καὶ νά ἀπαιτοῦν τὸν

σεβασμό των άλλων· χωρίς να πάψουν να φοβούνται τη ρομφαία του νόμου, χωρίς να χάσουν την τιμιότητά τους· γιατί θά έχει γίνει αντιληπτό ότι ο αληθινός φίλος αυτής της χώρας δεν πρέπει κατά κανένα τρόπο να σέρνεται εδώ κι εκεί από τις χίμαιρες, όπως κάνουν οι σκλάβοι των βασιλιάδων· ότι, με λίγα λόγια, ένας δημοκράτης δεν πρέπει να καθοδηγείται ούτε από τη μάταιη ελπίδα για ένα καλύτερο κόσμο ούτε από το φόβο των μεγάλων δεινών που μπορεί να μάς στείλει η Φύση· του δημοκράτη μόνος οδηγός είναι η αρετή και μόνο χαλινάρι η συνείδηση.

Ἡθη

Ἀφού ἔχω δείξει καθαρά ότι ὁ θεϊσμός δεν ταιριάζει με κανένα τρόπο σ' ένα δημοκρατικό καθεστώς, μου φαίνεται ἀναγκαῖο νὰ δείξω ὅτι τὰ γαλλικὰ ἤθη εἶναι τὸ ἴδιο ἀταιριαστα. Τὸ σημεῖο τοῦτο εἶναι ἰδιαιτέρα κρίσιμο διότι οἱ νόμοι πού θά ἐκδοθοῦν θ' ἀπορέουν ἀπὸ τὰ ἤθη καὶ θά τὰ καθρεφτίζουν.

Γάλλοι, εἰστε πολὺ ἐξυπνοὶ γιὰ νὰ μὴν ἀντιλαμβάνεστε ὅτι ἓνα καινούριο καθεστὼς θ' ἀπαιτῆσει καινούρια ἤθη. Εἶναι ἀδύνατο νὰ συμπεριφέρονται οἱ πολῖτες μιάς ἐλευθέρης πολιτείας σὺν σκλάβοι ἐνὸς δεσποτικοῦ βασιλιά: οἱ διαφορὲς τῶν συμφερόντων, τῶν καθηκόντων καὶ τῶν μεταξὺ τους σχέσεων καθορίζουν μὲ τρόπο οὐσιαστικὸ ἓνα ριζικὰ διαφορετικὸ κώδικα συμπεριφορᾶς στὰ πλαίσια τῆς κοινωνίας· ἓνα πλῆθος ἐλασσόνων σφαλμάτων καὶ κοινωνικῶν ἐγκλημάτων πού θεωροῦνταν ἐξαιρετικὰ οὐσιώδη ἀπὸ τὴ διακυβέρνηση τῶν βασιλιάδων, τῶν ὁποίων οἱ ἀπαιτήσεις ἦταν ἀνάλογες μὲ τὴν ἀνάγκη πού αἰσθάνονταν νὰ ἐπιβάλλουν φραγμούς πού θά τοὺς ἔκαναν νὰ φαίνονται σεβαστοὶ κι ἀπλησίαστοι ἀπὸ τοὺς ὑπηκόους τους, εἶναι προορισμένα νὰ χάσουν τὴ σημασία τους· ἀλλὰ ἐγκλήματα, γνωστὰ σ' ἐμᾶς μὲ τὰ ὀνόματα βασιλοκτονία καὶ ἱεροσυλία, πρέπει κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο νὰ ἐξαφανιστοῦν σὲ μιά δημοκρατικὴ Πολιτεία, σ' ἓνα σύστημα ὅπου θρησκεία καὶ βασιλεία θά εἶναι πράγματα ἀγνωστα. Σκεφτεῖτε, πολῖτες, ἂν, ἐφόσον δίνουμε ἐλευθερία στὴ

συνείδηση και στον τύπο, δε θα πρέπει να δοθεί ελευθερία και στη συμπεριφορά —άφου ουσιαστικά πρόκειται για το ίδιο πράγμα· αν εξαιρεθούν άμεσες συγκρούσεις προς τις καθοδηγητικές αρχές της κυβέρνησης, είναι σχεδόν αδύνατο να πούμε πόσο λίγα εγκλήματα μένει να τιμωρηθούν διότι, πράγματι, υπάρχουν πολύ λίγες εγκληματικές πράξεις σε μία κοινωνία που θεμέλια της έχει την ελευθερία και την ισότητα. Αν ζυγιστούν και μελετηθούν καλά τα πράγματα, θα φανεί ότι πραγματικά εγκληματικό είναι μόνον ό,τι απορρίπτει το νόμο· διότι εφόσον η Φύση μάς υπαγορεύει ελαττώματα κι αρετές εξίσου, εξαιτίας της δομής του οργανισμού μας, ή, ακόμα πιο φιλοσοφικά, εξαιτίας της ανάγκης που έχει η ίδια και για τα μέν και για τα δέ, οι απαγορεύσεις της θα παρείχαν ένα πολύ αμφίβολο μέσο για να σταθμίσουμε τι είναι καλό και τι κακό. Άλλά, για ν' αναπτύξω καλύτερα τις ιδέες μου πάνω σ' ένα τόσο θεμελιώδες ζήτημα, θα ταξινομήσω πρώτα τις διάφορες ανθρώπινες πράξεις τις οποίες μέχρι τώρα προτιμούσαμε να ονομάζουμε εγκληματικές, και μετά θα τις συγκρίνω με τις πραγματικές υποχρεώσεις ενός δημοκράτη.

Σ' όλες τις εποχές τα καθήκοντα του ανθρώπου κατατάσσονται στις ακόλουθες τρεις κατηγορίες:

1) Εκείνα που η συνείδηση κι η εύκολοπιστία του του επιβάλλουν σε σχέση με το υπέρτατο όν.

2) Αυτά που υποχρεώνεται να εκπληρώσει απέναντι στ' αδέρφια του.

3) Τέλος, εκείνα που αναφέρονται στον εαυτό του και μόνον.

Η υποχρεωτική δεβαιότητα ότι κανένας θεός δεν αναμειγνύεται στις υποθέσεις μας κι ότι, σαν αναγκαστικά δημιουργήματα της Φύσης, όπως τα ζώα και τα φυτά, είμαστε εδώ διότι, απλούστατα, δε θα μπορούσαμε να μὴν είμαστε, η δεβαιότητα αυτή, είναι πασιφανές, εξαλείφει μονομιάς την πρώτη ομάδα καθήκοντων, θέλω να πώ αυτών για τα οποία εσφαλμένα θεωρούμε τον εαυτό μας υπόλογο απέναντι στη θεότητα· και, μαζί μ' αυτά, εξαφανίζονται όλα τα θρησκευτικά εγκλήματα που ήταν γνωστά με τα θολά κι άοριστα ονόματα: άσέβεια, ιεροσυλία, βλασφη-

μα, ἀθεϊσμός, κ.λπ., όλα όσα, με μιά λέξη, τιμώρησε τόσο άδικο
- Ἀθήνα στο πρόσωπο του Ἀλκιβιάδη κι ἡ Γαλλία στο πρόσω-
πο του La Barre¹. Ἄν υπάρχει κάτι παράδοξο σ' αυτό τόν κόσμο,
είναι νά βλέπουμε ανθρώπους, στους όποιους ἡ φτώχεια τών
ιδεών και ἡ ρηχάδα τής σκέψης τους, και μόνον αυτές, προκα-
λοῦν τή γέννηση τής ιδέας του θεου και του τι ὁ θεός αυτός
περιμένει από εκείνους, νά θέλουν επιπλέον ν' άποφασίσουν για
τή φύση αυτού που ικανοποιεί ἡ δυσαρρεστεί τό γελοίο δημιούρ-
γημα τής φαντασίας τους. Δέ θά ἤθελα λοιπόν νά περιοριστούμε
στην άδιάφορη άνοχή όλων τών θρησκείων· θά ἤθελα νά είναι
κανείς πλήρως ελεύθερος νά τίς περιγελά και νά τίς κοροϊδεύει·
θά ἤθελα οι άνθρωποι που θά μαζεύονται σ' όποιοδήποτε ναό
για νά επικαλεστούν τό Αιώνιο που τίς χρησιμοποιεί σάν
προσωπεία νά θεωροῦνται σάν ἠθοποιοί θεάτρου, όπου στόν
καθένα επιτρέπεται νά ῥχεται και νά γελά με τό παιξιμό τους.
Ἀπό όποιαδήποτε άλλη σκοπιά κι άν ιδωθοῦν, οι θρησκείες
άπαιτοῦν πάλι τή σοβαρότητα που τίς καθιστά σημαντικές· θά
ξεσηκώσουν πάλι και θά πατρωνάρουν τήν κοινή γνώμη και δέ
χρειάζεται πολύ για νά ξανακατρακυλήσουν οι άνθρωποι κι
άπό άρνητές τών θρησκείων νά ξαναβρεθοῦν ὄπαδοί τους². Ἡ
κυβέρνηση θά έξαφανιστεί γοργά άφού ἡ ισόττητα θά έχει ναυα-
γήσει έξαιτίας τής προτίμησης ἡ τής προστασίας που θά ἔχει
παρασχεθεί σέ μιά άπ' αυτές κι άπό τήν παλινορθωμένη θρη-
σκεία θά ξαναγεννηθεί ἡ άριστοκρατία στο άψε-σβήσε. Θά τό
επαναλαμβάνω συνέχεια: όχι πιά θεούς, Γάλλοι, όχι πιά θεούς
μή και, κάτω άπό τήν ὀλέθρια έπιροή τους, έπιθυμήσετε νά

1. La Barre (1747-1766): Γάλλος εὐγενής ὁ ὁποῖος κατηγορήθηκε ὅτι κατέ-
στρεψε ἕναν ἑσταυρωμένο. Ἀποκεφαλίστηκε και μετὰ τό σῶμα του κήκε
(σ.τ.μ.).

2. Τό κάθε ἔθνος άνακηρύσσει τή θρησκεία του καλύτερη άπ' ὅλες και για νά
τό άποδείξει βασίζεται σέ χιλιάδες επιχειρήματα που όχι μόνο άνατρέπουν τό
ένα τό άλλο αλλά και καθ' αυτά είναι άντιφατικά. Με τή βαθιά άγνοια που μάς
χαρακτηρίζει, ποιό άπ' ὅλα μπορεί νά εύχαριστήσει τό θεό, άν ὑποθέσουμε πῶς
υπάρχει θεός; Ἄν είμαστε σοβαροί, θά έπρεπε ἡ νά τά δεχτοῦμε ὅλα ἡ νά τ'
άποκηρύξουμε ὅλα· ἡ άποκήρυξη είναι πιό σίγουρη άφού ἔχουμε τήν ἠθική
δεβαιότητα πῶς ὅλα είναι φανακισμοί με τοὺς ὁποῖους κανείς δέν μπορεί νά γίνει
λιγότερο ἡ περισσότερο άρεστός σ' ἕνα θεό που δέν υπάρχει.

ριχτείτε πάλι στις φρικωδίες του δεσποτισμού· όμως μονάχα με την κοροΐδια θά τους καταστρέψετε· όλοι οι κίνδυνοι πού τους συνοδεύουν θ' αναβιώσουν μαζικά άν τους κολακέψετε ή τους αποδώσετε και την παραμικρή σημασία. Παρασύρεστε από τό θυμό σας και γκρεμίζετε τά είδωλά τους; Δέν καταφέρνετε τίποτα· παίξετε λίγο μαζί τους και θά γίνουν ψίχουλα: ή πίστη, τότε, θά καταρεύσει από μόνη της.

Έλπίζω ότι έχω πει άρκετά για νά κάνω σαφές ότι δέ θά έπρεπε νά έκδοθούν νόμοι ενάντια στά θρησκευτικά έγκλήματα· ό,τι προσβάλλει μιá ψευδαισθηση δέν προσβάλλει τίποτα και θά ήταν τό άκρον άωτο τής ασυνέπειας νά τιμωρήσουμε εκείνους πού κακοποιούν ή άπεχθάνονται μιá πίστη ή μιá λατρεία πού τίποτε δέν άποδεικνύει ότι έχει μεγαλύτερη σπουδαιότητα από άλλες. Όχι, κάτι τέτοιο θά σήμαινε άναγκαστικά ότι υιοθετούμε ένα κόμμα και, συνεπώς, θά δάραινε στή ζυγαριά τής ισότη-τας, αυτού του πρωταρχικού νόμου τής καινούριας σας κυδέρ-ησης.

Έρχόμαστε σέ μιá δεύτερη κατηγορία ανθρώπινων καθη-κόντων, στά καθήκοντα πού μάς δένουν με τους συνανθρώπους μας· αυτά είναι και τά πιό πολυάριθμα.

Έξαιρετικά άσαφή όσον άφορά τίς σχέσεις του ανθρώπου πρós τ' άδελφία του, τά χριστιανικά ήθη προτείνουν δάσεις τόσο παραγεμισμένες από σοφιστείες, πού βρισκόμαστε σέ πλή-ρη άδυναμία νά τίς άποδεχτούμε διότι, άν κανείς θέλει νά δη-μιουργήσει άρχές, θά 'πρεπε ν' άποφεύγει έπιμελώς νά τίς θεμε-λιώσει πάνω σέ σοφίσματα. Αυτή ή παράλογη ήθική μάς λέει ν' άγαπάμε τόν πλησίον μας όπως και τόν έαυτό μας. Φυσικά τίποτε δέ θά ήταν πιό ύπέροχο, με την προϋπόθεση ότι μπορεί νά θεωρηθεί ώραιο ό,τι είναι λαθεμένο. Τό θέμα δέν είναι καθόλου ν' άγαπά κανείς τους άλλους όπως τόν έαυτό του διότι κάτι τέτοιο άντιβαίνει στους νόμους τής Φύσης και διότι ή φωνή τής Φύσης και μόνο πρέπει νά κατευθύνει τίς πράξεις μας· τό πρό-βλημα είναι ν' άγαπάμε τους άλλους σάν άδελφούς, σάν φίλους πού μάς έδωσε ή Φύση και με τους όποιους θά πρέπει νά μπο-ρούμε νά ζήσουμε πολύ καλύτερα σέ μιá δημοκρατική Πολιτεία.

εφόσον η έξαφάνιση τών άποστάσεων πρέπει αναγκαστικά να συσφίγγει τούς δεσμούς.

Η άνθρωπιά, η άδελφότητα, η καλή προαίρεση άς ύποδείξουν, με άνάλογο τρόπο, τις άμοιβαίες μας ύποχρεώσεις κι εμείς, σάν άτομα, άς τις εκπληρώσουμε με τό βαθμό τής ενεργητικότητας πού μάς χορήγησε η Φύση γι' αυτό τό σκοπό· άς τό κάνουμε αυτό χωρίς να κατηγορούμε, και, προπάντων, χωρίς να τιμωρούμε εκείνους οι όποιοι, έχοντας πιό ψυχρό ή πιό πικρόχολο χαρακτήρα, δέ βλέπουν σ' αυτούς τούς πολύ συγκινητικούς δεσμούς όλη τή γλυκύτητα κι ευγένεια πού άνακαλύπτουν οι άλλοι· διότι, έδώ συμφωνούμε, τό να επιδιώξουμε να επιβάλλουμε καθολικούς νόμους θά ήταν προφανής πραλογισμός: μιá τέτοια προσπάθεια θά ήταν γελοία όσο κι εκείνη ενός στρατηγού πού θά ζητούσε να ντυθούν όλοι οι στρατιώτες του με στολές ίδιου μεγέθους· είναι τρομερή άδικία να ζητάμε να κυβερνήσει ό ίδιος νόμος ανθρώπους διαφορετικού χαρακτήρα: ό,τι είναι καλό για τόν ένα δέν είναι αναγκαστικά και για τόν άλλο.

Πρέπει να παραδεχτούμε ότι δέν μπορούμε να διαμορφώσουμε τόσους νόμους όσοι είναι κι οι άνθρωποι· άλλ' οι νόμοι πρέπει να είναι ήπιοι και τόσο λίγοι πού όλοι οι άνθρωποι, άνεξάρτητα από τό χαρακτήρα τους, να μπορούν να τούς άκολουθούν. Έπιπλέον, ζητώ οι λίγοι αυτοί νόμοι να είναι τέτοιοι πού να μπορούν να προσαρμόζονται σε κάθε είδους χαρακτήρα· αυτοί πού διατυπώνουν τόν κώδικα θά έπρεπε ν' άκολουθήσουν τήν άρχή τής έλαστικής έφαρμογής του, άνάλογα με τό ενδιαφερόμενο πρόσωπο. Έχει άποδειχτεί ότι ύπάρχουν όρισμένες άρετές πού είναι άδύνατο να τις επιδείξουν όρισμένοι άνθρωποι, όπως, άκριδώς, όρισμένα φάρμακα δέν ταιριάζουν σ' όρισμένες ιδιοσυγκρασίες. Η άδικία σας, λοιπόν, δέ θά ξεπερνούσε κάθε όριο, εάν βάζατε τό νόμο να χτυπήσει έναν άνθρωπο πού είναι άδύνατο να προσαρμοστεί σ' αυτόν; θά ήταν, σ' αυτή τήν περίπτωση, η άδικία σας μικρότερη άπ' ό,τι αν άναγκάζατε με τή δια έναν τυφλό να διακρίνει τά διάφορα χρώματα;

Άπ' αυτές τις πρώτες άρχές μπορεί κανείς να συμπεράνει τήν άναγκαιότητα να γίνουν έλαστικοί, έπεικεις νόμοι και, κυρίως:

νά εξαλειφθεί για πάντα η φρικωδία της θανατικής ποινής, διότι ο νόμος που στρέφεται ενάντια στην ανθρώπινη ζωή είναι μη πρακτικός, άδικος, απαράδεκτος. Όχι ότι δεν υπάρχει ένας άπειρος αριθμός περιπτώσεων στις οποίες, χωρίς να προσβάλλουμε τη Φύση (αυτό θα τό αποδειξω), οι άνθρωποι άφαιρουν ελεύθερα τη ζωή ο ένας του άλλου άσκώντας τό προνόμιο που τους έδωσε ή κοινή τους μητέρα· είναι όμως άδύνατο για τό νόμο ν' άποσπάσει τό ίδιο προνόμιο έφόσον αυτός, ψυχρός κι άπρόσωπος, είναι τελείως ξένος προς τά πάθη που μπορούν νά δικαιώσουν στον άνθρωπο τή σκληρότατη ένεργεια του φόνου. Ο άνθρωπος σχηματίζει τις έντυπώσεις του από τή Φύση, ή οποία μπορεί νά του συγχωρήσει αυτή τήν ένεργεια· ο Νόμος, αντίθετα, καθώς πάντα αντιπαράτιθεται στή Φύση και δεν παίρνει τίποτε άπ' αυτήν, δεν είναι δυνατό νά έξουσιοδοτηθεί νά έπιτρέψει στον έαυτό του τις ίδιες ύπερβολές: άφού δεν έχει τά ίδια κίνητρα, ο νόμος δεν μπορεί νά έχει τά ίδια δικαιώματα. Αυτές έδώ είναι διακρίσεις λεπτές και σοφές που διαφεύγουν από τους πολλούς έπειδή πολύ λίγοι σκέφτονται· αλλά θά συλληφθούν και θά συγκρατηθούν από τους μορφωμένους στους όποιους τις προτείνω και έλπίζω ότι θ' άσκήσουν κάποιαν έπιροή στο νέο κώδικα που έτοιμάζεται για λογαριασμό μας.

Ο δεύτερος λόγος για τόν όποιο ή θανατική ποινή πρέπει νά εξαλειφθεί είναι ότι ποτέ δεν άπότρεψε τό έγκλημα· έγκλήματα εκτελούνται κάθε μέρα στά πόδια της λαϊμητόμου. Η τιμωρία τούτη πρέπει νά καταργηθεί, εν όλίγοις, διότι θά ήταν άδύνατο νά συλλάβουμε φτωχότερη έπιχειρηματολογία από εκείνη σύμφωνα μέ τήν όποια ένας άνθρωπος εκτελείται έπειδή έχει σκοτώσει κάποιον άλλο: τό προφανές άποτέλεσμα της παρούσας διευθέτησης είναι όχι ένας άνθρωπος λιγότερο αλλά, στά καλά καθούμενα, δύο· τέτοιαν αριθμητική χρησιμοποιοούν μόνο οι δήμιοι κι οι τρελοί.

Πέρα άπ' αυτά, οι βλάβες που μπορούμε νά έπιφέρουμε στους άδελφούς μας μπορούν ν' άναχθούν σε τέσσερις τύπους: συκοφαντία, κλοπή, έγκλήματα τά όποια από έλλειψη άγνότητας μπορούν νά θίξουν δυσάρεστα τους άλλους, και φόνος. Όλες

τύτες οι πράξεις θεωρούνταν μεγάλης σημασίας κατά τη διάρκεια της μοναρχίας· αλλά είναι το ίδιο σοβαρές και για μια δημοκρατική Πολιτεία; Αυτό ακριβώς θ' ανακαλύψουμε με τη βοήθεια του δαυλού της φιλοσοφίας, διότι μόνο κάτω από το δικό της φώς μπορεί ν' αναληφθεί μια τέτοια έρευνα. Κανείς άς μη με κατηγορήσει ότι είμαι επικίνδυνος ανανεωτής· κανείς άς μη πεί ότι με τά γραφτά μου προσπαθώ ν' αμβλύνω τις τύψεις στις καρδιές των κακοποιών, ότι η ανθρώπινη ήθική μου είναι διεστραμμένη διότι τάχα ενισχύει τη ροπή των κακοποιών προς το έγκλημα. Έπιθυμώ εδώ νά δηλώσω υπεύθυνα κι έπισημα ότι δεν έχω καμιά τέτοιαν ανώμαλη πρόθεση. Έκθετώ εδώ ιδέες οι οποίες, από την εποχή που άρχισα νά σκέφτομαι, έχουν ταυτιστεί με την ύπαρξή μου και των όποιων την έκθεση και πραγμάτωση έχει έμποδισει ο μαρρός δεσποτισμός των τυράννων επί αναρίθμητες εκατονταετίες. Τόσο το χειρότερο για όσους θά διαφθείρονταν από παρόμοιες μεγάλες ιδέες· τόσο το χειρότερο για όσους ξέρουν νά βρίσκουν μόνον ό,τι βλαβερό υπάρχει στις φιλοσοφικές ιδέες, για όσους είναι έτοιμοι νά διαφθαρούν από τό κάθε τι. Ποιός ξέρει, μήπως αυτοί δέ θά δηλητηριάζονταν κι από τό διάβασμα του Σενέκα και του Charron; Δεν άπευθύνομαι σ' αυτούς· άπευθύνομαι μονάχα στους ικανούς νά με καταλάβουν κι αυτοί θά με διαβάσουν χωρίς κίνδυνο.

Με τη μεγαλύτερη ειλικρίνεια όμολογώ ότι ποτέ δέ θεώρησα τη συκοφαντία σάν έγκλημα και ειδικά με μιά κυβέρνηση όπως η δική μας. κάτω από την όποια όλοι μας, στενότερα συνδεδεμένοι. έχοιμε προφανώς μεγαλύτερο συμφέρον νά γνωριστούμε ό ένας με τον άλλο. Δύο τινά συμβαίνουν λοιπόν: ή συκοφαντία, ή άφορά έναν πράγματι κακό άνθρωπο ή λέγεται ενάντια σέ κάποιον έναρετο. Θα συμφωνήσουμε ότι στην πρώτη περίπτωση λίγο ενδιαφέρει αν κανείς προσάπτει λίγη περισσότερη κακία σέ κάποιον γνωστό για τίς έγκληματικές του πράξεις· ίσως, μάλιστα, τό κακό που δεν υπάρχει νά βγάλει στό φώς άλλα υπαρκτά και, νά 'τος ό έγκληματίας έκτεθειμένος κι άποκαλυφθείς όσο ποτέ άλλοτε.

Άς πουμε. τώρα. ότι υπάρχει στό Άνόθερο άνθυγιεινή άτμόσφαιρα αλλά πηγαίνοντας εκεί. όπου ό άέρας είναι νοσηρός. δεν

διακινδυνεύω περισσότερο από μια κρίση πυρετού· μπορώ να κατακρίνω εκείνον που, για να μ' εμποδίσει να πάω εκεί, μου λέει ότι μόλις φθάσω θα πέσω νεκρός; Όχι βέβαια διότι, χρησιμοποιώντας μια μεγάλη συμφορά για να με τρομάξει, με γλίτωσε από μια μικρότερη.

Αν, αντίθετα, συκοφαντείται ένας τίμιος άνθρωπος, ας μην ταράζεται· φτάνει να δείξει ποιός πραγματικά είναι κι όλο τό φαρμάκι τού συκοφάντη θά πέσει πάνω στις ίδιες του τις πλάτες. Για ένα τέτοιο άνθρωπο ή συκοφαντία είναι απλώς μια δοκιμασία αγνότητας από την οποία ή αρετή του θ' αναδυθεί ακόμα πιο λαμπρή. Υπάρχει, μάλιστα, κέρδος, εδώ, για τή μάζα τών έναρετων τής δημοκρατίας· γιατί αυτός ό τίμιος και λογικός άνθρωπος, κεντρισμένος από την άδικια που τού έγινε, θά καλλιεργήσει τήν αρετή του ακόμα περισσότερο· θά θελήσει να γίνει ανώτερος από τή συκοφαντία, από τήν οποία νόμιζε τόσο καιρό πώς ήταν προφυλαγμένος, κι οι θαυμάσιες πράξεις του θά γίνονται με περισσότερη ενεργητικότητα. Έτσι, στήν πρώτη περίπτωση, ό συκοφάντης έπιτυγχάνει ευεργετικά αποτελέσματα μεγενθύνοντας τά έλαττώματα τού στόχου τής επίθεσής του· στήν δεύτερη δέ, τά έπιτευχθέντα αποτελέσματα είναι άριστα διότι ή αρετή αναγκάζεται να μάς προσφερθεί άκέρια πλέον.

Δέν μπορώ, λοιπόν, να καταλάβω για ποιόν λόγο πρέπει να φοβάστε τό συκοφάντη, κάτω από ένα καθεστώς, μάλιστα, για τό όποιο έχει ούσιώδη σημασία ή αποκάλυψη τών διεφθαρμένων κι ή ενεργοποίηση τών καλών. Άς αποφύγουμε, συνεπώς, προσεχτικά όποιαδήποτε καθιέρωση ποινής για τή συκοφαντία· άς τή θεωρήσουμε πηγή φωτός και δυναμωτικό, πράγματα, και τά δύο, έξαιρετικά χρήσιμα. Ό νομοθέτης, οι ιδέες τού όποιου πρέπει να είναι τόσο πλατιές όσο μεγάλο είναι και τό έργο που αναλαμβάνει, πρέπει να μην άσχολείται ποτέ με τό αποτέλεσμα τού έγκλήματος τό όποιο πλήττει μόνο συγκεκριμένα άτομα. Πρέπει να μελετήσει τό γενικό, τό συνολικό αποτέλεσμα· και, όταν μελετήσει κατ' αυτό τόν τρόπο τίσ απόροιες τής συκοφαντίας, τόν προκαλώ να εύρει σ' αυτήν ότιδήποτε τό αξιόποινο. Άμφισβητώ τό ότι θά μπορέσει να μπολιάσει με σκιά, ίχνος έστω δικαιοσύνης, τό νόμο που τυχόν θά τιμωρούσε· ό νομοθέ-

της μας θά είναι έντελώς δίκαιος και άκέραιος μόνον όταν την ενθαρρύνει και την επιβραβεύσει.

Η κλοπή είναι τό δεύτερο από τά ήθικά άδικήματα τά όποία αποφασίσαμε νά μελετήσουμε.

Αν ριξουμε μιά ματιά στην ιστορία των άρχαίων χρόνων, θά δούμε ότι όλες οι έλληνικές δημοκρατίες έπέτρεπαν, επιβράβευαν την κλοπή· ή Σπάρτη κι ή Λακεδαιμών την ευνούσαν ανοιχτά· πολλοί άλλοι λαοί τή θεωρούσαν άρετή για τόν πολεμιστή· είναι βέβαιο ότι ή κλοπή δυναμώνει τό κουράγιο, έκτρέφει τή δύναμη, την έπιδεξιότητα, τή λεπτότητα, όλες μέ λίγα λόγια τις άρετές πού είναι χρησιμες σ' ένα δημοκρατικό σύστημα, συνελώς και στό δικό μας. Άφήστε κατά μέρος τή μεροληψία κι απαντήστε μου: πρέπει ή κλοπή, τής όποίας άποτέλεσμα είναι ή κανονικότερη κατανομή του πλούτου, νά χαρακτηριστεί σάν άδίκημα στις μέρες μας, κάτω από μιά κυβέρνηση πού, όπως ή δική μας, έχει σάν στόχο την ισότητα; Η άπάντηση, προφανώς, είναι όχι: ή κλοπή επιτείνει την ισότητα και, τό κυριότερο, καθιστά δυσκολότερη τή διατήρηση τής ιδιοκτησίας. Υπήρξε ένας λαός πού τιμωρούσε όχι τόν κλέφτη άλλ' αυτόν πού αφήνόταν νά γίνει θύμα τής κλοπής, μέ σκοπό νά τόν διδάξει νά φροντίζει την περιουσία του. Αυτό προσθέτει στό σκεπτικό μας ακόμα μεγαλύτερη έποπτικότητα.

Πρός θεού, δέν προτίθεμαι ν' άντιτεθώ στον όρκο πού μόλις έδωσε τό έθνος σχετικά μέ την προστασία τής ιδιοκτησίας· επιτρέψτε μου, όμως, μερικές παρατηρήσεις για τό άδικο αυτού του όρκου. Ποιό είναι τό πνεύμα του; Δέν είναι ή διατήρηση μιάς τέλειας ισότητας ανάμεσα στους πολίτες, δέν είναι ή ύπαγωγή όλων έξίσου στό νόμο πού προστατεύει τις περιουσίες όλων; Ρωτώ, λοιπόν, είναι πράγματι δίκαιος ό νόμος εκείνος πού επιτάσσει σ' εκείνον πού δέν έχει τίποτα νά σεβαστεί κάποιον άλλο πού έχει τά πάντα; Ποιές είναι οι στοιχειώδεις άρχές του κοινωνικού συμβολαίου; Δέ συνίστανται στό νά στερείται κανείς λίγη από την έλευθερία και την περιουσία του μέ σκοπό νά εξασφαλίσει και νά στηρίξει την έπιβίωση όλων;

Έδώ επάνω θεμελιώνονται όλοι οι νόμοι· έδώ στηρίζονται οι τιμωρίες πού ύφίσταται αυτός πού καταχράται την έλευθερία

του· εδώ επίσης στηρίζεται ή επίβολή περιορισμών: οι τελευταίοι αυτοί εμποδίζουν ένα πολίτη νά διαμαρτυρηθεί για όσα άπαιτούνται από μέρος του· διότι ξέρει ότι δίνοντας όρισμένα, εξασφαλίζει τό σύνολο των υπόλοιπων αγαθών του· αλλά, ξαναρωτώ, μέ ποιό δικαίωμα επιβάλλονται δεσμεύσεις σ' εκείνον πού δέν έχει τίποτα από ένα συμβόλαιο πού προστατεύει μονάχα εκείνον πού τά έχει όλα; Έάν ό όρκος σας άποτελεί πράξη ισότητας έπειδή κατοχυρώνει τήν περιουσία των πλουσίων, δέν άποτελεί και άδικία στό βαθμό πού επιβάλλεται στόν ιδιοκτήτη του μηδενός; Τι κερδίζει ό τελευταίος; και πώς είναι δυνατό ν' άπαιτείτε για λογαριασμό του νά όρκιστεί για κάτι πού ευεργετεί άποκλειστικά όσους, λόγω του πλούτου τους, διαφέρουν τόσο πολύ από τόν ίδιο; Ασφαλώς τίποτα δέν είναι πιο άδικο· ένας όρκος πρέπει νά έχει τίς ίδιες συνέπειες για όλους όσους τόν δίνουν· τό νά δεσμεύει εκείνον πού δέν έχει νά κερδίσει τίποτα από τήν τήρησή του είναι παράλογο διότι τότε δέ θ' άποτελούσε πιά συμβόλαιο ανάμεσα σ' έλευθερα άτομα· θά γινόταν όπλο των ισχυρών ενάντια στους αδύνατους οι όποιοι θά έξεγείρονταν άκατάπαυστα εναντίον τους. Αύτή άκριβώς τήν κατάσταση δημιουργεί ή ύποχρέωση σεβασμού τής ιδιοκτησίας, τήν άποδοχή τής όποίας έχει άπαιτήσει πρόσφατα τό έθνος δι' όρκου· μ' αυτόν μονάχα οι πλούσιοι δεσμεύουν τους φτωχούς, οι πλούσιοι και μόνο ωφελούνται από μία συναλλαγή στην όποία οι φτωχοί λαμβάνουν τόσο άσκεφτα μέρος μή βλέποντας ότι, μέσω του όρκου πού τους άποσπάται έξαιτίας τής καλής πίστης τους, αναλαμβάνουν τήν ύποχρέωση νά κάνουν κάτι πού είναι αδύνατο νά γίνει.

Πεπεισμένοι, λοιπόν, γιατί πρέπει νά σας έχω πείσει πιά, γι' αύτή τή βάρβαρη άνισότητα, μήν προχωρήσετε και χειροτερέψετε τήν άδικία σας μέ τό νά τιμωρήσετε εκείνον πού, μήν έχοντας τίποτα, τόλμησε νά ταιμήσει κάτι άπ' αυτόν πού τά έχει όλα· τό άνισο συμβόλαιό σας του παρέχει αύτήν τή δυνατότητα περισσότερο από κάθε άλλη φορά. Παρασύροντάς τον στην έπιπορκία, μέ τό νά τόν ανάγκάσετε νά δώσει μία ύπόσχεση πού, για τόν ίδιο, είναι παράλογη, δικαιώνετε όλα τά έγκλήματα στα όποία αύτή ή ίδια ή έπιπορκία θά τόν όδηγήσει· δέ σας είναι

επιτρεπτό να τιμωρήσετε κάτι που έσείς οι ίδιοι προκαλείτε. Δέχεται να πω περισσότερα για να σας κάνω ν' αντιληφθείτε την τρομερή σκληρότητα που αποτελεί η τιμωρία των κλεφτών. Μιμηθείτε το σοφό νόμο για τον οποίο μίλησα πριν λίγο· τιμωρήστε τον άνθρωπο που η άμελεία του του επιτρέπει να γίνεται θύμα κλοπής· αλλά μην κηρύξετε ποινές ενάντια στην τελευταία. Σκεφτείτε μήπως το συμβόλαιό σας έξουσιοδοτεί τους άλλους να προδούν σε παρόμοιες ενέργειες και σκεφτείτε ακόμα ότι αυτός που κλέβει δεν κάνει τίποτε παραπάνω από το να έναρμονισθεί με την πιο ιερή επιταγή της φύσης, δηλαδή τη διατήρηση της ζωής ανεξάρτητα από οποιαδήποτε ζημία προκαλεί στους άλλους.

Οι υπερβάσεις τις οποίες μελετούμε στα πλαίσια της δεύτερης κατηγορίας, που αναφέρονται δηλαδή στα καθήκοντα του ανθρώπου προς τους συνανθρώπους του, περιλαμβάνουν κι ενέργειες για τη διάπραξη των οποίων υπεύθυνη μπορεί να είναι η ελευθεριότητα· ανάμεσα σ' αυτές που θεωρούνται ιδιαίτερα ασυμβίβαστες με την αποδεκτή συμπεριφορά είναι η πορνεία, η αίμομιξία, ο διασμός και η σοδομία. Δεν πρέπει, φυσικά, ν' άμφιβάλλουμε ούτε λεπτό για το ότι όλα όσα είναι γνωστά σαν έγκλήματα ήθικης, όλες δηλαδή οι πράξεις που μοιάζουν μ' αυτές που αναφέραμε πιο πάνω, δεν έχουν καμιά απολύτως συνέπεια κάτω από μια κυβέρνηση της οποίας μοναδικό καθήκον είναι να διατηρήσει, με οποιαδήποτε μέσα, τη μορφή που είναι ουσιαστικά για τη συνέχιση της ύπαρξής της: ιδού η μοναδική ήθικη μιάς δημοκρατικής κυβέρνησης. Λοιπόν, τη στιγμή που η δημοκρατία απειλείται συνεχώς από τα έξω, από τους δεσπότες που την περισιφίζουν, τα μέσα της αυτοσυντήρησής της ούτε καν μπορεί κανείς να τα φανταστεί σαν μέσα ήθικα, διότι η δημοκρατία θα διατηρηθεί μόνο με πόλεμο και τίποτα δεν είναι λιγότερο ήθικό απ' αυτόν. Ρωτώ, τώρα, πώς θα είναι κανείς σε θέση ν' άποδείξει ότι, για ένα κράτος που οι υποχρεώσεις του το καθιστούν ανήθικο, έχει ουσιαστική σημασία το να είναι οι πολίτες ήθικοί; Προχωρώ περισσότερο: θα ήταν πολύ καλύτερα να μην είναι. Οι Έλληνες νομοθέτες αντιλαμβάνονταν πολύ κα-

λά την εξαιρετική αναγκαιότητα του να είναι οι πολίτες διεφθαρμένοι κατά τρόπο ώστε, με το να έρχεται ή ήθικη τους διάλυση σε σύγκρουση με το κατεστημένο και τις αξίες του, να επέρχεται η εξέγερση ή όποια είναι πάντοτε απαραίτητη σ' ένα πολιτικό σύστημα απόλυτης ευτυχίας το όποιο, όπως η δημοκρατική κυβέρνηση, θα πρέπει αναγκαστικά να εξάπτει το μίσος και το φθόνο όλων των ξένων γειτόνων του. Η εξέγερση, στοχάζονταν οι σοφοί αυτοί νομοθέτες, δεν αποτελεί καθόλου ήθικη κατάσταση· πρέπει όμως να είναι η συνεχής κατάσταση στην οποία θα βρίσκεται μια δημοκρατία. Θά ήταν, συνεπώς, παράλογο κι επικίνδυνο ν' απαιτούμε απ' αυτούς που πρόκειται να διασφαλίσουν τη συνεχή και ανήθικη ανατροπή της εκάστοτε καθεστικής τάξης, να είναι οι ίδιοι ήθικοι: η κατάσταση ενός ανήθικου είναι κατάσταση συνεχούς ανησυχίας που τον σπρώχνει και τον ταυτίζει με την αναγκαία εξέγερση την οποία πρέπει πάντα να συντηρεί ο δημοκρατικός άνθρωπος για λογαριασμό της κυβέρνησης της οποίας μετέχει.

Άς προχωρήσουμε, τώρα, στις λεπτομέρειες κι άς αρχίσουμε αναλύοντας την αιδώ, αυτή τη λιγόψυχη παρόρμηση που αντιπαρατίθεται στις όχι άγνές προσεγγίσεις. Άν ήταν μέσα στις προθέσεις της Φύσης να έχει ο άνθρωπος αιδώ, σίγουρα δέ θα επέτρεπε να γεννιέται γυμνός· αναρίθμητοι λαοί, που ο πολιτισμός τους έχει υποβιβάσει λιγότερο απ' ό,τι έμας, περιφέρονται γυμνοί χωρίς να ντρέπονται· δεν μπορεί να υπάρξει αμφιβολία ότι το έθιμο της ένδυσης είχε σαν μοναδική αφορμή την σκληρότητα του κλίματος και την κοκεταρία των γυναικών οι οποίες προτιμούν να διασφαλίζουν τ' αποτέλεσμα της επιθυμίας προκαλώντας την οι ίδιες. Στοχάστηκαν επίσης οι γυναίκες ότι, εφόσον η Φύση δεν τις δημιούργησε άμοιρες ελαττωμάτων, θά εξασφάλιζαν καλύτερα τά μέσα που θά τους επέτρεπαν ν' άρέσουν, άν έκρυβαν τά ψεγάδια τους πίσω από στολίδια· έτσι η αιδώς, πολύ απέχοντας από το να είναι άρετη, υπήρξε άπλως μια από τις πιό πρώιμες συνέπειες της διαφθοράς, ένα από τά πρώτα μηχανεύματα της γυναικείας κοκεταρίας.

Ο Λυκούργος κι ο Σόλωνας, γνωρίζοντας πολύ καλά ότι αποτέλεσμα του άσεμνου είναι η συντήρηση της ανήθικης κατά-

στασης του πολίτη, που είναι απαραίτητη για την λειτουργία της δημοκρατικής κυβέρνησης, υποχρέωναν τα κορίτσια να εκτίθενται γυμνά στο θέατρο¹. Η Ρώμη μιμήθηκε γρήγορα το παράδειγμα τούτο. Στ' Ἀθησθήρια όλοι χόρευαν γυμνοί· έτσι έορτάζονταν τó μεγαλύτερο μέρος τών παγανιστικών μυστηρίων· ανάμεσα σέ μερικούς λαούς, μάλιστα, ή γυμνότητα θεωρήθηκε αρετή. Ὁπωσδήποτε, από τó άσεμνο γεννιούνται φιλήδονες ροπές· ή άπόρροια αὐτών τών τάσεων συνιστά τήν κατ' όνομα έγκληματικότητα τήν όποία μελετούμε και τής όποιας ή πορνεία αποτελεί τήν πρώτη και σπουδαιότερη έκδίκηση.

Τώρα που σταθήκαμε και πάλι στα πόδια μας και διαρήξαμε τó δίχτυ τών προκαταλήψεων που μάς κρατούσαν αιχμάλωτους, τώρα που έχουμε έρθει κοντύτερα στη Φύση λόγω τών πολλών προλήψεων που έχουμε πρόσφατα έξαλείψει, άκούμε μονάχα τή δική της φωνή κι είμαστε πεπεισμένοι ότι, άν υπάρχει κάτι τó έγκληματικό, αυτό είναι ή αντίδραση πρós τίσ κλίσεις τίσ όποιες μάς έμπνέει κι όχι ή άποδοχή τους. Έχουμε πεισθεί ότι ή λαγνεία, όντας προίόν αὐτών τών κλίσεων, δέν πρέπει νά καταπνιγεί μέ νομοθετήματα κι ότι τó πρόβλημα είναι πώς νά βρούμε τά μέσα μέ τά όποια τó πάθος θά ικανοποιούνταν μέ ειρηνικό τρόπο. Πρέπει, λοιπόν, νά προσπαθήσουμε νά βάλουμε τάξη σ' αὐτόν τó χώρο και νά καθιερώσουμε τίσ διασφαλίσεις εκείνες που θά επιτρέπουν στόν πολίτη, που ή ανάγκη τόν κάνει νά πλησιάζει τ' άντικείμενα τής ήδονής, νά μπορεί νά επιδοθεί στη διάπραξη όλων εκείνων που απαιτούν τά πάθη του χωρίς νά τόν έμποδίζει τίποτε, γιατί δέν υπάρχει στη ζωή του ανθρώπου άλλη στιγμή που ή έλευθερία, σ' όλο τó πλάτος της, νά τού είναι πιο σημαντική. Σέ διάφορα σημεία τής κάθε πόλης θ' άνυψωθούν

1. Έχει ειπωθεί ότι πρόθεση τών νομοθετών ήταν, άμβλύνοντας τó πάθος που ένιωθαν οι άντρες για ένα γυμνό κορίτσι, νά καταστήσουν ενεργότερο εκείνο που μερικές φορές νιώθουν για τó δικό τους φύλο. Οι σοφοί αὐτοί θέσπισαν νά επιδεικνύεται αὐτό για τó όποίο ήθελαν νά αισθάνεται κανείς απέχθεια και νά αποκρύπτεται αὐτό που πίστευαν ότι θά προκαλούσε γλυκύτερες έπιθυμίες· και στίς δύο περιπτώσεις, όμως, δέν απέβλεπαν πρós τόν σκοπό που έμεις μόλις τώρα αναφέραμε; Βλέπουμε ότι είχαν άντιληφθεί τήν αναγκαϊότητα για τήν ύπαρξη άνηθικότητας στα δημοκρατικά ήθη.

ιδρύματα πρόσχαρα, υγιεινά, ευρύχωρα, κατάλληλα επιπλωμένα κι από κάθε άποψη ασφαλή· εδώ, όλα τα φύλα, όλες οι ηλικίες, όλα τα πλάσματα θά προσφέρονται στά καπρίτσια τών φιλήδωνων πού θά έρχονται για νά διασκεδάσουν, και κανόνας για τά άτομα πού θά συμμετέχουν θά είναι ή πιό απόλυτη ύποταγή· ή παραμικρότερη άρνηση και δυστροπία θά τιμωρείται άμέσως κι αυθόρμητα από εκείνον στόν όποιο έχει προταχθεί. Τό τελευταίο τούτο πρέπει νά τό έξηγήσω πληρέστερα και νά τό σταθμίσω μέ τά δημοκρατικά ήθη· ύποσχέθηκα ότι θά εφαρμόσω τήν ίδια λογική από τήν αρχή μέχρι τό τέλος και θά κρατήσω τό λόγο μου.

Άν και, όπως σας είπα λίγο πριν, κανένα πάθος δέν έχει μεγαλύτερη ανάγκη όλης τής έκτασης τής έλευθερίας από τούτο, κανένα επίσης, χωρίς άμφιβολία, δέν είναι τόσο δεσποτικό· εδώ είναι πού ό άνθρωπος αγαπά νά διατάζει, νά τόν ύπακούουν, νά τόν περιβάλλουν σκλάβοι ύποχρεωμένοι νά τόν ικανοποιήσουν· όταν λοιπόν άποσπάτε από τόν άνθρωπο τά κρυφά μέσα μέ τά όποια έκτονώνει τή δόση τού δεσποτισμού πού ή Φύση ένστάλαξε στά δάθη τής καρδιάς του, αυτός θά βρει άλλες θύρες διαφυγής, θά ξεθυμάνει πάνω στά αντίκειμενα πού τόν περιβάλλουν· θά δημιουργήσει δυσκολίες στήν κυβέρνηση. Άν θέλετε ν' αποφύγετε αυτό τόν κίνδυνο, αφήστε τό χαλινάρι για νά πετάξουν έλεύθερα αυτές οι τυραννικές επιθυμίες πού, παρά τή θέλησή του, τόν βασανίζουν άτελεύτητα· άρκούμενος στή δυνατότητα ν' άσκήσει τή μικρή κυριαρχία του στή μέση ένός χαρμεμού από χανούμισες και νέους, τήν ύπακοή τών όποιων θά τού έξασφαλίζουν τά χρήματά του κι οι καλές σας ύπηρεσίες, θά φύγει καταπραΰμένος και τρέφοντας αισθήματα άγάπης μόνο για μία κυβέρνηση πού, τόσο ύποχρεωτικά, τού χορηγεί τά μέσα τής ικανοποίησης τής φιληδονίας του· άκολουθήσετε όμως διαφορετικές μεθόδους, επιβάλετε στ' αντίκειμενα τής ήδονής τις γελοιές άπαγορεύσεις πού είχε έφεύρει άλλοτε ή ύπουργική τυραννία, και, μέ τή λαγνεία τών Σαρδανάπαλων μας¹, ό πολίτης, πολύ

1.* Είναι πασίγνωστο ότι ό διαδόχτος κι έγκληματικός Sartine για νά έξυπηρετήσει τή βασιλική λαγνεία έβαζε τήν Ντυμπαρϋ νά διαβάξει στόν Λουδοβίκο

σύντομα θυμωμένος με τό καθεστώς σας, θυμωμένος με τό δεσποτισμό σας, θ' ανατρέψει τό ζυγό πού τού έχετε επίβάλει κι έχοντας βαρεθεί τόν τρόπο διακυβερνήσεώς σας θά τόν αντικαταστήσει, όπως τό έχει κάνει ήδη μιá φορά, μ' έναν άλλο.

Άλλά παρατηρήσετε πώς οι Έλληνες νομοθέτες, διαποτισμένοι από τούτες τις ιδέες, μεταχειρίστηκαν τή λαγνεία στη Σπάρτη ή στην Άθήνα: αντί νά τήν απαγορεύσουν, μεθούσαν μάλλον μ' αυτήν τόν πολίτη· κανένα είδος ήδονής δέν τού απαγορευόταν· κι ό Σωκράτης, πού ό χρησμός τόν άποκάλεσε μεγαλύτερο φιλόσοφο τής χώρας, άν και περνούσε άδιάκριτα από τήν άγκαλιά τής Άσπασίας στην άγκαλιά τού Άλκιβιάδη, δέν ήτανγι' αυτό καθόλου λιγότερο τό κλέος τής Ελλάδας. Θά προχωρήσω κάπως παραπέρα και, όσο κι άν οι ιδέες μου είναι αντίθετες πρós τά τρέχοντα ήθη μας, καθώς σκοπός μου είναι ν' άποδείξω πώς πρέπει νά διαστούμε και νά μεταβάλουμε αυτά τά ήθη τό συντομότερο, άν θέλουμε νά διατηρήσουμε τή διακυβέρνηση πού έχουμε διαλέξει, θά προσπαθήσω νά σάς πείσω ότι ή έπαφή τών τίμιων γυναικών με τήν πορνεία δέν είναι πιό επικίνδυνη από εκείνη τών άνδρών κι ότι, όχι μονάχα πρέπει νά συνδέσουμε τις γυναίκες με τά όργια πού θά γίνονται στα ιδρύματα πού έχω προτείνει, αλλά πρέπει νά χτίσουμε μερικά και για δικό τους λογαριασμό· εκεί οι επιθυμίες, τά καπρίτσια κι οι άπαιτήσεις τής ιδιοσυγκρασίας τους, φλογερής όσο κι ή δική μας αλλά με πολύ διαφορετικό τρόπο, θά μπορούν, με τή σειρά τους, νά ικανοποιηθούν με τή βοήθεια και τών δύο φύλων.

Πρώτα—πρώτα, με ποιό δικαίωμα ισχυρίζεστε ότι οι γυναίκες θά έπρεπε νά έξαιρεθούν από τήν ύποταγή στις ιδιοτροπίες τών άνδρών τήν όποία επιτάσσει ή Φύση; κι έπειτα, με ποιό δικαίωμα υπερασπίζετε τόν έξαναγκασμό τους σέ μιá έγκράτεια πού ή φυσική τους κατασκευή τήν καθιστά άδύνατη και πού είναι. μάλιστα. άχρηστη για τήν τιμή τους;

150, τρεις φορές τήν εβδομάδα, τις ιδιωτικές λεπτομέρειες, έμπλουτισμένες από τόν ίδιο, όποιουδήποτε γεγονότος συνέβαινε στις κακόφημες γωνίες τού Παρισιού. Αυτή ή εκδήλωση τής άκολασίας τού γάλλου Νέρωνα κόστισε στό κράτος τρία έκατομμύρια φράγκα.

Θά καταπιαστώ ξεχωριστά με κάθε μιά απ' αυτές τις έρωτήσεις.

Είναι βέβαιο ότι στην φυσική τους κατάσταση οι γυναίκες γεννιούνται vulninvagues, από τη γέννησή τους, δηλαδή, άπολαμβάνουν τὰ πλεονεκτήματα τών άλλων θηλυκών ζώων κι ανήκουν, ακριβώς όπως αυτά και χωρίς εξαιρέσεις, σ' όλους τούς αρσενικούς. Τέτοιοι ήταν, χωρίς αμφιβολία, οι πρώτοι νόμοι τής Φύσης κι αποτελούσαν τούς μοναδικούς θεσμούς τών αρχαιότερων κοινωνιών που σχηματίστηκαν από τόν άνθρωπο. Τό άτομικό συμφέρον, ό έγωισμός κι ό έρωτας υποβίβασαν αυτές τις πρώτες αντίληψεις που ήταν ταυτόχρονα τόσο άπλές και τόσο φυσικές· θεωρήθηκε ότι πλούτιζε κανείς με τό να πάρει μιά γυναίκα σάν σύζυγο και, μαζί της, τ' αγαθά τής οικογένειάς της: ικανοποιούνταν έτσι τὰ δύο πρώτα από τὰ συναισθήματα που υπέδειξα· ακόμα συχνότερα, ή γυναίκα παιρνόταν με τή βία και, συνεπώς, δενόταν κανείς μαζί της —έδώ βρισκουμε να δρά τό τρίτο κίνητρο και παράλληλα, όπως και στίς άλλες περιπτώσεις, ή άδικία.

Ποτέ δεν μπορεί να λάβει χώρα μιά πράξη κατοχής σε βάρος ενός ελεύθερου όντος· ή αποκλειστική κατοχή μιάς γυναίκας δεν είναι λιγότερο άδικη από τήν κατοχή σκλάβων· όλοι γεννιούνται ελεύθεροι, όλοι έχουν ίσα δικαιώματα: ποτέ δε θά έπρεπε να χάνονται από τὰ μάτια μας αυτές οι αρχές σύμφωνα με τις όποιες ποτέ δεν μπορεί να χορηγηθεί στο ένα φύλο νόμιμο δικαίωμα ν' άπλώνει μονοπωλιακό χέρι πάνω στο άλλο και ποτέ δεν μπορεί ένα απ' αυτά τὰ φύλα ή μία απ' αυτές τις τάξεις να κατέχει τό άλλο αυθαιρετα. Με τόν ίδιο τρόπο μιά γυναίκα που υπάρχει σά πλαίσια τής καθαρότητας του φυσικού νόμου δεν μπορεί να άναφερθεί, με σκοπό τή δικαίωση τής άρνησης της να δοθεί σε κάποιον που τήν επιθυμεί, στόν έρωτά της για κάποιον άλλο, διότι μιά τέτοια άπάντηση βασίζεται στην αποκλειστικότητα και σε κανέναν άντρα δε μπορεί ν' αποκλειστεί ή κατάκτηση μιάς γυναίκας τή στιγμή που γίνεται σαφές ότι ανήκει σ' όλους. Η πράξη κατοχής μπορεί ν' άσκηθεί μόνο σ' ένα αντικείμενο ή σ' ένα ζώο. ποτέ σ' ένα άτομο όμοιο μ' έμάς. κι οι δεσμοί

πού δένουν μιὰ γυναίκα μ' ένα μόνο άντρα είναι άδικοι και ψεύτικοι.

Έάν, λοιπόν, είναι άναμφισβήτητο ότι ή Φύση μάς παρέχει τό δικαίωμα νά έκφράζουμε άδιακρίτως τήν επιθυμία μας σέ κάθε γυναίκα, καθίσταται κατά τόν ίδιο τρόπο άναμφισβήτητο τό ότι έχομε τό δικαίωμα ν' άποσπάσουμε τήν ύποταγή της μέ τή βία· όχι άποκλειστικά, τότε θά έρχόμουν σέ άντίφραση μέ τόν έαυτό μου, αλλά πρόσκαιρα¹. Κανείς δέν μπορεί ν' άρνηθει ότι έχομε τό δικαίωμα νά εκδόσουμε νόμους πού θ' άναγκάζουν τή γυναίκα νά ένδίδει στή φλόγα όποιοι τήν επιθυμεί· έφόσον ή βία περιλαμβάνεται σ' αυτό τό δικαίωμα, μπορούμε νά τήν εφαρμόσουμε νόμιμα. Ή ίδια ή Φύση δέν άποδεικνύει πώς έχομε αυτό τό δικαίωμα, όταν μάς δίνει τή δύναμη πού χρειαζόμαστε για νά επιβάλλουμε στις γυναίκες τή θέλησή μας;

Μάταια επικαλούνται οι γυναίκες είτε τή σεμνότητα είτε τήν προσκόλλησή τους σ' άλλους άντρες· οι άπατηλοι αυτοί λόγοι είναι άχρηστοι· είδαμε πριν πόσο άπατηλό και τεχνητό είναι τό αίσθημα τής αιδούς. Ο έρωσ, πού μπορεί ν' άποκληθει τρέλα τής ψυχής, δέν άποτελεί τίτλο πού νά κατοχυρώνει τήν πίστη τους· ο έρωσ, ικανοποιώντας δύο μόνον άτομα, τόν έρώντα και τόν έρώμενο, δέν μπορεί νά έξυπηρετήσει τήν εύτυχία τών υπόλοιπων και οι γυναίκες ύπάρχουν για χάρη τής εύτυχίας τών πάντων, όχι για χάρη μιάς εύτυχίας έγωιστικής και προνομίουχας. Όλοι, συνεπώς, έχουν ίσα δικαιώματα στήν άπόλαυση όλων τών γυναικών· δέν ύπάρχει κανείς πού νά μπορεί νά προβάλει μοναδικά και προσωπικά δικαιώματα πάνω σέ μιὰ γυναίκα και παράλληλα νά έρχεται σέ συμφωνία μέ τόν φυσικό νόμο.

1. Άς μήν πεί κανείς ότι αντίφάσκω εδώ κι ότι, άφού πιά πριν επιθεδαίωσα ότι δέν έχομε δικαίωμα νά δένουμε μιὰ γυναίκα στόν έαυτό μας, τώρα άρνούμαι αυτή τήν άρχή μέ τό νά δηλώνω ότι έχομε τό δικαίωμα νά τήν έξαναγκάσουμε· επαναλαμβάνω, πρόκειται μόνον για άπόλαυση κι όχι για κτήση: δέν έχω δικαίωμα κατοχής τής πηγής πού βρίσκω στό δρόμο μου, δικαιούμαι, όμως, νά τή χρησιμοποιήσω· έχω δικαίωμα νά πιώ τό γάργαρο νερό πού προσφέρει στή δίψα μου· κατά τόν ίδιο τρόπο, δέν έχω πραγματικό δικαίωμα κατοχής πάνω στήν τάδε ή τή δείνα γυναίκα, έχω όμως τό άδιαφιλονέκτητο δικαίωμα νά τήν άπολαύσω· έχω τό δικαίωμα νά τής άποσπάσω μέ τή βία αυτή τήν άπόλαυση, άν μου τήν άρνηθει για όποιοιδήποτε λόγο.

Ὁ νόμος, λοιπόν, πού θά τις ὑποχρεώνει νά ἐκπορνεύονται, ὅσο συχνά καί μ' ὅποιο τρόπο ἐμεῖς ἐπιθυμοῦμε, στά σπίτια γιά τά ὅποια μιλήσαμε, πού θά τις βιάζει ὅταν ἀντιδρῶν καί θά τις τιμωρεῖ ὅταν σκορπιζοῦνται ἢ τεμπελιάζουν, ἀποδεικνύεται ἕνας ἀπό τούς πιό φιλοδίκαιους κι ἐνάντια του δέ θά μπορεῖ νά ὑψωθεῖ καμιά λογική ἢ δίκαια ἀρνηση.

Ἐκεῖνος πού θά ἤθελε ν' ἀπολαύσει μιὰ ὅποιαδήποτε γυναίκα μικρῆς ἢ μεγάλης ἡλικίας, θά μπορεῖ ἀπό τώρα καί στό ἐξῆς, ἀν οἱ νόμοι πού θά προτείνετε ἀποδειχτοῦν δίκαιοι, νά βάλει νά τήν καλέσουν στό καθήκον σ' ἕνα ἀπ' αὐτά τά σπίτια· ἐκεῖ, κάτω ἀπό τήν ἐποπτεία τῶν ὑπευθύνων τοῦ ναοῦ τῆς Ἀφροδίτης, θά τοῦ παραδοθεῖ, ταπεινά κι ὑποτακτικά, γιά νά ἱκανοποιήσῃ ὅποιαδήποτε ἰδιοτροπία τοῦ ἐρθεῖ στό νοῦ, ὅσο παραξένη ἢ ἀνώμαλη κι ἀν εἶναι, διότι δέν ὑπάρχει παραδοξότητα στή Φύση πού νά μὴν τήν ἀναγνωρίζῃ ἐκείνη σάν δική της. Μένει πιά νά ρυθμιστεῖ ἡ ἡλικία τῆς γυναίκας· λέω λοιπόν ὅτι δέν μπορεῖ νά καθοριστεῖ χωρὶς νά περιοριστεῖ ἡ ἐλευθερία ἐκείνου πού ἐπιθυμεῖ τήν ἀπόλαυση ἐνός κοριτσιοῦ ὅποιασδήποτε ἡλικίας.

Ἐκεῖνος πού δικαιούται νά φάει τόν καρπὸ ἐνός δέντρου, μπορεῖ, φυσικά, νά τόν δρέψῃ ὠριμο ἢ ἀγουρο, ἀνάλογα μὲ τὸ γούστο του. Ἀλλά, θά προβληθεῖ ἡ ἀντίρρηση, ὑπάρχει μιὰ ἡλικία κατὰ τήν ὅποια οἱ ἀντρικὲς πράξεις θά ἦταν ἐπιζήμιες στήν ὑγεία τοῦ κοριτσιοῦ. Αὐτὴ ἡ σκέψη δέν ἔχει καμιάν ἀπολύτως ἀξία· ἐφόσον μοῦ παραχωρεῖτε τὸ δικαίωμα τῆς νόμιμης ἀπόλαυσης, τὸ δικαίωμα εἶναι ἀνεξάρτητο ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματα πού ἐπιφέρει. Ἀπὸ τοῦτη τῆ στιγμή τὸ ἴδιο κάνει ἀν ἡ ἀπόλαυση θά εἶναι ἐπιζήμιον ἢ εὐεργετικὴ γιά τὸ ἀντικείμενον πού πρέπει νά ὑποταχθεῖ στίς ὁρῆξεις μου. Δέν ἀπέδειξα ἤδη ὅτι εἶναι νόμιμον ν' ἀποσπάσουμε μὲ τῆ βία τήν προθυμία τῆς γυναίκας; Κι ὅτι, μόλις προκαλέσῃ τήν ἐπιθυμία τῆς ἀπόλαυσης, εἶναι ὑποχρεωμένη νά ἐνδώσῃ σ' αὐτήν; Τά ἴδια ἰσχύουν καί γιά τήν ὑγεία της. Τὸ πρόβλημα τῆς ἡλικίας πρέπει νά ὑπάρχει στό βαθμὸ πού ἡ ἐγνοια γιά τήν ὑγεία της πάει νά διασπάσῃ καί ν' ἀδυνατίσῃ τήν ἀπόλαυση ἐκείνου πού τήν ἐπιθυμεῖ καί πού ἔχει τὸ δικαίωμα νά τήν κατακτήσῃ· δέν ἔχει καμιά σημασία τὸ τί θά συμβεῖ διότι τὸ

άντικείμενο τής απόλαυσης είναι καταδικασμένο από τόν νόμο κι από τή Φύση νά κατασιγάσει πρός στιγμή τή δίψα τού άλλου.

Σ' αὐτή τήν ἀνάλυση ἀσχολούμαστε μονάχα μ' ὅ,τι ἀρέσει σ' ἐκεῖνον πού ἐπιθυμεί. Ἀλλά θά ἐπαναφέρουμε τήν ἰσοροπία.

Ναί, θά τήν ἐπαναφέρουμε· εἴμαστε. ἀναμφισβήτητα, ὑποχρεωμένοι νά τό κάνουμε. Τίς γυναῖκες αὐτές πού, μόλις τώρα, μέ τόση σκληρότητα τίς καταστήσαμε σκλάβες, δέν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι πρέπει νά τίς ἀποζημιώσουμε· ἐρχομαί λοιπόν στό δεῦτερο πρόβλημα στό ὁποῖο εἶχα ἀναγγεῖλει ὅτι θ' ἀπαντήσω.

Τή στιγμή πού παραδεχόμαστε ὅτι θά ἐπρεπε νά ὑποτάσσονται στίς ἐπιθυμίες μας ὅλες οἱ γυναῖκες, δικαιούμαστε νά ἐπιτρέψουμε τήν πλήρη ἱκανοποίηση τῶν δικῶν τους ἐπιθυμιῶν. Οἱ νόμοι μας πρέπει νά ἐπιδεικνύουν εὐνοια πρός τή φλογερή τους ἰδιοσυγκρασία. Εἶναι παράλογο νά ἐξαρτοῦμε τήν τιμῆ καί τήν ἀρετή τους ἀπό τήν παραφύση προσπάθεια πού καταβάλλουν γιά ν' ἀντισταθοῦν πρός τίς ροπές ἐκεῖνες μέ τίς ὁποῖες ἡ Φύση τίς ἔχει προικίσει σέ βαθμό μεγαλύτερο ἀπό μάς· αὐτή ἡ ἀδικία ὅσον ἀφορᾶ τά ἤθη γίνεται ἀκόμα πιό φανερό ὅταν προσπαθοῦμε ταυτόχρονα ν' ἀδυνατίσουμε τήν ἀντίστασή τους μέ τή σαγήνη καί νά τίς τιμωρήσουμε ἐπειδὴ ὑπέκυψαν στίς προσπάθειες πού καταβάλαμε γιά νά ἐπιτύχουμε τήν παράδοσή τους. Μοῦ φαίνεται ὅτι ὀλοκλήρος ὁ παραλογισμός τῶν ἠθῶν μας ἔρρισκεται ἀνάγλυφος σ' αὐτό τό σκανδαλώδες παράδοξο· ἡ μικρή τούτη ἀνάλυση καί μόνο θά ἐπρεπε νά μάς κάνει ν' ἀντιληφθοῦμε τήν ἐπείγουσα ἀνάγκη νά τά ἀντικαταστήσουμε μέ ἄλλα πολύ ἕγνότερα.

Λέω λοιπόν ὅτι οἱ γυναῖκες, προικισμένες μέ πολύ πιό βίαιες κλίσεις γιά σαρκική ἡδονή, θά μποροῦν νά παραδοθοῦν σ' αὐτήν ὀλόψυχα, πλήρως ἀπελευθερωμένες ἀπ' ὅλα τά δεσμά τού ἕμναιου, ἀπ' ὅλες τίς ψευτικές ἰδέες περὶς σεμνότητας, ἀπόλυτα παλινορθωμένες στή φυσική τους κατάσταση· ἀπαιτῶ νόμους πού νά τοὺς ἐπιτρέπουν νά δίνονται σ' ὅσους ἀνδρες θέλουν· θά ἤθελα νά τοὺς ἐπιτραπεί ἡ ἀπόλαυση ὅλων τῶν φύλων καί, ὅπως συμβαίνει μέ τοὺς ἀντρες, ὅλων τῶν μερῶν τού σώματος· καί, κάτω ἀπό τήν εἰδική παράγραφο πού θά ἀπαιτεῖ τήν παράδοσή

τους σ' όλους όσους τις επιθυμούν, θά πρέπει να προστεθεί άλλη μια που να εξασφαλίζει σ' αυτές μιά παρόμοια έλευθερία στο να άπολαμβάνουν όλους όσους θεωρήσουν ότι είναι άξιοι να τις ικανοποιήσουν.

Ποιοι κίνδυνοι, θά ήθελα να μάθω, ένυπάρχουν σ' αυτή την άδεια; Παιδιά χωρίς πατέρες; Και λοιπόν; Τι σημασία μπορεί να έχει αυτό για μιά δημοκρατία, όπου τό κάθε άτομο δέν πρέπει ν' άναγνωρίζει άλλη μητέρα έξω άπό τη δημοκρατία όπου όποιος γεννιέται είναι παιδί της πατρίδας του; Και, πόσο περισσότερο δέ θά τη λατρεύουν εκείνοι που δέ θά έχουν γνωρίσει άλλο γονιό και που θά ξέρουν ότι μόνο άπ' αυτήν μπορούν να περιμένουν ότιδήποτε! Μήν πιστεύετε ότι δημιουργείτε καλούς δημοκράτες έφόσον τά παιδιά, τά όποια θά έπρεπε ν' άνήκουν άποκλειστικά στην πατρίδα, παραμένουν παγιδευμένα στις οικογένειές τους. Περιορίζοντας την άγάπη, που θά έπρεπε να τρέφουν για όλα τ' άδέρφια τους, μονάχα στά πλαίσια της οικογένειας και σ' ένα περιορισμένο άριθμό ατόμων, υιοθετούν άναγκαστικά τις προλήψεις αυτών των ατόμων οι όποιες, μερικές φορές, είναι έξαιρετικά βλαβερές· ή σκέψη αυτών των παιδιών είναι στενή, άσχημα διαμορφωμένη, κι οι άρετές του πολίτη παραμένουν γι' αυτά άπρόσιτες. Για να τελειώνουμε: δίνοντας την καρδιά τους άποκλειστικά στους γενήτορές τους, δέν τους άπομένουν περιθώρια άφοσίωσης σ' ό,τι θά τά βοηθήσει να ώριμάσουν, να γνωρίσουν και να λάμψουν· κι αυτά τά τελευταία δέν είναι λιγότερο σημαντικά άπό τά άλλα! Έάν άποτελεί μεγάλο μειονέκτημα τό ν' αφήνουμε τά παιδιά να έμποτιζονται άπό τις οικογένειές τους μέ ένδιαφέροντα που συχνά έρχονται σέ όξεία σύγκρουση μέ τά συμφέροντα της πατρίδας τους, τι άλλο έπιχείρημα καλύτερο άπ' αυτό μπορεί να βρεθεί που να ένισχύει την άνάγκη άπόσπασής τους άπ' αυτές; Και δέν έπιτυγχάνεται αυτό πιό φυσιολογικά μέ την βοήθεια των μέσων που προτείνω, έφόσον, μέ τό να καταστρέψουμε όλoκληρωτικά όλους τούς γαμήλιους δεσμούς, δέ θά γεννιούνται πιά άπό την ήδονή της γυναίκας παρά καρποί στους όποιους θά είναι άπολύτως άδύνατο να γνωρίσουν τόν πατέρα τους και άπό τούς όποιους, συνεπώς, θά έχει άφαιρεθεί κάθε δυνατότητα να άνήκουν μόνο

σὲ μιὰ οἰκογένεια ἀντὶ νὰ εἶναι, ὅπως πρέπει, ἀποκλειστικά
παιδιά τῆς πατρίδας;

Θὰ ὑπάρχουν λοιπὸν ἰδρύματα προορισμένα γιὰ τὶς ἡδονές
τῶν γυναικῶν τὰ ὅποια, ὅπως καὶ τὰ ἀντρικά, θὰ βρίσκονται
ὑπὸ τὴν προστασία τῆς κυβέρνησης· ἐδῶ θὰ προσφέρονται ὅλα
τὰ άτομα, ἀνεξαρτήτως φύλου, πού θὰ ἐπιθυμοῦν οἱ γυναῖκες κι
ὅσο πιὸ πολὺ συχνάζουν αὐτές ἐκεῖ τόσο μεγαλύτερη ἐκτίμηση θ'
ἀπολαμβάνουν. Δὲν ὑπάρχει τίποτα πιὸ βάρβαρο καὶ πιὸ γελοῖο
ἀπὸ τὴν ταῦτιση τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἀρετῆς τους μὲ τὴν προσπά-
θεια πού καταβάλλουν γιὰ ν' ἀντισταθοῦν στὶς ἐπιθυμίες πού
τοὺς δίνει ἡ Φύση καὶ πού συνεχῶς φλογίζουν ἐκείνους πού
διαπράττουν τὴν βαρβαρότητα νὰ τὶς κατηγοροῦν. Μιὰ κοπέλα
πού ἀπὸ τὴν πιὸ τρυφερὴ ἡλικία¹ θὰ ἔχει ἀποσπαστεῖ ἀπὸ τὰ
πατρικά δεσμά, μὴ ἔχοντας πιά τίποτα νὰ διατηρήσει μέχρι τὸ
γάμο (ἀφοῦ ὅλα τὰ σχετικὰ θὰ ἔχουν καταργηθεῖ ἀπὸ τοὺς
σοφοὺς νόμους πού προτείνω) καὶ ὄντας πάνω ἀπ' ὅλες τὶς
προκαταλήψεις πού παλιότερα ἀλυσσοδέναν τὸ φύλο τῆς, θὰ
μπορεῖ πλέον νὰ ἐπιδίδεται σ' ὅτιδήποτε ἐπιτάσσει ἡ ἰδιο-
συγκρασία τῆς μέσα στὰ ἰδρύματα πού θὰ ἔχουν ἰδρυθεῖ γιὰ αὐτὸ
τὸ σκοπὸ· ἐδῶ θὰ γίνεται δεκτὴ μὲ σεβασμὸ, θὰ ἰκανοποιεῖται
ἀπόλυτα καί, ἀφοῦ θὰ ἔχει ἀποδοθεῖ στὴν κοινωνία, θὰ μπορεῖ
νὰ μιλά γιὰ τὶς ἡδονές πού γεύτηκε, μὲ τὴν ἴδια ἀνεση πού ἔχει
σήμερα ὅταν μιλά γιὰ ἓνα χορὸ ἢ γιὰ ἓνα περίπατο. Γοητευτικὸ
φύλο, θὰ γίνεις ἐλεύθερο: ὅπως οἱ ἄντρες ἔτσι κι ἐσύ θὰ χαιρεσαι
τὶς ἡδονές πού ἡ Φύση τὶς καθιστὰ καθήκον· καμιά δὲ θὰ σοῦ
ἀπαγορευεῖται. Εἶναι δυνατὸ τὸ μισὸ τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ
μάλιστα τὸ πιὸ θείο, ν' ἀλυσσοδένηται ἀπὸ τ' ἄλλο μισὸ; Σπάστε
τὰ σίδηρα· ἡ Φύση τὸ θέλει· σὰν χαλινάρι νὰ ἔχετε μόνον τὶς
κλίσεις σας, σὰν νόμους μονάχα τὶς ἐπιθυμίες σας, σὰν ἠθικὴ
μονάχα τὴν ἠθικὴ τῆς Φύσης. Μὴ φθίνετε πιά κάτω ἀπὸ τὶς
βάρβαρες προλήψεις οἱ ὁποῖες μαραίνουν τὰ θέλγητρά σας καὶ

1. Οἱ Βαθυλῶνιοι μόλις πού περιμεναν νὰ γίνουν ἑπτὰ χρονῶν οἱ καρποὶ τους
γιὰ νὰ τοὺς μεταφέρουν στὸ ναὸ τῆς Ἀφροδίτης. Ἐνα κορίτσι νιώθει τὴν πρώτη
του παρόρμηση γιὰ ἀκολασία τῆ στιγμῆ πού ἡ Φύση τοῦ ἐπιτάσσει νὰ ἐκπορνευ-
τεῖ καὶ πρέπει, χωρὶς κανένα δισταγμὸ, νὰ παραδοθεῖ ἀμέσως μόλις ἡ Φύση
μιλήσει· ἐὰν ἀντιδράσει, θὰ παραβιάσει τοὺς φυσικοὺς νόμους.

κρατούν αιχμάλωτες τις θείες παρορμήσεις της καρδιάς σας¹. Είστε ελεύθερες όπως εμείς, τὸ πεδίο όπου ἀγωνίζεται κανείς για τὴν εὐνοια τῆς Ἀφροδίτης εἶναι καὶ για σὰς ἀνοιχτό· μὴ φοβάστε τὶς παράλογες ἐπιτιμήσεις· ἡ σχολαστικότητα κι ἡ προκατάληψη ἀνήκουν στὸ παρελθόν· δὲ θὰ κοκκινίζετε πιά για τὶς θελκτικὲς ἀμαρτίες σας· στεφανωμένες μὲ μυρτιά καὶ μὲ ρόδα θὰ σὰς ἐκτιμοῦμε ἀνάλογα μὲ τὸ πόσο θὰ παραδίνεστε στὶς ιδιοτροπίες σας.

Τὰ ὅσα εἶπαμε μέχρι ἐδῶ θὰ ἔπρεπε νὰ μὰς ἀπαλλάξουν ἀπὸ τὴ μελέτη τῆς μοιχείας· ὁμως, ἄς ριξοῦμε καὶ σ' αὐτὴ μιὰ ματιά. ὅσο κι ἂν εἶναι ἀνύπαρκτη για τοὺς νόμους τοὺς ὁποίους προτείνω. Πόσο ἀστείο ἦταν νὰ τὴ θεωροῦν οἱ παλιοὶ μας νόμοι ἐγκληματική! Ἄν ὑπῆρχε στὸν κόσμον κάτι παράλογο, αὐτὸ ἦταν στὰ σίγουρα ἡ αἰώνια διάρκεια ποὺ ἀποδιδόταν στὶς συζυγικὲς σχέσεις· μοῦ φαίνεται ὅτι ἀρκεῖ νὰ παρατηρήσουμε ἢ ν' ἀντιληφθοῦμε τὸ βάρος αὐτῶν τῶν δεσμῶν για νὰ πάψουμε νὰ θεωροῦμε ἀνήθικη τὴν πράξη ποὺ τὰ καθιστᾶ ἐλαφρότερα. Ἐφόσον, ὅπως παρατηρήσαμε πιὸ πρὶν, ἡ Φύση ἔχει ἐφοδιάσει τὶς γυναῖκες μὲ ἰδιοσυγκρασία πιὸ ἐντονη, μ' αἰσθαντικότητα βαθύτερη ἀπὸ τοῦ ἄλλου φύλου, δὲν πρέπει ν' ἀμφιβάλλουμε ὅτι για τὶς γυναῖκες τὸ γαμήλιο συμβόλαιο ἀποτελοῦσε μεγαλύτερο βάρος.

Γυναῖκες τρυφερὲς καὶ φλεγόμενες ἀπὸ τὴν ἐρωτικὴ φωτιά, ἀποζημιωθεῖτε τώρα καὶ μάλιστα μὲ τόλμη καὶ δίχως φόβο· καταλάβετε οἱ ἴδιες ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρχει κανένα κακὸ στὴν ὑπακοή πρὸς τὶς φυσικὲς παρορμήσεις, ὅτι ἡ Φύση δὲ σὰς δημιούργησε μόνο για ἓναν ἄντρα ἀλλὰ για ὅλους ἀδιακρίτως. Μὴ σὰς ἐμποδίζει τίποτα. Μιμηθεῖτε τοὺς Ἕλληνες δημοκράτες· οἱ φιλόσοφοι, ἀπὸ τοὺς ὁποίους πήραν τοὺς νόμους τους, ποτὲ δὲν ἐπεχείρησαν νὰ καταστήσουν τὴ μοιχεία ἐγκλημα κι ὅλοι σχεδὸν ἐπέτρεψαν τὴν ἀνήθικότητα στὶς γυναῖκες. Ὁ Θωμάς Ν...

1. Οἱ γυναῖκες δὲν ἔχουν συναίσθηση τοῦ πόσο ἡ ἡδονὴ τὶς ὁμορφαίνει. Ἄς συγκρίνουμε δυὸ γυναῖκες ἴδιας περιπυ ἡλικίας κι ὁμορφιάς ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἡ μιὰ ζεῖ μ' ἐγκράτεια κι ἡ ἄλλη ἀκόλαστα: θὰ φανεῖ πόσο ἡ δεύτερη ξεπερνᾶ τὴν πρώτη σὲ φρεσκάδα καὶ λάμψη· ἡ δία ποὺ ἀσκοῦμε πάνω στὴ Φύση φθεῖρει πολὺ περισσότερο ἀπὸ τὴν κατάχρηση τῆς ἡδονῆς· ὁ καθένας γνωρίζει πὼς τὸ κρεβάτι βελτιώνει τὴν ὄψη τῆς γυναίκας.

αποδεικνύει στην *Ουτοπία* του ότι είναι καλό για τις γυναίκες να παραδίνονται στην άκολασία κι οι ιδέες αυτού του μεγάλου άνδρός δεν αποτελούσαν πάντα απλά όνειρα!

Για τους Ταρτάρους, όσο πιο έκδοτη στις ηδονές ήταν μια γυναίκα, τόσο πιο αξια σεβασμού θεωρούνταν· εμφανιζόταν δημόσια μ' ένα κόσμημα στο λαιμό που άπεδείκνυε την έλλειψη σεμνότητάς της, κι όσες δεν τό φορούσαν δεν τίς θαύμαζε κανείς. Στο Περού, οι οικογένειες παραδίνουν συζύγους και θυγατέρες στον ταξιδιώτη· τίς νοικιάζουν με τη μέρα, σαν άλογα ή άμαξια! Σέ τόμους όλόκληρους, τέλος, δέ θά μπορούσαν νά χωρέσουν οι άποδείξεις για τό ότι ή φιλήδονη συμπεριφορά ποτέ δέ θεωρήθηκε έγκληματική από τους φωτισμένους λαούς. Όλοι οι φιλόσοφοι ξέρουν πολύ καλά ότι μονάχα στους Χριστιανούς άπατεώνες όφείλουμε τό χαρακτηρισμό της σαν έγκλημα. Οι παπάδες είχαν σοβαρότατους λόγους όταν καταδίκαιζαν τη λαγνεία: με την άπαγορευτική τους έντολή κράτησαν μόνο για τόν έαυτό τους τη γνωριμία μ' αυτά τά ιδιωτικά άμαρτήματα και τη δυνατότητα συγχώρεσής το, κι άπόκτησαν, έτσι, έκπληκτική κυριαρχία πάνω στις γυναίκες κάνοντας εύκολη για τόν έαυτό τους μια καριέρα άσέλγειας χωρίς όρια. Ξέρουμε πολύ καλά τό πόσο έπωφελήθηκαν άπ' αυτό και τό πώς θά έκαναν και πάλι κατάχρηση της δύναμής τους άν δεν τους είχαμε άφαιρέσει όλη την άξιοπιστία τους.

Είναι ή αίμομιξία πιο επικίνδυνη; Ελάχιστα. Χαλαρώνει τη συνοχή της οικογένειας και καθιστά, μ' αυτό τόν τρόπο, ενεργητικότερη τη φιλοπατρία του πολίτη· οι πρωταρχικοί φυσικοί νόμοι μάς την ύπαγορεύουν, και τεκμήριο γι' αυτό άποτελούν τά αισθήματά μας, και τίποτα δέ χαρίζει μεγαλύτερη άπόλαυση άπό ένα άντικείμενο που μάς ανήκει. Οι πρωτόγονοι θεσμοί χαμογελούν στην αίμομιξία: ήταν καθαγιασμένη άπό κάθε θρησκεία, όλοι οι νόμοι την ένεθάρρυναν. Έάν διασχίσουμε τόν κόσμο θά τη βρούμε καθιερωμένη παντού. Οι μαύροι της Άκτής

1. Ό ίδιος στοχαστής πρότεινε σά μηνστευμένα ζευγάρια νά βλέπουν ό ένας τόν άλλο γυμνό πριν παντρευτούν. Πόσες ενώσεις δέ θά ματαιώνονταν άν επιβαλλόταν αυτός ό νόμος! Τό αντίθετο ταιριάζει άπόλυτα στην έκφραση: άγοράζεις με κλειστά μάτια.

του Ἐλεφαντόδοντος καί τῆς Γκαμπόν ἐκπορνεύουν τίς γυναίκες τους παραδίνοντας τες στό ἴδια τὰ παιδιά τους· στό βασίλειο τοῦ Ἰούδα ὁ μεγαλύτερος γιός ἐπρεπε νά παντρευτεῖ τή γυναίκα τοῦ πατέρα του· οἱ κάτοικοι τῆς Χιλῆς κοιμούνται ἀδιακρίτως μέ τίς ἀδελφές τους, τίς κόρες τους καί συχνά παντρεύονται ταυτόχρονα τή μητέρα καί τήν κόρη μαζί. Τολμῶ λοιπόν νά διαβεβαιώσω ὅτι ἡ αἰμομιξία θά ἐπρεπε ν' ἀποτελέσει νόμο γιά τήν κυβέρνηση — γιά κάθε κυβέρνηση πού σά βάση θά ἔχει τήν ἀδελφότητα. Πῶς λογικοί ἄνθρωποι φτάσανε σέ τέτοιο σημείο παραλογισμοῦ ὥστε νά πιστέψουν ὅτι τό ν' ἀπολαύσουν τίς μητέρες, τίς ἀδελφές ἢ τίς κόρες τους θά μπορούσε ν' ἀποτελέσει πράξη ἐγκληματική; Δέν εἶναι, σάς ρωτῶ, ἀπράδεκτη ἡ ἀποψη ἢ ὅποια κάνει νά φαίνεται ἐγκλημα τό ὅτι ὁ ἄνθρωπος δίνει μεγαλύτερη σημασία στήν ἀπόλαυση ἐνός ἀντικειμένου κοντά στό ὅποιο τόν ὀδηγοῦν οἱ φυσικοὶ δεσμοὶ πού τοὺς συνδέουν; Θά ἦταν σά νά λέγαμε ὅτι ἀπαγορεύεται ν' ἀγαπήσουμε τὰ άτομα πού ἡ Φύση μᾶς παραγγέλλει ν' ἀγαποῦμε περισσότερο ἀπ' ὅλα κι ὅτι, ὅσο περισσότερη πείνα μᾶς κάνει νά νιώθουμε γιά κάποιον ἀντικείμενο, τόσο αὐστηρότερα μᾶς ἀπαγορεύει νά τό πλησιάσουμε. Αὐτές οἱ ἀντιφάσεις εἶναι παράλογες, μόνο ἄνθρωποι ἀποκτηνωμένοι ἀπό τίς προλήψεις μπορούν νά τίς πιστεύουν καί νά τίς διακηρῦσουν. Ἐφόσον ἡ κοινότητα τῶν γυναικῶν, πού προτείνω, μᾶς ὀδηγεῖ ἀναγκαστικά στήν αἰμομιξία, δέ χρειάζεται νά πούμε κι ἄλλα γιά ἓνα ὑποθετικό ἀδίκημα πού εἶναι τόσο φανερά ἀνύπαρκτο ὥστε μᾶς ἀπαγορεύει ὅποιαδήποτε παραπέρα ἀνάλυσή του· θά ἐρθοῦμε τώρα στό διασμό, ὁ ὅποιος σέ πρώτη ματιὰ δείχνει νά εἶναι ἡ πιό δεβαιομένη ἐγκληματική ἀπό τίς ὑπερβάσεις τῆς ἀκολασίας χάρις στή βιαιότητα πού τόν χαρακτηρίζει. Εἶναι ὅμως βέβαιο ὅτι ὁ διασμός, πράξη τόσο σπάνια καί τόσο δύσκολο ν' ἀποδειχτεῖ, βλάπτει τό γειτονά μας λιγότερο ἀπ' ὅ,τι ἡ κλοπή, διότι ἡ δευτέρα καταστρέφει τήν ἰδιοκτησία ἐνώ ὁ πρῶτος ἀπλῶς τή ζημιώνει. Ἐκτός ἀπ' αὐτήν, τί ἄλλες ἀντιρῆσεις ἔχετε γιά τό διαστή; Τί θά πείτε ἀν σάς ἀπαντήσει ὅτι, στήν πραγματικότητα, ἡ ζημία πού προκάλεσε εἶναι ἀσήμαντη ἐφόσον δέν ἔκανε τίποτα παραπάνω ἀπό τό νά εἰσαγάγει τό ἀντικείμενο πού κακοποίησε σέ μιὰ κατάσταση

στην όποια ούτως ή άλλως θά βρεθεί γρήγορα έξαιτίας τού γάμου ή τού έρωτα;

Άλλά ή σοδομία, αυτό τό περιβόητο έγκλημα πού τραβάει τή φωτιά τού ούρανού πάνω στίς πόλεις πού τό διαπράττουν συστηματικά, ή σοδομία, λοιπόν, δέν άποτελεί μιá τερατώδη διαστροφή πού ή τιμωρία της ποτέ δέ θά είναι όσο πρέπει άυστηρή; Μάς προξενεί λύπη τό ότι είμαστε άναγκασμένοι νά επιτιμήσουμε τούς προγόνους μας για τούς νόμιμους γόνους στους όποιους επιδόθηκαν μ' εύχαρίστηση έν όνόματί της. Μάς προξενεί άπορία τό πώς θά μπορούσε ό πρωτογονισμός νά φτάσει σέ τέτοιο σημείο ώστε νά καταδικάζετε σέ θάνατο ένα δυστυχισμένο πλάσμα πού τό μόνο του έγκλημα είναι ότι δέν έχει τίς δικές σας προτιμήσεις. Άνατριχιάζει κανείς άναλογιζόμενος ότι, σαράντα τό πολύ χρόνια πριν, ή παράλογη λογική τών νομοθετών δέν είχε άκόμα προχωρήσει πέρα άπ' αυτό τό σημείο. Ήσυχάστε, πολίτες· τέτοιες άνοησίες θά έξαληφθούν: ή εύφυία τών νομοθετών σας μάς τό βεβαιώνει. Ό κόσμος, διαφωτισμένος σχετικά μ' αυτή τήν άδυναμία πού άπαντά σ' έλάχιστους ανθρώπους, αντιλαμβάνεται σήμερα βαθύτατα ότι ένα τέτοιο σφάλμα δέν μπορεί νά είναι έγκληματικό κι ότι ή Φύση, ή όποια δίνει τόσο μικρή σημασία στο ύγρό πού τρέχει στα νεφρά μας, έλάχιστα μπορεί νά ένοχληθεί με τήν έκλογή μας τή σχετική με τό άν θά τό αποθέσουμε σέ τούτη ή σ' εκείνη τήν όδό.

Τι έγκλημα μπορεί νά υπάρξει εδώ; Κανείς δέ θά θελήσει νά ισχυριστεί ότι όλα τά μέρη τού σώματος δέ μοιάζουν μεταξύ τους, ότι υπάρχουν μερικά πού είναι άγνά κι άλλα πού είναι βέβηλα· και, καθώς είναι άδιανόητο ότι τέτοια άνοησία μπορεί νά υποστηριχθεί στα σοβαρά, τό μόνο δυνατό έγκλημα θά μπορούσε νά είναι ή άπώλεια τού σπέρματος. Λέτε τό σπέρμα νά είναι τόσο πολύτιμο για τή Φύση ώστε ή άπώλειά του νά είναι άναγκαστικά έγκληματική; Άν είναι έτσι, τότε γιατί τήν επιτρέπει καθημερινά; δέν τήν κατοχυρώνει, μάλιστα, όταν τήν επιτρέπει κατά τήν διάρκεια τών όνειρων, όταν τήν επιτρέπει με τή μορφή της άπόλαυσης μάς γυναίκας πού πρόκειται νά φέρει στον κόσμο παιδί; Είναι δυνατό νά φανταστούμε ότι ή Φύση μάς δίνει τή δυνατότητα νά προβούμε σέ πράξεις τόσο έγκληματικές

πού νά τήν παραβιάζουν; Είναι δυνατό νά επιτρέπει στόν άνθρωπο νά παραβιάζει τίς ἐπιθυμίες της και νά γίνεται, έτσι, ισχυρότερος ἀπό ἐκείνη; Είναι ἀνήκουστο σέ τί ἀδύσσοις ἀνοησίας βυθίζεται κανείς ὅταν τήν ὥρα πού στοχαζεται ἀπομακρύνεται ἀπό τό φῶς τῆς λογικῆς! Ἄς διατηρήσουμε, λοιπόν, ἀκράδαντη τήν πεποίθηση ὅτι μπορεῖ κανείς ν' ἀπολαύσει μιὰ γυναίκα τό ἴδιο καλά μέ τόν ἕνα ἢ μέ τόν ἄλλο τρόπο, ὅτι δέν ἔχει ἀπολύτως καμιά σημασία τό ἄν ἀπολαμβάνει κανείς ἕνα κορίτσι ἢ ἕνα ἀγόρι κι ὅτι, ἐφόσον δέν μπορούμε νά ἔχουμε ἄλλες κλίσεις κι ἄλλα γούστα ἀπ' αὐτά πού μάς ὑπαγορεύει ἡ Φύση, ἡ ἴδια εἶναι τόσο σοφῆ και συνεπῆς πού δέ θά μάς ἔδινε προτιμήσεις πού θά μπορούσαν νά τήν προσβάλλουν.

Ἡ τάση πρὸς τή σοδομία εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς φυσικῆς μας κατασκευῆς· κι αὐτή εἶναι ἀνεξάρτητη ἀπό ἐμάς. Μερικά παιδιά ἐκδηλώνουν παρόμοια τάση ἀπό τήν πιό νεαρή τους ἡλικία και δέν μπόρεσαν νά τήν ἀναχαιτίσουν ποτέ. Ἄλλοτε εἶναι ἀποτέλεσμα κόρου· εἶναι γι' αὐτό τό λόγο λιγότερο ἀποτέλεσμα μιᾶς φυσικῆς διαδικασίας; Ἄνεξάρτητα ἀπό τό πῶς τῆ βλέπουμε ἐμεῖς, ἀποτελεῖ πάντα ἔργο τῆς Φύσης κι ὅ,τι ἐμπνέει ἡ Φύση πρέπει νά γίνεται σεβαστό ἀπό τοὺς ἀνθρώπους. Ἄν μιὰ ἀκριβῆς στατιστικὴ ἀποδείκνυε ὅτι ἡ ἐπιθυμία αὐτὴ συγκινεῖ ἀπειρώς περισσότερο ἀπό τήν ἄλλη, ὅτι ἡ ἡδονὴ πού προκαλεῖ εἶναι πολύ πιό ἐντονη κι ὅτι, γι' αὐτοὺς τοὺς λόγους, οἱ ὀπαδοὶ της εἶναι χίλιες φορές περισσότεροὶ ἀπό τοὺς ἀντιπάλους της, δέ θά μπορούσαμε τότε νά συμπεράνουμε ὅτι αὐτό τό βίτσιο ἐξυπηρετεῖ ἀντὶ νά προσβάλλει τίς προθέσεις τῆς Φύσης κι ὅτι αὐτὴ χαίρεται τῆ γονιμότητά μας πολύ λιγότερο ἀπ' ὅσο ἐμεῖς ἔχουμε τήν ἀνοησία νά πιστεύουμε; Ἄλλωστε, ἄν ταξιδέψουμε στόν κόσμο, πόσους λαοὺς δέ θά βροῦμε πού νά περιφρονοῦν τίς γυναῖκες! Πολλοὶ εἶναι ἐκεῖνοι πού ἀποφεύγουν συστηματικά νά τίς χρησιμοποιοῦν γιὰ ὅτιδήποτε ἄλλο πέρα ἀπὸ τὴ δημιουργία τοῦ παιδιοῦ πού θά τοὺς διαδεχθεῖ. Ἡ ὁμαδικὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων στίς δημοκρατίες κάνει τοῦτο τό βίτσιο νά ἐμφανίζεται συχνότερα σ' αὐτὴ τήν κοινωνικὴ μορφή· δέν εἶναι ὅμως καθόλου επικίνδυνο. Θά τό εἰσηγάγαν στίς δημοκρατίες τοὺς οἱ Ἕλληνες φιλόσοφοι ἄν τό θεωροῦσαν ἐπιβλαβές; Ἀντίθετα, τό

θεωρούσαν απαραίτητο για μία πολεμική ζωή. Ὁ Πλούταρχος μιλά μ' ἐνθουσιασμό γιὰ τοὺς λόχους τῶν ἐραστῶν: αὐτοὶ μόνοι τοὺς υπεράσπισαν τὴν ἐλευθερία τῆς Ἑλλάδας γιὰ πολλὰ χρόνια. Τὸ ἐλάττωμα βασιλεὺς στὶς τάξεις τῶν πολεμιστῶν, τοιμμένων τὴν ἐνότητά τους. Οἱ πῖο πολλοὶ ἀπὸ τοὺς μεγάλους ἄνδρες ἐκλιναν πρὸς τὴ σοδομία. Ὅταν ἀνακαλύφθηκε ἡ Ἀμερικὴ, βρέθηκε νὰ τὴν κατοικοῦν ὀλόκληρη ἄνθρωποι μὲ παρόμοια γούστα. Στὴ Λουιζιάνα, ἀνάμεσα στοὺς Ἰνδιάνους Ἰλινόις, πολλοὶ ἐκπορνεύονταν ντυμένοι μὲ γυναικεία. Οἱ μαύροι τῆς Μπενγκουέλα συντηροῦν ἄντρες στ' ἀνοιχτά· σήμερα ὅλα σχεδὸν τὰ σεράγια τοῦ Ἀλγερίου εἶναι ἀποκλειστικὰ γεμάτα μ' ἀγόρια. Οἱ Θηβαῖοι, μὴ ἀρκοῦμενοι στὴν ἀνοχὴ τῆς παιδεραστίας, τὴν κατέστησαν ὑποχρεωτικὴ. Ὁ φιλόσοφος τῆς Χαιρώνειας τὴ συνέστησε σὰν τὸν ἀσφαλέστερο τρόπο διαπαιδαγωγῆς τῶν νέων.

Γνωρίζουμε σὲ ποῖο βαθμὸ κυριαρχοῦσε στὴ Ρώμη, ὅπου μικρὰ ἀγόρια ντυμένα σὰν κορίτσια καὶ κορίτσια ντυμένα σὰν ἀγόρια ἐκπορνεύονταν σὲ δημόσιους χώρους. Στὰ γράμματά τους, ὁ Μαρτιάλης, ὁ Κάτουλος, ὁ Τίβουλος, ὁ Ὁράτιος κι ὁ Βιργίλιος ἀπευθύνονταν σὲ ἄντρες λὲς καὶ ἦταν οἱ μαιτρέσες τους· καὶ διαβάζουμε στὸν Πλούταρχο ὅτι οἱ γυναῖκες δὲν πρέπει νὰ παίζουν κανένα ρόλο στοὺς ἐρωτες τῶν ἀντρῶν¹. Τὰ παλιὰ χρόνια οἱ Ἀμάσιοι τῆς Κρήτης συνήθιζαν ν' ἀπαγάγουν ἀγόρια μὲ τὸν πῖο ἰδιότυπο τρόπο. Ὅταν κανεῖς ἐρωτευόταν ἓνα παιδί, εἰδοποιοῦσε τοὺς γονεῖς πῖα μέρα θὰ τὸ ἐκλεβε· ὁ νεαρὸς ἀντιστεκόταν ἂν ὁ ἐραστὴς δὲν τοῦ ἄρесе· στὴν ἀντίθετη περίπτωση φεύγανε μαζί κι ὁ ἐραστὴς τὸν γύριζε στὴν οἰκογένειά του ἀφοῦ εἶχε κάνει χρῆση τῶν ὑπηρεσιῶν του· γιατί κι ἐδῶ, ὅπως καὶ στὴν περίπτωση τῶν γυναικῶν, παραφουσκώνει κανεῖς τὴν ἴδια στιγμή πού ἔχει χορτάσει. Ὁ Στράβων μᾶς πληροφορεῖ γιὰ τὸ ἴδιο νησί ὅτι τὰ σεράγια του ἦταν ἐφοδιασμένα μόνο μ' ἀγόρια· τὰ ἐκπόρνευαν στ' ἀνοιχτά.

Χρειαίξετε ἄλλη μιὰν αὐθεντία πού θὰ σᾶς πείσει γιὰ τὸ πόσο χρῆσιμο εἶναι αὐτὸ τὸ δίτσιο σὲ μιὰ δημοκρατία; Ἄς ἀκούσουμε

1 Ἠθικά, Περὶ Ἐρωτος.

τόν Ἱερώνυμο τόν Περιπατητικό: ‘Ἡ παιδεραστία’, λέει. ‘ἀπλωνόταν σ’ ὅλη τήν Ἑλλάδα διότι μάς ἔδινε κουράγιο καί δύναμη καί μάς βοήθησε πολύ στήν ἐκδίωξη τῶν τυράννων· τίς συνωμοσίες τίς ἔκαναν οἱ ἔραστες κι ἦταν ἐτοιμοί νά περάσουν ἀπό βασανιστήρια γιά νά μή μαρτυρήσουν τοὺς συνενόχους τους· τέτοιοι πατριῶτες θυσίαζαν τό κάθε τι γιά τήν εὐδαιμονία τῆς Πολιτείας· θεωροῦνταν σίγουρο ὅτι τέτοιοι δεσμοί στερέωναν τήν δημοκρατία, οἱ γυναῖκες περιφρονοῦνταν κι ἡ προσκόλλησις σ’ αὐτές θεωροῦνταν ἀδυναμία τῶν δεσποτῶν’. Ἡ παιδεραστία ὑπῆρξε πάντα βίτσιο τῶν πολεμικῶν φυλῶν. Ἀπό τόν Καίσαρα μαθαίνουμε ὅτι οἱ Γαλάτες ἐπιδίδονταν σ’ αὐτήν σ’ ἐξαιρετικά μεγάλο βαθμό. Οἱ πόλεμοι ὑπέρ τῆς δημοκρατίας ἀπομάκρυναν τό ἓνα φύλο ἀπό τό ἄλλο κι ἐνίσχυσαν τήν ἐξάπλωσίν της. Ὅταν, τέλος, ἀναγνωρίστηκε ὅτι οἱ συνέπειές του ἦταν πολύ εὐεργετικές γιά τό κράτος, ἡ θρησκεία διάστηκε νά τό εὐλογῆσει. Εἶναι πασίγνωστο ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι εἶχαν καθαγιάσει τοὺς ἔρωτες τοῦ Δία καί τοῦ Γανυμήδη. Ὁ Σέξτος ὁ Ἐμπειρικός μάς διαβεβαιώνει ὅτι τό καπρίτσιο τοῦτο ἦταν ὑποχρεωτικό γιά τοὺς Πέρσες. Στό τέλος, οἱ γυναῖκες, ζηλόφθονες καί περιφρονημένες, δέχτηκαν νά παρέχουν στοὺς ἄντρες τους τήν ἴδια ὑπηρεσία πού τοὺς παρείχαν τά μικρά ἀγόρια· μερικοί ἔκαναν τό πείραμα καί γύρισαν στά παλιά τους συνήθια γιὰτί εἶδαν ὅτι δέν ὑπῆρχε θέμα οὔτε κἀν ψευδαίσθησις. Οἱ Τούρκοι, ὅμως, οἱ ὁποῖοι εἶχαν τέτοια ροπή πρὸς τῆ διαστροφὴ πού ὁ Μωάμεθ τὴν καθαγίασε στό Κοράνι, ἦταν παρ’ ὅλ’ αὐτὰ πεπεισμένοι ὅτι μιὰ πολὺ νεαρὴ παρθένα μπορούσε ν’ ἀντικαταστήσει ἓνα ἀγόρι μ’ ἐπιτυχία κι ἔτσι σπάνια τά κορίτσια ἐφθάναν τὴν ἡβὴ χωρὶς νά ἔχουν γνωρίσει αὐτὴ τὴν ἔμπειρία. Ὁ Σέξτος Κούντος καί ὁ Σαντσέθ ἐπέτρεπαν αὐτὴ τὴν παρεκτροπὴ· ὁ τελευταῖος μάλιστα ἀνέλαβε νά δείξει ὅτι ἦταν χρησιμὴ γιά τὴν τεκνοποιία κι ὅτι ἐναπαιδὶ πού δημιουργήθηκε ὕστερ’ ἀπ’ αὐτὴ τὴν προκαταρκτικὴ ἀσκήσις εἶχε, χάρις σ’ αὐτὴν, ἐξαιρετικὰ καλύτερη κράσις. Στό τέλος οἱ γυναῖκες στράφηκαν γιά παρηγοριά στό φύλο τους. Χωρὶς ἀμφιβολία τοῦτο τό τελευταῖο καπρίτσιο δέν ἔχει περισσότερα μειονεκτήματα ἀπὸ τό ἄλλο ἐφόσον τίποτα κακὸ δέν προκαλεῖται ἀπὸ τὴν ἀρνησις ἀναπαραγωγῆς, κι ἐφόσον οἱ δυ-

νατότητες αὐτῶν πού τήν ἐπιδοκιμάζουν εἶναι τόσο μεγάλες πού οἱ ἀντίπαλοί της δέν εἶναι ἱκανοί νά βλάψουν τόν πληθυσμό. Στούς Ἕλληνες, τούτη ἡ γυναικεία διαστροφή γινόταν ἀποδεκτή γιά λόγους πολιτικῆς: τό ἀποτέλεσμά της ἦταν ὅτι, ἐφόσον οἱ γυναῖκες ἀρκοῦνταν ἡ μιὰ στήν ἄλλη, δέν ἐπιζητούσαν τήν ἐπικοινωνία μέ τούς ἄντρες κι ἔτσι ἡ ἐνοχλητικὴ τους ἐπίδραση στά θέματα τῆς δημοκρατίας ἦταν περιορισμένη στό ἐλάχιστο. Ὁ Λουκιανός μάς πληροφορεῖ γιά τό πόση πρόοδο προκάλεσε αὐτὴ ἡ ἐλευθεριότητα καί δέν εἶναι τυχαίον πού τό καπρίτειον τούτο τό συναντοῦμε στή Σαλπῶ.

Τούτες οἱ μανίες, τέλος, εἶναι ἀπολύτως ἀκακες· ἀκόμα κι ἂν οἱ γυναῖκες προχωροῦσαν περισσότερο, ἀκόμα κι ἂν ἐφθάναν στό σημεῖο νά χαϊδεύουν ζῶα καί τέρατα, ὅπως συμβαίνει σέ πολλούς λαούς, δέ θά προξενούσαν κανένα κακό, διότι ἡ ἐκλυση τῶν ἠθῶν ὄχι μόνο δέν μπορεῖ νά βλάψει μιὰ κυβέρνηση ἀλλά τῆς εἶναι κι ἐξαιρετικά χρήσιμη πολλές φορές· πρέπει λοιπόν ν' ἀπαιτήσουμε ἀπό τούς νομοθέτες μας νά ἐπιδείξουν τόση σοφία καί φρόνηση ὥστε νά εἴμαστε ἀπόλυτα σίγουροι ὅτι κανεῖς νόμος δέ θά προέλθει ἀπ' αὐτούς πού νά καταδιώκει διαστροφές οἱ ὁποῖες, ἐφόσον ἐπιβάλλονται ἀπό τήν ἰδιοσυγκρασία καί εἶναι ἀδύνατο νά διαχωριστοῦν ἀπό τή φυσική μας κατασκευή, δέν μποροῦν νά καταστήσουν ἐνοχο ἓνα άτομο στό ὅποιο θά τις ἀπαντήσουμε, κατά τόν ἴδιο ἀκριβῶς λόγο γιά τόν ὅποιο δέν μποροῦμε νά κατηγορήσουμε τό άτομο ἐκεῖνο πού ἡ Φύση τό γέννησε παραμορφωμένο.

Ἀπό τή δευτέρη κατηγορία, πού περιλαμβάνει ἐγκλήματα ἀπέναντι σ' ἀδέλφια μας, μάς μένει νά ἐξετάσουμε τό φόνον· μετά θά περάσουμε στά καθήκοντα ἀπέναντι στόν ἴδιο μας τόν ἑαυτό.

Ἀπό τὰ κακά πού μπορεῖ κανεῖς νά προξενήσει στούς συντρόφους του ὁ φόνος εἶναι σίγουρα τό χειρότερο διότι ἀφαιρεῖ ἀπό τόν ἄνθρωπο τό μοναδικό δῶρο πού του ἔχει προσφέρει ἡ Φύση, δῶρο πού ἡ καταστροφή του εἶναι ἀνέκκλητη. Ὅμως, ἂν ἀφήσουμε στήν ἄκρη τό κακό πού προξενεῖ ὁ φονιάς στό θῦμα του, προβάλλουν σχετικὰ μέ τό θέμα πολλά ἐρωτηματικά.

- 1) Σε σχέση με τους νόμους της Φύσης αποκλειστικά. είναι τούτη ή πράξη πραγματικά εγκληματική;
- 2) Είναι εγκληματική σε σχέση με τους νόμους της πολιτικής;
- 3) Είναι βλαβερή για την κοινωνία;
- 4) Ποιά στάση πρέπει να τηρήσει απέναντί της μιá δημοκρατική κυβέρνηση;
- 5) Πρέπει ο φόνος να εξαλειφθεί μ' έναν άλλο φόνο;

Καθένα απ' αυτά τὰ ἐρωτήματα θά μελετηθεί ξεχωριστά· τὸ θέμα είναι τόσο σοβαρό πὺ ἐπιβάλλεται ἡ ὀλοκληρωμένη θεώρηση του· οἱ ιδέες μας σχετικά μὲ τὸ φόνο μπορεῖ νὰ ἐκπλήξουν μὲ τὴν τόλμη τους. Ἄλλὰ πειράζει αὐτό; Δὲν ἔχουμε κατακτήσει τὸ δικαίωμα νὰ τὰ λέμε ὅλα; Θά θέσουμε τοὺς ἀνθρώπους μπροστά σὲ μεγάλες ἀλήθειες. Σήμερα, κανεὶς δὲν ἱκανοποιεῖται μὲ λιγότερα. Εἶναι καιρὸς νὰ εξαφανιστοῦν οἱ λαθεμένες ἀντιλήψεις· εἶναι καιρὸς ἡ κορώνα τους νὰ πέσει πλάι στὴν κορώνα τοῦ βασιλιά. Ἡ Φύση βλέπει τὸ φόνο ὡς ἐγκλημα; Αὐτὴ εἶναι ἡ πρώτη ἐρώτηση πὺ τίθεται.

Εἶναι προφανές ὅτι θά ταπεινώσουμε τὴν περηφάνεια τοῦ ἀνθρώπου ἐάν τὸν κατεβάσουμε στὸ ἐπίπεδο ὅλων τῶν ἄλλων πλασμάτων τῆς Φύσης, ὁ φιλόσοφος ὁμως δὲν κολακεύει τίς ἀνθρώπινες ματαιοδοξίες· πάντα πυρπολοῦμενος ἀπὸ τὸ πάθος τῆς ἀλήθειας, τὴ διακρίνει πίσω ἀπὸ τίς ἀνόητες, ἐγωϊστικὲς προκαταλήψεις, τὴν ἀδράχνει, τὴν καλλιεργεῖ καὶ τὴν παρουσιάζει ἀτρόμητος στὸν ἐκπληκτο κόσμο.

Τί εἶναι ὁ ἀνθρώπος; ποιὲς διαφορὲς τὸν διακρίνουν ἀπὸ τ' ἄλλα φυτὰ καὶ τ' ἄλλα ζῶα τῆς Φύσης; Καμιὰ, βέβαια. Ἐχοντας βρεθεῖ τυχαία κι αὐτὸς πάνω σὲ τούτη τὴ σφαῖρα, γεννιέται ὅπως κι αὐτά: ἀναπαράγεται, ἀναπτύσσεται καὶ φθίνει· γερνά μαζί τους καὶ δουλιάζει, ὅπως κι αὐτά, στὸ μηδὲν μὸλις ἐξαντληθοῦν τὰ περιθώρια πὺ δίνει στὸ κάθε εἶδος ἡ Φύση σύμφωνα μὲ τὴν ὀργανικὴ του δομὴ. Ἄφου οἱ παραλληλισμοὶ εἶναι τόσο ἀκριβεῖς πὺ εἶναι ἀδύνατο γιὰ τὸ ἐρευνητικὸ μάτι τῆς φιλοσοφίας νὰ βρεῖ ὀποιαδήποτε δικαιολογία διακρίσης, ὁ φόνος ἐνὸς ἀνθρώπου εἶναι τόσο κακὸς ὅσο κι ὁ φόνος ἐνὸς ζῶου, τόσο ἀσήμαντος, ἂν θέλετε, κι ὅσες διακρίσεις ἂν κάνουμε θ' ἀπορέουν μονάχα ἀπὸ τίς προκαταλήψεις τοῦ ἐγωισμοῦ μας καὶ δὲν

υπάρχει, δυστυχώς, τίποτα πιο παράλογο απ' αυτές. Όμως ως επιμεινουμε στο ερώτημα· δεν μπορείτε ν' αρνηθείτε ότι το ίδιο κάνει αν καταστρέψουμε έναν άνθρωπο ή ένα ζώο. Άλλ' ή καταστροφή όποιοιδήποτε ζωντανού δεν αποτελεί αναμφίβολο άμαρτημα, όπως πίστευαν οι Πυθαγόρειοι κι όπως πιστεύουν ακόμα οι παράχθιοι κάτοικοι του Γάγγη; Πριν άπαντήσουμε σ' αυτό, ως υπενθυμίσουμε στον αναγνώστη ότι έξετάζουμε τό ερώτημα άποκλειστικά μέ φυσικούς όρους και μόνο σε σχέση με τή Φύση· άργότερα θα έξετάσουμε τήν καθαρά άνθρώπινη πλευρά του.

Τι άξία, λοιπόν, μπορεί ν' άποδίδει ή Φύση σε άτομα πού ή δημιουργία τους ούτε τήν κούρασε, ούτε τήν άπασχόλησε καθόλου; Ό εργάτης άποτιμά τό προϊόν του σύμφωνα με τήν εργασία πού περιέχει και μέ τό χρόνο πού καταναλώνει για νά τό κατασκευάσει. Ό άνθρωπος κοστίζει τίποτα στη Φύση; Κι αν υποθέσουμε πώς ναι, τής κοστίζει περισσότρο απ' ό,τι ένας πίθηκος ή ένας έλέφαντας; Προχωρώ: ποιά ύλικά χρησιμοποιεί ή Φύση για νά δημιουργήσει; Από τί συνίστανται τά ζώα πού βλέπουν τό φώς του ήλιου; Τά τρία στοιχεία πού τ' άπαρτίζουν δεν προέρχονται από τήν προηγούμενη καταστροφή άλλων σωμάτων; Αν όλα τά όντα είχαν αιώνια ζωή δε θα ήταν άδύνατο για τή Φύση νά δημιουργήσει καινούρια; Αν ή φύση άρνείται στά πλάσματα της τήν αιωνιότητα, αυτό σημαίνει πώς ή καταστροφή άποτελεί έναν από τούς νόμους της. Από τή στιγμή, λοιπόν, πού παρατηρούμε ότι ή καταστροφή της είναι τόσο άπαραίτητη πού δεν μπορεί νά κάνει δίχως της κι ότι δεν μπορεί νά δημιουργήσει αν δεν άντλήσει από τ' άποθέματα της καταστροφής πού ό θάνατος συσσωρεύει για λογαριασμό της, ή ιδέα της έκμηδένισης, τήν όποια έμεις έπισυνάπτουμε στο θάνατο, παύει νά είναι πραγματική· δεν υπάρχει πραγματικό τέλος· υπάρχει μονάχα ένας μετασχηματισμός βάση του όποιου είναι ή αιώνια κίνηση, ή πραγματική ούσία τής ύλης πού όλοι οι φιλόσοφοι τή θεωρούν σαν έναν από τούς κύριους νόμους της. Ό θάνατος, λοιπόν, σύμφωνα με τούτες τις άναμφισβήτητες άρχές, δεν είναι παρά μιά μεταβολή μορφής· ένα πέραςμα άδιόρατο από τή μιά ύπαο-

ξη σέ μιάν άλλη, αυτό ακριβώς πού ὁ Πυθαγόρας ὀνόμαζε μετεμψύχωση.

Ἄν δεχτοῦμε αὐτές τίς ἀλήθειες ἔστω καί μιὰ φορά, πώς θά μπορέσει πιά κανεῖς νά ἰσχυριστεῖ ὅτι ἡ καταστροφή ἀποτελεῖ ἐγκλημα; Θά τολμήσετε νά μου πείτε, γιά νά διασώσετε τίς παράλογες ψευδαισθήσεις σας, ὅτι ὁ μετασχηματισμός ἀποτελεῖ καταστροφή; Ὅχι, βέβαια, διότι γιά νά ἀποδειχτεῖ αὐτό θά ἔταν ἀναγκαῖο ν' ἀποδειχτεῖ πρώτα ὅτι ἡ ὕλη μένει ἀκίνητη, ξεκουράζεται, ἔστω καί γιά ἓνα λεπτό. Τέτοιο λεπτό, ὁμως, δέ θά τό βρεῖτε ποτέ. Ἀμέσως μόλις πεθάνει ἓνα μεγάλο ζῶο, σχηματίζονται στό κορμί του μικρά κι ἡ ζωὴ τούτων ἐδῶ εἶναι ἀπλούστατα ἀναγκαῖο ἀποτέλεσμα τοῦ πρόσκαιρου ὕπνου τοῦ μεγάλου ζῶου. Θά τολμήσετε νά μου ὑποδείξετε ὅτι τό μὲν ἀρέσει στή Φύση περισσότερο ἀπό τὰ δέ; Γιά νά ὑποστηρίξετε αὐτό τόν ἰσχυρισμό θά πρέπει ν' ἀποδείξετε, τό ἀναπόδεικτο: ὅτι ἡ Φύση ἀγαπά τὰ ἐπιμήκη ἢ τετράγωνα σχήματα περισσότερο ἀπ' ὅ,τι τὰ ὠοειδή ἢ τὰ τριγωνικά. Θά πρέπει ν' ἀποδείξετε, σέ σχέση μέ τὰ θεϊκά σχέδια τῆς Φύσης, ὅτι ἓνας τεμπέλης πού τόν τρέφει ἡ ὀκνηρία του εἶναι χρησιμότερος ἀπό ἓνα ἄλογο τοῦ ὁποίου οἱ ὑπηρεσίες εἶναι σημαντικότερες, ἢ ἀπό βόδι τοῦ ὁποίου τό σῶμα εἶναι τόσο πολύτιμο πού δέν ἔχει οὐτ' ἓνα μέρος ἀχρηστο· εἰσαστε ἀναγκασμένοι νά πείτε τότε πώς τό δηλητηριώδες φίδι εἶναι πιό ἀναγκαῖο ἀπό τόν πιστό σκύλο.

Καθώς ὅλα τούτα εἶναι ἀστήρικτα, πρέπει κανεῖς νά συμφωνήσει χωρὶς ἐπιφυλάξεις καί ν' ἀναγνωρίσει ὅτι εἴμαστε ἀνίκανοι νά ἐπέμβουμε στίς φυσικές διαδικασίες· κάτω ἀπό τό φῶς τῆς βεβαιότητας ὅτι τό μοναδικό πού κάνουμε ὅταν ἐπιδιδόμαστε στήν καταστροφή εἶναι πώς ἐπιφέρουμε μιὰ ἀλλαγὴ μορφῶν ἢ ὁποία δέν ἐξαλείφει τῆ ζωὴ, χρειάζεται κανεῖς ὑπεράνθρωπες δυνάμεις γιά ν' ἀποδείξει ὅτι μπορεῖ νά εἶναι ἐγκληματική ἢ δήθεν καταστροφή ἐνός πλάσματος ὁποιασδήποτε ἡλικίας, φύλου ἢ εἶδους. Προχωρώντας πιό πέρα στή διαδοχὴ τῶν ἀλυσιδωτῶν μας συμπερασμάτων, βεβαιώνουμε ὅτι ἡ πράξη διαφοροποίησης τῶν μορφῶν τῶν ποικίλων δημιουργημάτων τῆς ἀποτελεῖ πλεονέκτημα γιά τῆ Φύση διότι ἔτσι τὴν ἐφοδιάζετε μέ πρώτη ὕλη γιά τίς ἀνακατασκευές τῆς, γιά ἐργασίες δηλαδή πού θά

έμποδίζονταν αν έσεις σταματούσατε να καταστρέφετε. 'Αφήστε σ' εκείνη τό έργο τής καταστροφής, σάς λένε· πράγματι θά έπρεπε να τής τό αφήσουμε, όμως είναι τίς δικές τής παρορμησεις πού άκολουθεί ό άνθρωπος όταν έπιδίδεται στην άνθρωποκτονία· ή Φύση τόν συμβουλεύει κι αυτός πού καταστρέφει τό συνάνθρωπό του είναι για τή Φύση ό,τι είναι ή πείνα κι ή πανούκλα, σταλμένος δηλαδή από τό χέρι τής, πού χρησιμοποιεί κάθε δυνατό μέσο για ν' άποχτήσει πιό γρήγορα, μέσω τής καταστροφής, τήν πρώτη αυτή ύλη πού είναι άπαραίτητη για τά έργα τής.

'Ας καταδεχτούμε να φωτιστούμε για μιá στιγμή από τό άγιο φώς τής φιλοσοφίας· αν δέν άνήκει στή Φύση, σέ ποιόν άνήκει ή φωνή πού μάς υποβάλλει τά προσωπικά μίση, τήν εκδίκηση, τούς πολέμους, όλες δηλαδή τίς αίτίες πού οδηγούν σέ συνεχείς φόνους; Τό ότι μάς τούς συμβουλεύει σημαίνει πώς τούς έχει ανάγκη· έφόσον συμβαίνει αυτό, πώς μπορούμε να υποθέσουμε τόν έαυτό μας ένοχο άπέναντί τής τή στιγμή πού άπλώς υπακούουμε στίς έπιθυμίες τής;

'Αλλ' έχουμε πει περισσότερο άπ' όσα χρειάζονται για να πεισθεί ό φωτισμένος άναγνώστης πώς είναι άδύνατο να παραδιάσουμε τή Φύση με τό φόνο.

Μήπως άποτελεί έγκλημα όσον άφορά τήν πολιτική; 'Αντίθετα πρέπει να όμολογήσουμε ότι, δυστυχώς, άποτελεί ένα από τά κύρια έργαλεία πού χρησιμοποιεί ή τελευταία. Μήπως ή Ρώμη δέν έγινε κύρια τού κόσμου με τή βοήθεια τού φόνου; Μήπως με τή βοήθεια τού φόνου δέν είναι ή Γαλλία έλεύθερη σήμερα; Δέ χρειάζεται να πούμε ότι εδώ άναφερόμαστε στους φόνους πού προκαλεί ό πόλεμος κι όχι στίς φρικωδίες πού διαπράττουν οι συνωμότες κι οι ρέμπελοι· τούς τελευταίους, πού είναι προσορισμένοι να τούς καταραστεί ό λαός, άρκει να τούς άνακαλέσουμε και θά προκαλέσουμε για πάντα τόν τρόμο και τήν γενική άπελπισία. Ποιά μηχανή άνθρώπινη χρειάζεται τόσο τήν υποστήριξη τού φόνου, αν όχι εκείνη πού μόνη τής προσπάθεια είναι να έξαπατήσει, να επέκτεινει ένα έθνος σέ βάρος ενός άλλου; Μήπως δέν είναι οι πόλεμοι, μοναδικοί καρποί τούτης τής βάρβαρης πολιτικής. τά μέσα με τά όποια ένα έθνος τρέφεται, ενισχύε-

ται και κατοχυρώνεται; Και τι είναι ο πόλεμος αν όχι η έπιστήμη της καταστροφής; Παράδοξη τύφλωση να διδάσκει κανείς δημόσια την τέχνη του φόνου, να επιβραβεύει τον πιο ταλαντούχο φονιά και να τιμωρεί μετά όποιον, για κάποιο συγκεκριμένο λόγο, ξεμπερδεύει τον έχθρό του! Δεν είναι πια καιρός να επανορθώσουμε λάθη τόσο πρωτόγονα;

Είναι τέλος ο φόνος έγκλημα κατά της κοινωνίας; Ποιός μωλωμένος θα μπορούσε να φανταστεί κάτι τέτοιο; Τι την ενδιαφέρει τούτη τη δολοφονική κοινωνία ένα μέλος λιγότερο ή περισσότερο; Μήπως θα φθαρούν οι νόμοι της, τα ήθη της, τα έθιμά της; Θα έχει καμιάν επίδραση στη μεγάλη-μάζα ο φόνος ενός ατόμου; Μετά το χάσιμο της μεγαλύτερης μάχης, μετά την εξάφανιση του μισού πληθυσμού της γής, τι λέω — ολόκληρου του πληθυσμού, νομίζετε πώς οι λίγοι επιζώντες, αν υπάρξουν, θα βρουν ότι τα πράγματα έχουν αλλάξει; Όχι, δυστυχώς. Ούτε και σ' ολόκληρη τη Φύση δέ θ' άλλαζε τίποτα κι η γελοία υπερηφάνεια του ανθρώπου, ο όποιος πιστεύει ότι όλα δημιουργήθηκαν για λογαριασμό του, θα έκπλησταν πραγματικά βλέποντας ότι, με την όλικη εξάλειψη του ανθρώπινου είδους, τίποτα δεν έχει αλλάξει κι ότι η τροχιά των άστρων καθόλου δεν καθυστέρησε εξαιτίας της. Άς συνεχίσουμε, λοιπόν.

Ποιά στάση πρέπει να τηρήσει απέναντι στο φόνο μιά Πολιτεία πολεμική και δημοκρατική; Σίγουρα θα ήταν επικίνδυνο να τον απόθαρρύνουμε ή να τον τιμωρήσουμε. Η υπερηφάνεια του δημοκράτη έχει ανάγκη από κάποια σκληρότητα: αν μαλακώσει, αν η ένεργητικότητα του χαλαρώσει, θα τον γονατίσουν άμέσως. Μιά πολύ παράξενη σκέψη μου έρχεται στο μυαλό αλλά, μιά κι είναι όρθή, θα την ανακοινώσω. Όταν ένα έθνος άρχίζει την ιστορία του με δημοκρατική διακυβέρνηση, μπορεί να διατηρηθεί μονάχα με τη βοήθεια της άρετης, διότι για να φτάσουμε στά πολλά πρέπει πάντα ν' άρχίζουμε από τα λίγα. Όμως, ένα έθνος γέρικο ήδη και παρακμασμένο, πού πετά με θάρρος τό μοναρχικό ζυγό κι άποκτά δημοκρατική κυβέρνηση, θα διατηρηθεί μονάχα με τη βοήθεια του έγκλήματος· γιατί είναι ήδη δουτηγμένο στο έγκλημα κι αν έπιθυμήσει να περάσει στο χώρο της άρετης, να περάσει δηλαδή από μιά δίαια σέ μιά

είρηνική, καλωσυνάτη κατάσταση, θά καταλήξει σέ μιάν αδρά-
νεια πού σάν άποτέλεσμα θά είχε τήν άμεση καταστροφή του. Τι
συμβαίνει μέ τό δέντρο πού τό μεταφέρετε από ένα χώμα γεμάτο
σφρίγος σέ μιá ξεραμένη κι άμμόδη πεδιάδα; Όλες οι πνευματι-
κές συλλήψεις είναι τόσο πολύ έξαρτημένες από τή φυσική πλευ-
ρά τών πραγμάτων πού συγκρίσεις δανεισμένες από τή γεωργία
δέν πρόκειται νά μάς έξαπατήσουν άν εφαρμοστούν στά ήθη.

Οι άγριοι, πού είναι οι πιό άνεξάρτητοι άνθρωποι και βρι-
σκονται πιό κοντά στή Φύση, έπιδίδονται καθημερινά κι άτιμώ-
ρητα στό φόνο. Στή Σπάρτη, στή Λακεδαιμόνα, κυνηγούσαν
τούς ειλώτες όπως έμεις σήμερα κυνηγούμε τις πέρδικες. Οι πιό
έλευθεροι λαοί έχουν τις καλύτερες σχέσεις μέ τό φόνο. Στά
νησιά Μιντανάο εκείνος πού έπιθυμεί νά διαπράξει φόνο άνυ-
ψώνεται στις τάξεις τών ήρώων, τόν στολίζουν άμέσως μ' ένα
τουρμπάνι. Στους Καραγκούς πρέπει κανείς νά 'χει διαπράξει
έφτά για νά τιμηθεί μ' αυτή τήν κεφαλόδεση· οι κάτοικοι τής
Βόρνεο πιστεύουν ότι τά θύματά τους θά τους ύπηρετούν στήν
άλλη ζωή· οι ευσεβείς Ίσπανοί όρκίστηκαν στόν Άγιο Ίάκωβο
τής Γαλικίας νά σκοτώνουν μιá ντουζίνα Άμερικάνους κάθε
μέρα· στό βασίλειο τού Ταγκούτ διαλέγουν ένα δυνατό και
σφριγηλό νεαρό πού θά του έπιτρέπεται, σ' όρισμένες μέρες τού
χρόνου, νά σκοτώνει όποιον βρίσκει μπροστά του! Ύπήρξε
άλλος λαός πού νά έθρεψε τά φιλικά πρós τό φόνο αισθήματα
τών έβραίων; Τά συναντά κανείς μ' όλες τις μορφές σέ κάθε
σελίδα τής ιστορίας τους.

Ό αύτοκράτορας κι οι μανδαρινοί τής Κίνας φροντίζουν,
άπό καιρό σέ καιρό, νά ύποκινήσουν τό λαό σ' έπανάσταση· μέ
τέτοιες μανούβρες άποκτούν τή δυνατότητα και τό δικαίωμα νά
τόν κατασφάξουν. Μακάρι αυτός ό έκθηλυμένος και μαλθακός
λαός νά ξεσηκωθεί ένάντια στους τυράννους του· θά σφαχτούν
κι αυτοί μέ τή σειρά τους κι αυτό θά είναι πολύ πιό δικαιο· ό
φόνος, πάντα υιοθετούμενος, πάντα αναγκαίος, θά 'χει άπλώς
άλλάξει θύματα· ύπήρξε πηγή ήδονής για μερικούς, θά γίνει
πηγή εύτυχίας για τους υπόλοιπους.

Έθνη άπειράριθμα άνέχονται τις δημόσιες δολοφονίες· τις
έπιτρέπουν έλεύθερα στή Γένουα, στή Βενετία, στή Νάπολη και

σ' ολόκληρη την Ἄλβανία. Στό Καχάο, πάνω στὸν ποταμὸ Σάν Ντομίγκο, δολοφόνοι, χωρὶς νὰ κρῦβουν τὸ πρόσωπό τους καὶ χωρὶς ντροπὴ, μόλις τοὺς διατάξεις κόβουν μπροστά σὰ μάτια σου τὸ λαϊμὸ ὁποιοῦδήποτε τοὺς ὑποδείξεις· οἱ Ἴνδοὶ παίρνουν ὀπιο γιὰ νὰ βροῦν τὸ κουράγιο νὰ δολοφονήσουν· ξεχύνονται κατόπιν στοὺς δρόμους καὶ σφάζουν ὅποιον βροῦν μπροστά τους. Ἄγγλοι ταξιῶτες συνάντησαν παρόμοια συνήθεια καὶ στὴ Μπατάβια.

Ποιὸς λαὸς ἦταν ταυτόχρονα πιὸ αἰμοδιψὴς καὶ πιὸ μεγάλος ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους; καὶ ποιὸ ἔθνος διατήρησε ἐπὶ μακρότερο διάστημα τὴν αἰγλή καὶ τὴν ἐλευθερία του; Τὸ θέαμα τῶν μονομάχων ἔτρεφε τὸ κουράγιο του, γινόταν πολεμοχαρὲς μὲ τὸ νὰ κάνει τὸν πόλεμο παιχνίδι. Δώδεκα ἕως δεκαπέντε ἑκατοντάδες θύματα γέμιζαν κάθε μέρα τὴν ἀρένα τοῦ ἱππόδρομου ὅπου οἱ γυναῖκες, σκληρότερες ἀπὸ τοὺς ἄντρες, τολμούσαν ν' ἀπαιτοῦν ἀπ' αὐτὰ νὰ πέφτουν μὲ χαριτωμένο τρόπο γιὰ νὰ σκισάρουν τοὺς ἐπιθανάτιους σπασμοὺς τους. Ἀργότερα οἱ Ρωμαῖοι διασκέδαζαν παρακολουθώντας νάνους νὰ κομματιάζονται μεταξύ τους· κι ὅταν ἡ Χριστιανικὴ λατρεία, πού εἶχε τότε ἀρχίσει νὰ μολύνει τὸν κόσμον, κατάφερε νὰ πείσει τοὺς ἀνθρώπους ὅτι ὁ φόνος ἦταν ἁμαρτία, οἱ τύραννοὶ ἀλυσσόδεσαν ἀμέσως τοῦτο τὸ λαὸ κι οἱ ἥρωες ὅλου τοῦ κόσμου μεταβλήθηκαν σὲ ἀθύρματα τοῦ ἑαυτοῦ τους.

Παντοῦ λοιπὸν πιστεύανε, δικαίως, ὅτι ὁ δολοφόνος — αὐτὸς δηλαδὴ πού κατέπνιγε τὴν εὐαισθησία του σὲ βαθμὸ πού νὰ μπορεῖ νὰ σκοτώσει τὸ συνάνθρωπό του καὶ νὰ περιφρονῆσει τὴ δημόσια καὶ τὴν ἰδιωτικὴ ἐκδικητικὴ ἰσχύ — παντοῦ, λέω, πιστεύανε ὅτι ἕνας τέτοιος ἄνθρωπος δὲν μπορούσε παρὰ νὰ εἶναι πολὺ γενναῖος καὶ, συνεπῶς, ἐξαιρετικὰ πολῦτιμος γιὰ μιὰ πολεμικὴ ἢ δημοκρατικὴ κοινότητα. Συναντοῦμε λαοὺς, ἀκόμα πιὸ σκληρόκαρδους, πού ἱκανοποιούνταν μονάχα ὅταν θυσίαζαν παιδιὰ, συχνότατα δὲ τὰ δικά τους· θὰ δοῦμε τέτοιες πράξεις νὰ γίνονται καθολικὰ ἀποδεκτὲς καὶ μερικὲς φορὲς ν' ἀποτελοῦν μέρος τοῦ νόμου. Πολλὲς ἀγριεὲς φυλὲς σκοτώνουν τὰ παιδιὰ τους ἀμέσως μόλις γεννηθοῦν. Στὶς ὄχθες τοῦ Ὁρενόκου οἱ μητέρες, βέβαιες ὅτι οἱ κόρες τους γεννιόνταν μόνο καὶ μόνο γιὰ

νά δυστυχήσουν μιὰ καὶ ἡ μοῖρα τους ἦταν νὰ γίνουν σύζυγοι σ' ἓνα τόπο ὅπου οἱ γυναῖκες θεωροῦνταν ἀφόρητες, τὶς σκότωναν ἀμέσως μόλις ἐβλεπαν γιὰ πρώτη φορὰ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου. Στὸ Ταπρομπάν καὶ στὸ βασίλειο τοῦ Σοπίτ ὅλα τὰ παραμορφωμένα παιδιὰ φονεῦνταν ἀπὸ τοὺς ἰδίους τοὺς γονεῖς τους. Οἱ γυναῖκες τῆς Μαδαγασκάρης, ἐὰν τὰ παιδιὰ τους γεννιοῦνταν σ' ὀρισμένες μέρες τῆς ἐβδομάδας, τὰ ἐγκατέλειπαν στὰ ἀγρία θηρία. Στὶς ἑλληνικὲς δημοκρατίες μελετοῦσαν προσεχτικὰ τὰ νεογέννητα κι ἂν αὐτὰ δὲ συμορφώνονταν πρὸς τὶς ἀπαιτήσεις ποῦ προέβαλλε ἡ ἀμυνα τῆς δημοκρατίας, τὰ θυσίαζαν αὐτοστιγμει· τὴν ἐποχὴ ἐκείνη δὲ θεωροῦσαν ἀκόμα ἀπαραίτητο νὰ χτίζουν πολυτελῆ ἰδρύματα γιὰ τὴ διαφύλαξη τῶν ἀνθρώπινων σκουπιδιῶν¹. Μέχρι τὴν ἡμέρα τῆς μεταφορᾶς τῆς ἐδρας τῆς Αὐτοκρατορίας, ὅσοι Ρωμαῖοι δὲν ἦταν διατεθειμένοι νὰ θρέψουν τὰ βλαστάρια τους τὰ πετοῦσαν στὴν κοιλιά. Οἱ ἀρχαῖοι νομοθέτες δὲ δισταζαν καθόλου νὰ καταδικάσουν παιδιὰ σὲ θάνατο καὶ κανεὶς κώδικας δὲν κατέπνιξε ποτὲ τὰ δικαιώματα ποῦ εἶχε ὁ πατέρας πάνω στὴν οἰκογένειά του. Ὁ Ἀριστοτέλης συνηγοροῦσε ὑπὲρ τῆς ἐκτροπῆς· κι οἱ ἀρχαῖοι δημοκράτες, γεμάτοι πατριωτισμὸ, δὲ θὰ μπορούσαν νὰ ἐκτιμῆσουν αὐτὴ τὴ συμπάθεια πρὸς τὸ ἄτομο ποῦ συναντᾶ κανεὶς στὰ σύγχρονα ἔθνη: ἂν ἀγαποῦσαν τὰ παιδιὰ τους λιγότερο, τὴν πατρίδα τους τὴν ἀγαποῦσαν πολὺ περισσότερο. Σ' ὅλες τὶς πόλεις τῆς Κίνας, βρῖσκει κανεὶς καθημερινὰ ἀναρίθμητα παιδιὰ ἐγκαταλελειμμένα στοὺς δρόμους· τὰ μαζεῦουν τὴν αὐγὴ μ' ἓνα κάρο καὶ τὰ ρίχνουν σὲ λάκκους· συχνὰ οἱ ἴδιες οἱ μαμές ἀνακουφίζουν τὶς μητέρες ρίχνοντας ἀμέσως τὰ μωρὰ τους σὲ κουβάδες μὲ βραστό νερὸ ἢ βουτώντας τα στὸ ποτάμι. Στὸ Πεκίνο βάζανε τὰ βρέφη σὲ μικρὰ καλάθια καὶ τ' ἀφήνανε στὰ κανάλια· κάθε πρωὶ τὰ κανάλια καθαρίζονταν κι ὁ διάσημος ταξιδιώτης Ντυχάλντ ὑπολογίζει πὼς κάθε μέρα μαζεῦανε γύρω στὰ τριάντα χιλιάδες μωρὰ ἢ καὶ περισσότερα.

1. Πρέπει νὰ ἐλλίσουμε ὅτι τὸ ἔθνος θὰ καταργήσει αὐτὸ τὸ τόσο ἀχρηστο ἐξοδο· κανένα ἄτομο ποῦ στερεῖται τὶς ιδιότητες ποῦ θὰ τὸ καταστήσουν μιὰ μέρα χρῆσιμο γιὰ τὴν κοινωνία δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ζήσει, καὶ καλύτερο γιὰ ὅλους θὰ ἦταν νὰ τοῦ ἀφαιροῦμε τὴ ζωὴ τὴν ἴδια μέρα ποῦ τὴν ἀπόκτησε.

Δέν μπορεί ν' ἀρνηθεί κανείς ότι ή τοποθέτηση φραγμών ἐνάντια στόν ὑπερπληθισμό ἀποτελεῖ ἐξαιρετική πολιτική ἀναγκαιότητα γιά ἓνα δημοκρατικό σύστημα· γιά τοὺς ἐντελῶς ἀντιθετοὺς λόγους ὁ ρυθμός γεννήσεων πρέπει ν' αὐξηθεῖ σέ μιὰ μοναρχία· ἐφόσον ἐκεῖ οἱ τυράννοι γίνονται πλούσιοι ἀνάλογα μέ τόν ἀριθμό τῶν σκλάβων τους, εἶναι ἀπαραίτητο νά διαθῆ-
τουν ἀνθρώπους· ἀλλά μήν ἀμφιβάλλετε οὔτε λεπτό γιά τό ὅτι ὁ ὑπερπληθισμός ἀποτελεῖ πραγματική διαστροφή γιά ἓνα δημο-
κρατικό καθεστῶς. Βέβαια, δέν εἶναι ἀπαραίτητο νά προβείτε σέ σφαγές γιά νά τόν ἀναχαιτίσετε, ὅπως πρότειναν οἱ μοντέρ-
νοι μας δέκαρχοι· τό θέμα εἶναι νά μήν ἀφήσουμε στόν πληθυ-
σμό τά μέσα πού θά τοῦ ἐπέτρεπαν ν' αὐξηθεῖ πέραν τῶν ὁρίων
πού καθορίζει ἡ εὐτυχία μας. Νά φοβάστε τήν ὑπερβολική αὐξη-
ση μιᾶς φυλῆς πού ὅλα της τά μέλη εἶναι βασιλιάδες καί νά εἰστε
σίγουροι ὅτι οἱ ἐπαναστάσεις εἶναι πάντα ἀποτέλεσμα ὑπερπλη-
θισμού. Ἄν, μέ στόχο τό μεγαλεῖο τοῦ Κράτους, δίνετε στοὺς
πολεμιστές σας τό δικαίωμα νά καταστρέψουν ζωές, μήν ἀρνη-
θεῖτε στό κάθε άτομο τό δικαίωμα, μέ σκοπό τήν διατήρηση
αὐτοῦ τοῦ ἰδίου Κράτους, νά ξεφορτώνεται τά παιδιά πού δέν
μπορεῖ νά διαθρέψει καί πού τό Κράτος δέν μπορεῖ νά βοηθήσει·
κάτι τέτοιο δέ βλάπτει τή Φύση· κατά τόν ἴδιο τρόπο, δώστε του
τό δικαίωμα νά ξεφορτωθεῖ, μέ δικό του κίνδυνο, ὅλους τοὺς
ἐχθρούς πού μπορεῖ νά τόν βλάψουν, διότι τό ἀποτέλεσμα τέ-
τοιων πράξεων, χωρίς καθ' αὐτές νά ἔχουν καμιά συνέπεια, θά
εἶναι ἡ διατήρηση τοῦ πληθυσμοῦ σέ λογικά ἐπίπεδα, καί ποτέ
τόσο ὑψηλά πού νά δημιουργοῦν κίνδυνο ἀνατροπῆς τοῦ καθε-
στῶτος σας. Ἄς λένε οἱ μοναρχικοὶ ὅτι ἓνα ἔθνος εἶναι μεγάλο
μόνο λόγω τοῦ τεράστιου πληθυσμοῦ του· ἓνα ἔθνος θά εἶναι
πάντα φτωχό ἂν ὁ πληθυσμός του ὑπερκαλύπτει τά μέσα πού
μποροῦν νά τόν συντηρήσουν καί πάντα θά θάλλει ἂν, διατη-
ρώντας τον σέ κανονικά ὅρια, θά μπορεῖ νά ξεπουλά τήν περισ-
σειά του. Δέν κλαδεύετε τά δέντρα ὅταν ἔχουν πολλά κλαδιά· τά
πολλά βλαστάρια δέν ἀδυνατίζουν τόν κορμό· Κάθε σύστημα
πού θά παραβιάζει αὐτές τίς ἀρχές ἀποτελεῖ παραδοξότητα πού
θά ὀδηγήσει ἀμεσα στήν πλήρη καταστροφή τοῦ οἰκοδομήματος
πού ἔχοιμε ἀνυψώσει μέ τόσους κόπους· γιά νά μειώσουμε ὁμῶς

τόν πληθυσμό δέν πρέπει νά καταστρέφουμε τόν άνθρωπο τή στιγμή πού φτάνει στην ώριμότητα. Είναι άδικο νά κόβουμε τίς μέρες ενός ολοκληρωμένου ανθρώπου· δέν είναι όμως καθόλου άδικο νά εμποδίσουμε νά έρθει στόν κόσμο ένα πλάσμα πού σίγουρα θά του είναι άχρηστο. Τό ανθρώπινο είδος πρέπει νά καθαρθεί από τίς κούνιες· ό,τι θεωρείτε σαν άχρηστο γιά τήν κοινωνία πρέπει νά τό έξοστρακίσετε· ιδού τό μόνο λογικό μέσο γιά τήν ελλάτωση του πληθυσμού πού ή ύπερβολική του αύξηση είναι, όπως έχουμε δείξει, πηγή άναταραχής.

Είναι καιρός ν' άνακεφαλαιώσουμε.

Πρέπει νά τιμωρούμε τό φόνο μέ φόνο; 'Ασφαλώς όχι. 'Ας μήν επιβάλλουμε ποτέ στό δολοφόνο άλλη ποινή έξω από τόν κίνδυνο πού τόν караδοκει μέ τήν μορφή τής έκδίκησης των φίλων ή τής οίκογένειας εκείνου πού έχει σκοτώσει. "Σου δίνω χάρη", είπε ό Λουδοβίκος 15ος στόν Σαρολαί πού είχε σκοτώσει κάποιον γιά διασκέδαση· "άλλά δίνω χάρη και σ' όποιονδήποτε σε σκοτώσει". 'Ο νόμος ενάντια στους δολοφόνους πρέπει νά βασιστεί ολοκληρωτικά πάνω σ' αυτή τήν ύπεροχη ρήση¹.

'Εν όλίγοις, λοιπόν, ό φόνος είναι πράξη τρομαχτική, συχνά όμως αναγκαία και ποτέ εγκληματική και πρέπει νά γίνεται άνεκτός από μιά δημοκρατική Πολιτεία. Τό σύμπαν ολοκληρωμάς χρησιμεύει σαν παράδειγμα· θά έπρεπε λοιπόν νά θεωρείται πράξη πού έπισύρει τήν ποινή του θανάτου; Αύτοί πού θ' άπαντήσουν στό ακόλουθο δίλημμα θά έχουν άπαντήσει στό έρώτημα:

'Αποτελεί ή δέν αποτελεί εγκλημα;

'Εάν όχι, γιατί νά κάνουμε νόμους πού νά τόν τιμωρούν; 'Εάν

1. 'Ο Σαλικός νόμος τιμωρούσε τό φόνο μέ τήν επιβολή ενός μικρού προστίμου και, καθώς οι ένοχοι εύρισκαν εύκολα τρόπους γιά ν' αποφεύγουν τήν πληρωμή, ό βασιλιάς τής Αύστριας Γιδελδέρτος καθιέρωσε μέ διάταγμα πού έκδόθηκε στην Κολωνία τή θανατική ποινή, όχι γιά τό δολοφόνο αλλά γιά εκείνον πού θά άρνιούνταν νά πληρώσει τό πρόστιμο τό επιβαλλόμενο γιά τή δολοφονία. 'Ο Ριπουάριος νόμος, επίσης, επέβαλλε μονάχα πρόστιμο ανάλογο μέ τήν άξία του φονευθέντος. Οι πατάδες ήταν πολύ άκριβοί: κόβανε στά μέτρα του δολοφόνου τους ένα χιτώνα από μολύβι κι αυτός ήταν ύποχρεωμένος νά πληρώσει τό βάρος του σέ χρυσάφι· άν δέν μπορούσε ν' ανταποκριθεί, αυτός κι ή οίκογένειά του παρέμεναν σκλάβοι τής εκκλησίας.

ναί, μέ ποιά βάρβαρη λογική τιμωρώντας τον τόν διπλασιάζετε μ' έναν άλλο φόνο;

Μάς μένουν τώρα τά καθήκοντα πού έχει ό άνθρωπος πρós τόν έαυτό του· καθώς ό φιλόσοφος δέν αποδέχεται παρὰ καθήκοντα πού ύποβοηθούν τήν απόλαυση και τήν αυτοσυντήρησή του, είναι μάταιο νά του τά συστήσουμε κι άκόμα περισσότερο μάταιο νά τόν άπειλήσουμε μέ τιμωρίες σάν αποφύγει νά τά έκπληρώσει.

Έδώ, τό μόνο άδίκημα πού μπορεί νά διαπράξει κανείς είναι ή αυτοκτονία. Δέ θά μπώ σέ κόπους για ν' άποδείξω τήν ήλιθιότητα εκείνων πού θεωρούν έγκληματική τούτη τήν πράξη· όσους άμφιδάλλουν τούς παραπέμπουμε στην περίφημη έπιστολή του Ρουσό. Όλες σχεδόν οι άρχαίες κυβερνήσεις έπέτρεπαν τήν αυτοκτονία είτε για πολιτικούς είτε για θρησκευτικούς λόγους. Οι Άθηναίοι παρουσιάζονταν στον Άρειο Πάγο, έξέθεταν τούς λόγους πού τούς όδηγούσαν στην αυτοκαταστροφή και μετά μαχαιρώνονταν. Όλες οι Έλληνικές κυβερνήσεις άνέχονταν τήν αυτοκτονία· οι άνθρωποι σκοτώνονταν δημόσια, μεταβάλλοντας τό θάνατό τους σε μεγαλοπρεπές θέαμα.

Η Ρωμαϊκή Δημοκρατία ενεθάρρυνε τήν αυτοκτονία· οι τόσο προσφιλείς πράξεις άφοσίωσης πρós τήν πατρίδα δέν ήταν άλλο από αυτοκτονίες. Όταν οι Γαλάτες κατέλαβαν τή Ρώμη, οι πιο έπιφανείς συγκλητικοί άποφάσισαν νά πεθάνουν· μιμούμενο· τό πνεύμα τους υιοθετούμε τίς άρετές τους. Κατά τή διάρκεια της έκστρατείας του 1792 ένας στρατιώτης, καταλυτημένος έπειδή δέν μπόρεσε ν' άκολουθήσει τούς συντρόφους του στη μάχη της Σεμάλ, αυτοκτόνησε· άν κρατηθούμε στο έπίπεδο των ύψηλών προτύπων πού έθεταν στους έαυτούς τους τούτοι οι ύπερήφανοι δημοκράτες, σύντομα θά ξεπεράσουμε τήν άρετή τους· είναι ή κυβέρνηση πού διαπλάθει τόν άνθρωπο. Έχοντας συνηθίσει τόσο πολύ καιρό στο δεσποτισμό, τό κουράγιο μας έγινε άνάπηρο· ό δεσποτισμός διέφθειρε τά ήθη μας· τώρα ξαναγεννιόμαστε· σύντομα θά φανεί για πόσο ύψηλές πράξεις είναι ικανό τό Γαλλικό πνεύμα κι ό Γαλλικός χαρακτήρας, άρκεί νά είναι έλεύθερος. Άς διατηρήσουμε, δίνοντας άκόμα και τίς ζωές και τίς περιουσίες μας. τήν έλευθερία τούτη πού μάς κόστισε κιόλας

τόσο πολλά θύματα, πράγμα γιά τὸ ὁποῖο δὲν πρόκειται νά μετανοιώσουμε ἐφόσον θά ἔχουμε πετύχει στό σκοπὸ μας· ὅλοι θυσιάστηκαν ἐθελοντικά· τὸ αἷμα τους δὲν πρέπει νά πάει χαμένο· χρειάζεται ὁμως ἐνότητα, ἐνότητα, ἀλλιῶς θά χάσουμε τοὺς καρπούς τῶν ἀγῶνων μας. Ἄς στέψουμε τίς νίκες μας μὲ νόμους ἐξοχούς· οἱ προηγούμενοι νομοθέτες μας, σκλάβοι τοῦ δεσπότη πού ἔχουμε ἐκτελέσει, δὲ μάς ἔδωσαν παρά νόμους ἀξιους τοῦ τυράννου πού ἐπέμεναν νά σέβονται· ἄς ἐπαναλάβουμε τὸ ἔργο τους ἔχοντας συνείδηση τοῦ ὅτι, ἐπιτέλους, θά κοπιᾶσουμε γιά δημοκράτες· οἱ νόμοι μας πρέπει νά εἶναι τόσο εὐγενικοί ὅσο κι ὁ λαὸς πού θά διοικήσουν.

Μὲ τὸ νά δεῖξω τὴν ἀνυπαρξία, τὴν ἔλλειψη σημασίας ἐνὸς ἀπειρου ἀριθμοῦ πράξεων πού οἱ πρόγονοὶ μας, παρασυρμένοι ἀπὸ μιὰ ἐσφαλμένη θρησκεία, τίς θεωροῦσαν ἐγκληματικές, ἔχω μειώσει τοὺς κόπους μας κατὰ πολὺ. Ἄς συγκροτήσουμε νόμους λίγους καὶ καλοὺς. Τὸ πρόβλημα δὲν εἶναι νά πολλαπλασιάσουμε τὰ ἐμπόδια ἀλλὰ νά δώσουμε ποιότητα ἀναλλοίωτη στοὺς νόμους πού θά χρησιμοποιοῦμε, νά θέσουμε σάν στόχο στοὺς νόμους πού θά προτείνουμε τὴν ἡρεμία καὶ τὴν εὐτυχία τοῦ πολίτη καθὼς καὶ τὴ δόξα τῆς δημοκρατίας. Ὅμως, Γάλλοι, ἀφοῦ θά ἔχετε διώξει τὸν ἐχθρὸ ἀπὸ τὴ γῆ σας, δὲ θά ἤθελα ὁ ἕλληνας νά σᾶς ὀδηγήσει πρὸς πέρα· μονάχα μὲ τὴ φωτιά καὶ τὸ ἀτάλι θά μπορέσετε νά διαδόσετε τίς ἀρχές σας στίς τέσσερις γωνιές τῆς γῆς. Ἄλλὰ, πρὶν πάρετε τόσο μεγάλες ἀποφάσεις, θυμηθεῖτε τὴν ἀποτυχία τῶν σταυροφοριῶν. Ἀφοῦ διώξετε τὸν ἐχθρὸ πέρα ἀπὸ τὸν Ρήνο, δώστε προσοχή στὰ λόγια μου, ὀχυρώστε τὰ συνορά σας καὶ μείνετε σπῆτι σας. Ἀναζωογονεῖστε τὸ ἐμπόριό σας, χορηγήσετε ξανά ἐνέργεια καὶ δώστε ἀγορὴς στὴ βιομηχανία σας· κάνετε τίς τέχνες σας νά ξανανθίσουν, ἐνισχύσετε τὴ γεωργία πού εἶναι τόσο ἀναγκαῖα καὶ γιὰ σᾶς καὶ γιὰ τὴν κυβερνήσή σας, σκοπὸς τῆς ὁποίας πρέπει νά εἶναι ἡ κατάκτηση τῆς δυνατότητας νά χορηγεῖ σ' ὅλους χωρὶς νά ἔχει ἀνάγκη κανέναν. Ἀφήστε τοὺς θρόνους τῆς Εὐρώπης νά σωριαστοῦν μόνοι τους σὲ θρῦψαλα· τὸ παράδειγμά σας, ἡ εὐδαιμονία σας, θά τοῖς κατεδαφίσουν χωρὶς οἱ ἴδιοι ν' ἀνακατευτεῖτε καθόλου.

Όταν θά είστε άκατανίκητοι στό έσωτερικό κι όταν οι νόμοι σας κι ή διοίκησή σας θ' άποτελούν πρότυπο για όλους, δέ θά ύπάρξει ούτε μιά πού νά μήν τιμηθεί μέ τή συμμαχία σας· άλλ' έάν, άποβλέποντας στή μάταια δόξα πού θά σάς άποφέρει ή έπιβολή των άρχών σας πέρα άπό τά σύνορά μας, παραμελήσετε τήν εύτυχία του σπιτιού σας, ό δεσποτισμός ό όποιος αύτή τή στιγμή άπλώς κοιμάται, θά ξυπνήσει· ή έσωτερική άναρχία θά σάς κουρελιάσει, θά έχετε έξαντλήσει τά λεφτά σας και τους στρατιώτες σας κι όλ' αύτά για νά γυρίσετε και νά φιλήσετε τά σίδερα πού θά σάς επιβάλουν οι τύρανοι σας κατά τήν διάρκεια τής άπουσίας σας· μπορείτε ν' άποκτήσετε ό,τι έπιθυμείτε χωρίς νά βγείτε άπό τό σπίτι σας· άς σάς δούνε εύτυχισμένους οι άλλοι λαοί και θά τρέξουν προς τήν εύτυχία άκολουθώντας τό δρόμο πού έσεις χαράξατε για λογαριασμό τους¹.

ΕΥΓΕΝΙΑ, στον Ντολμανσέ: Ίδου ένα κείμενο πολύ σοβαρό και τόσο σύμφωνο μέ τις άρχές σας, μου φαίνεται. τουλάχιστον για τά περισσότερα προβλήματα, πού μπαίνουν στον πειρασμό νά τό άποδώσω σέ σάς.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Πράγματι οι σκέψεις μου άντιστοιχούν μερικά στίς θέσεις πού περιέχει και οι άναλύσεις μου, πού σας τό άποδεικνύουν, τό κάνουν νά φαίνεται σαν επανάληψη...

ΕΥΓΕΝΙΑ, τον διακόπτει: Δέν τό πρόσεξα· στην επανάληψη των σοφών λόγων δέν ύπάρχει ύπερβολή· μερικές όμως άπ' αύτές τις άρχές μου φαίνονται κάπως επικίνδυνες.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Στον κόσμο μας μόνο ό οίκτος και ή φιλανθρωπία κλείνουν κινδύνους· ή καλωσύνη είναι άδυναμία και ή άγνωμοσύνη και ή θρασύτητα κάνουν τους τίμιους

1. Θυμηθείτε ότι τή μεταφορά του πολέμου στο έξωτερικό τήν πρότεινε μονάχα ό διαδόχτος Ντυμουριέ.

άνθρώπους νά μετανοιώνουν γι' αυτήν. Ένας όξυς παρατηρητής πού θ' άναμετρήσει τούς κινδύνους πού κρύβει ό οικτος μ' αυτούς πού κρύβει ή άδυσώπηση άυστηρότητα θά διαπιστώσει ότι οι πρώτοι είναι πολύ περισσότεροι. Όμως άπομακρυνόμαστε πολύ, Εύγενία. Για τό καλό τής έκπαιδευσίης σας άς συμπτύξουμε όσα είπαμε σ' αυτή τή μοναδική συμβουλή: μήν άκούτε ποτέ τή φωνή τής καρδιάς σας, παιδί μου· είναι ό πιο άναξιόπιστος άπό τούς όδηγούς πού μάς έδωσε ή Φύση· μέ τή μεγαλύτερη δυνατή φροντίδα έμποδιστε τήν άπόκρισή της στους άπατηλούς φθόγγους τής δυστυχίας. Είναι πολύ καλύτερο νά άποδιώξετε αυτούς πού θά έπρεπε νά προκαλέσουν πράγματι τό ένδιαφέρον σας παρά νά κινδυνέψετε νά ένδώσετε σέ κάποιο ληστή, μηχανοράφο, καβαλιστή· οι πρώτοι έχουν έλάχιστη σημασία, οι δεύτεροι θά μπορούσαν νά γίνουν πολύ δυσάρεστοι.

ΙΠΠΟΤΗΣ: Μου έπιτρέπετε ν' άνατρέξω στις βάσεις των άρχών του Ντολμανσέ; Ίσως μπορέσω νά τις άνατρέψω. Πόσο διαφορετικές θά ήταν, σκληρέ άνθρωπε, άν, άπογυμνωμένος άπό τήν τεράστια περιουσία πού σου έπιτρέπει νά ίκανοποιείς τά πάθη σου, ύποχρεωνόσουν νά ζήσεις μερικά χρόνια βουτηγμένος σ' αυτή τήν καταστρεπτική άθλιότητα άπό τήν όποία ή άλαζονική άγριότητά σου άνασύρει τώρα μαστίγια για νά χτυπήσει κι άλλο τούς δυστυχισμένους! Ρίξε πάνω τους μιά συμπονετική ματιά, μή καταπνίγεις τήν ψυχή σου σέ σημείο πού δέν άκούει πιά τις διαπεραστικές κραυγές τής μιζέριας· όταν τό σώμα σου, κουρασμένο άπό τήν ήδονή, άναπαύεται στά πουλουλένια μαξιλάρια σου, ρίξε τό βλέμμα σου σ' αυτούς πού καταστρέφονται άπό τις άτιμίες πού συντηρούν τήν ύπαρξή σου, αυτούς πού για κρεβάτι έχουν μονάχα ένα δύο άχυρα για νά προστατευθούν άπό τή σκληρή γή πού τούς προσφέρει, σά νά ήταν ζώα, μονάχα τήν παγωμένη κρούστα της. Όταν σέ περικυκλώνουν τά ζουμερά κρέατα μέ τά όποία είκοσι μαθητές του Κομού ξυπνούν κάθε μέρα τόν άισθησιασμό σου, ρίξε μιά ματιά σ'

αυτούς τούς άθλιους πού προσπαθούν στό διπλανό δάσος νά κλέψουν από τούς λύκους τά πικρά άγριόχορτα. Όταν τά πιό έντυπωσιακά πλάσματα του ναού τών Κυθήρων όδηγούνται στό βρωμερό κρεβάτι σου με παιχνίδια και γητιές και γελάκια, σκέψου τόν άτυχο φτωχό πού ξαπλώνει δίπλα στή θλιμμένη γυναίκα του: ικανοποιημένος με τίς χαρές πού ξεκλέβει από τά δάκρυα δέν ύποψιάζεται καν ότι μπορεί νά υπάρχουν κι άλλες. Κοίτα τον όταν δέν άρνείσαι στον έαυτό σου τίποτα, όταν κολυμπάς στις θάλασσες τής αύταπάτης· κοίτα, λέω, αυτόν πού δέν μπορεί νά ικανοποιήσει ούτε τίς πιό στοιχειώδεις ανάγκες του· κοίτα τήν άπαρηγόρητη οικογένειά του, τή γυναίκα του πού ριγά ενώ μοιράζεται τρυφερά ανάμεσα στις φροντίδες πού όφείλει στό σύζυγό της πού σβήνει δίπλα της και σ' αυτές πού ή Φύση όρίζει για τούς καρπούς τής αγάπης και πού είναι άνίκανη νά εκπληρώσει έστω κι ένα από τά καθήκοντα αυτά πού θεωρεί ιερά ή εύαίσθητη καρδιά της. Άν μπορείς, άκου την δίχως νά ριγήσεις από τρόμο όταν εκλιπαρεί τ' άπολειψάδια πού ή σκληρότητά σου τής άρνείται!

Βάρβαρε, δέν είναι κι αυτοί άνθρωποι όπως έσύ; Κι άφού είναι, γιατί ν' άπολαμβάνεις τή στιγμή πού πεθαίνουν; Ευγενία, Ευγενία, μη σκοτώσετε ποτέ τήν ιερή φωνή τής Φύσης στό στήθος σας: αν άπομονώσετε τόν καθαρό ήχο της από τή φλόγα του πάθους, στήν καλωσύνη θά σάς οδηγήσει παρα τή θέλησή σας. Άφήστε πίσω σας τίς θρησκευτικές άρχές, μάλιστα, τό δέχομαι· αλλά μην εγκαταλείψετε τίς άρετές πού ή εύαίσθησία γεννά μέσα μας· μόνο όταν τίς άσκήσετε θά γευτείτε τίς πιό γλυκές, τίς πιό λεπτές ψυχικές απολαύσεις.

Μιά καλή πράξη θά έξαγοράσει όλες τίς διαστροφές του μυαλού σας, θά καταπραΐνει τίς τύψεις πού θά γεννήσουν οι παρεκτροπές σας, θά σχηματίσει στα βάθη τής συνείδησης σας ένα ιερό άσυλο όπου κάπου - κάπου θά βρισκετε παρηγοριά για τίς άκρότητες πού όφείλονται στα λάθη σας. Άδερφούλα, είμαι νέος, μάλιστα, είμαι άκόλαστος, άσεβής, ικανός για κάθε πνευματική διαφθορά, όμως δέν έχασα τήν

καρδιά μου. είναι άγνή, κι αυτή, φίλοι μου. με παρηγορεί για τις κακές συνήθειες της ηλικίας μου.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Ναι, ιππότη, είστε νέος. τό δείχνουν τά λόγια σας - σάς λείπει ή πείρα· θά έρθει ή μέρα ποῦ θά ώριμάσετε· τήν περιμένω. Τότε, άγαπητέ μου, δέ θά χρησιμοποιείτε τόσο ώραία λόγια για τήν ανθρωπότητα, γιατί θά τήν έχετε γνωρίσει. Ήταν ή άγνωμοσύνη τών ανθρώπων ποῦ στέγνωσε τήν καρδιά μου, ήταν ή άπιστία τους ποῦ κατάστρεψε μέσα μου τό βάλαμο τών άρετών για τίς όποιες μπορεί νά γεννήθηκα κι εγώ, όπως εσεις. Άν λοιπόν οί διαστροφές τοῦ ένός καθιστούν επικίνδυνες τίς άρετές ποῦ διαθετεί ο άλλος, δέν προσφέρουμε μεγάλη ύπηρεσία στά νιάτα όταν πνίγουμε από νωρίς αυτές τίς άρετές μέσα τους: Ά! φίλε μου. μοῦ μιλάτε για τύψεις! Μπορούν νά υπάρχουν τύψεις στην ψυχή κάποιου ποῦ δέν αναγνωρίζει σέ καμιά πράξη τό έγκλημα; Άν φοβάσαι τό κεντρί της, ξερίζωσέ τες από μέσα σου με τή βοήθεια τών άρχών σου· πώς είναι δυνατό νά μετανοείς για μιá πράξη όταν πιστεύεις θαύματα ότι δέν έχει καμιά σημασία; Όταν δέν πιστεύεις πιά ότι υπάρχει κακό, για ποιο κακό θά χρειαστεί νά μετανοήσεις;

ΙΠΠΟΤΗΣ: Ή τύψη δέν έρχεται από τό μυαλό· είναι γέννημα της καρδιάς και ποτέ τά σοφίσματα τοῦ κεφαλιού δέ θά έξουδετερώσουν τούς παλμούς της ψυχής.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Όμως ή καρδιά μάς άπατά, γιατί δέν είναι παρά ή έκφραση τών κακών ύπολογισμών της σκέψης· άν ώριμάσει ή δεύτερη, ή πρώτη θά τά παρατήσει· όταν προσπαθούμε νά σκεφθούμε λογικά, μάς παραπλανούν οί έσφαλμένοι όρισμοί: προσωπικά, δέν ξερω τί σημαίνει ή λέξη καρδιά: τη χρησιμοποιώ για νά υποδηλώσω τίς έλαφρότητες τοῦ μυαλού. Μιά και μοναδική φλόγα με φωτίζει: όταν είμαι γερός και σταθερός δέ με γελά ποτέ· όταν είμαι γέρος, ύποχόνδριος και ξεμωραμένος, με παραπλανά· στην περίπτωση αυτή λέω πώς σκέφτομαι λογικά. όμως στην

πραγματικότητα είμαι δειλός κι αδύναμος. Σάς τὸ λέω γι ἄλλη μιὰ φορά. Εὐγενία: μὴ σάς γελά αὐτὴ ἢ προδοτικὴ εὐαισθησία. εἶναι ἀπλῶς ἡ ἀδυναμία τῆς σκέψης. Κλαίμι μόνο ὅταν φοβόμαστε, γιὰ τὸ οἱ βασιλιάδες εἶναι τύραννοι.

Απορίεστε τίς φαρμακερῆς συμβουλές τοῦ ἱππότη. Λέγοντάς σας ν' ἀνοίξετε τὴν καρδιά σ' ὅλα τὰ φανταστικά δεινὰ τῆς δυστυχίας. πάει νὰ συγκροτήσῃ ἓνα σμήνος δυσκολίες ποῦ, χωρὶς νὰ εἶναι δικές σας, θὰ σάς βυθίσουν σύντομα σὲ μιὰ ἀγωνία δίχως λόγο ὑπαρξῆς. Ἄ. Εὐγενία, πιστέψτε με ὅταν σάς λέω ὅτι οἱ ἀπολαύσεις ποῦ γιννὰ ἢ ἀπάθεια ἀξίζουν πολὺ περισσότερο ἀπ' αὐτές ποῦ σάς προσφέρει ἡ εὐαισθησία· ἡ δευτέρη ἀγγίζει μονότροπα τὴν καρδιά, ἐνῶ ἡ πρώτη πλημμυρίζει καὶ διεγείρει ὅλο τὸ εἶναι μας. Μὲ μιὰ λέξη, εἶναι δυνατό νὰ συγκρίνουμε τίς ἐπιτρεπτές ἡδονές μ' αὐτές ποῦ πέρα ἀπὸ τίς πιὸ πικάντικες ἀπολαύσεις, προσφέρουν καὶ τὴν ἀνεκτίμητη χαρὰ ποῦ προκύπτει ἀπὸ τὴν διάρρηξη τῶν κοινωνικῶν φραγμῶν καὶ τὴν παραδίαιση ὅλων τῶν νόμων:

ΕΥΓΕΝΙΑ: Θριαμβεῦετε. Ντολμανσέ, ἡ δάφνη σάς ἀνήκει! Τὰ λόγια τοῦ ἱππότη μόλις ἀγγίξαν τὴν ψυχὴ μου, τὰ δικά σας μὲ σαγήνεψαν καὶ μὲ κέρδισαν ὁλόκληρη! Ἄ, ἱππότη, ἀκούστε τὴ συμβουλή μου: ν' ἀπευθύνεστε στὰ πάθη τῆς ὀχι σὶς ἀρετές, ὅταν θέλετε νὰ πείσετε μιὰ γυναίκα.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ, στὸν ἱππότη: Ναι, φίλε μου, γαμήστε μας, ἀλλὰ δίχως κηρύγματα: δὲ θὰ μᾶς μεταπεισετε καὶ μπορεῖ νὰ φέρετε σύγχυση σὶς διδασχές ποῦ θέλουμε νὰ διάποτίσουν τὴ σκέψη αὐτῆς τῆς χαριτωμένης μικρούλας.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Σύγχυση; Ὁχι, τὸ ἔργο σας τελείωσε· αὐτὸ ποῦ οἱ ἀνόητοι ὀνομάζουν διαφθορὰ ἔχει ριζώσει τόσο γερὰ μέσα μου ποῦ δὲν ἐπιτρέπει ἐλπίδες μεταστροφῆς, οἱ ἀρχές σας καρφώθηκαν τόσο βαθιὰ στὴν καρδιά μου ποῦ δὲν μπορεῖ νὰ τίς καταστρέψῃ ἢ καζουιστικὴ τοῦ ἱππότη.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Έχει δίκιο, άς μη συζητούμε άλλο, ιππό-
τη· θά θγειτε χαμένους κι έμεις θέλουμε μόνο τό καλό σας.

ΙΠΠΟΤΗΣ: Έστω· βρεθήκαμε εδώ για πολύ διαφορετικό
σκοπό από αυτόν που θέλησα νά πετύχω· άς ακολουθή-
σουμε αυτό τό δρόμο, συμφωνώ μαζί σας· θά κρατήσω τήν
ήθική μου για άλλους που, λιγότερο μεθυσμένοι από σάς,
θά είναι περισσότερο διατεθειμένοι νά με ακούσουν.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Ναι, άγαπητέ μου άδερφέ, άκριβώς
δώσε μας μόνο τό χύμα σου· θά παραβλέψουμε τήν ήθική
σου· είναι πολύ εύγενική για διεφθαρμένους του διαμετρημα-
τός μας.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Πολύ φοβούμαι, Ντολμανσέ, ότι αυτή ή σκλη-
ρότητα που συνιστάτε με τόση θερμη, μπορεί νά έπηρεάσει
κάπως τις άπολαύσεις σας· ήδη παρατήρησα κάτι τέτοιο:
όταν ήδονίζεστε γίνεστε πολύ σκληρός· αλλά κι εγώ θά
μπορούσα νά όμολογήσω μιá παρόμοια τάση.... Για νά ξε-
καθαρίσω τις σκέψεις μου σ' αυτό τό θέμα, πείτε μου,
παρακαλώ, με τί βλέμμα άντικρύζετε τό άντικείμενο που
ύπηρετεί τις άπολαύσεις σας;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Τό θεωρώ άπολύτως μηδέν, άγαπητή μου·
είτε συμμερίζεται τήν άπόλαυσή μου είτε όχι, άδιάφορα άν
δοκιμάζει ίκανοποίηση, άπάθεια ή και πόνο, έφόσον είμαι
ίκακοποιημένος δέ με ένδιαφέρει καθόλου.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Μάλιστα δέν 'είναι προτιμότερο νά δοκιμάζει
πόνο;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Χωρίς άμφιβολία είναι πολύ καλύτερα, τό
έχω πει ήδη· στην περίπτωση αυτή ή αντίδραση μέσα μας
είναι πολύ πιο έντονη, κατευθύνει πολύ πιο γρήγορα και με
μεγαλύτερη ένεργητικότητα τό ζωικό στοιχείο προς τή διεύ-
θυνση τήν κατάλληλη για τήν ήδονή. Έρευνήστε τά σεράγια

της Αφρικής, της Ἀσίας, της νότιας Εὐρώπης, καί θά δειτε ἄν οἱ ἀφέντες αὐτῶν τῶν φημισμένων χαρεμιῶν ἐνδιαφέρονται, τῆ στιγμῇ πού τὸ καυλί τους ἀνεμίξει στὸν ἄερα, νὰ χαρίσουν ἡδονή στὸ ἀντικείμενο πού χρησιμοποιοῦν· δίνουν διαταγές κι οἱ ἄλλοι ὑπακούουν, αὐτοὶ ἀπολαμβάνουν καὶ κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ τοὺς ζητήσῃ τὸ λόγο· ὅταν ικανοποιηθοῦν, τὰ ἄλλα πρόσωπα ἀπέρχονται. Ὑπάρχουν κάποιοι ἀνάμεσά τους πού τιμωροῦν σὰν ἔλλειψη σεβασμοῦ τὴ συμμετοχὴ τῶν ἄλλων στὴν ἡδονή τους. Ὁ Βασιλιάς τοῦ Ἀκάχεμ διατάζει ν' ἀποκεφαλίστῃ ἀνήλεα ἢ γυναίκα πού τόλμησε νὰ ξεχαστῇ τόσο πολὺ μπροστὰ του καὶ νὰ γευτῆ μαζί του τὴν ἡδονή· συχνὰ ἐκτελεῖ τοὺς ἀποκεφαλισμοὺς ὁ ἴδιος. Ὁ δεσπότης αὐτός, ἓνας ἀπὸ τοὺς πιὸ ἐνδιαφέροντες ἡγεμόνες τῆς Ἀσίας, φρουρεῖται ἀποκλειστικά ἀπὸ γυναῖκες· τίς διατάσσει μόνον μὲ νοήματα· ὁ σκληρότερος θάνατος δίνεται σὰν ἀμοιβὴ σ' ὅποια δὲν τὰ καταλάβει καὶ τὰ βασανιστήρια γίνονται πάντα μπροστὰ του, ἢ καὶ τὰ κάνει ὁ ἴδιος.

Ὅλα αὐτὰ, Εὐγενία, βασίζονται ἀπόλυτα στὶς ἀρχές πού ἤδη ἀνέπτυξα γιὰ χάρη σας. Τὶ ἐπιθυμεῖ κανεὶς ὅταν γεύεται τὴν ἡδονή; Ὅλοι γύρω του ν' ἀσχολοῦνται μαζί του, νὰ σκέφτονται, νὰ φροντίζουν μόνον ἐκεῖνον. Ἄν τὰ ἀντικείμενα πού χρησιμοποιοῦμε γεύονται κι αὐτὰ τὴν ἡδονή, εἶναι βέβαιο ὅτι ἐνδιαφέρονται περισσότερο γιὰ τὸν ἑαυτὸ τους παρὰ γιὰ μᾶς, κι ἔτσι ἡ ἀπόλαυσή μας διαταράσσεται. Δὲν ὑπάρχει ἄνθρωπος στὸν κόσμον πού δὲν τοῦ ἀρέσει νὰ παριστάνει τὸ δεσπότη, ὅταν καυλώσει: τοῦ φαίνεται ὅτι ἡ ἡδονή του γίνεται λιγότερη ὅταν τὴ μοιράζεται· ἡ ὑπερηφάνειά του, πολὺ φυσικὴ σ' αὐτὲς τίς περιπτώσεις, τὸν κάνει νὰ θέλει νὰ εἶναι ὁ μόνος στὸν κόσμον πού ἔχει τέτοια ἐμπειρία: ἡ εἰκόνα ἐνός ἄλλου πού γνωρίζει τὴν ἴδια ἀπόλαυση τὸν ὑποβιβάζει σ' ἓνα εἶδος ἰσότητος μ' αὐτὸ τὸν ἄλλο, πού μειώνει τὴν ἀνείπωτη γοητεία πού ἔχει ὁ δεσποτισμός¹. Ἐπίσης εἶναι λάθος νὰ λέμε ὅτι ὑπάρχει ἡδονὴ στὸ

1. Ἡ φτώχεια τῆς γαλλικῆς γλώσσας μᾶς ὑποχρεώνει νὰ χρησιμοποιοῦμε λέξεις πού ἡ κυβέρνησή μας ἀποδοκιμάζει, καὶ πολὺ λογικά· ἐλπίζουμε ὅτι οἱ φωτισμέ-

νά χαρίζουμε ήδονή στους άλλους, δηλαδή στο να τους υπηρετούμε: ο άντρας που βρίσκεται σε σύση δεν ενδιαφέρεται να φανεί χρήσιμος σε κανέναν. Αντίθετα, όταν προκαλεί όδυνη στους άλλους γνωρίζει όλη τη χαρά που νιώθει μιά προσωπικότητα σε νευρική υπερένταση όταν άσκει τη δύναμή της· τη στιγμή αυτή δεσπόζει, είναι τύραννος. Αυτό έχει τεράστια διαφορά για τον έγωισμό μας, που μη νομίζετε ότι κοιμάται στη διάρκεια παρόμοιων έπεισοδιών.

Η πράξη της απόλαυσης είναι ένα πάθος τό όποιο, τό όμολογώ, υποτάσσει όλα τ' άλλα αλλά και ταυτόχρονα τά συνενώνει. Η έπιθυμία της κυριαρχίας τη στιγμή αυτή είναι τόσο ισχυρή στη Φύση που τη συναντούμε ακόμα και στα ζώα. Τά αιχμάλωτα ζώα δεν πολλαπλασιάζονται όσο τά ελεύθερα· ή καμήλα πάει ακόμα πιο πέρα: ή άρσενική δεν πλησιάζει τη σύντροφό της άν δεν πιστέψει πως είναι μόνη· δοκιμάστε να την πλησιάσετε, έσεις που είστε κύριός της, κι άμέσως θά φύγει, θά εγκαταλείψει τό ταίρι της. Αν ή Φύση δεν ήθελε να έχει ο άντρας αυτό τό αίσθημα άνωτερότητας, δε θά τον έπλαθε ισχυρότερο από τά όντα που ή ίδια θέλησε να του άνήκουν τίς στιγμές αυτές. Η άδυναμία στην όποια καταδίκασε ή Φύση τη γυναίκα άποδεικνύει άναμφισβήτητα ότι πρόθεσή της ήταν να έπιτρέψει στον άντρα, που τίς στιγμές αυτές χαιρείται ακόμα περισσότερο τη δύναμή του, να την έκδηλώσει μ' όση βιαστικότητα θέλει, ακόμα και με τη χρήση βασανιστηρίων. Θά έμοιαζε ή κορυφωση της απόλαυσης με κρίση όργής, άν ή μητέρα όλης της άνθρωπότητας δεν ήθελε να μοιάζει ή συμπεριφορά κατά τη συνουσία με τη συμπεριφορά όργισμένου ανθρώπου; Ποιός καλοκαμωμένος άντρας, προικισμένος με όργανα εύρωστα, δε θά ήθελε να κακοποιήσει τη σύντροφό του κατά τον άλφα ή βήτα τρόπο; Γνωρίζω πολύ καλά ότι στρατιές όλόκληρες ήλιθίων, που δε νιώθουν τί άκριδώς αισθάνονται, θά

νοι άναγνώστες μάς καταλαβαίνουν, κι ότι δε θά υπάρξει σύγχυση άνάμεσα στον παράλογο πολιτικό δεσποτισμό και τό θαυμάσιο δεσποτισμό του παθιασμένου ελευθέριου.

δυσκολευτούν πολύ νά κατανοήσουν τὰ συστήματα ποῦ προτείνω· ἀλλά τί μ' ἐνδιαφέρουν αὐτοί οἱ ἀνόητοι; Δέν ἀπευθύνομαι σ' ἐκείνους. Ἄς σωριάζονται οἱ μαλακοκαύληδες στὰ πόδια τῆς ἀνάγωγης Δουλτσινέας τους, λαχταρώντας τοὺς στεναγμοὺς ποῦ θὰ τοὺς κάνουν εὐτυχημένους κι ἄθλιους σκλάβους ἐνὸς φύλου ποῦ θὰ ἔπρεπε ἀντίθετα νά καταδυναστεύουν, τοὺς ἀφήνω τῇ διεστραμμένη ἀπόλαυση τῆς σκλαδιᾶς τους, αὐτῆς τῆς σκλαδιᾶς ποῦ ἡ Φύση ὅρισε νά ἐπιβάλλουν στοὺς ἄλλους! Ἀφήστε αὐτὰ τὰ κτήνη νά μωρηκάξουν τὴν ἐξαθλίωση τους, δέν ἀξίζει τὸν κόπο νά τοὺς κηρύξουμε τῇ ἀλήθεια. Ἄς μὴν ἀρνούνται ὁμως ὅ,τι εἶναι ἀνίκανοι νά καταλάβουν, ἄς δεχτοῦν μιά καὶ καλὴ ὅτι αὐτοὶ ποῦ ἐπιθυμοῦν νά βασίσουν τίς ἀρχές τους ἀποκλειστικά πάνω στὶς ἐλεύθερες ἐξάρσεις μιάς ρωμαλέας κι ἀχαλίνωτης φαντασίας, ὅπου ἐσεῖς κι ἐγώ, κυρία, κι ὅπως οἱ ὅμοιοί μας, εἶναι οἱ μόνοι ποῦ ἀξίζει ν' ἀκουστοῦν, οἱ μόνοι κατάλληλοι νά ἐπιβάλλουν νόμους καὶ νά δώσουν μαθήματα!...

Γαμώ το! Καύλωσα!... Φωνάζετε τὸν Αὐγουστίνο, παρακαλώ! (*Χτυπᾶ τὸ κουδούνι κι ἐρχεται*). Εἶναι ἐκπληκτικὸ πόσο ἀπασχολεῖ τὸ μυαλό μου ὅσο μιλῶ ὁ ὑπέροχος κῶλος αὐτοῦ τοῦ ἀγοριοῦ! Θαρρεῖς ὅτι οἱ ιδέες μου ἀναφέρονται ἀθελά τους σ' αὐτόν... Φανέρωσε αὐτὸ τὸ ἀριστοῦργημα, Αὐγουστίνε.... ἄσε με νά τὸ φιλῶ, νά τὸ χαϊδεύω ὀλόκληρο τέταρτο! Ἐλα, ἀγάπη μου, ἔλα νά δείξω πάνω στὸν κῶλο σου πῶς ἀξίζω τίς φλόγες, τὸ λαμπρὸ στεφάνι τῶν Σοδόμων. Ἄχ! ἔχει τὰ πόδια ὁμορφα μπατζάκια, κάτασπρα! Ἡ Εὐγενία νά γονατίσει καὶ νά τοῦ ροιφήξει τὸ καυλὶ ὅσο θὰ προχωρῶ. Ἐτσι θ' ἀποκαλύψει τὸν κῶλο τῆς στὸν ἱπλότη, ποῦ θὰ χυμῆξει μέσα του, καὶ ἡ κα ντε Σαίντ-Ἀνζ καβάλα στὸν Αὐγουστίνο θὰ μοῦ δώσει τὰ μπούτια τῆς νά τὰ φιλῶ· ἄμα ὀπλιστεῖ μ' ἓνα κνούτο καὶ σκύψει λιγάκι θὰ μπορεῖ νά μαστιγώσει τὸν ἱπλότη, ποῦ χάρη στῇ διεγερτικῇ αὐτῇ τελετῇ ἴσως ἀποφασίσει νά μὴ δείξει οἶκτο στῇ μαθήτριά μας. (*Παίρνουν θέσεις*). Ἐτσι μπράβο! Βάλτε τὰ δυνατὰ σας, φίλοι μου! Χαίρεται κανεὶς νά σᾶς ὀργανώνει! Δέν ὑπάρχουν

στον κόσμο καλύτεροι από σ'ας για την εκτέλεση τέτοιων εικόνων! Ο κάλος του αλιθριου με δαγκώνει... μόλις πού μπορώ να δημιουργήσω προγεφύρωμα. Θά έχετε την εύγενή καλωσύνη, κυρια, να μου επιτρέψετε να τσιμπώ και να δαγκώνω την ώραία σάρκα σας όσο θά γαμώ;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Όσο θέλεις, φίλε μου· αλλά σέ προειδοποιώ, είμαι έτοιμη να έκδικηθώ: όρκίζομαι ότι για κάθε ένόχληση θ' αφήνω μιά κλανιά στο στόμα σου.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Θεέ μου, τί άπειλή!... Με πιέζεις να σέ προσβάλω, άγαπητή μου. *(Τή δαγκώνει).* Να δούμε άν θά κρατήσεις τό λόγο σου! *(Δέχεται μιά κλανιά).* Γαμώ το! Ύπέροχα!... *(Τή χαστουκίζει κι εκείνη ξανακλάνει).* Θείο, άγγελέ μου! Κράτα μερικές για την κρίσιμη στιγμή... να είσαι βέβαιη πώς θά σου φερθώ τότε με τή μεγαλύτερη σκληρότητα... βάρβαρα... Γαμώ το! Δέν μπορώ άλλο..... χύνω!...*(Τή δαγκώνει, τή χτυπά κι αυτή κλάνει άσταμάτητα).* Βλέπεις τί σου κάνω, πουτάνα... πώς σέ έξουσιάζω... πάρε κι αυτή... κι αυτή κι ή τελευταία βρυσιά είναι για τό ίδιο τό είδωλο όποι θυσίασα! *(Δαγκώνει την κωλοτροπίδα της· ό κύκλος διαλύεται).* Κι έσεις οι υπόλοιποι, τι κατορθώσατε, φίλοι μου;

ΕΥΓΕΝΙΑ, πού βγάξει σπέρμα από τον κώλο και τό στόμα της: Άλίμονο, άγαπητέ μου δάσκαλε.... δείτε πώς με δόλεψαν οι μαθητές σας! Τό στόμα μου είναι γεμάτο χύμα και έχω άλλο μισό κιλό στο κώλο μου. Ξεχείλισα κι από τίς δυό μεριές!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ, ζωνρά: Κρατήσου! Θέλω ν' αποθέσεις στο στόμα μου, ό.τι σου έδωσε ό ιππότης από πίσω.

ΕΥΓΕΝΙΑ, παίρνει κατάλληλη θέση: Τί παραδοξότητα!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Ά. τίποτα δέν άξίζει όσο τό γύμα πού

ογαίνει από τὰ δάθη ενός ωραίου πισινού! Είναι παρασκεύασμα κατάλληλο για θεούς! (Καταπίνει). Σέ σκούπισα θαυμάσια! (Φιλὰ τὸν κῶλο τοῦ Αὐγουστίνου). Κυρίες μου. ζητῶ τὴν ἀδειά σας νὰ περάσω λίγα λεπτά με τὸ νεαρό αὐτὸ σ' ἓνα γειτονικό δωμάτιο.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Δέν μπορείτε νὰ κάνετε ὅ,τι θέλετε ἐδῶ;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ, *μέ χαμηλή καὶ μυστηριώδη φωνή:* Ὅχι, ὀρισμένα πράγματα ἀπαιτοῦν τὸ πέπλο τῆς μυστικότητας.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Ἄ! τουλάχιστον πείτε μας τί ἐτοιμάζετε!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: θέλετε νὰ μάθετε;

ΕΥΓΕΝΙΑ: Ἀπολύτως.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ, *τραβᾷ τὸν Αὐγουστίνου:* Λοιπὸν κυρίες μου... ἀλλὰ ὄχι, δέ λέγεται.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Νομίζετε ὅτι ὑπάρχει αἰσχρότητα πού δέν εἴμαστε ἀξίες ν' ἀκούσουμε ἢ νὰ διαπράξουμε;

ΙΠΠΟΤΗΣ: Περιμένετε, θὰ σᾶς τὸ πῶ ἐγώ. (Ψιθυρίζει στίς δυὸ γυναῖκες).

ΕΥΓΕΝΙΑ, *μέ ἀποστροφή:* Ἐχετε δίκιο, εἶναι φοιχτό.

Κα ντε ΣΑΝΙΤ-ΑΝΖ: Τὸ ὑπέθετα.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Βλέπετε λοιπὸν ὅτι ἐπρεπε νὰ κρατήσω σιωπὴ γι' αὐτὸ τὸ καπρίτσιο· τῶρα καταλαβαίνετε ὅτι τέτοια αἰσχὴ τὰ κάνει κανεὶς μόνος καὶ στὸ βαθύτερο σκοτάδι.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Θέλετε νά σας συνοδεύσω; Θα σας τραβώ μαλακία όσο θά διασκεδάσετε με τόν Αίγουστινο.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Όχι, αυτό είναι υπόθεση τιμής, αφορά μόνο τούς άντρες. Μιά γυναίκα θά μάς ένοχλούσε.... Θα σας ξαναδώ αμέσως, κυρίες μου. *(Βγαίνει παίρνοντας μαζί του τόν Αίγουστινο)*

Διάλογος έκτος

Κα ντε Σαιντ-Άνζ, Εύγενία, Ίππότης

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Πράγματι, αδερφέ μου, ο φίλος σου είναι μεγάλος ακόλαστος.

ΙΠΠΟΤΗΣ: Δέ σέ γέλασα λοιπόν όταν σου τόν παρουσίασα έτσι.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Έχω πεισθεί ότι δέν έχει τò ταιρι του στόν κόσμο... Ώ! είναι θαυμάσιος, καλή μου! Άς τόν βλέπουμε συχνά, σέ παρακαλώ!

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Χτυπούν... ποιός νά 'ναι;... Έδωσα διαταγές... πρέπει νά είναι έπείγον. Δές ποιός είναι, ιππότη, σέ παρακαλώ.

ΙΠΠΟΤΗΣ: Ένα γράμμα πού έφερε ο Λαφλέρ έφυγε βιαστικά λέγοντας ότι θυμόταν τίς έντολές σας αλλά τò ζήτημα τού φάνηκε τόσο σημαντικό όσο και έπείγον.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Άχ! Τι βλέπω; Είναι από τόν πατέρα σας, Εύγενία!

ΕΥΓΕΝΙΑ: Άπό τόν πατέρα μου!... Είμαστε χαμένες!...

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Άς μή χάνουμε τήν ψυχραιμία μας πριν τò διαβάσουμε. (*Διαβάζει*):

Θά τό πιστεύατε, ἀγαπητή μου κυρία, ὅτι ἡ ἀνυπόφορη σύζυγός μου, θορυβημένη ἀπό τό ταξίδι τῆς κόρης μου, ἀναχωρεῖ ἀμέσως μέ σκοπό νά τήν ξαναφέρει σπίτι. Φαντάζεται κάθε λογῆς πράγματα... τὰ ὅποια ἀκόμα κι ἂν ἀληθεύουν δέν εἶναι παρά πολύ συνηθισμένα καί ἀνθρώπινα. Σᾶς παρακαλῶ νά τιμωρήσετε τό θράσος τῆς μέ ἀκρα ἀυστηρότητα· χθές τήν τιμώρησα γιά κάτι παρόμοιο: τό μάθημα δέ στάθηκε ἀρκετό. Κανονίστε τήν λοιπόν ἀποτελεσματικά, σᾶς ἱκετεύω, νά εἰστε βέβαιη ὅτι, ὅπου κι ἂν φθάσουν τὰ πράγματα, δέ θά ἀκουστεί παράπονο ἐκ μέρους μου... Ἡ πόρνη αὐτή μέ τλαιπωρεῖ τόσο καιρό... πού... Μὲ ἀντιλαμβάνεσθε; ὅ,τι κάνετε θά εἶναι καλῶς καμωμένο, ἀρκεῖ αὐτό. Θά φθάσει ἀμέσως μετὰ τό γρόμμα μου, νά εἰστε ἑτοιμη. Χαίρετε. Θά ἤθελα νά βρισκομαι στή συντροφιά σας. Σᾶς ἱκετεύω, μὴ μού ἐπιστρέψετε τήν Εὐγενία ἂν δέν εἶναι καλά ἐκπαιδευμένη. Δέ σᾶς ἀρνούμαι τήν τιμὴ νά ὀρέψετε τοὺς πρώτους καρπούς ἀλλὰ νά εἰστε βέβαιη ὅτι ὡς ἔνα βαθμὸ ἐργάζεστε γιά μένα.

Βλέπεις, Εὐγενία, δέν ὑπάρχει τίποτα νά φοβάσαι. Πρέπει νά ὁμολογήσουμε ὁμως ὅτι ἡ γυναικούλα μας εἶναι ἐξαιρετικά αὐθάδης.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Ἡ τσοῦλα! Χά! Ἀφοῦ ὁ πατέρας μᾶς δίνει τό ἐλεύθερο, πρέπει, μὰ τό Θεό νά τήν ὑποδεχτοῦμε ὅπως τῆς ἀξίζει.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Φίλησέ με, καρδιά μου! Πόσο χαίρομαι νά διαπιστώνω τέτοιες διαθέσεις!... Μὴν ἀνησυχεῖς· σέ διαβεβαιώνω ὅτι δέ θά δείξουμε κανένα οἰκτο. Ἦθελες ἓνα θῦμα, Εὐγενία, καί ἰδοῦ ἓνα πού σοῦ δίνουν ταυτόχρονα ἡ Φύση καί ἡ μοῖρα.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Θά τό χαροῦμε, ἀγαπητή μου, θά τό χαροῦμε. τό ὀρκίζομαι!

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Βιάζομαι νά δώ τί θά πεί ό Ντολμανσέ γιά τά νέα!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ, *μπάινει μέ τόν Αύγουστινο:* Είναι τά καλύτερα δυνατά, κυρία. Ήμουν κοντά και τά άκουσα· ή κα ντε Μιστιβάλ έρχεται τήν κατάλληλη στιγμή... πιστεύω ότι είστε άπολύτως άποφασισμένη νά ικανοποιήσετε τίς προσδοκίες του συζύγου της;

ΕΥΓΕΝΙΑ, *στόν Ντολμανσέ:* Νά τίς ικανοποιήσουμε;... νά τίς ξεπεράσουμε, άγαπητέ μου... ά! νά χαθεί ή γή κάτω από τά πόδια μου άν μέ δείτε νά δειλιάζω, σ' όποιες φρικώδιες κι άν καταδικάσετε αυτό τό σκουπίδι!... Άγαπητέ μου φίλε, άνάθεσέ μου τήν έπιστασία, σέ ίκετεύω!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Άφήστε τό πράγμα στή φίλη σας και σέ μένα! Έσείς οι υπόλοιποι νά ύπακούτε, μόνο αυτό σας ζητούμε... ά, άνάγωγο πλάσμα! Δέν είδα όμοιά της!...

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Τί άθλιότης!... Μήπως θά έπρεπε νά εϋπρεπισθούμε κάπως γιά νά τήν ύποδεχθούμε;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Τό αντίθετο· μόλις μπει δέν πρέπει τίποτα νά τήν έμποδίσει νά δεβαιωθεί γιά τό πώς περάσαμε τίς ώρες μας μέ τήν κόρη της. Άς παρουσιαστούμε στή μεγαλύτερη δυνατή άταξία.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Άκούω θόρυβο, αυτή είναι... Θάρος, Εύγενία, θυμήσου τίς άρχές μας... Μά τό Θεό, τί υπέροχη σκηνή.

Διάλογος έβδομος και τελευταίος

Κα ντε Σαιντ-Ανζ, Εύγενία, Ίππότης, Αύγουστίνος, Ντολμανσέ, Κα ντε Μιστιβάλ.

Κα ντε ΜΙΣΤΙΒΑΛ, στην κα ντε Σαιντ-Ανζ: Παρακαλώ να συγχωρήσετε, κυρία, την απροσδόκητη άφιξή μου στο σπίτι σας. Άκουσα όμως ότι ή κόρη μου είναι εδώ, και, καθώς τά λίγα χρόνια της δέν τής έπιτρέπουν ν' άπομακρύνεται μόνη. έχετε την καλωσύνη νά μου τήν έπιστρέψετε και μήν άποδοκιμάσετε τήν αίτηση και τή συμπεριφορά μου.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Αύτή ή συμπεριφορά είναι έξαιρετικά άγενής. κυρία· άκούοντάς σας κανείς, θά έλεγε ότι ή κόρη σας βρίσκεται σέ κακά χέρια.

Κα ντε ΜΙΣΤΙΒΑΛ: Πράγματι! Άν κρίνω άπό τήν κατάστασή της και τή δική σας, κυρία, και τής συντροφιάς σας, δέ θά κάνω μεγάλο λάθος άν υποθέσω ότι δέ θά έχει καλή τύχη εδώ.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Άρχίζετε μέ αύθάδεια, κυρία, και μολονότι δέ γνωρίζω πόσο άκριβώς οικείες είναι οι σχέσεις σας μέ τήν κα ντε Σαιντ-Ανζ δέ βλέπω γιατί νά κρύψω ότι στη θέση της θά σάς πετούσα άπό τό παράθυρο.

Κα ντε ΜΙΣΤΙΒΑΛ: Δέν καταλαβαίνω τί άκριβώς έννοείτε λέγοντας ότι "θά μέ πετάξετε άπό τό παράθυρο". Μάθετε, κύριε, ότι δέν είμαι άπό τίς γυναίκες που τίς πετούν άπό τά

παράθυρα· δέν έχω ιδέα ποιός είστε, αλλά ή γλώσσα σας και ή κατάσταση στήν όποία σας βρίσκω μου έπιτρέπουν νά βγάλω γρήγορα συμπεράσματα για τούς τρόπους σας. Εύγενία! 'Ακολούθησέ με.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Μέ συγχωρείτε, κυρία, αλλά δέν μπορώ νά έχω αυτή τήν τιμή.

Κα ντε ΜΙΣΤΙΒΑΛ: Πώς! ή κόρη μου μου φέρνει αντίσταση!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: 'Ακόμα χειρότερα! Βλέπετε και μόνη σας, κυρία, ότι πρόκειται για καθαρή άνυπακοή. Πιστέψτε με, δέν πρέπει νά τό άνεχθείτε. Θέλετε νά διατάξω νά φέρουν μαστίγια για νά τιμωρήσουμε αυτό τό κακό παιδί;

ΕΥΓΕΝΙΑ: Πολύ φοβάμαι ότι, άν έρχονταν, θά χρησιμοποιούνταν μάλλον για τήν κυρία άντί για μένα.

Κα ντε ΜΙΣΤΙΒΑΛ: Θρασύτατο πλάσμα!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ, πλησιάζει τήν *Κα ντε Μιστιβάλ*: 'Ηρεμα, γλυκιά μου, έδώ δέν έπιτρέπουμε βρισιές· είμαστε όλοι προστάτες τής Εύγενίας, ίσως μετανιώσετε για τήν τραχύτητά σας.

Κα ντε ΜΙΣΤΙΒΑΛ: Πώς! θά δείξει άνυπακοή ή κόρη μου και δέ θά μπορέσω νά τής δώσω νά καταλάβει τά δικαιώματα πού έχω επάνω της;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Ποιά είναι αυτά τά δικαιώματα, κυρία; Κολακεύετε νά τά θεωρείτε νόμιμα; 'Όταν ό κύριος ντε Μιστιβάλ, ή δέν ξέρω ποιός άλλος, πετούσαν στόν κόλπο σας τίς σταγόνες πού έφεραν τήν Εύγενία στή ζωή, έσεις εκείνη σκεφτόσασταν; 'Ε; τολμώ νά πώ ότι όχι. Πώς λοιπόν άπαιτείτε σήμερα νά αισθάνεται ύποχρεωμένη άπέναντί σας

ἐπειδὴ χύσατε πρὶν μερικά χρόνια, ὅταν γαμοῦσε κάποιος τὸ θρωμερὸ μουνὶ σας; Προσέξτε, κυρία: δὲν ὑπάρχει πρᾶγμα πιὸ ἀπατηλὸ ἀπὸ τὰ αἰσθήματα τῆς μάνας καὶ τοῦ πατέρα γιὰ τὰ παιδιά τους, καὶ τῶν παιδιῶν γιὰ τοὺς γεννητορὲς τους. Τίποτα δὲ στηρίζει, δὲ δικαιολογεῖ αἰσθήματα σάν αὐτὰ πού κυκλοφοροῦν ἐδῶ καὶ πού ἄλλου τὰ περιφρονοῦν. ἄφου ὑπάρχουν χώρες ὅπου οἱ γονεῖς σκοτώνουν τὰ παιδιά τους, κι ἄλλες ὅπου τὰ τελευταία αὐτὰ κόβουν τὸ λαίμω αὐτῶν πού τοὺς ἔδωσαν ζωὴ. Ἄν ἡ ἀμοιβαία ἀγάπη εἶχε κάποια φυσικὴ δικαίωση, τότε ἡ δύναμη τοῦ ὁμοίμου δὲ θὰ ἦταν χιμαιρική, καὶ χωρὶς νὰ βλέπουν, χωρὶς ἀμοιβαία γνώση, οἱ γονεῖς θὰ μπορούσαν νὰ ξεχωρίσουν τοὺς γιούς τους κι αὐτοί, μὲ τὴ σειρά τους, θὰ διέκριναν τοὺς ἀγνωστούς πατέρες τους, θὰ πετούσαν στὴν ἀγκαλιά τους καὶ θὰ τοὺς ἔδειχναν τὸ σεβασμὸ πού θὰ τοὺς ταίριαζε. Ἐμεῖς τί ὄλεπουμε, ὁμως; Γεννιοῦνται ἀμοιβαία μίση· παιδιά πού χωρὶς κἂν νὰ φθάσουν στὴν ἡλικία τῆς λογικῆς δὲν ἀνέχονται ν' ἀντικρίσουν τοὺς πατέρες τους· πατέρες πού διώχνουν τὰ παιδιά τους γιατί δὲν ἀντέχουν νὰ τὰ νιώθουν δίπλα τους. Τὰ ὑποτιθέμενα αὐτὰ ἐνστικτα εἶναι, λοιπόν, φανταστικά, παράλογα· μονάχα ὁ ἐγωισμὸς τὰ ἐπινοεῖ, μόνο ἡ συνήθεια τὰ ἐπιτάσσει καὶ τὰ συντηρεῖ, χωρὶς ποτὲ νὰ τὰ ἔχει χαράξει στὴν καρδιά μας ἡ Φύση. Πέστε μου: γνωρίζουν τὰ ζῶα τέτοια αἰσθήματα; ἀσφαλῶς ὄχι, κι ὁμως αὐτὰ πρέπει νὰ συμβουλευεταὶ ὅποιος θέλει νὰ γνωρίσει τὴ Φύση. Ὡ, πατέρες! μὴν ἔχετε καμιὰ τύψη γιὰ τίς ὀνομαζόμενες ἀδικίες πού τὰ πάθη ἢ τὸ συμφέρον σᾶς κάνουν νὰ ἐπιβάλετε σ' αὐτὰ τὰ πλάσματα, τὰ ἀνύπαρκτα γιὰ σᾶς, στὰ ὅποια ἔδωσαν ζωὴ λίγες σταγόνες ἀπὸ τὸ σπέρμα σας· δὲν τοὺς ὀφείλετε τίποτα, βρῖσκεστε στὸν κόσμον μόνο γιὰ δικό σας λογαριασμὸ: θὰ ὄστε πολὺ ἀνόητοι ἂν κοπιᾶζετε, ἂν ἀσχολεῖστε μὲ κάτι ἄλλο ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ σας! Κι ἐσεῖς, ἀγαπητὰ μου παιδιά, ἐσεῖς πού εἰστε ἀκόμα ἀπαλλαγμένα, ἂν εἶναι δυνατὸ κάτι τέτοιο, ἀπὸ τὴν υἱκὴ αὐτὴ στοργὴ πού στὴ βάση τῆς δὲν ὑπάρχει παρὰ μιὰ καθαρὴ χιμαιρα, νὰ ἔχετε τὴ βεβαιότητα ὅτι δὲν ὀφείλετε τίποτα στὰ άτομα πού

τὸ αἷμα τους σὰς κλώσῃσε μέσα στὸ σκοτάδι. Στοργή, εὐγνωμοσύνη, ἀγάπη – δὲν τοὺς ὀφείλετε τίποτα ἀπ' αὐτά. Κι αὐτοὶ ποὺ σὰς ἔδωσαν τὴ ζωὴ δὲν ἔχουν κανένα δικαίωμα νὰ τὰ ἀπαιτοῦν ἀπὸ σὰς· ἐργάζονται ἀποκλειστικά γιὰ λογαριασμό τους· ἀφήστε τους νὰ κοιτάξουν τὸν ἑαυτὸ τους· ἀλλὰ τὸ μεγαλύτερο λάθος θὰ ἦταν νὰ τοὺς δώσετε τὴ βοήθεια ἢ τὴ φροντίδα ποὺ καμιὰ συγγένεια δὲ σὰς ὑποχρεώνει νὰ προσφέρετε· δὲ σὰς τὸ ἐπιβάλλει κανεὶς νόμος, καμιὰ ἐπιταγὴ κι ἂν, κατὰ τύχη, ἀκούσετε νὰ σὰς μιλά κάποια ἐσωτερικὴ φωνὴ – εἴτε εἶναι ἡ συνήθεια ποὺ τὴν ἐμπνέει, εἴτε τὰ ἠθικὰ στοιχεῖα τοῦ χαρακτήρα σας ποὺ δημιουργοῦν κάποιες τύψεις – πνίξτε ἀδίστακτα αὐτὰ τὰ παράλογα αἰσθήματα, αἰσθήματα τοπικά, καρπούς γεωγραφικῆς συγκυρίας, κλίματος, αἰσθήματα ποὺ ἡ Φύση ἀποκρούει κι ἡ λογικὴ ἀποκηρύσσει αἰώνια!

Κα ντε ΜΙΣΤΙΒΑΛ: Ἄλλὰ οἱ φροντίδες μου, ἡ μόρφωση ποὺ τὴς ἔδωσα!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Ὅσο γιὰ τὴ φροντίδα, πάντα εἶναι συνέπεια τῆς σύμβασης ἢ τῆς ματαιοδοξίας· ἡ Εὐγενία δὲ σὰς ὀφείλει τίποτα, δὲν κάνατε τίποτα περισσότερο γι' αὐτὴν ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ ἐπιτάσσουν τὰ ἦθη τῆς χώρας ποὺ κατοικεῖτε. Ὅσο ἀφορὰ τὴ μόρφωσή της, φαίνεται πὼς ὑπῆρξε ἐξαιρετικὰ φτωγὴ, ἀφοῦ ὑποχρεωθήκαμε νὰ ὑποκαταστήσουμε ὅλες τὶς ἀρχές ποὺ βάλατε στὸ κεφάλι της· οὔτε μιὰ ἀπὸ αὐτὲς δὲν βοηθοῦν τὴν εὐτυχία της, δὲν ὑπάρχει οὔτε μιὰ ἀνάμεσά τους ποὺ νὰ μὴν εἶναι παράλογη ἢ ἀπατηλὴ. Τῆς μιλήσατε γιὰ τὸ Θεὸ σὰν νὰ ὑπῆρχε τέτοιο πράγμα· γιὰ τὴν ἀρετὴ σὰν νὰ ἦταν ἀναγκαία· γιὰ τὴ θρησκεία σὰν νὰ ἦταν οἱ θρησκείες κάτι παραπάνω ἀπὸ χονδροειδεῖς ἀπάτες καὶ ἐξώφθαλμες ἠλιθιότητες· γιὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ σὰν νὰ ἦταν αὐτὸ τὸ κάθαρο κάτι παραπάνω ἀπὸ ληστῆς κι ἀπατεώνας. Τῆς εἶπατε πὼς εἶναι ἁμαρτία νὰ *γαμιέται* ἐνὼ τὸ *γαμήσι* εἶναι ἡ πιὸ γλυκιὰ πράξη· θελήσατε νὰ τῆς δώσετε καλοὺς τρόπους σὰν νὰ μὴν ἦταν ἡ εὐτυχία ἐνὸς κοριτσιοῦ ἀδιαχώ-

οιστη από την άκολασία και την άνηθικότητα, σάν νά μήν ήταν εϋτυχεστέρα των γυναικών αυτή που κυλιέται περισσό-τερο στή βρωμά και στήν κραιπάλη, αυτή που κοροϊδεύει πιό άποτελεσματικά τήν προκατάληψη, αυτή που περιγελά τήν καλή φήμη. Ά, κυρία, πρέπει νά τιμωρήσετε τόν έαυτό σας: δέν κάνετε τίποτα για τήν κόρη σας, από τήν άποψη της δέν ικανοποιήσατε ούτε μιά από τίς ύποχρεώσεις που επιβάλλει ή Φύση: ή Εϋγενία σας όφείλει μόνο μίσος.

Κα ντε ΜΙΣΤΙΒΑΛ: Έλεήμονες ούρανοί! ή Εϋγενία μου είναι καταδικασμένη, είναι φανερό... Εϋγενία, άγαπημένη μου Εϋγενία, για τελευταία φορά, άκουσε τίς ίκεσίες εκείνης που σου έδωσε ζωή· δέ διατάζω πιά, προσεύχομαι· δυστυχώς είναι φανερό ότι βρίσκεσαι ανάμεσα σέ τέρατα· σταμάτα αυτή τήν καταστροφική έπαφή κι άκολούθησέ με· σου τό ζητώ γονατιστή! (*Πέφτει στά γόνατα*).

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Πολύ χαριτωμένο! δακρύδρεχτη σκηνή!... Έμπρός Εϋγενία. Δείξτε τήν τρυφερότητά σας!

ΕΥΓΕΝΙΑ, μισόγυμνη, όπως θά θυμάται ό άναγνώστης: Έλα, μανούλα, σου δίνω τά κωλομέρια μου... να 'τα κοντά στά χείλια σου· φίλα τα, γλυκιά μου, ρούφα τα, μόνο αυτό μπορεί νά σου προσφέρει ή Εϋγενία... Θυμήσου το, Ντολμανσέ, θά είμαι πάντα άξια μαθήτριά σου.

Κα ντε ΜΙΣΤΙΒΑΛ, σπρώχνει τήν Εϋγενία με τρόμο: Τέρας, σ' άποκηρίσω για πάντα, δέν είσαι πιά παιδι μου!

ΕΥΓΕΝΙΑ: Προσθέστε και μερικές κατάρες, άγαπημένε μου μητέρα, για νά γίνει τό πράγμα πιό συγκινητικό. Θά μέ φρεείτε τό ίδιο ψυχραιμη.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Μέ τό μαλακό, κυρία, μέ τό μαλακό· κούω βρισιές· νομίζουμε ότι σπρώξατε τήν Εϋγενία πολύ κληρά· σας είπα ότι βρίσκεται υπό τήν προστασία μας: θά

πρέπει νά τιμωρήσουμε τό έγκλημά σας· λάβετε τήν καλωσύνη νά γδυθείτε, ξεγυμνωθείτε γιά νά δοκιμάσετε τά έπιχειρα τής κτηνωδίας σας.

Κα ντε ΜΙΣΤΙΒΑΛ: Νά γδυθώ!...

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Αύγουστίνε, άφού άντιστέκεται γίνε καμαριέρα της. (*Ο Αύγουστίνος άναλαμβάνει καθήκοντα μέ τραχύτητα· ή κα ντε Μιστιβάλ προσπαθεί νά προστατευθεί*).

Κα ντε ΜΙΣΤΙΒΑΛ, στήν κα ντε Σαιντ-Άνζ: Πού βρισκομαι, Θεέ μου; Αντιλαμβάνεστε, κυρία, τί έπιτρέπετε νά μου κάνουν μέσα στό σπίτι σας; Νομίζετε ότι δέ θά διαμαρτυρηθώ;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Δέν είναι καθόλου βέβαιο ότι θά είστε σέ θέση.

Κα ντε ΜΙΣΤΙΒΑΛ: Μεγαλοδύναμε! Θά με σκοτώσουν!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Γιατί όχι;

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Μιά στιγμή, κυρία. Πρίν έκτεθει στό μάτια σας τό σώμα αύτής τής ώραιάς, θά ήταν σωστό νά σάς προειδοποιήσω γιά τήν κατάστασή του. Η Εύγενία μόλις μου τά ειπε στό αυτί: χτές ό σύζυγός της δούλεψε πάνω της τό λουρί, κόντεψε νά σπάσει τό χέρι του χτυπώντας την γιά κάποια οικιακή άταξία... και ή Εύγενία μέ βεβαιώνει ότι τά κωλομέρια της μοιάζουν μέ μαύρο ταφτά.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ, μόλις ξεγυμνώνεται ή κα ντε Μιστιβάλ: Θεέ μου, είναι ή καθαρή άλήθεια! Δέν ξανάδα τόσο κακοποιημένο σώμα... μά τό Χριστό, μπροστά έχει άλλες τόσες πληγές... Κι ωστόσο... μου φαίνεται πού βλέπω ένα πολύ ώραιο κώλο. (*Τόν φιλά και τόν χαϊδεύει*).

Κα ντε ΜΙΣΤΙΒΑΛ: Αφήστε με, σάς λέω, θά φωνάξω
δοήθεια!

*Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ, την πλησιάζει και της άρπά τό
μπράσο:* Άκουσέ με, πουτάνα! θά σου τά πώ όλα!... Είσαι
τό θύμα πού μάς έστειλε ό ίδιος ό άντρας σου· πρέπει νά
παραδοθείς στή μοίρα σου, δέ σε σώζει τίποτα... Τί θά σου
κάνουμε; Δέν έχω ιδέα· ίσως σε κρεμάσουμε, σε κάψουμε,
σε παλουκώσουμε, σε σκίσουμε στά τέσσερα· ή έκλογή άνή-
κει στή θυγατέρα σου· αυτή θά διατάξει τό τέλος σου· αλλά
θά ύποφέρεις, πουτάνα... δέ θά σε ξεκάνουμε πριν πάθεις
άπειρες προκαταρκτικές δοκιμασίες. Όσο για τίς φωνές
σου, σε πληροφορώ ότι δε θά 'χουν κανένα αποτέλεσμα: και
δόδι νά σφάξουμε σ' αυτό τό δωμάτιο δέ θ' άκούσει κανείς
τά μουγκρητά του. Τ' άλογά σου κι οι ύπηρέτες σου έφυ-
γαν· στό ξαναλέω, ώρραία μου, τό κάνουμε μέ τήν άδεια τού
συζύγου σου, ό έρχομός σου είναι παγίδα όπου σ' έριξε ή
χαζομάρα σου, δέ γινόταν νά πέσεις καλύτερα.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Έλπίζω, κυρία, νά ήρεμήσατε τώρα.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Μέ τήν προειδοποίησή μας δείχνουμε πόσο τή
φροντίζουμε!

*ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ, πού εξακολουθεί νά χουφτώνει και νά
χαστουκίζει τά μπατζάκια της:* Πράγματι, κυρία, είναι φα-
νερό ότι στό πρόσωπο τής κας ντε Σαιντ-Άνζ έχετε μιá
φλογερή φίλη... Πού βρίσκει κανείς τόση ειλικρίνεια στίς
μέρες μας; Εύγενία, πλησιάστε και δάλτε τά μεριά σας πλάι
στής μητέρας σας... Μού άρέσει νά συγκρίνω τούς κώλους
σας. (*Η Εύγενία ύπακούει*), Μά τήν πίστη μου, ό δικός
σου είναι θαυμάσιος, άγαπητή μου... αλλά και τής μαμάς
δέν πάει πίσω, μά τό Θεό... όχι άκόμα... σ' ένα λεπτό θά
γαμήσω και τίς δυό σας... Αύγουστίνε, πιάσε τήν κυρία.

Κα ντε ΜΙΣΤΙΒΑΛ: Δίκαιοι ούρανοί, τί αίσχος!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ, συνεχίζει να πραγματοποιεί τα σχέδιά του κι αρχίζει χώνοντας τον στή μητέρα: Μπά, καθόλου! Τιποτα τό άπλούστερο... κοιτάξτε, ούτε τό καταλάβατε... Είναι φανερό πώς ό άντρας σας πήρε πολλές φορές τό μονοπάτι... Χά! τώρα ή Εύγενία... τί διαφορά!... ιδού, άρκει... Άπλώς ήθελα νά παίξω λίγο.. νά ζεσταθώ... και τώρα λίγη τάξη. Πρώτα, κυρίες μου, έσεις, Σαιντ-Άνζ, και σεις, Εύγενία, έχετε την καλωσύνη νά όπλισθείτε με τεχνητά καυλά και περιποιηθείτε αυτή τή σεβαστή κυρία, ή κάθε μιά με τή σειρά της, πρώτα στό μουνί και μετά στόν κώλο... Δώστε τά πιο φοβερά χτυπήματα. Κατά διαστήματα θά σας άντικαθιστούμε ό ίπότης, ό Αύγουστίνος κι εγώ, με τά κανονικά μέλη μας. Θά κάνω τήν άρχή κι όπως καταλαβαίνετε γι' άλλη μιά φορά θα προσκυνήσω στόν κώλο της. Κατά τή διάρκεια του παιχνιδιού θά έχει ό καθένας δικαίωμα νά τήν καταδικάσει σ' όποιο βασανιστήριο θελήσει, φροντίζοντας όμως νά ύπάρχει μιά διαβάθμιση για νά μή μάζ πεθάνει άπότομα... Αύγουστίνε, άγόρι μου, κωλογαμώντας με παρηγόρησέ με για τό καθήκον που άναλαμβάνω νά σοδομίσω αυτή τήν πανάρχαια άγελάδα. Εύγενία, όσο θά τόν χώνω στή μαμά πρόσφερε τά ωραιά πισινά σου στά φιλιά μου, και σεις, κυρία, πλησιάστε τά δικά σας για νά τά παίξω... Όταν γαμά κώλο, πρέπει κανείς νά περιστοιχίζεται από κώλους.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Τι θά κάνεις, φίλε μου, σ' αυτή τή σκύλα; Σε τί θά τήν καταδικάσεις τή στιγμή που θά χύνεις τό σπέρμα σου;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ, που σ' όλο αυτό τό διάστημα δουλεύει τό μαστίγιο: Στο πιο φυσικό πράγμα του κόσμου: θά τής βγάλω τίς τριχες και θά ξεσκίσω τά μπούτια της με μιά πένσα.

Κα ντε ΜΙΣΤΙΒΑΛ, ενώ τή βασανίζει: Τέρας! Έγκλημα-τία!... Με κάνει κομμάτια!..... Θεέ μεγαλοδύναμη!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Πάψε νά ζητάς τή βοήθειά του, περιστερά μου: θά μείνει κουφός στή φωνή σου όπως καί σ' άλλες τίς άλλες: ποτέ ὁ παντοδύναμος δέν ἀνακατεύτηκε σέ ἐπιθέσεις τοῦ κώλου.

Κα ντε ΜΙΣΤΙΒΑΛ: Πόσο μέ πονάτε!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Ἀπίστευτες οἱ συνέπειες τῆς παραδοξότητας τῶν ἀνθρώπινου πνεύματος!... Ἐσύ βασανίζεσαι καί κλαίς, ἀγαπητή μου, κι ἐγώ χύνω!... Ἄ! δυό φορές πουτάνα! θά σ' ἐπιπγα ἀν δέν ἤθελα ν' ἀφήσω τήν εὐχαριστήση σ' άλλους. Δική σου, Σαίντ- Ανζ. (Ἡ κα Σαίντ- Ανζ τῆς τον χώνει ἀπό μπρός καί ἀπό πίσω, τῆς ρίχνει μερικές γροθιές· τῆ διαδέχεται ὁ ἱπλότης· κάνει χρήση καί τῶν δύο εἰσοόδων τῆς καί τήν ὥρα πού χώνει τῆ χαστουκίζει. Μετά ἐρχεται ἡ σειρά τοῦ Αὔγουστινου: μιμείται τοὺς προηγούμενους καί τελειώνει χτυπώντας τήν, τραβώντας τά στήθη τῆς, χώνοντας τά δάχτυλά του παντοῦ. Κατά τῆ διάρκεια αὐτῶν τῶν ἐπιθέσεων ὁ Ντολμανσέ χώνει τῆ μηχανή σ' ὅλους τοὺς κώλους κι ἐνθαρρύνει τοὺς ὑπόλοιπους μέ τίς παρατηρήσεις του): Ἐμπρός, ὦραία μου Εὐγενία, γαμήστε τῆ μητέρα σας! Πρῶτα ἀπό μπροστά!

ΕΥΓΕΝΙΑ: Ἐλα ὦραία μου μανούλα, ἐλα, θά σοῦ κάνω τον άντρα. Εἶναι λίγο πιό χοντρό ἀπό τοῦ συζύγου σου, ἐ, ἀγαπητή μου; Δέ πειράζει, θά χωρέσει... Τί; κλαίς, οὐρλιάζεις πού σέ γαμά ἡ κορούλα σου!... Καί σύ, Ντολμανσέ, μου τόν χώνεις ἀπό πίσω!... Κοιτάχτε με: αἰμομίχτρα, μοιχῆ, σοδομίτρια, ὅλα αὐτά ἓνα κορίτσι πού μόλις ἔχασε τήν παρθενιά του!... Τί πρόοδος φίλοι μου! Μέ πόση ταχύτητα προχωρῶ πάνω σ' ἀγκάθια τῆς διαστροφῆς!... Ἄ, εἶμαι καταδικασμένη, στά σίγουρα!... Μαμάκα, μου φαίνεται πῶς χύνεις... Ντολμανσέ, κοίτα τά μάτια τῆς! χύνει! δέν εἶναι δέβαιο; Ἄ! Πουτάνα, θά σοῦ μάθω τήν ἐλευθεριότητα... Ἐ, σκύλα. πῶς σοῦ φαίνεται; (Ζουλά, ξεσκίζει τά στήθη τῆς μητέρας τῆς). Ἄ! γάμα με, Ντολμανσέ, γάμα, φίλε μου. χί-

νω!... (Καθώς τελειώνει, ρίχνει δέκα, δώδεκα φοβερές γρο-
τιές στο στήθος και στα πλευρά της κας ντε Μιστιβάλ).

Κα ντε ΜΙΣΤΙΒΑΛ, πού κοντεύει να χάσει τις αισθήσεις
της: Λυπήσου με... σέ ικετεύω... δέν είμαι καλά... σδήνω...
(*Ἡ κα ντε Σαίντ-Ἀνζ κάνει νά τή βοηθήσει· ὁ Ντολμανσέ
τήν ἐμποδίζει*).

ΝΤΟΛΑΜΑΝΣΕ: Ὅχι, ἀφήστε την· δέν ὑπάρχει πιό ἡδο-
νικό πράγμα ἀπό μιὰ γυναίκα λιπόθυμη· θά τή μαστιγώ-
σουμε· αὐτό θά τήν συνεφέρει ... Εὐγενία, ξαπλώστε πάνω
στό σώμα τοῦ θύματος... τώρα θά διαπιστώσουμε τή σταθε-
ρότητά σας. Ἰπλότη, γαμήστε την πάνω στή λιπόθυμη μη-
τέρα της· ἐκείνη θά μαλακίζει ἐμένα καί τόν Αὐγουστίνο.
Ἐσεῖς, Σαίντ-Ἀνζ, παίξτε τήν κλειτορίδα της ὅσο θά τή
γαμά ὁ ἰπλότης.

ΙΠΠΟΤΗΣ: Ἀληθινά, Ντολμανσέ, αὐτό πού μάς βάζει
νά κάνουμε εἶναι φοβερό, προσβάλλει τή Φύση, τοὺς οὐρα-
νοὺς καί τοὺς πιό ἱεροὺς νόμους τῆς ἀνθρωπότητας.

ΝΤΟΛΑΜΑΝΣΕ: Τίποτα δέ μέ διασκεδάζει ὅσο οἱ ἐκρη-
ξεις τῆς ἀρετῆς τοῦ ἰπλότη· ἀλλά τί διάβολο, σέ τί προσ-
βάλλουν αὐτά πού κάνουμε τή Φύση, τόν οὐρανό καί τήν
ἀνθρωπότητα: Φίλε μου, εἶναι ἡ Φύση πού δίνει στοὺς φι-
λήδονους τίς ἀρχές πού ἐφαρμόζουν. Σοῦ εἶπα ἑκατὸ φορές
ὅτι ἡ Φύση χρειάζεται ἄλλοτε βίτσια κι ἄλλοτε ἀρετές γιά
νά ἐπιτύχει τήν τέλεια λειτουργία τῶν νόμων τῆς ἰσοροπίας
της καί ἐμπνέει τώρα τή μία κι ὕστερα τήν ἄλλη παρορμηση
σύμφωνα μέ τίς ἀνάγκες της· συνεπῶς, ὅταν ὑποκύπτουμε
στήν ἄλφα ἢ βῆτα ἀπό τίς παρορμήσεις αὐτές δέν κάνουμε
οὔτε καλά οὔτε ἄσχημα. Ὅσο γιά τόν Οὐρανό, σέ ικετεύω
ἰπλότη, ἀ· μῆ τόν φοβόμαστε: μονάχα μιὰ κινητήρια δύ-
ναμη ὑπάρχει στό σύμπαν: ἡ Φύση. Τά θαύματα – ἢ μάλλον
οἱ φυσικές ἐκδηλώσεις – αὐτῆς τῆς μητέρας τοῦ ἀνθρώπινου
γένους ἐρμηνεύθηκαν κατὰ διάφορους τρόπους ἀπό τοὺς

άνθρώπους, κατά χιλιάδες τρόπους τόν ένα πιο παράδοξο από τόν άλλο· οι άπατεώνες και οι μηχανογράφοι διέδωσαν τά γελοία όνειρά τους καταχρώμενοι τήν εύπιστία τών όμοφύλων τους: Ίδου τί όνομάζει ό ίππότης ούρανό, ίδου τί φοβάται μήπως προσβάλει!... Παραβιάζονται οι άνθρωπινοί νόμοι, προσθέτει, από τίς μικροανοησίες που μάς διασκεδάζουν τούτο τό απόγευμα. Βάλε το μιά και καλή στό μυαλό σου, άπλοϊκέ και λιγόψυχε φίλε μου: αυτό που οι άνόητοι όνομάζουν *άνθρωπισμό* είναι άπλώς μιά άδυναμία, γεννημένη από τό φόβο και τόν έγωισμό· εκείνοι που διαμόρφωσαν τό χαρακτήρα τους θαρραλέα, με τή βοήθεια του στωικισμού και τής φιλοσοφίας, άγνοούν τή χιμαιρική αυτή άρχή, που ύποδουλώνει μόνο τούς άδύναμους. Δράσε λοιπόν, ίππότη, και μη φοβάσαι τίποτα· άκόμα κι άν κάναμε σκόνη αυτή τήν πουτάνα, δε θα έγκληματούσαμε στό έλάχιστο: ή διάπραξη έγκλήματος είναι άδύνατη για τόν άνθρωπο· όταν ή Φύση του έμφύτεψε τήν άσυγκράτητη έπιθυμία να έγκληματίσει, κανόνισε πολύ σοφά να του κάνει άδύνατες τίς πράξεις εκείνες που θα μπορούσαν να παρενοχλήσουν τίς λειτουργίες της ή να έρθουν σε σύγκρουση με τή βούλησή της. Α! φίλε μου, να είσαι βέβαιος ότι όλες οι άλλες είναι άπόλυτα έπιτρεπτές κι ότι δεν ήταν τόσο ήλίθια ώστε να μάς δώσει τή δύναμη να τή φέρουμε σε δύσκολη θέση. Αφού είμαστε τυφλά όργανα τών έμπνεύσεών της, τό μόνο μας έγκλημα θα ήταν ν' άντιταχθούμε σ' αυτές, έστω κι άν δεν είναι παρά τά μέσα με τά όποια πραγματοποιεί τίς ιδιοτροπίες της... Έμπρός, Εύγενία, πάρτε τή θέση σας... Μά τί βλέπω!... χλωμιάζει!

ΕΥΓΕΝΙΑ, ξαπλώνει πάνω στή μητέρα της. Έγώ να χλωμιάσω! Ποτέ! Θα διαπιστώσετε τό αντίθετο πολύ σύντομα! (Η σκηνή πραγματοποιείται· ή Κα ντε Μιστιβάλ έξακολουθεί να είναι λιπόθυμη. Μόλις χύνει ό ίππότης τό σύμπλεγμα διαλύεται).

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Μπά! δεν ξυπνά ή σκύλα; Τό βούρδουλα!

Φέρτε μου τὸ βούρδουλα!... Αὐγουστίνε, τρέχα καὶ μάζεψε ἀγκάθια ἀπὸ τὸν κήπο (*Ἐνὼ προμένει τὴ χαστουκίζει*). Μὰ τὴν ψυχὴ μου, φοβάμαι πὼς πέθανε, τίποτα δὲν τὴ συνεφέρνει.

ΕΥΓΕΝΙΑ, ἐκνευρισμένη: Πέθανε; Τί θὰ πεῖ αὐτό; Θὰ ὑποχρεωθῶ νὰ φορῶ μαύρα τὸ καλοκαίρι, κι ἐφτιαξα τὰ πιὸ ὠραία φορέματα!

Κα ντε ΣΑΙΝΤ - ΑΝΖ: Τερατάκι! (*Βάζει τὰ γέλια*).

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ, παίρνει τὰ ἀγκάθια ἀπὸ τὸν Αὐγουστίνου, πού γύρισε: Θὰ δοῦμε! Αὐτὸ τὸ ἐσχάτο φάρμακο μπορεῖ νὰ φέρει ἀποτέλεσμα. Εὐγενία. ρούφα μου το ὅσο θὰ κοπιᾶζω γιὰ νὰ σοῦ ἀποδώσω μιὰ μητέρα καὶ σὺ, Αὐγουστίνε, γυρίζε μου τὰ χτυπήματα πού θὰ ἀρπάζει ἡ κυρία. Δὲ θὰ 'ταν ἀσκημα, ἱπλότη, νὰ σὲ δοῦμε νὰ τὸν χώνεις στὸν κῶλο τῆς ἀδερφῆς σου! Πάρε θέση πού νὰ μοῦ ἐπιτρέπει νὰ φιλῶ τὰ μπουτια σου.

ΙΠΠΟΤΗΣ: Ἐστω, θὰ συμμορφωθοῦμε, ἀφοῦ τὸ καθαρισμὸς δὲν πείθεται ὅτι ὅλ' αὐτὰ εἶναι φριχτά.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Χὰ! βλέπετε τί κάνει τὸ γιατρικὸ; Σὰς τὸ εἶπα πὼς εἶναι σίγουρο!

Κα ντε ΜΙΣΤΙΒΑΛ: ἀνοίγει τὰ μάτια: Οὐρανοί, γιατί μὲ ξαναπαίρνετε ἀπὸ τὰ σκοτάδια τοῦ τάφου; Γιατί μὲ ρίχνετε πάλι στὴ φρικὴ τῆς ζωῆς;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ, πού συνεχίζει νὰ τὴ χτυπᾷ: Διότι, ἀγαπητῆ μου μητερούλα, ἔχουμε νὰ κουβεντιάσουμε κι ἄλλο. Δὲν πρέπει ν' ἀκούσετε τὴν καταδικὴ σας; Δὲν πρέπει νὰ τὴν πραγματοποιήσουμε;... Ἐλάτε ὅλοι γύρω ἀπὸ τὸ θῦμα· αὐτὴ θὰ γονατίσει καὶ θ' ἀκούσει τρέμοντας τίς ἀποφάσεις μας. *Κα ντε Σαίντ-Ἀνζ.* ἀρχίστε παρακαλῶ (*Τὰ ἀκόλουθα*

λεγονται ενώ οι ήθοποιοί συνεχίζουν τη δραστηριότητα τους).

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Τήν καταδικάζω νά κρεμαστεί.

ΙΠΠΟΤΗΣ: Νά κοπεί σέ όγδόντα χιλιάδες κομμάτια, όπως κάνουν οι Κινέζοι.

ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΣ: Νά τής σπάσουμε τά κόκκαλα.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Νά τής χώσουμε φυτίλια βουτηγμένα στό θαλάφι κι εγώ αναλαμβάνω νά τ' άνάψω ένα-ένα.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ, ψύχραιμα: Φίλοι μου, σάν άρχηγός και καθοδηγητής σας θά έλαφρώσω τήν ποινή· ενώ οι δικές σας ξεπηδούν από μία σαρκαστική διάθεση, ή δική μου θά έκτελεστεί. Έξω μέ περιμένει ένας βαλές προικισμένος μ' ένα από τά πιό άξιαγάπητα μέλη πού υπάρχουν στη Φύση· κι όμως μεταδίδει τή μόλυνση, τό κατατρώει μιά από τίς πιό φοβερές περιπτώσεις σύφιλης πού συνάντησα στη ζωή μου. Θά τήν καβαλήσει· θά σταλάξει τό δηλητηριό του και στίς δυό φυσικές όδους πού στολιίζουν αυτή τήν άξιαγάπητη κυρία. Τό αποτέλεσμα: όσο θά φέρνει τ' άποτυπώματα αυτής τής σκληρής άρρώστιας, ή πουτάνα θά θυμάται ότι δέν πρέπει νά ένοχλεί τή κόρη της όταν γαμίζεται. (Όλοι χειροκροτούν· μπαίνει ο βαλές. Ο Ντολμανσέ άπευθίνεται σ' αυτόν): Άαπιέρ, γαμήστε αυτή τή γυναίκα· είναι άσυνηθιστα ύγιής, ίσως αυτή ή άπόλαυση σας γιατρέψει· έχει ξαναγίνει.

ΛΑΠΙΕΡ: Μπροστά σ' όλους, κύριε;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Φοβάσαι νά μάς δείξεις τό καυλί σου;

ΛΑΠΙΕΡ: Όχι, μά τήν πίστη μου. Είναι πανέμορφο..... Εμπρός, μαντάμ, στηθείτε παρακαλώ.

Κα ντε ΜΙΣΤΙΒΑΛ: Θεέ μου! Τί φοριχτή καταδίκη!

ΕΥΓΕΝΙΑ: Καλύτερη από τὸ θάνατο, μαμά, τουλάχιστο θὰ μπορέσω νὰ φορέσω τὰ ρουχαλάκια μου τὸ καλοκαίρι.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Ταυτόχρονα ἄς διασκεδάσουμε κι ἐμεῖς. Ἄς μαστιγώσουμε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο: ἢ κα ντε Σαίντ - Ἄνζ θὰ δέρνει τὸν Λαπιέρ γιὰ νὰ τὸν φορέσει καλά στὴν κα ντε Μιστιβάλ. Ἐγὼ θ' ἀναλάβω τὴν κα ντε Σαίντ - Ἄνζ, ὁ Αὐγουστίνος ἐμένα, ἢ Εὐγενία τὸν Αὐγουστίνο, κι ἐκεῖνη θὰ τὴν μαστιγώνει ὁ ἱππότης. (Παίρνουν θέσεις κι ἀνοίζουν Ὅταν ὁ Λαπιέρ τελειώνει ἀπὸ μπροστά, ὁ ἀφέντης του τὸν διατάζει νὰ γαμήσει τὸν κώλο τῆς κας ντε Μιστιβάλ. Ὅταν ὅλα ὀλοκληρώνονται, ὁ Ντολμανσέ συνεχίζει): Ὑπέροχα! Λαπιέρ, ἔξω! Περίμενε, νὰ πέντε λουδοβίκια. Χά! Οὔτε ὁ Τρονσέν δὲν ἔκανε καλύτερο δαμαλισμό!

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Νομίζω ὅτι εἶναι πολὺ σημαντικό νὰ φροντίσουμε νὰ μὴ ξεφύγει τὸ δηλητήριο πού κυκλοφορεῖ στὶς φλέβες τῆς κυρίας. Γιαυτὸ ἢ Εὐγενία θὰ ράφει προσεχτικά τὸ μουνι καὶ τὸν κώλο τῆς· ἔτσι τὸ δηλητηριασμένο ὑγρὸ, πιὸ συγκεντρωμένο, λιγότερο ἐκτεθειμένο στοὺς κινδύνους τῆς ἐξάτμισης καὶ χωρὶς ὁδὸ διαφυγῆς θὰ κάψει καλύτερα τὰ κόκαλα.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Ἐξοχο! Γρήγορα, γρήγορα, φέρτε μου βελόνι καὶ κλωστή!... Ἀνοίξτε τὰ μπούτια σας, μαμά, γιὰ νὰ σὰς ράψω καλά. Ἐτσι δὲ θὰ ἔχω καὶ ἀδερφάκι! (Ἡ κα ντε Σαίντ-Ἄνζ δίνει στὴν Εὐγενία μιὰ μεγάλη βελόνα ὅπου εἶναι περασμένη μιὰ χοντρή, κόκκινη, κερωμένη κλωστή· ἢ Εὐγενία ράβει).

Κα ντε ΜΙΣΤΙΒΑΛ: Θεέ μου, τί πόνος!

1. Θεόδωρος Τρονσέν (1709-1781). Ἀπὸ τοὺς διασημότερους γιατροὺς τοῦ 18ου αἰώνα. (ΣτΜ).

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ, γελά σαν τρελός: Πραγματικά, υπέροχη ιδέα! 'Αγαπητή μου, σέ τιμά. Ούτε πού θά μου περνούσι από τό μυαλό!

ΕΥΓΕΝΙΑ, κάπου κάπου κεντά τά χείλη τοῦ αἰδοίου, καρφώνει τή βελόνα στό ἐσωτερικό του, ἀλλοτε πάλι δουλεύει τήν κοιλιὰ καί τό ὄρος τῆς Ἀφροδίτης τῆς μητέρας τῆς. Μή δίνεις σημασία, μανούλα. Δοκιμάζω τή βελόνα.

ΙΠΠΟΤΗΣ: Τό πορνίδιο θά τήν πεθάνει στήν αἱμοραγία!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ, βάζει τήν κυρία ντε Σαιντ-Ἀνζ νά τοῦ τήν παίξει καί παρακολουθεῖ τό ἐγχείρημα: Θεέ μου, πώς μέ καυλώνει αὐτή ἡ παραδοξότητα! Εὐγενία, περισσότερα ράματα γιά νά στερεώσει ἡ ραφή.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Ἄν χρειαστεῖ, θά κάνω διακόσια. Ἴππότη, χαϊδέψτε με ὅσο δουλεύω.

ΙΠΠΟΤΗΣ, ὑπακοῦει: Δέν ξανάδα τόσο διεστραμένο κορίτσι.

ΕΥΓΕΝΙΑ, ξαναμμένη: Ὅχι ἐπίθετα, ἱππότη, θά σάς τσιμπήσω! Περιοριστεῖτε νά μέ ἐρεθίσετε σωστά. Λίγο τόν κώλο μου, ἀγγελέ μου, σέ ἱκετεύω· δέν ἔχεις ἄλλο χέρι; Ἄ! δέν μπορῶ πιά νά δῶ, ράβω ὅπου θέλω... Κοιτάχτε πώς ξεφεύγει ἡ βελόνα μου... στά μπούτια... στά θυζιά τῆς... Γαμῶ το! τί ἡδονή!..

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ, ἀναδύεται καυλωμένος ἀπό τά χέρια τῆς κας ντε Σαιντ-Ἀνζ: Εὐγενία, δώσε μου τόν κώλο τῆς, μοῦ ἀνήκει.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Εἶσαι πολύ καυλωμένος, Ντολμανσέ, θά μαρτυρήσει.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Τί σημασία έχει! Δέν έχουμε γραφτή άδεια; (*Γυρίζει την κα ντε Μιστιβάλ μπρούμυτα, πιάνει τή βελόνα κι άρχίζει νά ράβει τήν κωλοτρυπίδα της*).

Κα ντε ΜΙΣΤΙΒΑΛ, Ούρλιάζει σάν διάβολος: 'Αι, αι, αι!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ, χώνει βαθιά τή βελόνα στη σάρκα της: Σκασμός, πουτάνα! θά σου κάνω τόν κώλο κουρέλι!.... Εύγενία, παίξε μου το!

ΕΥΓΕΝΙΑ: Εύχαρίστως, υπό τόν όρο νά τήν κεντρώσεις πιό δυνατά, πρέπει νά παραδεχτείς ότι τής δείχνεις λύτση.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Δούλεψέ μου αυτά τά τεράστια κωλομέρια!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Υπομονή, σέ λίγο θά τή ράψω σάν χοιρομέρι. Εύγενία, ξεχνάς τό μάθημά σου, μού σκεπάζεις τό κεφάλι.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Οί πόνοι τής σκύλας ανάβουν τόσο τή φαντασία μου πού δέν ξέρω πιά τί κάνω.

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Θεέ γαμιόλη! Θά μου φύγει ό νους! Σαίντ-Ανζ, δάλε τόν Αύγουστινο νά σου τόν χώσει από πίσω κι ό άδερφός σου από μπροστά. Κυρίες, οι κώλοι σας νά 'ναι γύρω μου! 'Η εικόνα τους θά μέ άποτελειώσει. (*Ένώ παίρνουν θέση αυτός καρφώνει τά καπούλια τής κας ντε Μιστιβάλ*). Έλα, μανούλα, πάρε κι αυτή.... και τούτη....(*Καρφώνει τή βελόνα τουλάχιστον σέ είκοσι μέρη*).

Κα ντε ΜΙΣΤΙΒΑΛ: Συγχωρήστε με, κύριε, σάς ίκετεύω... μέ σκοτώνετε....

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ, ξιτρελαμένος: Θά 'θελα νά... Χρόνια έχω νά καυλώσω έτσι· δέν τό θεωρούσα δυνατό ύστερα από τόσες έκσπερωμάτωσεις.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ, εκτελει τις οδηγίες: Είμαστε καλά έτσι;

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Αύγουστине, πίο δεξιά: Δέ βλέπω αρκετό κώλο. Σκύψε λίγο, νά φανεί ή τρύπα.

ΕΥΓΕΝΙΑ: Γαμώ το! Κοιτάχτε αίμα!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Άρκετό, έ; Είστε έτοιμοι οί υπόλοιποι; Έγώ προσωπικά σ' ένα λεπτό θ' άπλώσω τό βάλαμο τής ζωής στις πληγές που άνοιξα.

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Ναι, καρδούλα μου, ναι.... χύνω.... τελειώνουμε μαζί!

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ, τελειωσε τή δουλειά του, αλλά καρφώνει πίο δύνατά τά μεριά του θύματος ενώ χύνει: Ω! Θεέ! τρεις φορές γαμημένε! Τό σπέρμα μου κυλά... χάνεται, Χριστούλη μου... Εύγενία, στρέψε το πάνω στην σάρκα που βασάνισα.... γαμώ το! γαμώ το! έγινε... τέλος... δέν μπορώ άλλο..... ά! γιατί νά διαδέχεται ή άδυναμία τά όλοζώντανα πάθη!

Κα ντε ΣΑΙΝΤ-ΑΝΖ: Γάμα, άδερφέ, χύνω!... (Στόν Αύγουστίνο): Κουνήσου, μαλάκα! Δέν ξέρεις πώς όταν χύνω πρέπει νά χώνεις τό εργαλειό σου πίο βαθιά στόν κώλο μου;..... Άγιε Θεέ! πόσο γλυκό... νά σέ γαμούν δυό άντρες... (Τό σύμπλεγμα σκορπίζει).

ΝΤΟΛΜΑΝΣΕ: Τέλος. (Στήν κα ντε Μιστιβάλ): Τώρα ντύσου καί φύγε όποτε θέλεις. Ξέρε ότι για όλα αυτά είχαμε τήν άδεια του συζύγου σου. Σου τό είπαμέ αλλά δέν τό πιστεψες. (Τής δείχνει τό γραμμα). Έλπίζω αυτό νά σου θυμίζει ότι ή κόρη σου είναι σέ ηλικία που μπορεί νά κάνει ό,τι θέλει. Ότι τής άρέσει νά γαμιέται, τρελαίνεται νά γαμιέται, ότι γεννήθηκε για νά γαμιέται κι ότι, ακόμα κι αν

έσένα δέ σου άρέσει, τό καλύτερο πού έχεις νά κάνεις είναι νά τήν αφήσεις ελεύθερη. Έξω! Ό ίππότης θά σέ συνοδέψει. Χαιρέτησε τήν παρέα, βρώμα! στά γόνατα, σκύψε μπροστά στην κόρη σου και ζήτησέ της συγνώμη για τή φριχτή συμπεριφορά σου άπέναντί της... Έσεις, Εύγενία, δώστε δυό γερά χαστούκια στην κυρία μητέρα σας και μόλις φθάσει στό κατώφλι βοηθείστε τη νά τό δρασκελίσει μέ δυό καλές κλωτσιές στον κώλο. (Έκτελούν). Ίππότη, χάιρε. Μή γαμήσεις τήν κυρία στό δρόμο. Θυμήσου, είναι ραμμένη κι έχει σύφιλη. (Μετά τήν άποχώρηση του ίππότη και της κας ντε Μιστιβάλ). Και τώρα, καλοί μου φίλοι, άς δειπνήσουμε και μετά θά ξαπλώσουμε... στό ίδιο κρεβάτι. Θαυμάσια μέρα και πολύ δραστήρια. Πάντα τρώω μέ περισσότερη όρεξη και κοιμούμαι πιό είρηνικά όταν έχω βουτήξει ικανοποιητικά σ' αυτό πού οί ήλίθιοι όνομάζουν έγκλημα.

Το εικονοκλαστικό έργο του Μαρκίσιου ντε Σαντ ανοίγει μαύρες τρύπες στο ψεύτικο φωτοστέφανο που σφετερίζεται το άτομο στην αστική κοινωνία. Φέρνοντας στην επιφάνεια τα αλληλοσυγκρουόμενα στοιχεία του ασυνείδητου, τάραξε με την «πορνογραφική» του επιφάνεια όλες τις κοινωνίες κι όλα τα καθεστώτα από την εποχή της Γαλλικής Επανάστασης ως τις μέρες μας.

Το «λογικό» μέγεθος και το σαρκαστικό χιούμορ που διανθίζει τις θεωρητικές αναλύσεις και τις τολμηρές σκηνές της *Φιλοσοφίας στο μπουντουάρ* κάνει το μυθιστόρημα αυτό το πιο ευανάγνωστο από τα έργα του «θείου» Μαρκίσιου. Σ' αυτό το σύγχρονο *Συμπόσιο*, όπου το ρόλο της Διοτίμας παίζει ο φοβερός ακόλαστος και δεινός φιλόσοφος Ντολμανσέ, ένα νεαρό μέλος της γαλλικής αριστοκρατίας μόλις βγαλμένο από το παρθεναγωγείο μειείται στη θεωρία και την πράξη της ανατρεπτικής σαδικής κοσμοαντίληψης.